

Základní škola a mateřská škola Loučka, okres Vsetín, příspěvková organizace

Kompletní ŠVP

Duhová škola - upraveno

RVP ZV Základní vzdělávání

od 1. 9. 2022

Obsah

1	Identifikační údaje	2
2	Charakteristika ŠVP	3
2.1	Výchovné a vzdělávací strategie školy	17
2.2	Začlenění průřezových témat	17
3	Charakteristika školy	19
4	Učební plán	21
5	Učební osnovy	24
5.1	Jazyk a jazyková komunikace	24
5.1.1	Český jazyk a literatura	25
5.1.2	Anglický jazyk	119
5.1.3	Německý jazyk	136
5.2	Matematika a její aplikace	141
5.2.1	Matematika	142
5.3	Informatika	171
5.3.1	Informatika	173
5.4	Člověk a jeho svět	182
5.4.1	Prvouka	183
5.4.2	Přírodověda	206
5.4.3	Vlastivěda	212
5.5	Člověk a společnost	218
5.5.1	Dějepis	220
5.5.2	Výchova k občanství	230
5.6	Člověk a příroda	249
5.6.1	Fyzika	250
5.6.2	Chemie	257
5.6.3	Přírodopis	265
5.6.4	Zeměpis	281
5.7	Umění a kultura	295
5.7.1	Hudební výchova	296
5.7.2	Výtvarná výchova	315
5.8	Člověk a zdraví	334
5.8.1	Výchova ke zdraví	335
5.8.2	Tělesná výchova	341
5.9	Člověk a svět práce	366
5.9.1	Pracovní činnosti	367
5.9.2	Příprava pokrmů	378
5.9.3	Provoz a údržba domácnosti	379
5.9.4	Pěstítelské práce, chovatelství	380
5.9.5	Volba povolání	385
5.10	Doplňující vzdělávací obory	388
5.10.1	Sportovní hry	389
5.10.2	Konverzace z anglického jazyka	391
5.10.3	Informační gramotnosti	396

1 Identifikační údaje

Název ŠVP	Duhová škola - upraveno	Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání
Datum	30. 6. 2017	vzdělávací program	RVP ZV Základní vzdělávání
Platnost	od 1. 9. 2022	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Délka studia v letech:	9		

Název školy	Základní škola a mateřská škola Loučka, okres Vsetín, příspěvková organizace
Adresa	č.p. 188, 756 44 Loučka
IČ	05292930
REDIZO	691009678
Telefon	571 640 118, 732 192 331
Fax	571 620 696
Email	zsloucka@zsloucka.cz
www	www.zsloucka.cz

Zřizovatel	Obec Loučka
Adresa	č.p. 46, 756 44 Loučka, tel.: 571 640 066, www.obeclooucka.cz

.....
datum, podpis, razítko

2 Charakteristika ŠVP

Název školy	Základní škola a mateřská škola Loučka, okres Vsetín, příspěvková organizace		
Adresa	č.p. 188, 756 44 Loučka		
Název ŠVP	Duhová škola - upraveno		
Platnost	od 1. 9. 2022	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání		Délka studia v letech: 9

Základní škola se zaměřuje přednostně na tyto výchovné a vzdělávací hodnoty:

- Učíme žáky takovým znalostem a dovednostem, které budou dobře uplatnitelné v životě, tzn. méně encyklopedických poznatků a více se zaměřujeme na činnostní učení a na praxi
- Zavádíme do výuky efektivní metody výuky, jako je skupinové (kooperativní) a projektové vyučování, kterými vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu
- Pro budoucí život v EU je nezbytné, abychom výrazně posílili výuku cizích jazyků
- Vedeme žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, podporujeme zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů, výuku na počítačích a jejich využívání
- Vedeme žáky ke zdravému životnímu stylu
- Vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu
- Stejnou péči věnujeme všem žákům
- Klademe důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny, neboť pro úspěšný rozvoj dítěte má velký význam život v populačně přirozené skupině (ve skupině jsou zastoupeni žáci s různými vlohami, nadáním a vlastnostmi)
- Nepreferujeme jen intelektuální nadání, ale stejně podporujeme žáky i s jiným druhem nadání, jako je hudební, pohybové, manuální, estetické apod.
- Provádíme rozumnou integraci dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
- Zaměřujeme se i na žáky nadané, vytváříme jim podmínky pro jejich rozvoj a tím omezujeme jejich přechod na jiné školy. Z metod práce preferujeme u těchto žáků samostatnou práci, skupinovou práci, projektové vyučování apod.
- Zúčastňujeme se různých soutěží školního i okresního charakteru, kde rovněž mají možnost se žáci prezentovat a zejména při přípravě k těmto soutěžím dochází k rozvoji jejich nadání
- Rozvíjíme silné stránky školy a maximálně eliminujeme a napravujeme to, co považujeme za nedostatky

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci, zákonní zástupci žáků, popřípadě osoby, které vůči žákům plní vyživovací povinnost byly včas informovány o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka.
2. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.
4. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
5. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Výsledky vzdělávání žáka v základní škole speciální se hodnotí slovně.
6. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval.
7. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.
8. Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo třídní učitel.

9. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy nebo školského zařízení se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto zákonem.

V základní škole

1. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za **mimořádně** úspěšnou práci.

2. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

3. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele,
- b) důtku třídního učitele,
- c) důtku ředitele školy.

4. Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek jsou součástí školního řádu.

5. Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

6. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

7. Udělení pochvaly a jiného ocenění ředitele školy a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

8. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

9. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle § 52 odstavce 6 věty třetí školského zákona. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

10. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku.

V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

11. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučení vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

12. Pokud žák, který byl rozhodnutím soudu svěřen do střídavé výchovy rodičů^{22a)}, plní povinnou školní docházku střídavě ve dvou základních školách, vydává mu vysvědčení základní škola, v které zahájil vzdělávání dříve, pokud k tomu nebyla dohodou rodičů nebo rozhodnutím soudu určena druhá škola. Při hodnocení výsledků vzdělávání žáka za pololetí školního roku zohlední škola, která bude vydávat vysvědčení, hodnocení výsledků vzdělávání žáka druhou školou.

Pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.

2. Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.

3. Chyba je přirozená součástí procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozбором

chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.

5. Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:

- co se mu daří
- co mu ještě nejde, jaké má rezervy
- jak bude pokračovat dál

6. Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.

7. Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.

8. Na konci pololetí žák písemnou nebo ústní formou provede sebehodnocení v oblasti:

- zodpovědnost
- motivace k učení
- sebedůvěra
- vztahy v třídním kolektivu.

9. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení,

Stupně hodnocení chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

1. Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 - velmi dobré,
- b) 2 - uspokojivé,
- c) 3 - neuspokojivé.

Příklad, který je možno upravit podle podmínek a potřeb školy:

Stupeň 1 (velmi dobré): žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé): chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé): chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti vnitřnímu řádu školy nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

2. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- a) 1 - výborný,
- b) 2 - chvalitebný,
- c) 3 - dobrý,
- d) 4 - dostatečný,
- e) 5 - nedostatečný.

3. Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

4. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl (a) s vyznamenáním,
- b) prospěl (a),
- c) neprospěl (a)
- d) nehodnocen (a).

5. Žák je hodnocen stupněm

a) prospěl/a s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré, v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 2 vyhlášky,

b) prospěl/a, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
 c) neprospěl/a, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,

d) nehodnocen/a, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

6. Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odstavců 2 a 4, která ovlivňuje jejich výkon.

7. Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Stupně hodnocení prospěchu v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření,
- předměty s převahou praktických činností a
- předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší

nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

10.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní vyučování, praktika, základy techniky, domácí nauky. Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomocí učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Získané teoretické

poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

10. 3 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova. Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

11. Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií

11.1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.

11.2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo

klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

11.3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

11.4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

11.5 Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

11.6. Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení

Prospěch

Ovládnutí učiva

1 – výborný

ovládá bezpečně

2 – chvalitebný

ovládá

3 – dobrý

v podstatě ovládá

4 – dostatečný

ovládá se značnými mezerami

5 - nedostatečný

neovládá

Myšlení

1 – výborný

pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný

2 – chvalitebný

uvažuje celkem samostatně

3 – dobrý

menší samostatnost v myšlení

4 – dostatečný

nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou

5 - nedostatečný

odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Vyjadřování

1 – výborný

výstižné a poměrně přesné

2 – chvalitebný

celkem výstižné

3 – dobrý

myšlenky vyjadřuje ne dost přesně

4 – dostatečný

myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi

5 - nedostatečný

nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně

Celková aplikace vědomostí

1 – výborný

užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou

2 – chvalitebný

dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb

3 – dobrý

řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby

4 – dostatečný

dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává

5 - nedostatečný

praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí

Aktivita, zájem o učení

1 – výborný

aktivní, učí se svědomitě a se zájmem

2 – chvalitebný

učí se svědomitě

3 – dobrý

k učení a práci nepotřebuje větších podnětů

4 – dostatečný

malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty

5 - nedostatečný

pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování

1 – velmi dobré

Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

2 - uspokojivé

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

3 - neuspokojivé

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

11.7 Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

12. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.

2. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvažují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.

3. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.

4. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

5. Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, popsané ve zprávě o psychologickém vyšetření. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co nejméně projevuje zdravotní postižení (např. doplňování jevů místo diktátů, ústní zkoušení místo písemných prací či naopak, zkrácený rozsah písemných prací,...).

6. Podle druhu postižení využívá speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání a hodnocení, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály.

III. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách,

1. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

4. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

Odlišnosti pro individuální vzdělávání

Pokud je ve třídě školy vzděláván individuálně integrovaný žák, vytvoří ředitel školy podmínky odpovídající individuálním vzdělávacím potřebám žáka vedoucí k jeho všestrannému rozvoji.

Zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí nebo v zahraniční škole na území ČR

(1) Žák, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole nebo ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky (dále jen "zkoušející škola"). Zkouška se koná:

- a) ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
- b) v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
- c) na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

(2) Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli zkoušející školy vysvědčení žáka ze školy mimo území České republiky, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel zkoušející školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení.

(3) Pokud žák zkoušku podle odstavce 1 nekoná, doloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením vysvědčení žáka ze školy mimo území České republiky za období nejvýše dvou školních roků, včetně jeho překladu do českého jazyka, v termínech stanovených ředitelem kmenové školy. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel kmenové školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává.

(4) Pokračuje-li žák, který konal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.

(5) Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka."

(6) Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku ve zkoušející škole. Zkouška se koná z každého povinného předmětu vyučovaného v příslušných ročnících školního vzdělávacího programu zkoušející školy, s výjimkou předmětů volitelných. Po vykonání zkoušky vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení.

(7) Pokud žák zkoušku podle odstavce 1 nekoná, doloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením čestného prohlášení zákonného zástupce o vzdělávání žáka v době pobytu v zahraničí, a to za období nejvýše dvou školních roků, v termínech stanovených ředitelem kmenové školy. Kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává.

(8) Pokračuje-li žák, který konal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.

(9) Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.

(10) Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. c) školského zákona, s výjimkou škol podle § 18c, koná za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole. Zkouška se koná ze vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1.

(11) Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy vysvědčení žáka ze zahraniční školy na území České republiky, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se

zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel kmenové školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá ředitel kmenové školy žákovi vysvědčení.

(12) Pokračuje-li žák v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.

(13) Žákovi, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky podle § 38 odst. 1 písm.

a) školského zákona a nekonal zkoušky, vydá ředitel kmenové školy vysvědčení, jestliže

a) ve vzdělávacím programu školy mimo území České republiky je na základě mezinárodní smlouvy nebo v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy zařazen vzdělávací obsah podle § 18 odst. 1 a žák byl z tohoto obsahu hodnocen, nebo

b) žák je zároveň žákem poskytovatele vzdělávání v zahraničí, který v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy poskytuje občanům České republiky vzdělávání ve vzdělávacím obsahu podle § 18 odst. 1 a který žáka z tohoto vzdělávacího obsahu hodnotil.

(14) Žákovi, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. c) školského zákona, v jejímž vzdělávacím programu je na základě mezinárodní smlouvy zařazen vzdělávací obsah podle § 18 odst. 1, byl z tohoto vzdělávacího obsahu hodnocen zahraniční školou na vysvědčení a v souladu s mezinárodní smlouvou nekonal zkoušky, ředitel kmenové školy vydá vysvědčení.

(15) Ředitel kmenové školy vydá vysvědčení za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků. Hodnocení ze vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1 vyhlášky se na tomto vysvědčení uvede v případech podle odstavce 1 písm. a) a odstavce 2 v souladu s vysvědčením vydaným školou mimo území České republiky nebo zahraniční školou na území České republiky a v případě podle odstavce 1 písm. b) v souladu s osvědčením vydaným zahraničním poskytovatelem vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1.

(16) Pokračuje-li žák, kterému ředitel kmenové školy vydal vysvědčení, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí jej ředitel kmenové školy do příslušného ročníku na základě tohoto vysvědčení.

(17) Žáka, který plnil povinnou školní docházku ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky nebo konzulárním úřadu České republiky a pokračuje v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle dosavadních výsledků vzdělávání doložených vysvědčením.

(18) Žáka, na kterého se vztahuje povinná školní docházka a který nekonal zkoušky podle § 18 až 18b z jiných než touto vyhláškou stanovených důvodů, zařazuje ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.

Odlíšnosti pro komisionální přezkoušení na základní škole a pro opravné zkoušky

1. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

2. Komise je tříčlenná a tvoří ji:

a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel zkoušející školy, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy, b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,

c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

3. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením, nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

4. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

5. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

6. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

7. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

8. Tato ustanovení se obdobně vztahují také na vzdělávání žáků nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia, s výjimkami uvedenými ve vyhlášce o základním vzdělávání v § 1, 2, 4, 5, 7, 8, 22 a 23.

9. V případě, že zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti výsledku zkoušky, může požádat o přezkoušení podle § 22.

V. Způsob získávání podkladů pro hodnocení,

1. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
2. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.
3. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové apod.), dále kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.
4. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období.

Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období.

Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřipustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

5. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky – současně se sdělováním známek žákům.

6. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

7. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

8. Vyučující je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné apod.)

V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

9. Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.

10. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkušuje.

11. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známkám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.

12. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla k 15. listopadu a 15. dubnu.

13. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé příslušných předmětů číslíci výsledky celkové klasifikace do třídního výkazu a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.

14. Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.

15. Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo hovorových hodinách, na které jsou rodiče písemně zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.

16. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

17. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům.

18. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména - neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, - žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu, pokud to není jediný zdroj informací, - účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, - učitel nepřítomnost klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné, - před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva. - prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

19. Třídní učitelé (výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

20. Klasifikace chování

a) Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) včetně dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.

b) Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná. Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré) Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé) Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školního řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje, nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé) Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova, nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

V. Pravidla chování žáků

1. Žák se ve škole chová slušně k dospělým i jiným žákům školy, dbá pokynů pedagogických pracovníků, dodržuje školní řád, řády odborných učeben. Chová se tak, aby neohrozil zdraví svoje, ani jiných osob.

2. Žák chodí do školy pravidelně a včas podle rozvrhu hodin a účastní se činností organizovaných školou. Účast na vyučování nepovinných předmětů a docházka do zájmových kroužků, do školní družiny a školního klubu je pro přihlášené žáky povinná. Odhlásit se může vždy ke konci pololetí.

3. Žák chodí do školy vhodně a čistě upraven a oblečen.

4. Žák zachází s učebnicemi a školními potřebami šetrně, udržuje své místo, třídu i ostatní školní prostory v čistotě a pořádku, chrání školní i soukromý majetek před poškozením; nosí do školy učebnice a školní potřeby podle rozvrhu hodin a pokynů učitelů.

5. Před ukončením vyučování žáci z bezpečnostních důvodů neopouštějí školní budovu bez vědomí vyučujících. V době mimo vyučování žáci zůstávají ve škole jen se svolením vyučujících a pod jejich dohledem.

6. Žáci chrání své zdraví i zdraví spolužáků; žákům jsou zakázány všechny činnosti, které jsou zdraví škodlivé (např. kouření, pití alkoholických nápojů, zneužívání návykových a zdraví škodlivých látek).

7. Žák chodí do školy pravidelně a včas podle rozvrhu hodin nebo pokynů vyučujících.

8. Pokud se žák nemůže zúčastnit výuky, jeho nepřítomnost omlouvají rodiče do 3 dnů písemně nebo telefonicky a po návratu do školy písemně na omluvném listu v žákovské knížce. Informaci o uvolnění z předem známých důvodů podávají rodiče písemně třídnímu učiteli. Odchod žáka z vyučování před jeho ukončením je možný pouze se souhlasem učitele hodiny (max. na jednu hodinu) nebo se souhlasem třídního učitele (na více hodin) na základě písemné žádosti rodičů. Škola v odůvodněných případech může po rodičích žáka požadovat, aby omluvenka žákovy absence byla doložena lékařským potvrzením.

10. Žák se řádně a systematicky připravuje na vyučování.

11. Žák má právo na ochranu před jakoukoli formou diskriminace a násilí, má právo vzdělání a na svobodu myšlení, projevu, shromažďování, náboženství, na odpočinek a dodržování základních psychohygienických podmínek, má právo být seznámen se všemi předpisy se vztahem k jeho pobytu a činnosti ve škole. Každý úraz nebo vznik škody, ke kterému došlo v souvislosti s činností školy, hlásí bez zbytečného odkladu vyučujícímu, třídnímu učiteli nebo jinému zaměstnanci školy.

12. Žák nenosí do školy předměty, které nesouvisí s výukou a mohly by ohrozit zdraví a bezpečnost jeho nebo jiných osob. Cenné předměty, včetně šperků a mobilních telefonů po dobu pobytu ve škole neodkládají, pouze pokud k tomu mají vyčleněná místa k tomu určená, to jest osobní uzamykatelné skříňky, případně na pokyn vyučujících, kteří je po stanovenou dobu přeberou do úschovy a zajistí jejich bezpečnost.

VI. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále též „žáci se SVP“)**Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (dále též „žáci se SVP“)**

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na **bezplatné poskytování podpůrných opatření** školou a školským zařízením.

Podpůrná opatření

Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka.

Podpůrná opatření spočívají v:

- poradenské pomoci školy (školní poradenské pracoviště - ŠPP) a školského poradenského zařízení (Speciálně pedagogické centrum - SPC, Krajská pedagogicko-psychologická poradna - KPPP)
- úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání a školských služeb, včetně zabezpečení výuky předmětů speciálně pedagogické péče na doporučení školského poradenského zařízení (SPC, KPPP)
- použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek
- úpravě očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených rámcovými vzdělávacími programy a akreditovanými vzdělávacími programy
- vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu
- využití asistenta pedagoga
- využití dalšího pedagogického pracovníka nebo možnosti působení osob poskytujících žákovi po dobu jeho pobytu ve škole nebo školském zařízení podporu podle zvláštních právních předpisů
- poskytování vzdělávání nebo školských služeb v prostorách stavebně nebo technicky upravených

Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti. Členění konkrétních podpůrných opatření do stupňů, pravidla jejich použití a normovaná finanční náročnost podpůrných opatření druhého až pátého stupně jsou stanoveny v příloze č. 1 Vyhlášky č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Podpůrná opatření se poskytují samostatně nebo v kombinacích různých druhů a stupňů v souladu se zjištěnými speciálními vzdělávacími potřebami žáka. Konkrétní druh podpůrného opatření lze poskytovat pouze v jednom stupni.

Podmínkou poskytování podpůrného opatření druhého až pátého stupně školou nebo školským zařízením je vždy předchozí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka.

Při **poskytování podpůrných opatření prvního stupně**, která představují minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání, vypracovává škola pro žáka, u kterého se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání nebo školských službách a zapojení v kolektivu, **Plán pedagogické podpory (PLPP)**.

Při **poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně** je na základě doporučení školského poradenského zařízení (SPC, KPPP) pro žáka vypracován **Individuální vzdělávací plán (IVP)**.

Plán pedagogické podpory (PLPP) zahrnuje zejména popis obtíží na základě pedagogické diagnostiky a speciálních vzdělávacích potřeb žáka v rámci podpůrných opatření prvního stupně (PO 1) se stanovením jasných cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu.

Tvorbu, realizaci, úpravy a vyhodnocení PLPP koordinuje školní speciální pedagog.

PLPP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli jednotlivých vyučovacích předmětů, se školním speciálním pedagogem, případně dalším pracovníkem školního poradenského pracoviště (výchovný poradce, metodik prevence).

PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají konzultace s jednotlivými vyučujícími o stanovení vhodných metod a forem práce se žákem, organizaci výuky, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností se stanovením vzájemné spolupráce.

Stanoví se termín přípravy a termín vyhodnocení PLPP, společné schůzky se zákonnými zástupci, pedagogy, vedením školy i žákem.

Seznámení se s PLPP stvrdí všichni zúčastnění svými podpisy. PLPP se průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

PLPP se vyhodnocuje nejpozději do 3 měsíců od jeho vyhotovení. Na vyhodnocení PLPP se podílí třídní učitel nebo učitelé konkrétního vyučovacích předmětů, školní speciální pedagog, případně další zainteresovaný pracovník školního poradenského pracoviště (ředitelka školy, výchovný poradce, metodik prevence). Zákonný zástupce je seznámen s vyhodnocením účinnosti PLPP a navrženým doporučením. Seznámení se závěry stvrdí svým podpisem včetně data, kdy byl s vyhodnocením PLPP seznámen.

Pokud nepostačují podpůrná opatření prvního stupně (PO 1) k naplnění vzdělávacích potřeb žáka, navrhne k posouzení speciálních vzdělávacích potřeb a vyššímu stupni podpory školní speciální pedagog nebo jiný pracovník školního poradenského pracoviště zákonnému zástupci veškeré potřebné informace a kontakty na příslušné školské poradenské zařízení (SPC nebo KPPP).

Do doby doporučení školského poradenského zařízení (SPC nebo KPPP) poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně dle zpracovaného plánu pedagogické podpory.

Individuální vzdělávací plán (IVP)

Individuální vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, přičemž vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.

Individuální vzdělávací plán zahrnuje další PO, jako jsou metody a formy práce, organizace vzdělávání, způsoby hodnocení žáka, **využívání předmětů speciálně pedagogické péče (PSPP) a pedagogické intervence (PI)** v případě, že je to obsaženo v doporučení ze ŠPZ.

Obsahuje identifikační údaje žáka, údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka, informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání.

IVP vzniká na základě doporučení k integraci vydané školským poradenským zařízením (KPPP, SPC) a písemné žádosti rodičů. Na jeho vzniku se podílí učitelé žáka, jeho rodiče i žák samotný a vychází ze závěrů speciálně pedagogického vyšetření nebo psychologického vyšetření v KPPP nebo SPC. Je vypracován do měsíce od vydání doporučení k integraci. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeby. Za zpracování individuálního vzdělávacího plánu odpovídá ředitel školy. Originál IVP je v katalogovém listu žáka. Kopie je uložena u výchovného poradce.

Školské poradenské zařízení (SPC, KPPP) ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu. Ze strany školy se na vyhodnocení IVP podílí třídní učitel nebo učitel/učitelé konkrétního vyučovacího předmětu, školní speciální pedagog, případně další zainteresovaný pracovník školního poradenského pracoviště (výchovný poradce, metodik prevence). K vyhodnocení IVP je přizván i asistent pedagoga, je-li do vzdělávacího procesu daného žáka zapojen.

V případě podpůrného opatření spočívajícího v **úpravě očekávaných výstupů pro žáky s lehkým mentálním postižením od třetího stupně podpory**, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů stanovená v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání (RVP ZV). Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portálu RVP.cz

Aktuálně IVP nahrazuje doporučení ke vzdělávání (DV) na základě vyšetření - posouzení speciálních vzdělávacích potřeb žáků v ŠPZ (pokud není IVP doporučeno).

Předmět speciálně pedagogické péče (PSPP) je zajišťován pedagogickým pracovníkem školy s rozšířenou kompetencí pro oblast speciální pedagogiky, školním speciálním pedagogem nebo školním psychologem v základní škole.

Ve 2. stupni PO je PSPP poskytován 1 hod/týdně a je zaměřen na oblast logopedických obtíží, specifických poruch učení (SPU), rozvoj grafomotorických dovedností, rozvoj vizuálně percepčních dovedností apod. **dle doporučení ŠPZ a možností školy.**

V rámci reedukace SPU doporučenými metodami a postupy se zaměřujeme na rozvoj deficitních funkcí, které ovlivňují úroveň čtení, psaní a počítání (např. zrakové a sluchové vnímání, rozvoj jazykových kompetencí a komunikačních dovedností, prostorové a pravo-levé orientace, orientace v čase, nácvik techniky čtení a psaní, dekodování a porozumění textu, aplikace gramatických pravidel, osvojování matematických dovedností, rozvoj koncentrace pozornosti, paměti, ...). Vycházíme z vývojové úrovně žáka.

PSPP probíhá buď po vyučování nebo v rámci vyučování, nezbytná je úzká spolupráce speciálního pedagoga a učitele, komunikace a zpětné vazby se zákonnými zástupci žáka.

Pedagogická intervence (PI) je zaměřena na podporu vzdělávání žáka v těch vyučovacích předmětech, kde je potřeba posílit jeho vzdělávání, případně ke kompenzaci nedostatečné domácí přípravy na výuku, má žáka podpořit v předmětech, kde selhává. Vychází z důsledné pedagogické diagnostiky.

Rozsah PI je 1 hod/týdně. Zajišťují ji vyučující jednotlivých předmětů, může mít podobu práce se třídou nebo skupinou žáků. **Od 2. stupně podpory skupina max 6 žáků.**

VII. Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP a IVP mimořádně nadaného žáka:

- Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením

- IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka

- Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

- Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení

- IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení
- Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné
- IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok
- IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku
- Výchovní poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn
- Výchovní poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky

2.1 Výchovní a vzdělávací strategie školy

2.2 Začlenění průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

3 Charakteristika školy

Název školy	Základní škola a mateřská škola Loučka, okres Vsetín, příspěvková organizace		
Adresa	č.p. 188, 756 44 Loučka		
Název ŠVP	Duhová škola - upraveno		
Platnost	od 1. 9. 2022	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání		Délka studia v letech: 9

Základní škola a mateřská škola Loučka, okres Vsetín, příspěvková organizace je škola s dlouhou tradicí.

Slavnostní zahájení stavby nejstarší ze školních budov proběhlo již v roce 1928. Současný areál byl vybudován postupně: v roce 1963 přibyla dnešní budova druhého stupně, v roce 1988 budova 1. stupně, v roce 1989 školní jídelna, v roce 1990 vstupní hala, v roce 1996 tělocvična a v roce 2004 spojovací chodba mezi školou a jídelnou. ZŠ Loučka je plně organizovanou vesnickou školou s výjimkou jedné třídy, ve které jsou žáci dvou postupných ročníků.

Sídlí v několika budovách, spojených v jeden areál, kde je umístěna –

- základní škola – IZO: 691 009 678 – se stanovenou kapacitou 172 žáci;
- mateřská škola – IZO: 107 634 031 - se stanovenou kapacitou 40 žáků;
- školní družina – IZO: 120 400 138 – se stanovenou kapacitou 40 žáků;
- školní klub - IZO 150 019 327 - se stanovenou kapacitou 75 žáků
- školní jídelna – IZO: 103 108 602 – se stanovenou kapacitou 350 jídel.

Počet oddělení školní družiny: 2

Vyučování ve školní budově probíhá v kmenových třídách a podle potřeby a zaměření v odborných učebnách. Škola má odbornou učebnu na výuku výpočetní techniky, pracovních činností - dílny, přípravy jídel a 1 multifunkční učebnu.

Vyučující mají k dispozici kabinetní zázemí a sborovnu školy s technickým vybavením. Základní škola má smíšený pedagogický sbor.

Technické a provozní vybavení pro vyučování je na standardní úrovni. Průběžně doplňujeme aktuální učební pomůcky, třídy a některé kabinety jsou vybaveny novým nábytkem. Ve škole funguje počítačová síť i wifi. Hygienické zázemí prošlo kompletní rekonstrukcí v roce 2022. Na čtyřech místech ve škole jsou umístěny sprchy, které jsou k dispozici žákům i zaměstnancům školy.

Klima školy je příznivé, liberální, vládnou partnerské vztahy. Škola je řízena na demokratických principech s vnitřní hierarchií a určenými kompetencemi. Program školy je organizován na principech komunitního vzdělávání a otevřenosti pro další aktivity dětí, mládeže i dospělých regionu.

Jsou stanovena opatření pro zabezpečení objektu školy a bezpečnost žáků a zaměstnanců. Tato opatření jsou deklarována v provozním řádu školy, ve školním řádu a v dalších vnitřních směrnících.

Personální zajištění vzdělávání je ovlivněno stabilizovanou částí pedagogického sboru. Všichni vyučující mají pedagogickou i odbornou způsobilost. Plánem Dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a celkovým trendem školy je systematické cílené vzdělávání jak jednotlivců, tak především celé sborovny. Přepočtený počet pedagogických pracovníků se pohybuje optimálně kolem 12 učitelů a 2 vychovatelek školní družiny a školního klubu. Ve škole působí 3 asistenti pedagoga.

Školní poradenské pracoviště

Odborný pedagogicko – psychologický servis zajišťují školní speciální pedagog s odbornou kvalifikací, výchovný poradce s vystudovaným nadstavbovým vzděláváním výchovného poradenství a školní koordinátor prevence.

Při škole je ze zákona zřízena **Školská rada**.

Partnerem školy je *Nadační fond Duha*. Byl zřízen za účelem rozvoje duchovních hodnot, ochrany lidských práv, ochrany životního prostředí a kulturních tradic, rozvoje vzdělání, tělovýchovy a sportu. Proto financuje i některé

mimoškolní nebo nadstandardní aktivity žáků.

Školu spolupracuje s Pedagogicko – psychologickou poradnou (PPP) ve Valašském Meziříčí a třemi speciálně-pedagogickými centry. Konzultujeme aktuální výchovné či výukové problémy, spolupracujeme v oblasti školní zralosti, vyšetření náprav poruch učení apod.

Za zásadní považujeme spolupráci se zřizovatelem školy – Obcí Loučka. Nejde jen o finanční zabezpečení provozu. Z dlouhodobého pohledu zřizovatel provádí taková opatření, aby se snižovala energetická náročnost provozu a při tom se zvyšoval komfort pro žáky a zaměstnance školy. Postupně, v rámci finančních možností, se mění i vnitřní vybavení školy. Společně připravujeme projekty a informujeme se o základních problémech.

Dalším partnerem je Městský úřad Valašské Meziříčí, především odbor školství. Spolupráce s nimi je především v oblasti personálního poradenství, zabezpečení financí ze státního rozpočtu na neinvestiční výdaje, organizací soutěží, metodické pomoci apod.

S pracovníky KÚ Zlínského kraje spolupracuje škola v oblasti rozpočtování, vzájemné výměny informací, v oblasti prevence patologických jevů.

CLIL a výuka některých předmětů v cizím jazyce

Škola zařazuje do výuky některých předmětů na I. i II. stupni prvky metody CLIL, tj. integrovanou výuku nejazykového předmětu prostřednictvím cizího jazyka, kdy si žák osvojuje znalosti a dovednosti v obou předmětech současně.

Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce:

Škola se podle podmínek zapojuje do různých projektů organizovaných jinými subjekty. Jejich popis a hodnocení je součástí Výroční zprávy o činnosti školy v příslušném školním roce. Mimo to dlouhodobě pracuje na vlastních projektech: Svatováclavský závod, Vánoční jarmark, Den země, Den zdraví apod.

Do mezinárodních projektů se škola zatím nazapojuje.

4 Učební plán

Název školy	Základní škola a mateřská škola Loučka, okres Vsetín, příspěvková organizace				
Adresa	č.p. 188, 756 44 Loučka				
Název ŠVP	Duhová škola - upraveno				
Platnost	od 1. 9. 2022	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání		
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání			Délka studia v letech:	9

Učební plán ročníkový

1. stupeň

Povinné předměty

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	
Český jazyk a literatura	9	10	8	7	7	41
Anglický jazyk	-	-	3	4	4	11
Matematika	4	5	5	5	4	23
Informatika	-	-	-	1	1	2
Prvouka	2	2	3	-	-	7
Přírodověda	-	-	-	2	2	4
Vlastivěda	-	-	-	1	2	3
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
Celkem základní dotace	20	21	22	24	23	110
Celkem disponibilní dotace	0	1	2	2	3	8
Celkem v ročníku	20	22	24	26	26	118

2. stupeň

Povinné předměty

	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
Český jazyk a literatura	5	5	4	5	19
Anglický jazyk	4	3	3	3	13
Německý jazyk	-	-	3	3	6
Matematika	4	5	4	5	18
Informatika	1	1	1	1	4
Dějepis	2	2	2	1	7
Výchova k občanství	1	1	1	1	4
Fyzika	1	1	2	2	6
Chemie	-	-	2	2	4
Přírodopis	2	2	2	2	8
Zeměpis	2	2	2	1	7
Hudební výchova	1	1	1	1	4
Výtvarná výchova	2	1	1	1	5
Výchova ke zdraví	1	1	-	-	2
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Pracovní činnosti	0	0	0	0	0
Příprava pokrmů	0,5	-	-	-	0,5
Provoz a údržba domácnosti	-	0,5	-	-	0,5
Pěstitecké práce, chovatelství	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Volba povolání	-	-	0,5	0,5	1
Sportovní hry	-	1	-	-	1
Konverzace z anglického jazyka	-	0,5	-	0,5	1
Informační gramotnosti	-	0,5	-	0,5	1
Celkem základní dotace	27	28	30	30	115
Celkem disponibilní dotace	2	2	1	2	7
Celkem v ročníku	29	30	31	32	122

Celkový učební plán

RVP		ŠVP			
Jazyk a jazyková komunikace		52	32	84	
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	11	13	24
	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	41	19	60
Informatika		2	4	6	
	Informatika	Informatika	2	4	6
Člověk a svět práce		0	4	4	
	Člověk a svět práce	Provoz a údržba domácnosti	0	0,5	0,5
	Člověk a svět práce	Pěstitelské práce, chovatelství	0	2	2
	Člověk a svět práce	Příprava pokrmů	0	0,5	0,5
	Člověk a svět práce	Volba povolání	0	1	1
Celková dotace		49	36	85	
Disponibilní dotace		5	4	9	

5 Učební osnovy

Název školy	Základní škola a mateřská škola Loučka, okres Vsetín, příspěvková organizace		
Adresa	č.p. 188, 756 44 Loučka		
Název ŠVP	Duhová škola - upraveno		
Platnost	od 1. 9. 2022	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání	Délka studia v letech:	9

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrozličnějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím Dramatické výchovy, zařazené v RVP ZV jako doplňující vzdělávací obor.

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

5.1.1 Český jazyk a literatura

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
9	9+1	7+1	6+1	7
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
4+1	4+1	4	4+1	

1. ročník

1. ročník

9 týdně, P

1. - čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky<ul style="list-style-type: none"><i>skládá a rozkládá slova podle sluchu</i><i>pozná písmena abecedy</i><i>skládá a čte všechny druhy slov</i><i>plynule čte slova ve větě, rozlišuje je sluchem i zrakem</i>plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti<ul style="list-style-type: none"><i>rozpozná členění textu</i><i>pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynu učitele a podle svých schopností řadí ilustrace podle posloupnosti</i><i>čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</i>seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh<ul style="list-style-type: none"><i>reprodukuje a dramatizuje příběh podle obrázkové osnovy</i>vyjadřuje své pocity z přečteného textu<ul style="list-style-type: none"><i>recituje básně, zná říkadla a rozpočítadla</i>pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností<ul style="list-style-type: none"><i>dramatizuje a reprodukuje příběh na základě přečteného textu a obrázkové osnovy</i><i>tvořivě dokončuje děj</i><i>vyjadřuje své pocity z literárního díla na základě poslechu</i>		<ul style="list-style-type: none">- rozvoj fonetického sluchu, sluchová analýza a syntéza slova, příprava na čtení- izolace první hlásky ve slově sluchem- hry s velkými tiskacími písmeny- cvičení na rozvoj sluchového a zrakového vnímání- cvičení zrakového rozpětí postřehováním- seznámení se čtením slov dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě- beseda o filmu pro děti- čtení knihy na pokračování- hry se slovy- tiché čtení s porozuměním- seznamování s dětskými časopisy a knihami- rým- slovo, čtení slov- uspořádání slov ve větě- nadpis, článek, řádek, odstavec- porozumění přečteným větám- čtení s porozuměním- improvizace s maňáskem či loutkou- prohlížení dětských knih
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace		
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none">rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohláskyplynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnostiseřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběhvyjadřuje své pocity z přečteného textupracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností		

1. ročník

2. - mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost),

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky <ul style="list-style-type: none"> skládá a rozkládá slova podle sluchu pozná písmena abecedy skládá a čte všechny druhy slov plynule čte slova ve větě, rozlišuje je sluchem i zrakem pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost <ul style="list-style-type: none"> pozná, rozliší a vyjmenuje krátké a dlouhé samohlásky v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči <ul style="list-style-type: none"> čte text se správnou intonací užívá vhodného frázování seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh <ul style="list-style-type: none"> reprodukuje a dramatizuje příběh podle obrázkové osnovy pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností <ul style="list-style-type: none"> dramatizuje a reprodukuje příběh na základě přečteného textu a obrázkové osnovy tvořivě dokončuje děj vyjadřuje své pocity z literárního díla na základě poslechu 	<ul style="list-style-type: none"> porozumění přečteným větám samohlásky interpunkční znaménka ve větě poslech, vyprávění, dramatizace prosba, oslovení, omluva blahopřání, poděkování rozvoj slovní zásoby - vyprávění zážitků dětí, důrazné spisovné vyjadřování improvizace s maňáskem či loutkou tvoření vět zdokonalování čtení zvyšování plynulosti čtení, péče o správný přízvuk čtených slov udržování intonace vět výslovnost délky samohlásek přednes říkadel a vyprávění pohádek

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

3. - naslouchání - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje své pocity z přečteného textu <ul style="list-style-type: none"> recituje básně, zná říkadla a rozpočítadla 	<ul style="list-style-type: none"> poslech, vyprávění, dramatizace, recitace přednes říkadel a vyprávění pohádek čtení knihy na pokračování vyprávění o četbě s dětským hrdinou poslech nahrávek veršů a próz

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Rozvoj schopností poznávání		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje své pocity z přečteného textu

1. ročník

4. - písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní,

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky <ul style="list-style-type: none"> skládá a rozkládá slova podle sluchu pozná písmena abecedy skládá a čte všechny druhy slov plynule čte slova ve větě, rozlišuje je sluchem i zrakem odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách; dě, tě, ně, ú/ě, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat <ul style="list-style-type: none"> píše velká písmena na začátku věty píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev <ul style="list-style-type: none"> píše čáry, oblouky, zátrhy a vlnovky dodržuje správné pořadí písmen, píše podle diktátu jednoduché věty píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení <ul style="list-style-type: none"> zapiše jednoduché sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> příprava na psaní psaní prvků písmen a číslic psaní tiskacích písmen, číslic písmo psací písmeno, slovo zápis jednoduchých vět velké počáteční písmeno u vlastních jmen osob a prvního slova věty modelování velkých písmen posilování jemné motoriky a grafomotorických schopností kresebné cviky k uvolnění ruky krátké diktáty písmen a slov tvořivé psaní příprava na psaní perem orientace v lineatuře rozvoj písemného projevu, opis, přepis podle tabule opis jednoduchých vět přepis tištěného textu do psaného tvoření a psaní vět, otázek a odpovědí

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách; dě, tě, ně, ú/ě, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení

5. - zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky <ul style="list-style-type: none"> skládá a rozkládá slova podle sluchu pozná písmena abecedy skládá a čte všechny druhy slov plynule čte slova ve větě, rozlišuje je sluchem i zrakem pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost <ul style="list-style-type: none"> pozná, rozliší a vyjmenuje krátké a dlouhé samohlásky v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči <ul style="list-style-type: none"> čte text se správnou intonací užívá vhodného frázování píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev <ul style="list-style-type: none"> píše čáry, oblouky, zátrhy a vlnovky dodržuje správné pořadí písmen, píše podle diktátu jednoduché věty píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení <ul style="list-style-type: none"> zapiše jednoduché sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj fonetického sluchu sluchová analýza a syntéza slova slovo, stavba slova, člení slov samohlásky krátké a dlouhé uspořádání slov ve větě písmena velká tiskací, malá tiskací a psací -

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

1. ročník

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> rolišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení

6. - slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rolišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky <ul style="list-style-type: none"> skládá a rozkládá slova podle sluchu pozná písmena abecedy skládá a čte všechny druhy slov plynule čte slova ve větě, rozlišuje je sluchem i zrakem pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost <ul style="list-style-type: none"> pozná, rozliší a vyjmenuje krátké a dlouhé samohlásky 	<ul style="list-style-type: none"> sklad a rozklad slova posloupnost hlásek ve slově stavba slova, člení slov nauka o větě uspořádání slov ve větě tvoření vět písmeno, hláska, samohláska rozvoj slovní zásoby izolace první hlásky ve slově hláskový sklad a rozklad slov fonetické hry s hláskou cvičení zrakového rozpětí postřehováním hry na upevňování zrakového a sluchového rozlišování slov improvizace s maňáskem či loutkou

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> rolišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost

7. - poslech literárních textů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh <ul style="list-style-type: none"> reprodukuje a dramatizuje příběh podle obrázkové osnovy vyjadřuje své pocity z přečteného textu <ul style="list-style-type: none"> recituje básně, zná říkadla a rozpočítadla pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností <ul style="list-style-type: none"> dramatizuje a reprodukuje příběh na základě přečteného textu a obrázkové osnovy tvořivě dokončuje děj vyjadřuje své pocity z literárního díla na základě poslechu 	<ul style="list-style-type: none"> naslouchání textu s porozuměním říkadla, hádanky, pohádky přednes říkadel a vyprávění pohádek, prohlížení dětských knih vysílání rozhlasu a televize pro děti beseda o filmu pro děti dramatizace pohádek čtení knihy na pokračování vyprávění o čtení s dětským hrdinou

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh vyjadřuje své pocity z přečteného textu pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

1. ročník

8. - zážitkové čtení a naslouchání

Očekávané výstupy		Učivo
žák:	<ul style="list-style-type: none">plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti<ul style="list-style-type: none">rozpozná členění textupracuje tvořivě s literárním textem podle pokynu učitele a podle svých schopností řadí ilustrace podle posloupnostičte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věkuseřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh<ul style="list-style-type: none">reprodukuje a dramatizuje příběh podle obrázkové osnovyvyjadřuje své pocity z přečteného textu<ul style="list-style-type: none">recituje básně, zná říkadla a rozpočítadlapracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností<ul style="list-style-type: none">dramatizuje a reprodukuje příběh na základě přečteného textu a obrázkové osnovytvořivě dokončuje dějvyjadřuje své pocity z literárního díla na základě poslechu	<ul style="list-style-type: none">čtení s porozuměnímčlenění textunadpis, řádek, článek a odstavecposlech, vyprávění, dramatizacerozvoj čtenářských dovedností a mluvené řečidramatizace pohádekreprodukce textuvyprávění o četbě s dětským hrdinoubeseda o kniháchimprovizace s maňáskem či loutkourozlišení básně a vyprávěníorientace v postavách, ději a prostředí
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

9. - tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce

Očekávané výstupy		Učivo
žák:	<ul style="list-style-type: none">seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh<ul style="list-style-type: none">- reprodukuje a dramatizuje příběh podle obrázkové osnovyvyjadřuje své pocity z přečteného textu<ul style="list-style-type: none">- recituje básně, zná říkadla a rozpočítadlapracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností<ul style="list-style-type: none">- dramatizuje a reprodukuje příběh na základě přečteného textu a obrázkové osnovy- tvořivě dokončuje děj- vyjadřuje své pocity z literárního díla na základě poslechu	<ul style="list-style-type: none">- reprodukce textu, dramatizace- obměna textu, domýšlení textu- reprodukce a dramatizace příběhu podle obrázkové osnovy- recitace básní, říkadla, rozpočítadla, hádanky- poslech textu- vyprávění- pokus o složení jednoduché básně s užitím rýmu- vyprávění o obsahu textu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kreativita		

Kritéria hodnocení

- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

10. - základní literární pojmy - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň,

Očekávané výstupy	Učivo
	<ul style="list-style-type: none"> - rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka - spisovatel, povídka, básník, kniha, čtenář - divadelní představení, herec, režisér,

1. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

11. - mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost),

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky <ul style="list-style-type: none"> skládá a rozkládá slova podle sluchu pozná písmena abecedy skládá a čte všechny druhy slov plynule čte slova ve větě, rozlišuje je sluchem i zrakem respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru <ul style="list-style-type: none"> správně odpovídá na kontrolní otázky pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost <ul style="list-style-type: none"> pozná, rozliší a vyjmenuje krátké a dlouhé samohlásky v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči <ul style="list-style-type: none"> čte text se správnou intonací užívá vhodného frázování seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh <ul style="list-style-type: none"> reprodukuje a dramatizuje příběh podle obrázkové osnovy pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností <ul style="list-style-type: none"> dramatizuje a reprodukuje příběh na základě přečteného textu a obrázkové osnovy tvořivě dokončuje děj vyjadřuje své pocity z literárního díla na základě poslechu 	<ul style="list-style-type: none"> porozumění přečteným větám samohlásky interpunkční znaménka ve větě poslech, vyprávění, dramatizace prosba, oslovení, omluva blahopřání, poděkování rozvoj slovní zásoby - vyprávění zážitků dětí, důrazné spisovné vyjadřování improvizace s maňáskem či loutkou tvoření vět zdokonalování čtení zvyšování plynulosti čtení, péče o správný přízvuk čtených slov udržování intonace vět výslovnost délky samohlásek přednes říkadel a vyprávění pohádek

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace		

Kritéria hodnocení

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

12. - naslouchání - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje své pocity z přečteného textu <ul style="list-style-type: none"> recituje básně, zná říkadla a rozpočítadla 	<ul style="list-style-type: none"> poslech, vyprávění, dramatizace, recitace přednes říkadel a vyprávění pohádek čtení knihy na pokračování vyprávění o četbě s dětským hrdinou poslech nahrávek veršů a próz

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Rozvoj schopností poznávání		

Kritéria hodnocení

- vyjadřuje své pocity z přečteného textu

1. ročník

13. - písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní,

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky<ul style="list-style-type: none"><i>skládá a rozkládá slova podle sluchu</i><i>pozná písmena abecedy</i><i>skládá a čte všechny druhy slov</i><i>plynule čte slova ve větě, rozlišuje je sluchem i zrakem</i>píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev<ul style="list-style-type: none"><i>píše čáry, oblouky, zátrhy a vlnovky</i><i>dodržuje správné pořadí písmen, píše podle diktátu jednoduché věty</i>píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení<ul style="list-style-type: none"><i>zapiše jednoduché sdělení</i>	<ul style="list-style-type: none">příprava na psanípsaní prvků písmen a číslicpsaní tiskacích písmen, číslicpísmo psacípísmeno, slovozápis jednoduchých větvelké počáteční písmeno u vlastních jmen osob a prvního slova větymodelování velkých písmenposilování jemné motoriky a grafomotorických schopnostíkresebné cviky k uvolnění rukykrátké diktáty písmen a slovtvořivé psanípříprava na psaní peremorientace v lineatuřerozvoj písemného projevu, opis, přepis podle tabuleopis jednoduchých větpřepis tištěného textu do psanéhotvoření a psaní vět, otázek a odpovědí	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení

14. - zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky<ul style="list-style-type: none"><i>skládá a rozkládá slova podle sluchu</i><i>pozná písmena abecedy</i><i>skládá a čte všechny druhy slov</i><i>plynule čte slova ve větě, rozlišuje je sluchem i zrakem</i>pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost<ul style="list-style-type: none"><i>pozná, rozliší a vyjmenuje krátké a dlouhé samohlásky</i>v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči<ul style="list-style-type: none"><i>čte text se správnou intonací</i><i>užívá vhodného frázování</i>píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev<ul style="list-style-type: none"><i>píše čáry, oblouky, zátrhy a vlnovky</i><i>dodržuje správné pořadí písmen, píše podle diktátu jednoduché věty</i>píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení<ul style="list-style-type: none"><i>zapiše jednoduché sdělení</i>		<ul style="list-style-type: none">- rozvoj fonetického sluchu- sluchová analýza a syntéza slova- slovo, stavba slova, člení slov- samohlásky krátké a dlouhé- uspořádání slov ve větě- písmena velká tiskací, malá tiskací a psací-
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:
		přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení

1. ročník

15. - slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky<ul style="list-style-type: none"><i>skládá a rozkládá slova podle sluchu</i><i>pozná písmena abecedy</i><i>skládá a čte všechny druhy slov</i><i>plynule čte slova ve větě, rozlišuje je sluchem i zrakem</i>pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost<ul style="list-style-type: none"><i>pozná, rozliší a vyjmenuje krátké a dlouhé samohlásky</i>		<ul style="list-style-type: none">- sklad a rozklad slova- posloupnost hlásek ve slově- stavba slova, člení slov- nauka o větě- uspořádání slov ve větě- tvoření vět- písmeno, hláska, samohlásky- rozvoj slovní zásoby- izolace první hlásky ve slově- hláskový sklad a rozklad slov- fonetické hry s hláskou- cvičení zrakového rozpětí postřehováním- hry na upevňování zrakového a sluchového rozlišování slov- improvizace s maňáskem či loutkou
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost

16. - zážitkové čtení a naslouchání

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">• plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti<ul style="list-style-type: none">- rozpozná členění textu- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynu učitele a podle svých schopností řadí ilustrace podle posloupnosti- čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku• seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh<ul style="list-style-type: none">- reprodukuje a dramatizuje příběh podle obrázkové osnovy• vyjadřuje své pocity z přečteného textu<ul style="list-style-type: none">- recituje básně, zná říkadla a rozpočítadla• pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností<ul style="list-style-type: none">- dramatizuje a reprodukuje příběh na základě přečteného textu a obrázkové osnovy- tvořivě dokončuje děj- vyjadřuje své pocity z literárního díla na základě poslechu	<ul style="list-style-type: none">- čtení s porozuměním- členění textu- nadpis, řádek, článek a odstavec- poslech, vyprávění, dramatizace- rozvoj čtenářských dovedností a mluvené řeči- dramatizace pohádek- reprodukce textu- vyprávění o četbě s dětským hrdinou- beseda o knihách- improvizace s maňáskem či loutkou- rozlišení básně a vyprávění- orientace v postavách, ději a prostředí	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

17. - základní literární pojmy - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň,

Očekávané výstupy		Učivo	
		<ul style="list-style-type: none">- rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka- spisovatel, povídka, básník, kniha, čtenář- divadelní představení, herec, režisér,	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

1. ročník

Kritéria hodnocení

2. ročník

9+1 týdně, P

1. - čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje hlásky, výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek, psaní i - í / y - ý po tvrdých a měkkých souhláskách vyjmenuje samohlásky krátké a dlouhé, souhlásky tvrdé, měkké, obojetné skládá slova z hlásek, slabik, skládá ze slov věty rozlišuje význam slova podle délky samohlásky porovnává a třídí slova podle různých hledisek (počet slabik, počet hlásek, význam slova apod.) vyjmenuje řadu písmen jdoucích po sobě, řadí slova podle abecedy dělí slova na konci řádku podle slabik plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti <ul style="list-style-type: none"> čte s porozuměním nahlas i potichu pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost <ul style="list-style-type: none"> recituje básně, zná některé jazykolamy čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku <ul style="list-style-type: none"> recituje básně přiměřené věku vyjadřuje své pocity z přečteného textu <ul style="list-style-type: none"> dramatizuje děj z přečteného textu vyjadřuje své pocity výtvarným projevem pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností <ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje své pocity z literárního díla na základě poslechu 	<ul style="list-style-type: none"> cvičení na rozvoj sluchového a zrakového vnímání cvičení zrakového rozpětí postřehováním čtení knihy na pokračování tiché čtení s porozuměním hry se slovy básně, rýmy, verše čtení hlasitě a tiché individuální četba slovní přízvuk plynulé čtení jednoduchých textů orientace v textu vyhledávání slov v textu

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Rozvoj schopností poznávání		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku vyjadřuje své pocity z přečteného textu pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

2. ročník

2. - naslouchání - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">vyjadřuje své pocity z přečteného textu<ul style="list-style-type: none">dramatizuje děj z přečteného textuvyjadřuje své pocity výtvarným projevem		<ul style="list-style-type: none">poslech, vyprávění, dramatizace, recitacepřednes říkadel a vyprávění pohádekčtení knihy na pokračovánívyprávění o četbě s dětským hrdinouposlech nahrávek veršů a prózzákladní formy společenského styku	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice Rozvoj schopností poznávání			
Kritéria hodnocení			
• vyjadřuje své pocity z přečteného textu			

3. - mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost),

Očekávané výstupy		Učivo
žák:	<ul style="list-style-type: none">rolišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky<ul style="list-style-type: none">rolišuje hlásky, výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek, psaní i - í / y - ý po tvrdých a měkkých souhláskáchvyjmenuje samohlásky krátké a dlouhé, souhlásky tvrdé, měkké, obojetnéskládá slova z hlásek, slabik, skládá ze slov větyrolišuje význam slova podle délky samohláskyporovnává a třídí slova podle různých hledisek (počet slabik, počet hlásek, význam slova apod.)vyjmenuje řadu písmen jdoucích po sobě, řadí slova podle abecedydělí slova na konci řádku podle slabikrespektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru<ul style="list-style-type: none">spojuje obsah textu s ilustracívypráví, dramatizuje a domýšlí příběhydokáže se orientovat v texturozumí textu a reprodukuje jeho obsahumí číst v rolích a rolišuje přímou řečv krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči<ul style="list-style-type: none">čte se správnou intonacírecituje se správným slovním přízvukempečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost<ul style="list-style-type: none">recituje básně, zná některé jazykolamyna základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev<ul style="list-style-type: none">dokončuje příběh, vypráví své vlastní zážitky	<ul style="list-style-type: none">porozumění přečteným větámsamohláskyinterpunkční znaménka ve větěposlech, vyprávění, dramatizaceprosba, oslovení, omluvablahopřání, poděkovánírozvoj slovní zásoby - vyprávění zážitků dětí, důrazné spisovně vyjadřováníimprovizace s maňáskem či loutkoutvoření větzdokonalování čtenízvyšování plynulosti čtení, péče o správný přízvuk čtených slovudržování intonace větděj - základ vyprávováníjednoduchý popis
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kreativita		přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none">rolišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohláskyrespektuje základní komunikační pravidla v rozhovoruv krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řečipečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnostna základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev		

2. ročník

4. - písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní,

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním <ul style="list-style-type: none"> <i>- dodržuje správné držení těla a psacích potřeb</i> píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev <ul style="list-style-type: none"> <i>- píše písmena a číslice podle normy psaní</i> <i>- správně spojuje písmena a slabiky</i> píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení <ul style="list-style-type: none"> <i>- opisuje a přepisuje jednoduché texty, užívá velká písmena ve slovech i ve větě</i> <i>- užívá správnou diakritiku</i> <i>- umí napsat adresu, pozdrav, vzkaz a blahopřání</i> <i>- popisuje jednoduchý předmět, obrázek, osobu a zvíře</i> 		<ul style="list-style-type: none"> písmeno, slovo zápis vět počet slov ve větě pořádek vět velké počáteční písmeno u vlastních jmen osob a prvního slova věty- psací písmo - abeceda malá, velká tiskací tvary písmen abecedy spojování písmen, slabik umísťování diakritických znamének opis, přepis krátké diktáty písmen a slov tvořivé psaní 	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení			
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none"> zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení 			

2. ročník

5. - zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky<ul style="list-style-type: none">rozlišuje hlásky, výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek, psaní i - í / y - ý po tvrdých a měkkých souhláskáchvyjmenuje samohlásky krátké a dlouhé, souhlásky tvrdé, měkké, obojetnéskládá slova z hlásek, slabik, skládá ze slov větyrozlišuje význam slova podle délky samohláskyporovnává a třídí slova podle různých hledisek (počet slabik, počet hlásek, význam slova apod.)vyjmenuje řadu písmen jdoucích po sobě, řadí slova podle abecedydělí slova na konci řádku podle slabikrozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky<ul style="list-style-type: none">rozlišuje věty oznamovací, tážací, rozkazovací a přacíodůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě, tě, ně, ú/ě, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat<ul style="list-style-type: none">aplikuje v praxi výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, měumí používat velká písmena na začátku vět a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenovánízdůvodní a správně napíše ve slovech ú / ůzdůvodní a správně píše slova s párovou souhláskou na konci i uvnitř slova b - p, d - t, d' - t', z - s, ž - š, h - ch, v - fužívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves<ul style="list-style-type: none">užívá správných tvarů ohebných slov v textuv krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči<ul style="list-style-type: none">čte se správnou intonacírecituje se správným slovním přízvukempečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost<ul style="list-style-type: none">recituje básně, zná některé jazykolamy	<ul style="list-style-type: none">pořadí slov ve větědruhy vět - oznamovací, rozkazovací, přací, tážacítvoření vět ze slovvěty se skládají ze slovslova se skládají ze slabikslabiky se skládají z hlásekabeceda	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none">rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohláskyrozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředkyodůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě, tě, ně, ú/ě, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířatužívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a slovesv krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řečipečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost		

2. ročník

6. - slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky rozlišuje hlásky, výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek, psaní i - í / y - ý po tvrdých a měkkých souhláskách vyjmenuje samohlásky krátké a dlouhé, souhlásky tvrdé, měkké, obojetné skládá slova z hlásek, slabik, skládá ze slov věty rozlišuje význam slova podle délky samohlásky porovnává a třídí slova podle různých hledisek (počet slabik, počet hlásek, význam slova apod.) vyjmenuje řadu písmen jdoucích po sobě, řadí slova podle abecedy dělí slova na konci řádku podle slabik porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná určí nadřazenost a podřazenost slov 	<ul style="list-style-type: none"> stavba slova hláska, slabika, slovo, věta slova nadřazená, podřazená, souřadná, protikladná druhy vět dělení slov na konci řádku dělení hlásek samohlásky krátké, dlouhé, ú - ů - u dvojhásky souhlásky tvrdé, měkké, obojetné slabikotvorné l, r slabiky DĚ, TĚ, NĚ, BĚ, PĚ, VĚ, MĚ párové souhlásky na konci slov

Přířezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná

7. - tvarosloví - slovní druhy, tvary slov

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje slovní druhy v základním tvaru seznámí se s názvy slovních druhů, poznává podstatná jména, slovesa, předložky a spojky v textu rozlišuje obecná a vlastní jména, procvičuje pravopis vlastních jmen osob a zvířat užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves užívá správných tvarů ohebných slov v textu 	<ul style="list-style-type: none"> podstatná jména - jména osob (obecná i vlastní), zvířat (obecná i vlastní) a věcí předložky spojky slovesa seznámení s přídavnými jmény, číslovkami, zájmeny, citoslovci

Přířezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje slovní druhy v základním tvaru užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves

8. - skladba - věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy umí použít spojku k vytvoření jednoduchého souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> jednoduché souvětí o dvou větách se spojkami a, i, ani, nebo, že, když, protože, ale věta jednoduchá

Přířezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu		

2. ročník

Kritéria hodnocení

- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy

9. - poslech literárních textů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh <ul style="list-style-type: none"> - tvoří smysluplné rozvitě věty k obrázkům - pracuje s obrázkovou osnovou - nahrazuje slova jiným významem a odstraňuje přebytečná slova v textu • vyjadřuje své pocity z přečteného textu <ul style="list-style-type: none"> - dramatizuje děj z přečteného textu - vyjadřuje své pocity výtvarným projevem • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a používá pojmy - pohádka, hádanka, říkanka, báseň, sloka, verš, rým, kniha, knihovna, básník, spisovatel, ilustrátor, čtenář, divadlo, herec • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje své pocity z literárního díla na základě poslechu 	<ul style="list-style-type: none"> - naslouchání textu s porozuměním - říkadla, hádanky, pohádky - přednes říkadel a vyprávění pohádek, prohlížení dětských knih - vysílání rozhlasu a televize pro děti - beseda o filmu pro děti - dramatizace pohádek - čtení knihy na pokračování - vyprávění o četbě s dětským hrdinou

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

10. - zážitkové čtení a naslouchání

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh <ul style="list-style-type: none"> - tvoří smysluplné rozvitě věty k obrázkům - pracuje s obrázkovou osnovou - nahrazuje slova jiným významem a odstraňuje přebytečná slova v textu • vyjadřuje své pocity z přečteného textu <ul style="list-style-type: none"> - dramatizuje děj z přečteného textu - vyjadřuje své pocity výtvarným projevem • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a používá pojmy - pohádka, hádanka, říkanka, báseň, sloka, verš, rým, kniha, knihovna, básník, spisovatel, ilustrátor, čtenář, divadlo, herec • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje své pocity z literárního díla na základě poslechu 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení s porozuměním - poslech, vyprávění, dramatizace - rozvoj čtenářských dovedností a mluvené řeči - dramatizace pohádek - reprodukce textu - vyprávění o četbě s dětským hrdinou - beseda o knihách

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

2. ročník

11. - tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh - tvoří smysluplné rozvíte věty k obrázkům - pracuje s obrázkovou osnovou - nahrazuje slova jiným významem a odstraňuje přebytečná slova v textu vyjadřuje své pocity z přečteného textu <ul style="list-style-type: none"> - dramatizuje děj z přečteného textu - vyjadřuje své pocity výtvarným projevem pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje své pocity z literárního díla na základě poslechu 	<ul style="list-style-type: none"> - reprodukce textu, dramatizace - obměna textu, domýšlení textu - recitace básní - poslech textu - vyprávění - pokus o složení jednoduché básně s užitím rýmu - vyprávění o obsahu textu

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

12. - pravopis - lexikální a základy syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě, tě, ně, ú/ě, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat - aplikuje v praxi výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - umí používat velká písmena na začátku vět a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování - zdůvodní a správně napíše ve slovech ú / ů - zdůvodní a správně píše slova s párovou souhláskou na konci i uvnitř slova b - p, d - t, d' - t', z - s, ž - š, h - ch, v - f 	<ul style="list-style-type: none"> - psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách - párové souhlásky na konci slov - slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě, tě, ně, ú/ě, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat

13. - základní literární pojmy - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň,

Očekávané výstupy	Učivo
	<ul style="list-style-type: none"> - rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

3. ročník
3. ročník

7+1 týdně, P

1. naslouchání

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">vyjadřuje své pocity z přečteného textu<ul style="list-style-type: none">vypráví zážitky z četby, dovede shrnout obsahdramatizuje příběhvyjadřuje své postoje k přečtenému textu		<ul style="list-style-type: none">- praktické naslouchání (zdvořilost, vyjádření kontaktu s partnerem)- věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní)- reakce na otázky- reprodukce obsahu textu- obměna textu- poslech literárních žánrů - hodnocení- hádanky, rébusy, zábavné čtení- čtení o lidových pořekadlech a pranostikách- beseda nad knihou
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí		
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none">vyjadřuje své pocity z přečteného textu		

2. mluvený projev

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves <ul style="list-style-type: none"> určí u sloves osobu, číslo, čas časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím skloňuje podstatná jména rozlišuje číslo jednotné a množné rozlišuje rod mužský, ženský a střední (životnost) respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru <ul style="list-style-type: none"> umí komunikovat se spolužáky a dospělými dokáže zdravít, omluvit se, požádat o pomoc, poděkovat dokáže stručně a jasně mluvit do telefonu pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost <ul style="list-style-type: none"> obohacuje si aktivně slovní zásobu, snaží se odstranit přebytečná a opakující se slova v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči <ul style="list-style-type: none"> čte se správnou intonací, člení text a frázuje volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích <ul style="list-style-type: none"> používá mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev <ul style="list-style-type: none"> vypráví zážitky, dovede shrnout obsah 		<ul style="list-style-type: none"> základy techniky mluveného projevu řešení komunikačních situací (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, telefonování) základní komunikační pravidla mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) nářečí, spisovná čeština, mateřský jazyk hlásková podoba slova 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

3. ročník

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> • užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves • respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru • pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost • v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči • volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích • na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev

3. písemný projev

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - • zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním <ul style="list-style-type: none"> - <i>píše čitelně, úhledně, přiměřeně rychle</i> - <i>dodržuje správné sezení a držení těla a psacích potřeb</i> • píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev <ul style="list-style-type: none"> - <i>provádí kontrolu vlastního písemného projevu</i> • píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení <ul style="list-style-type: none"> - <i>napiše krátký dopis a adresu, vyplní lístek</i> - <i>napiše a odešle dopis a pohlednici s dodržением formy a samostatným napsáním adresy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku) - technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev) - formální úprava textu - žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, inzerát, dopis - vyplňování tiskopisů, přihlášek a žádostí, korespondenční lístek - opis, přepis, autodiktát - výpis údajů ze slovníku a odborné literatury - stručné zápisy

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> • porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti • zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev • píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení

4. zvuková stránka jazyka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • odůvodňuje a píše správně. <i>i/y</i> po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; <i>dě, tě, ně, ú/ě, bě, pě, vě, mě</i> - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat <ul style="list-style-type: none"> - <i>bezpečně zdůvodní a správně píše slova s párovou souhláskou na konci i uvnitř slova (b - p, d - t, d' - t', z - s, ž - š, h - ch, v - f)</i> - <i>uvědoměle praktikuje pravopis, psaní jmen měst, vesnic, hor, řek, ...</i> - <i>pozná a používá vyjmenovaná slova v praktických cvičeních</i> - <i>seznamuje se se slovy stejně znějícími</i> • rozlišuje slovní druhy v základním tvaru <ul style="list-style-type: none"> - <i>vyhledává v textu a třídí slova podle všech slovních druhů</i> - <i>určí u podstatných jmen pád, číslo a rod a u mužského rodu životnost a neživotnost</i> - <i>určí u sloves osobu, číslo a čas v oznamovacím způsobu</i> • v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči <ul style="list-style-type: none"> - <i>čte se správnou intonací, člení text a frázuje</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - sluchové rozlišení hlásek, slabik - určování počtu slabik - správné kladení slovního přízvuku - abeceda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

3. ročník

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> odůvodňuje a píše správně. i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ě, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat rozlišuje slovní druhy v základním tvaru v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči

5. slovní zásoba a tvoření slov

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none">rozlišuje slovní druhy v základním tvaru<ul style="list-style-type: none">vyhledává v textu a třídí slova podle všech slovních druhůurčí u podstatných jmen pád, číslo a rod a u mužského rodu životnost a neživotnosturčí u sloves osobu, číslo a čas v oznamovacím způsobuporovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná<ul style="list-style-type: none">třídí slova podle významuvyhledává slova souznačná a protikladnáužívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves<ul style="list-style-type: none">určí u sloves osobu, číslo, časčasuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucímskloňuje podstatná jménarozlišuje číslo jednotné a množnérozlišuje rod mužský, ženský a střední (životnost)	Učivo <ul style="list-style-type: none">tvoření slovstavba slova (kořen, předpona, přípona)třídění slov podle významuvyhledávání slov podobných a protikladnýchslova nadřazená, podřazená, souřadná, protikladná	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje slovní druhy v základním tvaru porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves

6. - čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti<ul style="list-style-type: none">čte plynule věty a souvětíčlení textčte přiměřeně rychle s porozuměním, předčítá, využívá čtenářské dovednostichápe četbu jako zdroj informací		<ul style="list-style-type: none">technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textuvěcné čtení, čtení jako zdroj informacíčtení s porozuměnímpráce s textembeseda o knihách, divadle, rozhlasových a televizních pořadechvyprávění obsahu přečteného textuuvědomělé čtení, hlavní hrdina, hodnocení postavvolné čtenírecitace, pranostika,práce s odbornou literaturou a encyklopediemipróza dobrodružná
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti

3. ročník

7. - pravopis - lexikální a základy syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">odůvodňuje a píše správně. <i>ily</i> po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ě, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat<ul style="list-style-type: none"><i>bezpečně zdůvodní a správně píše slova s párovou souhláskou na konci i uvnitř slova (b - p, d - t, d' -t', z - s, ž - š, h - ch, v - f)</i><i>uvědoměle praktikuje pravopis, psaní jmen měst, vesnic, hor, řek, ...</i><i>pozná a používá vyjmenovaná slova v praktických cvičeních</i><i>seznamuje se se slovy stejně znějícími</i>		<ul style="list-style-type: none">- párové souhlásky uvnitř i na konci slov- vyjmenovaná slova a s nimi slova příbuzná- pravopis <i>ily</i> po obojetných souhláskách
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání		

Kritéria hodnocení

- odůvodňuje a píše správně. *ily* po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, úě, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat

8. - tvarosloví - slovní druhy, tvary slov

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">• rozlišuje slovní druhy v základním tvaru<ul style="list-style-type: none">- <i>vyhledává v textu a třídí slova podle všech slovních druhů</i>- <i>určí u podstatných jmen pád, číslo a rod a u mužského rodu životnost a neživotnost</i>- <i>určí u sloves osobu, číslo a čas v oznamovacím způsobu</i>• užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves<ul style="list-style-type: none">- <i>určí u sloves osobu, číslo, čas</i>- <i>časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím</i>- <i>skloňuje podstatná jména</i>- <i>rozlišuje číslo jednotné a množné</i>- <i>rozlišuje rod mužský, ženský a střední (životnost)</i>		<ul style="list-style-type: none">- slovní druhy- podstatná jména - jmenné kategorie- skloňování podstatných jmen- slovesa - slovesné kategorie- časování sloves- určování základních slovních druhů v textu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání		

Kritéria hodnocení

- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves

9. - skladba - věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">• spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy<ul style="list-style-type: none">- <i>spojuje věty, doplňuje souvětí</i>- <i>užívá správné spojky</i>- <i>vyhledává a vyznačuje základní skladební dvojici ve větě jednoduché</i>- <i>tvoří k holé větě větu rozvitou</i>		<ul style="list-style-type: none">- jednoduché souvětí o dvou větách se spojkami a, i, ani, nebo, že, když, protože, ale- věta jednoduchá- souvětí podle počtu určitých sloves- větné vzorce souvětí- základní skladební dvojice
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

3. ročník

Kritéria hodnocení

- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy

10. - poslech literárních textů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh <ul style="list-style-type: none"> - pracuje s obrázkovou osnovou, tvoří jednoduché věty podle osnovy - člení text na části - vypráví podle osnovy - popisuje předmět, obrázek, osobu, zvíře, pracovní postup • vyjadřuje své pocity z přečteného textu <ul style="list-style-type: none"> - vypráví zážitky z četby, dovede shrnout obsah - dramatizuje příběh - vyjadřuje své postoje k přečtenému textu • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s poezií a prózou, divadlem, literaturou uměleckou a dětskou, výtvarným doprovodem a ilustracemi • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností <ul style="list-style-type: none"> - dokáže se v textu orientovat - vyhledává odpovědi na otázky - hledá klíčová slova - pracuje tvořivě - přepracovává text podle zadání 	<ul style="list-style-type: none"> - naslouchání textu s porozuměním - říkadla, hádanky, pohádky - přednes říkadel a vyprávění pohádek, prohlížení dětských knih - vysílání rozhlasu a televize pro děti - beseda o filmu pro děti - dramatizace pohádek - čtení knihy na pokračování - vyprávění o četbě s dětským hrdinou

Průřezová témata**MEDIÁLNÍ VÝCHOVA**

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

přesahy do učebních bloků:**přesahy z učebních bloků:****Kritéria hodnocení**

- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

3. ročník

11. - zážitkové čtení a naslouchání

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh <ul style="list-style-type: none"> pracuje s obrázkovou osnovou, tvoří jednoduché věty podle osnovy člení text na části vypráví podle osnovy popisuje předmět, obrázek, osobu, zvíře, pracovní postup čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku <ul style="list-style-type: none"> přednáší z paměti texty přiměřené věku vypráví pohádky, dramatizuje, domýšlí, volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text vyjadřuje své pocity z přečteného textu <ul style="list-style-type: none"> vypráví zážitky z četby, dovede shrnout obsah dramatizuje příběh vyjadřuje své postoje k přečtenému textu rozdílí vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění <ul style="list-style-type: none"> seznamuje se s poezií a prózou, divadlem, literaturou uměleckou a dětskou, výtvarným doprovodem a ilustracemi pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností <ul style="list-style-type: none"> dokáže se v textu orientovat vyhledává odpovědi na otázky hledá klíčová slova pracuje tvořivě přepracovává text podle zadání 		<ul style="list-style-type: none"> čtení s porozuměním poslech, vyprávění, dramatizace rozvoj čtenářských dovedností a mluvené řeči dramatizace pohádek reprodukce textu vyprávění o četbě s dětským hrdinou beseda o knihách 	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA			
Kreativita		přesahy z učebních bloků:	

Kritéria hodnocení

- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozdílí vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

12. - tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh <ul style="list-style-type: none"> pracuje s obrázkovou osnovou, tvoří jednoduché věty podle osnovy člení text na části vypráví podle osnovy popisuje předmět, obrázek, osobu, zvíře, pracovní postup vyjadřuje své pocity z přečteného textu <ul style="list-style-type: none"> vypráví zážitky z četby, dovede shrnout obsah dramatizuje příběh vyjadřuje své postoje k přečtenému textu pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností <ul style="list-style-type: none"> dokáže se v textu orientovat vyhledává odpovědi na otázky hledá klíčová slova pracuje tvořivě přepracovává text podle zadání 		<ul style="list-style-type: none"> reprodukce textu, dramatizace obměna textu, domýšlení textu recitace básní poslech textu vyprávění pokus o složení jednoduché básně s užitím rýmu vyprávění o obsahu textu 	

3. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		

Kritéria hodnocení

- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

13. - základní literární pojmy - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň,

Očekávané výstupy	Učivo
	<ul style="list-style-type: none"> - rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka - spisovatel, povídka, básník, kniha, čtenář - divadelní představení, herec, režisér

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

4. ročník

6+1 týdně, P

1. - čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé)

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas <ul style="list-style-type: none"> - užívá správný slovní a větný přízvuk - frázuje - užívá barvu a sílu hlasu • volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru <ul style="list-style-type: none"> - čte a hovoří se správným důrazem a intonací • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti <ul style="list-style-type: none"> - označí a vyhledá odstavec - určí kapitolu - sestaví jednoduchou osnovu pro vyprávění • vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je <ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním - vyjadřuje svůj vlastní názor na knihu - čte samostatně knihy - vede čtenářský deník • volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma <ul style="list-style-type: none"> - pracuje tvořivě s literárním textem na základě vlastní četby či obrázkové osnovy nebo poslechu 	<ul style="list-style-type: none"> - zdokonalování čtení - práce s textem - beseda o knihách, divadle, rozhlasových a televizních pořadech - plynulé čtení - čtení s porozuměním - vyprávění obsahu přečteného textu - uvědomělé čtení, hlavní hrdina povídky - volné čtení - recitace, pranostika, hodnocení postav - práce s odbornou literaturou a encyklopediemi - próza dobrodružná - bajka, pověst - doplňková četba - práce s časopisy a ilustracemi - rychlé a uvědomělé čtení, reprodukce obsahu - hodnocení dětských knih a časopisů

4. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Rozvoj schopností poznávání MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		

Kritéria hodnocení

- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti
- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma

2. - naslouchání - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje slova spisovná a nespisovná • rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá autora, ilustrátora - vyjmenuje některé autory a ilustrátory dětské knihy - stručně reprodukuje obsah - rozliší báseň, prózu, vyjádří pocity z četby • reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta <ul style="list-style-type: none"> - pochopí a reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti <ul style="list-style-type: none"> - označí a vyhledá odstavec - určí kapitolu - sestaví jednoduchou osnovu pro vyprávění • vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je <ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním - vyjadřuje svůj vlastní názor na knihu - čte samostatně knihy - vede čtenářský deník • volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma <ul style="list-style-type: none"> - pracuje tvořivě s literárním textem na základě vlastní četby či obrázkové osnovy nebo poslechu 	<ul style="list-style-type: none"> - reprodukce obsahu textu - obměna textu - poslech literárních žánrů - hodnocení - hádanky, rébusy, zábavné čtení - čtení o lidových pořekadlech a pranostikách - beseda nad knihou

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Mezilidské vztahy Komunikace MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Vnímání autora mediálních sdělení		

Kritéria hodnocení

- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti
- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma

4. ročník

3. - mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost),

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová <ul style="list-style-type: none"> užívá různé podoby slova třídí slova podle významu rozpoznává slova spisovná a nespisovná porovnává význam slov nadřazených, podřazených, souznačných a příbuzných rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje slova spisovná a nespisovná rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává <ul style="list-style-type: none"> vyhledá autora, ilustrátora vyjmenuje některé autory a ilustrátory dětské knihy stručně reprodukuje obsah rozliší báseň, prózu, vyjádří pocity z četby reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta <ul style="list-style-type: none"> pochopí a reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku <ul style="list-style-type: none"> krátce a věcně sděluje důležité informace volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru <ul style="list-style-type: none"> čte a hovoří se správným důrazem a intonací rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje komunikaci s dospělým a se spolužákem volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma <ul style="list-style-type: none"> pracuje tvořivě s literárním textem na základě vlastní četby či obrázkové osnovy nebo poslechu 	<ul style="list-style-type: none"> nářečí, spisovná čeština, mateřský jazyk hlásková podoba slova popis činnosti telefonování, oznámení blahopřání, dopis, popis podle obrázku sestavení osnovy bohatost vyjadřování, přímá řeč, řeč mluvího stručnost vyjadřování - telegram, reklama reprodukce obsahu recitace

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma

4. ročník

4. - písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní,

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry 	<ul style="list-style-type: none"> opis, přepis kontrola správných návyků psaní abeceda autodiktát psaní adres, pohlednic vyplňování tiskopisů, přihlášek a žádostí blahopřání, korespondenční lístek pozdání, oznámení dopis výpis údajů ze slovníku a odborné literatury stručné zápisy

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry

5. - slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku <ul style="list-style-type: none"> vyčlení část předponovou, příponovou označí koncovku vyhledá kořen slova 	<ul style="list-style-type: none"> hlásková podoba slova význam slov slova jednoznačná, mnohoznačná slova protikladná, souznačná, podřazená, nadřazená a citově zabarvená kořen, předpona, přípona slova tvarově stejné předložky předložka bez- předpony ob-, v-, vy-/vů

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku

6. - tvarosloví - slovní druhy, tvary slov

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu <ul style="list-style-type: none"> zvládá tvarosloví (skloňování podstatných jmen a časování sloves) píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách <ul style="list-style-type: none"> uvědoměle používá i - í / y - ý ve vyjmenovaných slovech a slovech příbuzných 	<ul style="list-style-type: none"> užívání i/y po obojetných souhláskách vyjmenovaných a příbuzných slov slovní druhy sloveso - neurčitek, slovesa zvrtná jednoduché a složené tvary sloves časování sloves - čas přítomný, budoucí, minulý podstatná jména - jejich vzory skloňování podstatných jmen

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách

4. ročník

7. - skladba - věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty <ul style="list-style-type: none"> označuje základ věty, vyhledá podmět a přísudek označí část podmětovou a přísudkovou odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí <ul style="list-style-type: none"> rozpozná větu jednoduchou od souvětí zapiše vzorec souvětí zvládne změnit větu jednoduchou v souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> stavba věty jednoduché základní skladební dvojice - podmět, přísudek shoda přísudku s podmětem psaní i/y v přičestí minulém rozlíšení věty jednoduché od souvětí spojování vět spojovacími výrazy 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none"> vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí 		

8. - pravopis - lexikální a základy syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá základní příklady syntaktického pravopisu <ul style="list-style-type: none"> dodržuje správné návyky při psaní píše správně po stránce obsahové i formální 	<ul style="list-style-type: none"> shoda přísudku s podmětem psaní i/y v přičestí minulém 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none"> zvládá základní příklady syntaktického pravopisu 		

9. - poslech literárních textů

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma <ul style="list-style-type: none"> pracuje tvořivě s literárním textem na základě vlastní četby či obrázkové osnovy nebo poslechu rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů <ul style="list-style-type: none"> rozliší báseň, prózu, povídku, pohádku, bajku, pověst 	<ul style="list-style-type: none"> pohádka, dramtizace, pověst, bajka, epika sloka, verš, rým přirovnání reprodukce napsaného textu recitace hodnocení kladného hrdiny 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá		
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none"> volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů 		

4. ročník

10. - zážitkové čtení a naslouchání

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je <ul style="list-style-type: none"> čte s porozuměním vyjadřuje svůj vlastní názor na knihu čte samostatně knihy vede čtenářský deník volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma <ul style="list-style-type: none"> pracuje tvořivě s literárním textem na základě vlastní četby či obrázkové osnovy nebo poslechu 	<ul style="list-style-type: none"> povídání o dětských knihách, časopisech a ilustracích uvědomělé čtení rozbor literárních ukázek poslech literárních žánrů doplňková četba četba na pokračování film, divadlo dramatizace textu reprodukce obsahu

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Komunikace Poznávání lidí		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma

11. - tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti <ul style="list-style-type: none"> označí a vyhledá odstavec určí kapitolu sestaví jednoduchou osnovu pro vyprávění vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je <ul style="list-style-type: none"> čte s porozuměním vyjadřuje svůj vlastní názor na knihu čte samostatně knihy vede čtenářský deník volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma <ul style="list-style-type: none"> pracuje tvořivě s literárním textem na základě vlastní četby či obrázkové osnovy nebo poslechu 	<ul style="list-style-type: none"> ilustrace k textu sestavení osnovy obměna textu dokončení textu vyhledávání informací tvoření hádanek, křížovek a rébusů hodnocení postav dramatizace práce s loutkou, maňáskem besedy o knihách

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu Tvorba mediálního sdělení OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma

4. ročník

12. - základní literární pojmy - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň,

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů rozliší báseň, prózu, povídku, pohádku, bajku, pověst 		Učivo <ul style="list-style-type: none"> poezie, próza: rozpočítadlo, hádanka, tajenka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, pověst, spisovatel, básník, ilustrátor, režisér, herec, čtenář kniha, film, divadlo, divadelní představení
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů 		

5. ročník

7 týdně, P

1. Nauka o slově

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová Určí slova protikladná, synonyma, slova mnohovýznamová. rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku vyjádří stavbu slova - 		Učivo <ul style="list-style-type: none"> význam slov stavba slova odvozování slov
Komentář Určí slova protikladná, synonyma, mnohovýznamová. Vyjádří stavbu slova. Tvoří slova pomocí předpon, přípon i koncovek. Rozliší slovo základové a odvozené.		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení <ul style="list-style-type: none"> porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku 		

5. ročník

2. Pravopis

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary<ul style="list-style-type: none"><i>zvládá pravopis vyjmenovaných slov</i><i>rozliši předpony nad-, pod-, před-, od-, roz-, bez-</i><i>ovládá pravopis ě, je, mě, mně v kořeni slova</i><i>píše správně předložky s/z</i><i>seznamuje se s předponami s-, z-, vz-</i>píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách <p><i>Zvládá pravopis vyjmenovaných slov.</i></p>	<ul style="list-style-type: none">- střídání a změny hlásek při odvozování- zdvojené souhlásky- skupiny bě - bje, vě - vje, mě - mně- předložky s, z- předpony s-, z-, vz-	
Komentář		
<p>Zvládá pravopis vyjmenovaných slov. Píše správně předpony nad-, pod-, před-, od-, roz-, bez-. Ovládá psaní ě, je, mě, mně v kořeni slova. Seznámí se s předponami s-/se-, z-/ze-. Ovládá pravopis předložek s/z.</p>		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách

3. Tvarosloví

Očekávané výstupy		Učivo
žák:	<ul style="list-style-type: none">určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu<ul style="list-style-type: none">určuje slova ohebná a neohebná v textech přiměřené náročnostipodstatná jména skloňuje podle vzorů (i vzory předseda a soudce)určí druh přídavného jména, skloňuje přídavná jména podle vzorů mladý a jarnípozná zájmena a určí druhpozná číslovky a určí druhčasuje slovesa v čase přítomném, budoucím i minulému sloves určí osobu, číslo, čas a způsobrozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary<ul style="list-style-type: none">zvládá pravopis vyjmenovaných slovrozliši předpony nad-, pod-, před-, od-, roz-, bez-ovládá pravopis ě, je, mě, mně v kořeni slovapíše správně předložky s/zseznamuje se s předponami s-, z-, vz-	<ul style="list-style-type: none">slovní druhy ohebné a neohebnépodstatná jména - rod, číslo, pád, vzorpřídavná jména - vzoryzájmena - druhyčíslovky - druhypříslowceslovesa - osoba, číslo, čas, způsob
Komentář		
<p>Podstatná jména skloňuje podle vzorů i předseda a soudce. U podstatných jmen určuje rod, životnost, číslo, pád a vzor. Určí druh přídavného jména, skloňuje přídavná jména podle vzoru mladý a jarní. Pozná zájmena a určí jejich druh. Pozná číslovky a určí jejich druh. Časuje slovesa v čase přítomném, budoucím i minulém. U sloves určí osobu, číslo, čas a způsob. Vyhledá v textu příslowce. Rozliši příslowce a přídavné jméno.</p>		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none">určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevurozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary		

5. ročník

4. Skladba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty<ul style="list-style-type: none">rozliší přísudek holý a rozvitý, slovesný a jmennýrozliší podmět holý, rozvitý, několikanásobný, nevyjádřenýtvoří a v textu vyhledává větu jednoduchouodlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí<ul style="list-style-type: none">vyhledá v textu větu jednoduchouv jednoduchých souvětích určí počet větužívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje<ul style="list-style-type: none">užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňujezvládá základní příklady syntaktického pravopisu<p><i>Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu (shoda přísudku s holým podmětem).</i></p>	<ul style="list-style-type: none">stavba věty - přísudek, podmětshoda přísudku s podmětemsouvětí	
Komentář		
<p>Tvoří a v textu vyhledá větu jednoduchou a souvětí. Rozliší přísudek holý a rozvitý, slovesný a jmenný. Rozliší podmět holý, rozvitý, několikanásobný, nevyjádřený. V souvětí určí počet vět a spojovací výrazy. V textu vyhledá přímou řeč.</p>		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none">vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ větyodlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětíužívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňujezvládá základní příklady syntaktického pravopisu		

5. Vyprávění

Očekávané výstupy			Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává <ul style="list-style-type: none"> samostatně reprodukuje text po tichém čtení vybere hlavní body a slova z textu reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta <i>Zapamatuje si podstatná fakta z ústního sdělení a reprodukuje obsah.</i> volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru <i>Posoudí a vyhodnotí správně svůj komunikační záměr a podle něj volí intonaci, pauzy a tempo řeči.</i> rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace <i>Je schopen využít spisovné a nespisovné výslovnosti v různých komunikačních situacích.</i> píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry <ul style="list-style-type: none"> učí se rozvrhnout text na ploše zlepšuje psaní, snaží se o čitelný a přehledný písemný projev 			<ul style="list-style-type: none"> vyprávění jednoduchého příběhu podle obrázku dokončení příběhu
Komentář			
<p>Vymezí pojem vyprávění. Zvládne reprodukovat přečtený příběh. Orientuje se v daném textu, dokáže nahradit slova výstižnějšími. Podle své fantazie dokončí načaté vyprávění. Podle obrázků vytvoří vlastní příběh.</p>			

5. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry

6. Popis

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává <ul style="list-style-type: none"> - <i>samostatně reprodukuje text po tichém čtení</i> - <i>vybere hlavní body a slova z textu</i> • reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta <i>Zapamatuje si podstatná fakta z ústního sdělení a reprodukuje obsah.</i> • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích, zejména v reklamě <i>Učí se rozpoznat manipulativní komunikaci v reklamě.</i> • píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry <ul style="list-style-type: none"> - <i>učí se rozvrhnout text na ploše</i> - <i>zlepšuje psaní, snaží se o čitelný a přehledný písemný projev</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - popis předmětu - popis děje - popis pracovního postupu

Komentář

Rozšiřuje si slovní zásobu, shromáždí výstižná slovesa.
Jednoduše popíše předmět denní potřeby a jednoduchý pracovní postup.

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích, zejména v reklamě
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry

5. ročník

7. Dopis. Zpráva.

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary <ul style="list-style-type: none"> zvládá pravopis vyjmenovaných slov rozliší předpony nad-, pod-, před-, od-, roz-, bez- ovládá pravopis é, je, mě, mně v kořeni slova píše správně předložky s/z seznamuje se s předponami s-, z-, vz- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje <ul style="list-style-type: none"> užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává <ul style="list-style-type: none"> samostatně reprodukuje text po tichém čtení vybere hlavní body a slova z textu vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku <ul style="list-style-type: none"> v dialogu správně střídá roli mluvčího a posluchače vytvoří a zanechá krátký vzkaz na záznamníku píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry <ul style="list-style-type: none"> učí se rozvrhnout text na ploše zlepšuje psaní, snaží se o čitelný a přehledný písemný projev píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry <ul style="list-style-type: none"> Sestaví jednoduchou osnovu vyprávění. 	<ul style="list-style-type: none"> soukromý dopis inzerát

Komentář

Napiše krátký dopis kamarádovi nebo rodičům.
Sestaví inzerát k seznámení.
Rozliší hlavní náležitosti dopisu a člení dopis do odstavců.

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry

8. Tiskopisy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává <ul style="list-style-type: none"> samostatně reprodukuje text po tichém čtení vybere hlavní body a slova z textu píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry <ul style="list-style-type: none"> Sestaví jednoduchou osnovu vyprávění. 	<ul style="list-style-type: none"> poštovní poukázka podací lístek

Komentář

Vyplní čitelně a správně poštovní poukázku a podací lístek.

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. ročník

Kritéria hodnocení

- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry

9. Próza**Očekávané výstupy****žák:**

- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
Při hlasitém čtení využívá modulace řeči - tempo, intonace, přízvuk, zabarvení hlasu.
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
Zapamatuje si podstatná fakta z ústního sdělení a reprodukuje obsah.
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
Posoudí a vyhodnotí správně svůj komunikační záměr a podle něj volí intonaci, pauzy a tempo řeči.
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
Je schopen využít spisovné a nespisovné výslovnosti v různých komunikačních situacích.
- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
Vyjádří své dojmy z četby, zaznamenává je a seznámí s nimi ostatní žáky pomocí referátu o knize.
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- převypráví jednoduchý text
- vytvoří krátkou báseň
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
Rozliší různé typy uměleckých a neuměleckých textů.
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy
Rozumí a používá jednoduché literární pojmy: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání.

Učivo

- pohádky
- báje a pověsti
- bajky
- drama
- cestopis
- dobrodružné příběhy

Komentář

Čte přiměřené texty plynule a správně.
Vyjadřuje své dojmy z četby, zaznamenává je a seznámí s nimi ostatní žáky pomocí referátu o knize.
Jednoduše charakterizuje pohádku, bajku, báji, pověst, drama, cestopis.
Převypráví umělecký text.

Průřezová témata**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Kritéria hodnocení**

- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

5. ročník

10. Poezie

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas <i>Při hlasitém čtení využívá modulace řeči - tempo, intonace, přízvuk, zabarvení hlasu.</i>vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je <i>Vyjádří své dojmy z četby, zaznamenává je a seznámí s nimi ostatní žáky pomocí referátu o knize.</i>volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma <i>- převypráví jednoduchý text</i> <i>- vytvoří krátkou báseň</i>rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů <i>Rozliší různé typy uměleckých a neuměleckých textů.</i>při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy <i>Rozumí a používá jednoduché literární pojmy: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání.</i>		- poezie pro děti	
Komentář			
Přednese báseň z paměti. Rozlišuje sloku, rým, verš. Napiše krátkou báseň.			
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none">čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlasvyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává jevolně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané témarozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textůpři jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy			

6. ročník

4+1 týdně, P

6. ročník

1. Jazyk a jeho útvary

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití <i>chápe jazyk jako základní dorozumívací prostředek</i> <i>rozlišuje slova spisovná, nespisovná a nářečí</i> <i>volbu slov přizpůsobuje komunikační situaci</i>samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami <i>zná základní tituly jazykových příruček</i> <i>dokáže správně používat Pravidla českého pravopisu</i>spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova <i>dbá na správnou výslovnost</i> <i>dodržuje zásady ústního projevu</i>zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Pojem jazyk, vznik a vývoj jazyka, spisovný a nespisovný jazyk, nářečí a obecná čeština Jazykověda a její složky: mluvnice, nauka o slovní zásobě, hláskosloví, tvarosloví, skladba, nauka o tvoření slov Jazykové příručky: - Pravidla českého pravopisu - orientace podle obsahu, vyhledání zadáných slov, informace u jednotlivých hesel, aplikace v praxi - Slovník spis. češtiny: orientace podle obsahu, využití zkratk, významy slov - Stručná mluvnice česká - orientace a vyhledávání poučení	
Komentář		
<p>Dokáže vymezit pojem jazyk, vysvětlí vznik jazyka a jeho vývoj. Rozpozná jazyk spisovný a nespisovný. Dá příklady, kde a kdy se užívá spisovný jazyk.</p> <p>Definuje, co je nářečí a obecná čeština. Uvede, čím se liší od spisovného jazyka. Namaluje mapku nářečí a orientuje se v ní.</p> <p>Vysvětlí pojmy: jazykověda, nauka o slovní zásobě, mluvnice, hláskosloví, tvarosloví, skladba a nauka o tvoření slov. Rozumí pojmu dialektologie. Uvede, co je věta a z čeho se skládá. Co je slovní zásoba, co je mluvnice a jak se dělí.</p> <p>Naučí se pracovat s jazykovými příručkami. V Pravidlech čes. pravopisu se orientuje podle obsahu, dokáže vyhledat zadaná slova, rozumí informacím uvedeným u jednotlivých hesel. Využívá příručku ke správnému pravopisu a výslovnosti. Dokáže najít poučení o zadaných pravop. jevech.</p> <p>Ve Slovníku spis. češtiny se také orientuje podle obsahu, využívá seznam zkratk, zjišťuje významy slov, dokáže vysvětlit údaje u jednotlivých hesel, rozšiřuje si vlastní slovní zásobu.</p> <p>Orientuje se i ve Stručné ml. české, vyhledá poučení (např. o řeči přímé a nepřímé...).</p>		
Průřezová témata VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none">rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užitísamostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkamispisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slovazapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu		

6. ročník

2. Zvuková stránka jazyka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova <i>dbá na správnou výslovnost</i> <i>dodržuje zásady ústního projevu</i> využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace <i>správně používá věty podle komunikační situace</i> rozdílí subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru <i>dokáže odlišit a použít přímou a nepřímou řeč</i> <i>dokáže výstižně vyjadřovat vlastní pocity a postoje</i> dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci <i>komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných komunikačních situacích</i> 	Spisovná výslovnost - znělé a neznělé souhlásky, spodobá znělosti, párové souhlásky lišící se znělostí Slovní přízvuk - hlavní a vedlejší Zvuková stránka věty - větná melodie vět oznamovacích, rozkazovacích a tázacích (zjišťovacích a doplňovacích)

Komentář

Rozpozná znělé a neznělé souhlásky, dovede vysvětlit spodobu znělosti, dokáže uvést příklady se souhl. párovými lišícími se znělostí. U slov dokáže označit hlavní a vedlejší přízvuk. Znázorní větnou melodii u vět ozn., rozk. a tázacích. Rozpozná věty tázací zjišťovací a doplňovací.

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kreativita		

Kritéria hodnocení

- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- rozdílí subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci

3. Skladba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozdílí příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch <i>- pozná kořen slova v řadě příbuzných slov</i> <i>- zvládá pravopisné jevy vzniklé při odvozování</i> samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami <i>zná základní tituly jazykových příruček</i> <i>dokáže správně používat Pravidla českého pravopisu</i> spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova <i>dbá na správnou výslovnost</i> <i>dodržuje zásady ústního projevu</i> v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí <i>zvládá grafickou stránku jazyka</i> 	Slovo tvorný základ, předpona a přípona Slova příbuzná Stavba slova Střídání hlásek při odvozování Zdvojené souhlásky Skupiny bě-bje/pě/vě-vje/mě-mně Předpony s-/se, z-/ze-/vz-/vze- i-y po obojetných souhláskách

Komentář

Dokáže označit slovo tv. základ, předpony a přípony. Určí, zda bylo slovo vytvořeno pomocí předpony nebo přípony. Dokáže označit kořen slova a uvést slova příbuzná. Odliší slova, která s nimi příbuzná nejsou. Proveďte slovo tvorný rozbor a rozbor stavby slova. Vyjmenuje, k jakým změnám dochází při odvozování a uvede příklady. Vyvodí, v jaké části slova se souhl. skupiny objevují. Dokáže označit šev předponový a příponový. Zvládne doplnit vynechaná písmena a odůvodní pravopis. Dokáže tvořit ženská pojmenování k mužským, vytvářet přídavná jména od jmen podstatných a dokáže je správně pravopisně napsat. Vyvodí, proč jsou ve slovech dvě stejné souhlásky. Připojuje podle smyslu ke slovům vybrané předpony. Dá příklady, kdy ke zdvojení souhlásek nedochází. Vyjmenuje přípony (-ina, -ík, -ice). Dokáže doplnit vynechané souhlásky a správnost si ověří v Pravidlech. Dokáže odůvodnit pravopis v těchto skupinách, píše je pravopisně správně. Vyjmenuje slova určená k zapamatování. Dokáže odůvodnit pravopis podle daných pravidel. Vyjmenuje slova určená k zapamatování. Doplní předpony do zadaných slov, správnost si ověří v Pravidlech. Tvoří slova s těmito předponami a odůvodňuje pravopis. Vysvětlí rozdíl mezi slovy lišící se předponou (např. zpráva-správa). Uvede, s kterými pády se pojí předložky s a z. Doplní vynechané předložky do textu a zdůvodní. Rozpozná, v jaké části slova se i-y nachází a podle toho dokáže použít správné pravidlo. Dokáže vyjmenovat vyjmenovaná slova, rozpozná slova příbuzná. Rozliší významy slov lišící se i-y (sipe-sype...).

6. ročník

U podstatných jmen odůvodní koncovku příslušným vzorem a píše ji pravopisně správně. Zvládne napsat osobní koncovky sloves v přítomném a budoucím čase. V přítomném minulém dokáže koncovku odůvodnit podle pravidla o shodě přísudku s podměttem. U přípony aplikuje pravidlo i-í.

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kreativita		

Kritéria hodnocení

- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovosotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí

4. Stavba slova a pravopis

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch - <i>pozná kořen slova v řadě příbuzných slov</i> - <i>zvládá pravopisné jevy vzniklé při odvozování</i> • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami <i>zná základní tituly jazykových příruček</i> <i>dokáže správně používat Pravidla českého pravopisu</i> • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci <i>správně zařadí slovo mezi slovní druhy</i> <i>uvádí příklady jednotlivých slovních druhů</i> <i>umí užívat správné tvary jednotlivých slovních druhů v ústním a písemném projevu</i> • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovosotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí <i>zvládá grafickou stránku jazyka</i> • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích • využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát 	Druhy slov - ohebné a neohebné, znaky, určování v textu Podstatná jména - mluvnické kategorie, konkrétní a abstraktní, hromadná, pomnožná a látková, obecná a vlastní, podst. jm. jako příd. jmen, skloňování vlastních jmen místních a pomnožných jmen místních Přídavná jména - mluvnické kategorie, druh příd. jmen, pravopis jmenové tvary, skloňování příd. jmen, stupňování přídavných jmen Zájmen - druhy zájmen a jejich znaky, skloňování: já, ten, náš, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj Číslovky - druhy číslovek, určité a neurčité, skloňování: dva, oba, tři, čtyři, pravopis Slovesa - znaky sloves, mluv. kategorie (osoba, číslo, čas a způsob), infinitiv - určitý tvar slovesný, převod - z jednotného do množného čísla a naopak

Komentář

Vyjmenuje slovní druhy, rozdělí je na ohebné a neohebné. Uvede znaky, podle kterých jednotlivé sl. druhy rozpozná. Orientuje se v textu a správně určí slovní druh podle významu v dané větě.

Vyhledá v textu podstatná jména, dokáže u nich určit pád, číslo, rod a vzor. Vysvětlí, co jsou PJ konkrétní a abstraktní. Rozliší konkrétní či abstraktní podle významu (např. psaní). Dokáže vyhledat PJ hromadná, pomnožná a látková a vysvětlit jejich zvláštnosti. Rozliší a správně píše PJ obecná a vlastní (názy osob, zvířat, měst, řek, zemí, hor, světadílů, svátků...).

Píše pravopisně správně koncovky PJ, bezpečně odůvodňuje pomocí vzorů. Dvojí možnost koncovek dokáže vyhledat v Pravidlech. Rozpozná PJ, která se skloňují jako Př.J., a uvede další příklady.

Dokáže skloňovat vl.jména osobní a místní podle příslušných vzorů. Uvede příklady příjmení, která se nesklouňují. Doplní uvedená jména do zadaných vět ve správných tvarech.

Správně skloňuje PJ místní a pravopisně správně píše jejich koncovky.

Dokáže v textu vyhledat Př.J., určí u nich pád, číslo a rod. Rozpozná Př.J. tvrdá, měkká a přivlastňovací. Orientuje se v textu a správně píše velké, nebo malé písmeno. Dokáže vyhledat jmenové tvary Př.J. a píše je pravopisně správně.

Rozpozná Př.J. tvrdá a měkká, koncovky odůvodňuje správným tvarem vzoru a píše je pravopisně správně. Dokáže převést Př.J. z jedn. č. do č.množného, i když dochází ke změně souhlásky.

Vyhledá v textu Př.J. přívl. a skloňuje je podle příslušných vzorů. Doplní tvary Př.J. do textu. Rozliší Př.J. od PJ (dědečkovi psi- půjdu k dědečkovi).

Vysvětlí pojem stupňování. Uvede přípony a koncovky jednotlivých stupňů a předvede, jak se 2. a 3. stupeň tvoří. Pozoruje tvary 2.stupně, vyvodí a odůvodní vzniklé skupiny souhlásek. Tvary 2. a 3. stupně dokáže vyhledat v Pravidlech. Uvede příklady zesilování a zeslabování pomocí různých přísloví.

Vyjmenuje druhy zájmen, pro každou skupinu uvede charakteristické znaky. Vyhledá v textu zájmena a zařadí je ke správnému druhu. Správně skloňuje a píše tvary zájmena já, ten, náš, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj.

6. ročník

Rozliší druhy číslovek, vyhledá je v textu, rozpozná určité a neurčité. Pro každou skupinu uvede charakterist. rysy. Dokáže číslovky skloňovat. Uvede příklady, kdy se nepíše tečka za číslovkou řadovou. Dokáže číst letopočty různým způsobem. Zvládne skloňování číslovek dva, oba, tři, čtyři. Vytvoří správný tvar jmen počítaných předmětů. I složitější číslovky napíše slovy. Blíží poučení o číslovkách vyhledá v Pravidlech. Uvede vzory, podle kterých se některé číslovky skloňují.

Uvede charakterist. znaky sloves. Vyjmenuje kategorie (osoba, číslo, čas a způsob). Dokáže v textu vyhledat slovesa a tyto kategorie určit. Zvládne tvořit infinitivy a naopak určité tvary podle zadáných kategorií. Převéde slovesné tvary z jedn. č. do mn. č., z oznam. způsobu do podmiň. zp. atd.

Dokáže určit druhy vět podle postoje mluvčího.

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích
- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát

5. Skladba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí <i>najde to podstatné jméno, které určí koncovku přičestí minulého pozná rozvíjející větné členy</i> odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru <i>osvojuje si základní normy písemného vyjadřování zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu</i> 	Základní větné členy, přísudek slovesný, jmenný se sponou a beze spony, sponová slovesa, nevyjádřený podmět, několikanásobné ZVČ Shoda přísudku s podmětem (i několikanásobným) Přímá řeč Věta jednočlenná a dvočlenná Přísudek - čím je vyjádřen, druhy, sponová slovesa, fázová a způsobová slovesa Podmět - čím je vyjádřen, druhy (holý, rozvitý, několikanásobný), všeobecný podmět, nevyjádřený podmět Předmět - znaky, čím je vyjádřen, skladební dvojice, Příslovečné určení - znaky, čím je vyjádřeno, druhy, určování v textu Přívlastek - znaky, čím je vyjádřen, skladební dvojice, shodný a neshodný, několikanásobný a postupně rozvíjející Doplněk - znaky, čím je vyjádřen, skladební dvojice Několikanásobné větné členy Vedlejší věty - podmětná, předmětná, přívlastková, příslovečná

Komentář

Ve větě vyhledá podmět a přísudek. Uvede charakterist. znaky základních vět. členů. Rozliší přísudek slovesný, jmenný se sponou a jmenný beze spony. Vyjmenuje sponová slovesa a dokáže si je v textu uvědomit. Nahradí přísudek slovesný jmenným se sponou a naopak. Rozpozná větu s nevyjádřeným podmětem. U vyjádřeného podmětu uvede, jakým slovním druhem je vyjádřen. Vyhledá věty s několikanásobným podmětem.

Vysvětlí pravidlo shody přísudku s podmětem (několikanásobným podmětem) a dokáže ho použít. Správně zdůvodní koncovky.

Nepřímou řeč dokáže převést na řeč přímou a zapsat ji se správnou interpunkcí.

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace		

Kritéria hodnocení

- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru

6. ročník

6. Druhy vět podle postoje mluvčího ke skutečnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace <i>správně používá věty podle komunikační situace</i> dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci <i>komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných komunikačních situacích</i> rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj <i>pozná jednoduché případy manipulativní komunikace</i> v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči 	Druhy vět (oznamovací, tázací, rozkazovací, zvolací a přací) Pořádek slov ve větě

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Mezilidské vztahy		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči

7. Vypravování

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozdlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí <i>najde to podstatné jméno, které určí koncovku přičestí minulého pozná rozvíjející větné členy</i> v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí <i>zvládá grafickou stránku jazyka</i> dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci <i>komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných komunikačních situacích</i> odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru <i>osvojuje si základní normy písemného vyjadřování zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu</i> dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 	pojem, charakteristické rysy v ukázkách, prostředky pro oživení děje, stupňování napětí, použití přímé řeči, reprodukce textu, orientace v textu, nahrazování slov výstižnějšími, obohacování slovní zásoby, zpracování osnovy, členění na odstavce, samostatná tvorba textů

Komentář
Vymezí pojem vypravování, v ukázkách vyhledá charakteristické rysy a prostředky k oživení děje. Dokáže stupňovat napětí a použít přímou řeč. Zvládne reprodukovat přečtený příběh. Orientuje se v daném textu, dokáže nahradit slova výstižnějšími. Rozvíjí a obohacuje svoji slovní zásobu, odstraňuje opakování slov. Podle své fantazie dokončí načaté vypravování. Zpracuje osnovu zadaného textu (ve větách i v heslech). Samostatně napíše vypravování. Text člení do odstavců.

6. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí Základní podmínky života OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Poznávání lidí		

Kritéria hodnocení

- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování

8. Popis

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami <i>zná základní tituly jazykových příruček</i> <i>dokáže správně používat Pravidla českého pravopisu</i> • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace <i>správně používá věty podle komunikační situace</i> • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí <i>najde to podstatné jméno, které určí koncovku přičestí minulého pozná rozvíjející větné členy</i> • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru <i>dokáže odlišit a použít přímou a nepřímou řeč</i> <i>dokáže výstižně vyjadřovat vlastní pocity a postoje</i> 	Popis předmětu - charakteristické znaky, různé postupy, obohacování slovní zásoby, jednoduchý předmět, místnost Popis osoby - charakteristické znaky vnějšího popisu, různé postupy, pozorování a popsání znaků, obohacování slovní zásoby, užití rozvíjejících větných členů, obličeje, postava, přímý a nepřímý popis, rčení, přirovnání Popis děje - charakteristické znaky, rozdíl mezi vypravováním a popisem děje, rozšiřování slovní zásoby o výstižná slovesa, popis podle obrázku Popis pracovního postupu - charakteristické znaky, sestavení osnovy, výběr slov, sestavení jednoduchých návodů

Komentář

Z ukázek vyvodí charakterist. rysy popisu, vyjmenuje různé postupy při popisu. Pracuje s textem, vymýšlí synonyma, obohacuje svoji slovní zásobu. Popíše svou nejmilejší hračku. Nakreslí plán bytu a podle něj byt popíše. Práci rozčlení do odstavců, dbá na návaznost, výběr pojmenování a rozmanitost sloves. Rozlišuje nespisovné a hovorové výrazy a dokáže je nahradit plně spisovnými.

Shromáždí množství pojmenování znaků a vlastností a obohatí je rozvíjenými větnými členy. Popíše obličej, postupuje od nejvýraznějších znaků k méně výrazným. Vyjadřuje se i v souvětích. Dbá na pestrost použitých sloves. Používá přirovnání a rčení. Výstižně popíše některého svého spolužáka. Podle obrázku popíše nějakou osobnost (pouze vnější popis).

Z ukázek vyvodí charakteristické rysy. Vysvětlí rozdíl mezi vypravováním a popisem děje. Rozšiřuje si slovní zásobu, shromáždí výstižná slovesa. Popíše (ústně či písemně) děj podle obrázku. Vysvětlí, jak se dostane od školy např. k nádraží atd.

Z textu vyvodí charakteristické rysy, sestaví osnovu popisu. Popíše např. jednoduché kouzlo nebo pokus z fyziky. Vybírá výstižná, popř. odborná slova. Obohacuje si slovní zásobu. Rozvíjí myšlení.

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kreativita		

6. ročník

Kritéria hodnocení

- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru

9. Zpráva a oznámení**Očekávané výstupy****žák:**

- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát

Učivo

Výpisky - orientace v textu, vyhledávání důležitých informací, charakteristické znaky, vlastní tvorba textu
Výtah - rozdíl s výpisky, charakteristické znaky, vlastní tvorba textu

Komentář

Řekne důvod, proč se výpisky pořizují. Uvede příklady, jak se mohou výpisky zaznamenávat. Orientuje se v textu, dokáže vyhledat důležité údaje. Udělá výpisky z uceleného výkladu z učebnice (dějepisu, zeměpisu nebo fyziky).

Uvede rozdíl mezi výpisky a výtahem. Z vlastní zkušenosti dá příklad, kdy si pořizuje výtah. Shromáždí odborné výrazy, jejich význam vyhledá v některé encyklopedii nebo slovníku. Zpracuje výtah kratšího výkladu nebo textu z naučné knihy. Uvede pramen, z něhož je výtah pořízen.

Průřezová témata**MEDIÁLNÍ VÝCHOVA**

Tvorba mediálního sdělení
Práce v realizačním týmu
Stavba mediálních sdělení
Fungování a vliv médií ve společnosti
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

přesahy do učebních bloků:**přesahy z učebních bloků:****Kritéria hodnocení**

- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát

6. ročník

10. Korespondence

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití <i>chápe jazyk jako základní dorozumívací prostředek</i> <i>rozlišuje slova spisovná, nespisovná a nářečí</i> <i>volbu slov přizpůsobuje komunikační situaci</i>samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami <i>zná základní tituly jazykových příruček</i> <i>dokáže správně používat Pravidla českého pravopisu</i>správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci <i>správně zařadí slovo mezi slovní druhy</i> <i>uvádí příklady jednotlivých slovních druhů</i> <i>umí užívat správné tvary jednotlivých slovních druhů v ústním a písemném projevu</i>využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace <i>správně používá věty podle komunikační situace</i>rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí <i>najde to podstatné jméno, které určí koncovku přičestí minulého</i> <i>pozná rozvíjející větné členy</i>v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí <i>zvládá grafickou stránku jazyka</i>rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru <i>dokáže odlišit a použít přímou a nepřímou řeč</i> <i>dokáže výstižně vyjadřovat vlastní pocity a postoje</i>dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci <i>komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných komunikačních situacích</i>odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru <i>osvojuje si základní normy písemného vyjadřování</i> <i>zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu</i>rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj <i>pozná jednoduché případy manipulativní komunikace</i>dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Dopis - soukromý a úřední, části dopisu, tvorba osobního dopisu Pohled, vzkaz e-mail, SMS, MMS	
Komentář Uvede rozdíly mezi soukromým (osobním) a úředním dopisem. Vyjmenuje části, které dopis obsahuje. Pracuje s textem, obměňuje použité výrazy, odstraňuje opakování slov. Napíše osobní dopis (kamarádovi nebo babičce).		
Průřezová témata MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Multikulturalita OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika Kreativita Mezilidské vztahy	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. ročník

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci

11. Korespondence

Očekávané výstupy		Učivo
žák:	<ul style="list-style-type: none">rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj <i>pozná jednoduché případy manipulativní komunikace</i>	reklamština, působení na člověka
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj

12. Mýty a báje

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele <i>rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších</i> <ul style="list-style-type: none"> odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře 	Příčina vzniku, charakteristické znaky, reprodukce textu a vyhledání hlavních myšlenek, příklady
Komentář	
Vysvětlí, proč vznikají mýty a báje. Přečte několik ukázek. Čte s porozuměním, dokáže reprodukovat text a najít hlavní myšlenku. Uvede příklady mýtů a bájí, které se vyprávěly mezi indiány, ve starověkém Egyptě či v Řecku nebo Římě. Vypráví o stvoření člověka (biblí)	

6. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ Kulturní difference Lidské vztahy OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Mezilidské vztahy Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Rozvoj schopností poznávání VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát		

Kritéria hodnocení

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře

13. Pohádky

Očekávané výstupy**žák:**

- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
vyjádří své pocity z přečteného textu
zvládá dramatizaci jednoduchého textu
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování

Učivo

Charakteristické znaky, dělení, četba s porozuměním, orientace v textu, reprodukce textu, autoři a výtvarníci

Komentář

Vyjmenuje charakteristické znaky pohádky, přinese pohádkové knihy, uvede jména spisovatelů a sběratelů pohádek. Čte s porozuměním, dokáže reprodukovat text. Orientuje se v textu a dokáže vyhledávat odpovědi na otázky.

6. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ Kulturní difference VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Hodnoty, postoje, praktická etika Rozvoj schopností poznávání		

Kritéria hodnocení

- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování

14. Pověsti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo <i>vyjádří své pocity z přečteného textu</i> <i>zvládá dramatizaci jednoduchého textu</i> • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele <i>rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších</i> • odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 	Charakteristické znaky, pravdivé jádro, interpretace pověsti
Komentář Vyvodí z textu charakter. znaky pověsti. Porovná pověst s pohádkou. Dokáže najít pravdivé jádro. Čte s porozuměním. Zapamatuje si a stručně vypráví přečtenou pověst. Přečte si nějakou knihu tohoto žánru.	

6. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperace a kompetice Rozvoj schopností poznávání		

Kritéria hodnocení

- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování

15. Dobrodružná a humorná literatura

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo <i>vyjádří své pocity z přečteného textu</i> <i>zvládá dramatizaci jednoduchého textu</i> • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele <i>rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších</i> • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie • rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 	Struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla

Komentář

Přečte s porozuměním ukázkou z oblasti dobrodružné literatury od pravěku až po současnost. Je schopen sestavit osnovu dobrodružného příběhu, charakterizovat hlavní postavy, zhodnotit jejich jednání a popsat vztahy mezi nimi. V ukázkách vyhledá konkrétní zeměpisné názvy a historické údaje. Z vlastní čtenářské zkušenosti doplní další knihy z oblasti dobrodružné literatury. Výstižně formuluje vlastní názory na četbu.

Přečte s porozuměním ukázkou z děl českých i světových autorů. Vyhledá humorné situace a humorná slova. Dokáže charakterizovat hl. postavy, najít hlavní myšlenku. Dokáže porovnat postavy a situace z jednotlivých ukázek. Výstižně formuluje vlastní názory na četbu.

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Poznávání lidí Kooperace a kompetice Psychohygiena Kreativita Rozvoj schopností poznávání		

6. ročník

Kritéria hodnocení

- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování

16. Bajka**Očekávané výstupy****žák:**

- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných komunikačních situacích
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
*osvojuje si základní normy písemného vyjadřování
zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu*
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
*vyjádří své pocity z přečteného textu
zvládá dramatizaci jednoduchého textu*
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
pozná jednoduché případy manipulativní komunikace
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování

Učivo

Bajka - pojem, charakteristické znaky, čtení s porozuměním, představitelé, tvorba textu

Komentář

Přečte s porozuměním ukázkou se zvířecím hrdinou. Texty dokáže reprodukovat. Vyhledá důkazy o vztahu člověka a zvířete, zhodnotí je. Přečte si knihu se zvířecím hrdinou a charakterizuje ho.

6. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika Komunikace Kooperace a kompetice Poznávání lidí Mezilidské vztahy Kreativita		

Kritéria hodnocení

- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování

7. ročník

4+1 týdně, P

7. ročník

1. Význam slov

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramatické i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	Slovo, věcný význam, sousloví a rčení Slova jednoznačná a mnohoznačná Synonyma, antonyma, homonyma Odborné názvy

Komentář

Definuje, co je slovo. Vysvětlí význam věcný a mluvnický. Uvede příklad. Vysvětlí pojem sousloví, vyhledá je v textu. Rozpozná význam obrazný. Dokáže vysvětlit význam některých rčení.

Vysvětlí pojmy a uvede příklady. Objasní metaforu a metonymii. Uvede příklady.

Objasní pojem synonymum a uvede příklady. K domácím slovům vyhledá slova přejatá a naopak. Uvede, jak se synonyma od sebe liší. Vyjmenuje slova se slohovým zabarvením (hovorová, knižní, básnická...). Ke spisovným slovům uvede slova v obecné češtině nebo slova nářeční (pokud je zná).

Vysvětlí pojem, uvede příklady.

Vysvětlí pojem, uvede příklady.

Vyhledá odborné názvy v textu. Vysvětlí pojem terminologie. Uvede příklady terminologických sousloví z fyziky, dějepisu... Rozliší je na domácí a přejaté.

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace Kooperace a kompetice Sebezpoznání a sebezpojetí Kreativita Rozvoj schopností poznávání VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát		

7. ročník

Kritéria hodnocení

- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazěch
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

2. Tvarosloví

Očekávané výstupy

žák:

- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

Učivo

Podstatná jména - tvary označující části těla, odchylky oči-oka apod.
Přídavná jména - upevnění, druhy příd.jm., převod z j.č. do mn.č. a naopak, tvoření příd.jm. přivlastňovacích z vlastních jmen
Zájmena - skloňování a užívání vztažných zájmen
Číslovky - orientace v druzích, pravopis psaní číslovek, skloňování
Slovesa - časování v přít. čase, mříčestí minulé, rozkazovací způsob, slovesný rod, slovesný vid
Příslovce - druhy podle okolností, příslovečné spřežky, stupňování
Předložky - pády pojící se s předložkami, kromě a mimo, slabičné a neslabičné podoby předložek, přízvuk
Spojky - typy spojení na příkladech, podřadící a souřadící spojky, spojování vět, interpunkce
Částice - vyhledávání v textu, rozdíl částice x jiný slovní druh
Citoslovce - významy, nahrazení citoslovce - sloveso a naopak, tvoření vět, interpunkce

Komentář

Zopakuje si a upevní vědomosti získané v 6.ročníku.
Odhalí odchylky některých tvarů od tvarů vzorů (oči-oka...). Rozliší slova podle významu a správně je skloňuje.

Upevní si vědomosti o Př.J tvrdých, měkkých a hlavně přivlastňovacích. Koncovky píše pravopisně správně. Je schopen převádět tvary Př.J z jedn. do mn. čísla a psát je pravopisně správně (běloučský-běloučci...). Zvládne tvořit Př.J přivlastňovací z podst. jmen a odůvodnit koncovky.

Upevní si učivo z 6.roč. (druhy zájmen, skloňování)
Vyjmenuje vztažná zájmena. Vyvodí z tvarů zájmena jenž podobnost s tvary zájm. on (ona,ono). Dokáže vytvořit správné tvary zájmena jenž a použít je v textu. Odůvodní odlišnost tvaru po předložce. Dokáže použít ve správných tvarech i ostatní vztažná zájmena. Píše správně interpunkci.

Upevní si učivo z 6.roč. Bezpečně pozná číslovku v textu. Dokáže rozhodnout, kdy bude za číslovkou tečka, orientuje se v druzích číslovek.
Upevní si skloňování čísl. dvě-obě. Dokáže vysvětlit rozdíl (pět hodin-patery hodiny).
Upevní si učivo z 6.roč.
Vyčísuje slovesa (např. krýt,kupovat,psát,mazat) v přít. čase. Možnost dvojích koncovek si ověří v Pravidlech. Vytvoří přítomné tvary i od sloves typu prosit,trpět,sázet. Podle rozk. způsobu vyvodí a tvoří tvary mn.č.
Dokáže od sloves vytvořit správné tvary rozk.zp. (Nepros!Nekaz).
Rozpozná několik typů tvoření přičestí minulého. Tyto tvary dokáže správně používat. Převeze slovesa z času přítomného do času minulého.
Vytvoří infinitiv od sloves typu peče, může. Rozpozná tvary hovorové.
Vyvodí podstatu rodu cinného a trpného. Uvede druhy vyjádření trpného rodu. Rozliší použití zájmena se v trpném rodě a ve vzratném slovese v cinném rodě. Dokáže tvořit tvary přičestí trpného. Zvládne nahradit opisný tvar trpný vzratnou podobou slovesa a naopak. Převeze věty se slovesy v čin. rodě do trpného rodu.

Upevní si učivo z 6.roč.
Rozliší přísl. místa,času,způsobu,míry a příčiny. Dokáže se na ně správně zeptat. Přídavná jména a příslovce rozvíjí různými příslovci, obohacuje si slovní zásobu. Vyvodí, z čeho se příslovce tvoří. Objeví, z čeho vznikly přísl. spřežky. Píše je pravopisně správně. Vysvětlí rozdíl (nahoru-na horu). Dokáže příslovce stupňovat.

Upevní si učivo z 6.roč.

7. ročník

Dokáže určit pády, s kterými se předložky pojí. Užívá správné tvary po předl. kromě a mimo. Prohloubí si pravidlo psaní předl. s a z. Rozliší možnosti (se skříně-ze skříně). Správně používá slabičné nebo neslabičné podoby předložek. Vyhledá ve Stručné mluvnici poučení o kladení přízvuku na předložky. Dokáže nahradit slova předložkovým spojením.

Upevní si učivo z 6.roč.

Z příkladů vyvodí, co všechno může spojka spojoval. Vyjmenuje nejčastější spojky podřadivé a souřadivé. Spojky dokáže v souvětích nahrazovat jinými spojkami. Dokáže spojoval věty v souvětí. Na základě získaných vědomostí zvládá interpunkci.

Upevní si učivo z 6.roč.

Rozpozná, kdy je dané slovo částicí a kdy jiným slov. druhem. Vytvoří věty s částicemi.

Upevní si učivo z 6.roč.

Rozpozná význam citoslovců. Nahradí citoslovce slovesem a naopak. Napíše věty, v nichž užije citoslovce. Zvládne interpunkci.

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kooperace a kompetice		

Kritéria hodnocení

- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo- a morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

3. Význam slov

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí 	Psaní velkých písmen ve vlastních jménech Koncovky podstatných jmen a přídavných jmen Shoda přísudku s podmětem vyjmenovaná slova

Komentář

Vysvětlí pravidla psaní velkých písmen u podstat. jm. vlastních. Uvede příklady. Vysvětlí pravopis v několikaslovném vl. názvu. Uvede příklady. Doplní v textu malé či velké písmeno (podle pravidel a významu). Dokáže správně odůvodnit.

Průběžně si procvičuje pravopis (konc.PJ a PŘJ, shodu přísudku s podmětem, vyjm.slova).

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí

4. Pravopis

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérechsamostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkamisprávně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaciv písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětídorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaciodlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměruzapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialoguvyužívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referátvyužívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Vývoj slovní zásoby, způsoby obohacování slovní zásoby, příklady Odvozování - pojem, názvy osob od sloves a příd.jm., jména obyvatel, názvy prostředků a nástrojů od sloves a příd. jm., názvy dějů od sloves, zdvořněliny, přechylování, tvoření příd.jm., od podst. jm., osdvozování sloves od jiných sloves, Skládání - pojem, poznávání a tvoření složenin Zkracování - tvoření, význam a výslovnost	
Komentář <p>Vysvětlí, jak se vyvíjí slov. zásoba. Vyjmenuje způsoby obohacování slovní zásoby. Uvede příklady.</p> <p>Vysvětlí pojem odvozování. Vytvoří názvy osob od sloves a příd.jmen. Pojmenuje obyvatele různých měst a zemí. Vytvoří názvy prostředků a nástrojů od sloves a příd.jmen., názvy dějů od sloves. Vytvoří zdvořněliny. Vysvětlí pojem přechylování a uvede příklady. Z PJ dokáže vytvořit Př.J. Vysvětlí rozdíl (balící papír-žena, balící...) Odvodí slovesa od jiných sloves. Rozpozná předponu, nahradí ji jinou, vysvětlí význam.</p> <p>Vysvětlí pojem složenina. Tvoří složeniny.</p> <p>Vysvětlí zkratky v textu. Vyvodí, jak vznikly, správně je napíše a správně je i přečte. Na příkladu Čedok vyvodí zkratkové slovo. Uvede příklady zkratk a jiného druhu (např.,atd. a dalších), vysvětlí jejich význam a správně je píše.</p>		
Průřezová témata VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kreativita Komunikace	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

7. ročník

5. Skladba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	Věta jednočlenná a dvojčlenná Přísudek - čím je vyjádřen, druhy, sponová slovesa, fázová a způsobová slovesa Podmět - čím je vyjádřen, druhy (holý, rozvitý, několikanásobný), všeobecný podmět, nevyjádřený podmět Předmět - znaky, čím je vyjádřen, skladební dvojice, Přísl. určité určení - znaky, čím je vyjádřeno, druhy, určování v textu Přívlastek - znaky, čím je vyjádřen, skladební dvojice, shodný a neshodný, několikanásobný a postupně rozvíjející Doplněk - znaky, čím je vyjádřen, skladební dvojice Několikanásobné větné členy Vedlejší věty - podmět, předmět, přívlastková, příslovečná
Komentář <p>Z textu vyvodí podstatu vět jednočl. a dvojčl. Vyhledá v textu věty jedočl. a dvojčl. Rozliší věty dvojčl. s nevyjádřeným podmětem. Nahradí věty jednočl. větami dvojčlennými a naopak.</p> <p>Uvede, čím může být přísudek vyjádřen. Vyhledá ve větách přísudky slovesné a jmenné se sponou. Vyjmenuje sponová slovesa. Správně určí přísudek slovesný složený. Vyjmenuje slovesa fázová a způsobová.</p> <p>Uvede, čím může být podmět vyjádřen. Vyhledá ve větách podměty a určí, zda jsou holé, rozvité nebo několikanásobné. Vysvětlí podstatu podmětu všeobecného. Uvede příklad. Rozliší věty s podmětem všeobecným a nevyjádřeným.</p> <p>Upevní si učivo z 6.roč. Doplní koncovky v přičestí minulém, pravopis zdůvodní.</p> <p>Vymezí charakteristické znaky, s čím tvoří skladební dvojici a čím bývá nejčastěji vyjádřen. Vyvodí, jak se na předmět ptáme. Vyhledá v textu předměty. Dá příklady sloves předmětových a bezpředmětových.</p> <p>Vyjmenuje druhy příslovečných určení. Rozpozná je v textu, dokáže se na ně zeptat.</p> <p>Vymezí charakteristické znaky. Uvede, s čím tvoří skladební dvojici a čím bývá nejčastěji vyjádřen. Rozliší přívl. shodný a neshodný. Dokáže vyjádřit přívl. shodný neshodným a naopak.</p> <p>Vyvodí rozdíl mezi přívl. několikanásobným a postupně rozvíjejícím. Rozpozná je a píše správně interpunkci.</p> <p>Z příkladu vyvodí přívl. těsný a volný. Dokáže je rozlišit a píše správně interpunkci.</p> <p>Vymezí charakteristické znaky. Uvede, s čím tvoří skl. dvojice a čím bývá nejčastěji vyjádřen. Vyhledá v textu doplňky. Rozliší doplněk od přísudku jmenného se sponou. Píše pravopisně správně koncovky doplňků i přísudků.</p> <p>Vyhledá v textu několikanásobné větné členy a určí je. Píše správně interpunkci.</p> <p>Uvede, podle kterých znaků pozná v.v.podmětnou. Vyhledá v textu spojovací výrazy. Nahradí podmětovou část věty větou vedlejší.</p> <p>Uvede, podle kterých znaků pozná v.v.předmětovou. Vyhledá v textu v.v.předmětovou. Rozpozná ji od v.v.podmětné. Dokáže se správně zeptat. Nahradí předmětovou větou vedlejší.</p> <p>Vyjmenuje druhy v.v.příslovečných. Uvede, podle kterých znaků je pozná. Vyhledá věty v textu a určí je. Přísl. určení nahradí vedlejšími větami. Vyhledá nejčastější spojovací výrazy.</p> <p>Uvede, podle kterých znaků pozná v.v.přívlastkovou. Vyhledá v textu v.v.přívlastkovou. Shromáždí nejčastější spojovací výrazy. Rozvíjí podstatná jména v.v.přívlastkovými.</p>	

7. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Rozvoj schopností poznávání		

Kritéria hodnocení

- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

6. Vypravování

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	Prostředky k oživení děje a stupňování napětí, přirovnání a personifikace, přímá řeč, uplatnění dějových sloves, práce s osnovou, členění textu, užití citově zabarvených slov, používání spisovné a nespisovné češtiny
Komentář	
Upevní si vědomosti z 6. roč. Dokáže využít prostředky k oživení děje a stupňování napětí. Správně píše interpunkci v přímé řeči, používá přirovnání a personifikaci. Vyhledá a uplatní ve vypravování dějová slovesa. Text rozčlení na odstavce, pracuje s osnovou. Rozliší slova neutrální, kladně nebo záporně citově zabarvená. Nespisovné výrazy nahradí spisovnými. Pracuje s textem, odstraňuje slohové nedostatky. Napiše vypravování.	

7. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Mezilidské vztahy Rozvoj schopností poznávání Kreativita		

Kritéria hodnocení

- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

7. Popis

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	Popis uměleckých děl - vyhledání ústředního motivu, postup práce, sestavení osnovy, výběr sloves, tvorba textu Popis výrobků a pracovních postupů - osnova, odstavce, potřeby a nástroje, fáze práce, slovesa, , odborné názvy, tvorba textu
Komentář <p>V textu (popis obrazu) vyhledá ústřední motiv, všimne si postupu při popisu, promyslí jeho stavbu a vypracuje osnovu. Vyhledá slovesa. Pracuje s textem, nahradí opakované nebo nevhodné výrazy výstižnějšími. Vypracuje popis obrazu.</p> <p>Upevní si vědomosti z 6.roč. Pracuje s textem, osnovou a odstavci. Vypíše všechny potřebné předměty a prostředky, vyhledá všechny fáze postupu. Nahradí slovesa vhodnějšími, spojí je se jménem v náležitém pádu. Nahradí opakující se příslovce a spojky. Vyhledá v textu odborné názvy a vysvětlí jejich význam. Dokáže využít slovníky. Napíše popis pracovního postupu.</p>	

7. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperace a kompetice Kreativita Komunikace Rozvoj schopností poznávání ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí		

Kritéria hodnocení

- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

8. Charakteristika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo 	Charakteristika - vnější a vnitřní, pozorování a pojmenování vlastností, přímé a nepřímé pojmenování, rčení a přirovnání, přísloví a pořekadla, tvorba textu

Komentář

Rozliší, co patří do charakteristiky vnější a vnitřní. Pracuje s textem. Vyhledá pojmenování různých vlastností, nahradí je synonymy, obohacuje si slovní zásobu. Uvede znaky, kterými se přímo popisuje vzhled. Vysvětlí pojem nepřímé charakteristiky a uvede příklady. Je schopen využít rčení a přirovnání. Vysvětlí různá přísloví a pořekadla. Dokáže stručně charakterizovat např. svého kamaráda nebo sám sebe.

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ Multikulturalita Kulturní difference OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Komunikace Kooperace a kompetice Kreativita Poznávání lidí Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí		

7. ročník

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo

9. Životopis

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	Strukturovaný životopis - části, shromažďování údajů, tvorba textu

Komentář
Z textu vyvodí všechny důležité části. Vyjmenuje je. Pracuje s textem. Odstraní neobratná vyjádření nebo opakující se slova. Shromáždí patřičné údaje a napíše vlastní životopis.

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

7. ročník

10. Žádost

Očekávané výstupy		Učivo
žák:	<ul style="list-style-type: none">využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situacev písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětírozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoruv mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řečiuspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazovánívyužívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Žádost - důvody sepsání, charakteristické znaky, části, formulace ústní a písemná
Komentář		
Vyhledá v textu podstatné části. Najde zdůvodnění. Uvede, proč se žádost píše. Porovná texty žádostí ze současnosti a z minulosti. Vyhledá odlišné formulace. Dokáže formulovat žádost ústně i písemně.		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika Komunikace		
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none">využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situacev písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětírozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoruv mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řečiuspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazovánívyužívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů		

7. ročník
11. Pozvánka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace rozdílí významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramatické i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	Pozvánka - charakteristické znaky, důležité údaje, sestavení textu

Komentář

Vyhledá údaje, které pozvánka obsahuje. Dokáže napsat jednoduchou pozvánku.

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace Kooperace a kompetice Kreativita VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola		

Kritéria hodnocení

- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- rozdílí významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramatické i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

7. ročník
12. Báje a eposy

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 		Mezopotámské, řecké a keltské báje a eposy
Komentář		
Vysvětlí, proč vznikají eposy a báje. Přečte několik ukázek. Čte s porozuměním, dokáže reprodukovat text a najít hlavní myšlenku. Uvede příklady eposů a bájí v Mezopotámii, Řecku nebo keltské		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Etnický původ Kulturní difference OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Komunikace Kooperace a kompetice Kreativita		
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 		

7. ročník

13. Balada a romance

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	Charakteristické znaky, rozdíly, autoři

Komentář

Z literárních ukávek vyvodí rozdíly mezi baladou a romancí. Uvede autory balad a romancí. Naučí se libovolnou báseň z paměti.

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Princip sociálního smíru a solidarity OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Hodnoty, postoje, praktická etika Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí		

Kritéria hodnocení

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

14. Poetika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele		Poezie - lyrika a epika, sloka, verš, rým, druhy rýmů, metafora, personifikace, přirovnání, zvukomalba, smysl básně Próza - charakteristické znaky, rozdíly s poezií Drama - charakteristické rysy
Komentář		
<p>Rozliší lyriku a epiku. Objasní pojmy – sloka, verš a rým. Vyjmenuje druhy rýmu, schematicky znázorní a dokáže na příkladech určit. Vyhledá metaforu, personifikaci, přirovnání a zvukomalbu. Pokusí se najít smysl básně.</p> <p>Porovná poezii s prózou. Uvede odlišné, ale i společné znaky.</p> <p>Na základě návštěvy divadelního představení vyjmenuje základní charakterist. rysy divadelní hry. Uvede základní rozdíly mezi poezií, prózou a dramatem. Vyjmenuje nejznámější autory.</p>		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. ročník

Kritéria hodnocení

- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele

15. Životopisná literatura**Očekávané výstupy****žák:**

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Učivo

Charakteristické znaky, rozbor textů, autoři

Komentář

Uvede knihy s touto tematikou na základě vlastní četby, přinese knížky na ukázkou, shromáždí jména autorů. Dá příklady různých forem zpracování

Průřezová témata

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
Evropa a svět nás zajímá

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Kooperace a kompetice

Hodnoty, postoje, praktická etika

Poznávání lidí

přesahy do učebních bloků:**přesahy z učebních bloků:****Kritéria hodnocení**

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

7. ročník

16. Historické povídky a pověsti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	Charakteristické znaky, srovnání hist. povídek a pověstí, rozbor textů, představitelé

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kooperace a kompetice Rozvoj schopností poznávání		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

17. Sci-fi

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	Charakteristické znaky, práce s textem, prvky sci-fi, autoři
Komentář Uvede autory, kteří psali (píší) sci-fi. Charakterizuje druh této literatury. V textu vyhledá prvky sci-fi. Samostatně rozvíjí myšlenky, jak mohou různé vynálezy ovlivnit životy lidí.	

7. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí Základní podmínky života OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Komunikace Kooperace a kompetice		

Kritéria hodnocení

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

18. Detektivní literatura

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	Charakteristické znaky, práce s textem, autoři

Komentář

Uvede knihy s touto tematikou na základě vlastní četby. Přinese knížky na ukázkou, shromáždí základní údaje o autorech. Vypráví zajímavý příběh z vlastní četby. Dokáže sestavit osnovu, vyhledat detektivní prvky a nalézt prostředky, kterými autor dosáhl napětí.

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace		

Kritéria hodnocení

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

7. ročník

8. ročník

4 týdne, P

1. Čeština jako jeden ze slovanských jazyků

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami 	Učivo opakování a upevnění učiva 7. roč. dělení slovanských jazyků na západní, východní a jižní čtení textů a pokus o překlad
Komentář Zopakuje si a upevní vědomosti ze 7.roč. Rozliší slovan. jazyky na západní, východní a jižní. Vyjmenuje slovan. jazyky západní. Přečte si ukázky textů v polštině, slovenštině, chorvatštině a lužic. srbštině. Pokusí se je přeložit. Vyhledá podobné a rozlišné znaky.	
Průřezová témata VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané	přesahy do učebních bloků: přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení <ul style="list-style-type: none"> • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami 	

2. Slovní zásoba a tvoření slov

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	Učivo Vznik slov v českém jazyce Tvoření slov odvozováním a zkracováním Významy slov ve slovníku
Komentář Vysvětlí, jak se do češtiny dostávají nová slova. Ve slovníku vyhledá významy různých slov. Tvoří nová slova pomocí předpon a přípon.	

8. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kooperace a kompetice Kreativita Poznávání lidí		

Kritéria hodnocení

- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

3. Slova přejatá, jejich pravopis a výslovnost

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfológický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	Vyhledání cizích slov v textu Určení jejich původu a významu pomocí slovníku Cizí slovo - domácí ekvivalent Výslovnost a pravopis

Komentář

Vyhledá v textu cizí slova, vysvětlí jejich význam a určí, jak se liší od slov domácích. Ve Slovníku spis. češtiny zjistí, z kterých jazyků byla do češtiny přejata uvedená slova. Pojmenuje různé profese přejatými slovy. Slova přejatá nahradí domácími. Vysvětlí pojem slovo mezinárodní a dá příklad. Uvede názvy vědních oborů a sportovních disciplín, použije výrazy domácí i přejaté. Vyhledá v textu přejatá slova a rozpozná, jak se liší ve výslovnosti a v pravopise od slov domácích.

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané Evropa a svět nás zajímá MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Rozvoj schopností poznávání Kooperace a kompetice		

8. ročník

Kritéria hodnocení

- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

4. Tvarosloví**Očekávané výstupy****žák:**

- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Učivo

Skolňování obecných jmen přejatých
Skolňování cizích jmen vlastních
Slovesný vid
Slovesné třídy a slovesné vzory

Komentář

Upevni si a procviči učivo z předchozích ročníků.

V textu vyhledá obecná jména přejatá a vyvodí, jak se budou skloňovat. Zvládne vytvořit náležité tvary a ověří je v Pravidlech. Vyskloňuje podst.j. idea a rozpozná, podle kterých vzorů se řídí jeho koncovky. Podle slova idea dokáže tvořit tvary podobných slov. Uvede příklady slov, která se neskloňují.

Vyhledá v textu cizí vl. jména a shromáždí o nich informace. Vyvodí, podle jakých vzorů se budou skloňovat. Rozpozná jména slovanská a neslovanská. Uvede příklady jmen, která se neskloňují. Tvary některých jmen si ověří v Pravidlech.

Vysvětlí pojem slovesný vid. Rozliší slovesa dokonavá a nedokonavá. Dokáže vytvořit vidové dvojice. Vytvoří sloves. tvary v rozkazovacím způsobu a převede je do záporné podoby.

Vyjmenuje vzory každé slovesné třídy. Popíše postup, podle kterého zařadí sloveso ke správnému vzoru. Tvoří různé tvary sloves, ověří jejich správnost v Pravidlech. Rozliší tvary knižní a hovorové. Vytvoří tvary přičestí trpného. Nahradí infinitiv podstatným jménem slovesným. Vyjmenuje slovesa nepravidelná. Tvoří od nich různé tvary.

Průřezová témata**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Kritéria hodnocení**

- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

8. ročník

5. Skladba

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">• samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami• využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace• rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí• v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí• využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů• rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru• dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci• uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování• využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Věta jednočlenná a dvojčlenná - opakování Základní větné členy - věty s přísudky slovesnými, jmennými se sponou a beze spony, věty s podmětem vyjádřeným jiným slovním druhem než podstatným jménem Rozvíjející větné členy - holé, rozvitě, vyjádření slovními druhy, řízenost, přimykání, shoda na příkladech Několikanásobné větné členy - vymezení pojmu, významové poměry, práce s textem, vliv na interpunkci Přístavek - pojem, příklady, interpunkce, vyhledávání a doplňování v textu, Věta jednoduchá a souvětí - grafické znázornění věty jednoduché, rozdíly mezi větou jednoduchou a souvětím Souvětí podřadné - pojem, rozlišení věty hlavní a věty vedlejší, interpunkce Druhy vedlejších vět - opakování, souřadně spojené věty vedlejší Souvětí souřadné - pojem, vyhledání v textu, významové poměry, spojovací výrazy, vliv na interpunkci, grafické znázornění	
Komentář <p>Zopakuje si učivo ze 7.roč., uvede charakterist. znaky. Vyvodí z textu, jakými slovními druhy jsou vyjádřeny vět. ekvivalenty.</p> <p>Upevní si učivo ze 7.roč. Vytvoří věty s přísudkem slovesným, jmenným se sponou i jmenným beze spony. Obměňuje slovesný způsob. Vytvoří věty, kde bude podmět vyjádřen např. číslovkou, infinitivem slovesa nebo neohebným slovním druhem.</p> <p>Upevní si učivo ze 7.roč. Rozpozná členy holé, rozvitě a několikanásobné a určí, jakým slovním druhem jsou vyjádřeny. Vysvětlí pojmy řízenost, přimykání a shoda. Uvede příklady. Prohloubí si vědomosti o přívlastku shodném a neshodném, těsném a volném, postup. rozvíjejícím a několikanásobném.</p> <p>Vymezí pojem několikanásobný větný člen. Vyjmenuje významové poměry mezi jednotlivými členy, uvede nejčastější spojovací výrazy, dá příklady k jednotlivým typům a vysvětlí je. Vyhledá v textu několikanás. větné členy a určí mezi nimi významový poměr. Správně doplní interpunkci.</p> <p>Vysvětlí pojem přístavek, uvede příklad, napíše správně interpunkci. Vyhledá v textu přístavky. Vymyslí a doplní do vět vhodné přístavky.</p> <p>Graficky znázorní stavbu věty jednoduché. Rozliší větu jednoduchou od souvětí.</p> <p>Vysvětlí pojem souvětí podřadné. Rozliší větu hlavní a vedlejší. Vysvětlí interpunkci.</p> <p>Zopakuje si učivo ze 7.roč. Vysvětlí, jak vedlejší věty pozná. Rozliší v.v.podmětné od předmětných, předmětné od doplňkových ...</p> <p>Vysvětlí, kdy jsou vedlejší věty souřadně spojené. Znázorní je graficky. V běžných typech souvětí píše správně interpunkci. Vyhledá souřadně spojené v.vedlejší a určí u nich významový poměr. Rozpozná, kdy nejsou v.věty souřadně spojené.</p> <p>Vysvětlí pojem souvětí souřadné.Vyhledá v textu souvětí souřadná. Vyjmenuje významové poměry mezi větami hlavními. Z textu vyvodí ještě poměr příčinný. Souvětí s výz. poměrem důsledkovým změni na souvětí s výz. poměrem příčinným a naopak. Vyjmenuje nejčastější spojovací výrazy. Do textu doplní správné čárky a odůvodní je. Některá souvětí znázorní graficky. Rozebere složitá souvětí, rozliší věty hlavní a vedlejší, určí druhy vedlejších vět, mezi souřad. spojenými větami určí významový poměr a souvětí graficky znázorní.</p>		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

8. ročník

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

6. Pravopisné jevy

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">• využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace• v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí		průběžné procvičování a upevňování
Komentář <p>Opakuje si a procvičuje pravopis probíraný v předchozích ročnících. Pracuje s textem, rozvíjí své myšlení. Spolupracuje s ostatními.</p>		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí

7. Charakteristika literárních postav

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none">• dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci• využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů• uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla• rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora• porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování• odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Učivo Jazykové prostředky, vnější a vnitřní, přímá a nepřímá, přirovnání a rčení, odstraňování kompozičních nedostatků, vyhledání v beletrii, výběr literární postavy a vypracování její charakteristiky	
Komentář Zopakuje si vědomosti ze 7.roč. Pracuje s textem. Vyhledá jazykové prostředky charakteristiky vnější i vnitřní. Rozliší ch. přímou a nepřímou. Uvede vlastnosti, kterými se lidé od sebe liší. Dokáže doplnit přirovnání a rčení do určitého textu. Dokáže odstranit kompoziční nedostatky. Vybere z krásné literatury ukázkou charakteristiky postavy a vypíše zajímavá a výstižná jazyková vyjádření. Vybere si libovolnou literární postavu a vypracuje její charakteristiku		
Průřezová témata MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Hodnoty, postoje, praktická etika	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

8. ročník

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji

8. Subjektivně zbarvený popis

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie 	Vyhledání a porovnání příkladů v textech, výběr básnických obrazů, personifikace, metafora, přirovnání, tvorba vlastního textu

Komentář
Upevní si vědomosti ze 7.roč. Pracuje s textem. Vyhledá básnické obrazy, najde příklady subj. zbarveného popisu. Porovná ukázky různých autorů. Vypracuje subj. zbarvený popis. Použije personifikaci, přirovnání a metaforu. Pracuje podle předem připravené osnovy.

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Kreativita		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie

8. ročník

9. Výklad

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji 	Pojem a používání, vyhledání odborných názvů v textech, jednoslovné a víceslovné názvy českého a cizího původu, opravy formulačních chyb a stylistických nedostatků, práce se slovníky, informační zdroje

Komentář

Vysvětlí, co je výklad, a uvede, kde se používá. V textu vyhledá odborné názvy domácího i cizího původu. Rozčlení je na jednoslovné a na sousloví. Upraví nepřesné formulace, kde by mohlo dojít k omylům. Odstraní opakování vztažných vět, nevhodná předložková spojení a upraví pořádek slov. Pracuje se Slovníkem cizích slov. Vyhledá slova, kterým v textu nerozumí. Slova přejatá nahradí českými ekvivalenty. Vypracuje výklad. Uvede knihy nebo časopisy, z kterých čerpal informace.

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání		

Kritéria hodnocení

- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji

10. Úvaha

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji 	Znaky úvahy z textu, srovnání s výkladem, hodnotící prostředky a obrazná vyjádření, tvoření otázek k danému problému, ústní diskuse a tvorba vlastního textu
Komentář Z textu vyhledá znaky typické pro úvahu. Porovná úvahu s výkladem. Shromáždí hodnotící prostředky a obrazná vyjádření. Dokáže vytvořit otázky k danému problému. Pracuje s textem. Upraví nevhodná vyjádření, nahradí výrazy vhodnějšími, odstraní opakování sloves. Uvede příklady, jak začít úvahu. Ústně diskutuje na vybrané téma. Napíše úvahu na libovolné téma.	

8. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Formy participace občanů v politickém životě OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Hodnoty, postoje, praktická etika Rozvoj schopností poznávání		

Kritéria hodnocení

- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji

11. Výtah

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování 	Upevnění dovedností, výběr důležitých informací, práce se slovníky, vypracování textu, informační zdroje

Komentář

Zopakuje si vědomosti z předchozích ročníků. Pracuje s textem. Vypíše důležitá fakta. Slova, kterým nerozumí, vyhledá ve Slovníku spisovné češtiny nebo ve Slovníku cizích slov. Zpracuje výtah z určeného textu. Využije i citáty. Uvede jméno autora, název díla, nakladatelství, místo a rok vydání, stránku, ze které citát je.

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování

8. ročník

12. Slohové styly

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji 		Styly podle funkce (prostě sdělovací, odborný, umělecký, publicistický), příklady z textu, forma, projevy mluvené a psané
Komentář		
Vyjmenuje základní styly podle funkce (prostě sdělovací, odborný, publicist. a umělecký) a uvede příklady. Rozpozná základní styly podle formy (projevy mluvené a psané).		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none"> dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji 		

8. ročník

13. V povídkách poznáváme život

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialoguuceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl dílarozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autoraformuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílorozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumentyrozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představiteleuvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuřeporovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracovánívyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojíchodlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji		E.A. Poe, A. P. Čechov, E. Hamingway, W. Saroyan, I.Herrmann, J. Tomeček, F. Langer, J. Hašek, K.Čapek,O. Pavel, Zd. Salivarová Hranice mezi fantazií a realitou, žánr detektivní a cestopisný, povídky s přírodní tematikou, představitelé české a světové literatury	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperace a kompetice Hodnoty, postoje, praktická etika Poznávání lidí Mezilidské vztahy Kreativita			
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none">zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialoguuceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl dílarozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autoraformuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílorozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumentyrozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představiteleuvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuřeporovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracovánívyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojíchodlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji			

8. ročník

14. Drama

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 		Plautus, Moliere, Shakespeare, Čapkové, Voskovec a Werich Jak se dělá divadlo
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika		

Kritéria hodnocení

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování

15. Starší česká literatura

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo tvorí vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 		Česká lyrika - Dřívko se listem odívá - jazykové odlišnosti Hospodine, mopiluj ny, Svatý Václave Kroniky - Kosmas, Dalimil Husitská doba, J.Hus, Ktož jsú boží bojovníci J.A.Komenský Národní obrození, charakteristika doby, hlavní představitelé
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Rozvoj schopností poznávání		

8. ročník

Kritéria hodnocení

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

16. Česká poezie - moderní básnické směry**Očekávané výstupy****žák:**

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Učivo

Česká poezie - básnické směry v ukázkách z děl autorů: S.K. Neumann, F. Šrámek, F. Gellner, J. Wolker, K. Biebl, V. Nezval, J. Seifert, F. Halas, F. Hrubín, J. Hora

Průřezová témata**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA**

Hodnoty, postoje, praktická etika
Kreativita
Komunikace
Sebezpoznaní a sebezpojetí

přesahy do učebních bloků:**přesahy z učebních bloků:****Kritéria hodnocení**

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

8. ročník
17. Literatura faktu

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo rozdílí literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty rozdílí základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji 	Marco Polo Jan Neruda Thor Heyerdahl Ludvík Souček

Přířezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kreativita VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo rozdílí literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty rozdílí základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji

9. ročník

4+1 týdně, P

9. ročník

1. Film a adaptace literárních děl

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 		Učivo Jak se dělá film Porovnání díla a filmového zpracování
Komentář Shrne a upevní si vědomosti (lidé u filmu, filmový scénář, technický scénář). Zhlédne adaptaci literárního díla a porovná s literární předlohou.		
Průřezová témata MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení <ul style="list-style-type: none"> rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 		

2. Slované jazyky

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví s oporou o text přednese referát využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 		Učivo Opakování z 8. ročníku, jazyky západní, východní a jižní (rozdíl latinka - azbuka) Jiné neslovanské jazyky na území Evropy
Komentář Zopakuje si a upevní vědomosti z 8.roč. Vyjmenuje slovanské jazyky východní, západní a jižní a uvede u nich, které používají azbuku a které latinku. Porovná pozdrav Dobrý den! a Na shledanou! ve všech slovanských jazycích. Vyhledá shodné a odlišné prvky. Vyjmenuje i některé jazyky neslovanské (románské a germánské).		
Průřezová témata MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita Etnický původ VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané Evropa a svět nás zajímá	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. ročník

Kritéria hodnocení

- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví s oporou o text přednese referát
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

3. Vývoj českého jazyka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití • odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji 	Vznik a vývoj na ukázkách z textů Pojmy: archaismy, historismy, neologismy + příklady

Komentář

Popíše, kdy a jak vznikl český jazyk a jak se vyvíjel. Na ukázkách z Dalimilovy kroniky, Postily, Hájkovy Kroniky české, Komenského Labyrintu a z textu J. Jungmanna vyhledá důkazy, že se vyvíjel. Vysvětlí pojmy: archaismy, historismy a neologismy a uvede příklady.

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference		

Kritéria hodnocení

- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji

4. Útvary českého jazyka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru 	Shrnutí dosavadních vědomostí, spisovný x nespisovný jazyk, obecná čeština, nářečí

Komentář

Shrne dosavadní vědomosti. Rozliší jazyk spisovný a nespisovný. Pozná podle znaků obecnou češtinu a některá nářečí.

9. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference Lidské vztahy OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Komunikace		

Kritéria hodnocení

- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru

5. Zvuková stránka jazyka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití • odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči 	Samohlásky a souhlásky znělé a neznělé Spodoba znělosti Hlavní a vedlejší přízvuk Větná melodie vět oznamovacích, rozkazovacích a tázacích Tempo řeči Slova cizího původu - výslovnost a pravopis

Komentář

Rozpozná samohlásky a souhlásky znělé a neznělé. Vysvětlí spodobu znělosti. Uvede příklady. Ve slovech dovede podtrhnout hlavní a vedlejší přízvuk. Znázorní větnou melodii u vět oznam., rozkaz. a tázacích. Vysvětlí, proč dbáme v mluveném projevu na vhodné tempo. Z textu vyhledá slova cizího původu a uvede znaky, kterými se liší ve výslovnosti i pravopise od slov domácích.

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita Lidské vztahy OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Poznávání lidí Mezilidské vztahy		

Kritéria hodnocení

- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči

9. ročník

6. Tvoření slov

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	Opakování z předešlých ročníků Kořen, předpona, přípona, koncovka Slovo tvorný základ a základové slovo Tvoření příbuzných slov Zkratková slova a zkratky Slova složená Přechylování Zkratky vědeckých titulů

Komentář

Upevní si vědomosti z předchozích ročníků. Bezpečně rozpozná kořen slova, předponu, příponu a koncovku. Vysvětlí pojmy slovo tvorný základ a základové slovo. Vytvoří slova příbuzná, odliší zkratková slova a zkratky, vytvoří slova složená. Vytvoří slova přechylováním. Vyhledá ve Slovníku spisovné češtiny neznámější zkratky věd. titulů a vysvětlí je.

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

7. Význam slova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo tvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	Slovo nadřazené, podřazené, slova souřadná Jednoznačná a mnohoznačná slova Synonyma, antonyma, homonyma Sousední metafora a metonymie Odborné názvy, jejich původ

Komentář

Vysvětlí pojmy: slovo nadřazené, podřazené a slova souřadná. Uvede příklady. Rozpozná slova jednoznačná a mnohoznačná. V textu vyhledá synonyma, antonyma a homonyma a vysvětlí rozdíly mezi nimi. Uvede příklad sousloví. Rozliší metaforu a metonymii. Uvede příklady. Vyhledá v textu odborné názvy. Rozliší, zda jsou domácí, nebo cizí, zda jednoslovné nebo víceslovné.

9. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference Lidské vztahy OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Mezilidské vztahy		

Kritéria hodnocení

- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramatické i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

8. Pravopis

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru 	Opakování a upevňování učiva

Komentář

Zopakuje si a upevní vědomosti z předchozích ročníků.

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru

9. ročník

9. Tvarosloví

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">• spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova• samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami• využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace• v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovosotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí• dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci• odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru• v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Jména a jejich druhy <ul style="list-style-type: none">- mluvnické kategorie podst. jmen, konkrétní, abstraktní, hromadná, látková a pomnožná- přídavná jména tvrdá, měkká, přivlastňovací a ostatní mluvnické kategorie, stupňování- druhy zájmen a mluvnické kategorie- druhy číslovek a mluvnické kategorie, určité a neurčité, pravopis Skloňování obecných jmen přejatých <ul style="list-style-type: none">- génus, cyklus, glóbus apod. Skloňování vlastních cizích jmen <ul style="list-style-type: none">- přiřazování českých vzorů- skloňování jmen - Čajkovskij, Goethe, Aristoteles, Guinea, Odyssea aj. Slovesa a jejich tvary <ul style="list-style-type: none">- opakování mluvnických kategorií- přechodníky , minulý a přítomný Psaní velkých písmen v názvech a jménech	
Komentář		
Zopakuje si a upevní vědomosti z předchozích ročníků.		
U PJ určí správně pád, číslo, rod a vzor. Rozliší PJ konkrétní a abstraktní, hromadná, pomnožná a látková. Vyhledá Pí.J tvrdá, měkká a přivlastňovací, určí u nich pád, číslo, rod a vzor. Správně je stupňuje. Vyjmenuje druhy zájmen. Vyhledá zájmena v textu a určí jejich druh. Určí pád, a kde je to možné i číslo a rod. Rozliší druhy číslovek a uvede, zda jsou určité nebo neurčité. Kde je to možné, určí pád, číslo a rod. Správně skloňuje číslovky dvě, obě, tři, čtyři...Dokáže zapsat slovy i složitější číslovky.		
Správně skloňuje obecná jména přejatá (např. génus, cyklus, glóbus...).Tvoří správné tvary a ověřuje je v Pravidlech.		
Shromáždí cizí jména osob, zemí a měst, která se skloňují podle vzorů jako jména domácí. Správně skloňuje cizí vl. jména (např. Čajkovskij, Goethe, Aristoteles...). Rozliší jména slovanského původu. Správnost koncovek (Guinea, Odyssea...) si ověří v Pravidlech.		
Zopakuje si a upevní vědomosti o sloves. třídách a jejich vzorech. Vyhledá v textu slovesa a určí jejich vzory. Bezpečně pozná, kdy je sloveso v činném a kdy v trpném rodě. Rozpozná opisný tvar trpný a vyjádření zvrtnou podobou slovesa. Dá příklad, kdy se jedná o činný rod vyjádřený zvrtným slovesem. Převeďte slovesné tvary z rodu činného do trpného a naopak. Bezpečně určí vid. Tvoří vidové dvojice. U sloves určí osobu, číslo, čas, způsob, rod, třídu, vzor a vid. Slovesné tvary převeďte do minulého času a správně napíše koncovky.		
Rozpozná v textu přechodníky. Rozliší přechodník přítomný a minulý. Vyhledá koncovky, kterými je tvořen.		
Zopakuje si a upevní vědomosti z předchozích ročníků. Píše správně velké a malé písmeno, orientuje se v základních pravidlech.		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none">• spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova• samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami• využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace• v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovosotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí• dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci• odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru• v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči		

9. ročník

10. Věta jednoduchá

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situacerolišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětív písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětíodlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdrojirolišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovorurozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postojdorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaciodlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Charakteristika, souřadnost a pořadnost členů Shoda, řízenost, přimykání na příkladech Druhy přísudků a jejich vyjádření na příkladech Sponová, řázová a modální slovesa Druhy podmětů a jejich vyjádření Větné členy holé, rozvíte a několikanásobné Rozvíjející větné členy, charakteristika, bližší určení Výrazy, které nejsou větnými členy Grafická stavba věty Shoda přísudku s podmětem (i několikanásobným) Přístavek, interpunkce Synonymní skladební prostředky Samostatný větný členm, výpustka	
Komentář <p>Charakterizuje větu jednoduchou. Vysvětlí pojem souřadnosti a pořadnosti členů. Objasní pojmy shoda, řízenost, přimykání a uvede příklady. Vyjmenuje, čím může být vyjádřen přísudek. Uvede příklady. Vyjmenuje slovesa sponová, řázová a modální. Rozliší druhy přísudku. Přísudek jmenný se sponou nahradí slovesným a naopak.</p> <p>Vyjmenuje druhy podmětů a vyhledá je v textu. U podmětů určí slovní druh, kterým je vyjádřen.</p> <p>Zopakuje si a upevní učivo o rozvíjejících vět. členech. Každý větný člen charakterizuje, vyhledá v textu a blíže ho určí.</p> <p>Vyjmenuje výrazy, které nejsou větnými členy, a uvede příklady.</p> <p>Graficky zobrazí stavbu věty.</p> <p>Rozpozná větné členy holé, rozvíte a několikanásobné.</p> <p>Objasní pravidlo shody přísudku s několikanásobným podmětem. Doplní správné koncovky.</p> <p>Vyhledá ve větě přístavek, objasní jeho podstatu a napíše správně interpunkci. Dokáže do věty přístavek doplnit.</p> <p>Upevní si učivo o větách jednočlenných a dvočlenných a vět. ekvivalentech. Dokáže je navzájem nahradit.</p> <p>Odliší od sebe samostatný větný člen a osamostat. vět. člen. Uvede příklady.</p> <p>Pozná ve větě elipsu (výpustku).</p>		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení <ul style="list-style-type: none">využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situacerolišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětív písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětíodlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdrojirolišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovorurozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postojdorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaciodlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru		

9. ročník

11. Souvětí

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situacerozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětírozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovorudorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaciodlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměruuspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazovánívyužívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmůuceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Věta jednoduchá a souvětí Charakteristika souvětí Počet vět a interpunkce Souvětí podřadné a souřadné, významové poměry a spojovací výrazy, interpunkce Spojování vět podle zadanych podmínek Nahrazování větného členu vedlejší větou a naopak Grafické znázorňování souvětí podřadných, souřadných a složitých Vsuška - charakteristika, příklady v textech	
Komentář <p>Charakterizuje souvětí. Rozliší větu jednoduchou a souvětí. Určí počet vět v souvětí a doplní čárky. Odliší od sebe souvětí podřadné a souřadné. Určí druhy vedlejších vět. Dokáže spojit věty v souvětí podle zadanych podmínek. Dokáže nahradit větný člen vedlejší větou a naopak. Graficky znázorní složité souvětí podřadné.</p> <p>U souřadného souvětí určí významový poměr. Uvede nejčastější spojovací výrazy. Doplní správně interpunkci. Graficky znázorní složité souvětí souřadné. Graficky znázorní i složité souvětí souřadné se souřadně spojenými větami vedlejšími.</p> <p>Charakterizuje vsuvku. Uvede příklad. Vyhledá vsuvku v textu. Rozliší vsuvku od vedlejší věty. Tvoří věty se vsuvkami, píše správně čárky.</p>		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení <ul style="list-style-type: none">využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situacerozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětírozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovorudorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaciodlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměruuspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazovánívyužívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmůuceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla		

9. ročník

12. Zásady českého slovosledu

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla 	Tři činitele ovlivňující pořádek slov (významový, mluvnický a zvukový) Východisko a jádro výpovědi Příklonka
Komentář Vyjmenuje tři činitele, kteří ovlivňují pořádek slov v české větě (významový, mluvnický a zvukový). Rozliší východisko a jádro výpovědi. Opraví pořádek slov v zadaných větách. Vysvětlí pojem příklonky, uvede příklady a vyhledá je v textu	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:
Kritéria hodnocení <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla 	

13. Vypravování

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a oporou o text přednese referát využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie 	Vlastnosti útvaru a prostředky na oživení děje Přímá řeč a změna na nepřímou, prostředky ke zvyšování napětí, oprava formulačních neobratností Návaznost a soudržnost textů vypravování v umělecké oblasti - paralelní děje, výrazy charakterizující prostředí a postavy, řeč autorská a řeč postav
Komentář Zopakuje si všechny vlastnosti vypravování a prostředky k oživení děje. Vyhledá je v zadaném textu. S jistotou používá přímou řeč. Pracuje s textem. Odstraní opakující se slova a nevhodná vyjádření. Text upraví, aby byl napínavější. Odstraní formulační neobratnosti. Dbá na návaznost a soudržnost textu. Ústně vypráví příběh (např. z dětství). Napíše vypravování na libovolné téma. Uvede literární žánry, které jsou založeny na vypravování. Vysvětlí pojem paralelní děje. Nepřímou řeč změní v přímou. Vybere výrazy, které charakterizují prostředí a postavy. Přinese povídku nebo román a přednese některou epizodu z ní. Dbá na výrazný přednes odlišující řeč autorskou od řeči postav.	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:

9. ročník

Kritéria hodnocení

- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví s oporou o text přednese referát
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramatice i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů
- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie

14. Slohové útvary - veřejná vystoupení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití • odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci 	Diskuse Proslov Přednáška Výklad

Komentář

Vymenuje charakteristické znaky diskuse. Vytvoří rozmanitá zahájení diskuse. Nahradí nevhodně užitě výrazy. Vybere si téma ke společné diskusi a diskusi provede.

Vymezí charakteristické znaky proslovu a uvede, při jakých příležitostech se pronáší. Vyhledá obraty a výrazy, s nimiž se v jiných útvarech nesetkáváme. Uvede, z jakých částí se proslov skládá. Připraví si krátký proslov, dbá na zřetelnou výslovnost, přízvuky, tempo a melodii, též na vystupování.

Vymenuje charakteristické znaky výkladu a přednášky. Vytvoří výklad a přednášku na libovolné téma.

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení Stavba mediálních sdělení OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperace a kompetice Mezilidské vztahy Komunikace Poznávání lidí		

Kritéria hodnocení

- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci

9. ročník

15. Úvaha

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdrojirozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovorurozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postojdorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaciodlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměruzapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialoguuspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazovánívyužívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů		Nosné myšlenky tématu na vyjádření se podle vlastních zkušeností Hodnotící prostředky Subjektivní postoje autora Tvorba textu	
Komentář			
Shrne a upevní si vědomosti z 8.roč. Vyhledá důležité myšlenky, hodnotící prostředky, subj. postoje autora a vyjádří se k nim podle svých zkušeností. Nahlas uvažuje nad různými problémy, do kterých se člověk může dostat. Napíše úvahu na libovolné téma			
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika Komunikace Kooperace a kompetice Kreativita Mezilidské vztahy Sebepoznání a sebepojetí			
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none">odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdrojirozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovorurozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postojdorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaciodlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměruzapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialoguuspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazovánívyužívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů			

9. ročník

16. Publicistické útvary

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji rozdílí subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví s oporou o text přednese referát uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora 		Zpráva, inzerát, oznámení a interview Úvodníky a komentáře Reportáž, recenze a fejeton
Komentář		
<p>Vyjmenuje publicistické útvary.</p> <p>Charakterizuje zprávu, oznámení, inzerát a interview. Přinese inzerát. Uvede, čeho se týká, co slibuje a co obsahuje. Napiše inzerát na věc, kterou by chtěl prodat nebo koupit. Pokusí se odpovědět na inzerát. Podle textové předlohy sestaví interview se známou osobností.</p> <p>Přinese noviny a vyhledá v nich úvodník a komentář. Uvede charakteristické znaky úvodníku a komentáře. Vyhledá v textu výrazy aktualizované a vedle toho výrazy automatizované (běžně užívané). Posoudí, které výrazy převažují. Pokusí se komentovat nějakou aktuální událost ze třídy, ze školy ...</p> <p>Charakterizuje pojmy reportáž, recenze a fejeton. Přečte si ukázky. Zdokonalí žakovský pokus o reportáž, recenzi a fejeton. Pokusí se o vlastní tvorbu.</p> <p>Přinese noviny a časopisy a vyhledá jednotlivé útvary. Sestaví přehled nejrozšířenějších deníků, všimne si jejich zaměření a obsahového rozvržení.</p>		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Stavba mediálních sdělení Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí		

9. ročník

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví s oporou o text přednese referát uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora

17. Souhrnné poučení o slohu

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdrojirozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postojvyužívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů		Volba jazykových prostředků Shohově neutrální a slohově zabarvené prostředky slohové styly - prostě sdělovací, odborný, publicistický, umělecký, znaky
Komentář		
Uvede, na čem závisí volba jazykových prostředků (činitelé objektivní a subjektivní). Rozliší prostředky slohově zabarvené a neutrální. Vyjmenuje různé stylové vrstvy (prostě sdělovací, odbornou, publicistickou a uměleckou) a uvede jejich charakteristické znaky.		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

18. Písňové texty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví s oporou o text přednese referát uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře 	texty- J. Kainar, J. Nohavica, K. Kryl, B. Dylan, P. Simon, J. Lenon Vyhledávání metafor, personifikace apod.
Komentář	
Přečte si ukázky písňových textů a využije dovednosti z oblasti poezie (vyhledá metaforu, personifikaci, přirovnání ...)	

9. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita Kulturní difference Etnický původ MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Komunikace		

Kritéria hodnocení

- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví s oporou o text přednese referát
- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře

19. Odras válek v literatuře

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	Představitelé české a světové literatury v ukázkách Nosné myšlenky děl, odkaz lidstvu (např. Hašek, Šrámek, John, Remarque, Hemingway, Halley)

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita Lidské vztahy Etnický původ Kulturní difference VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika Mezilidské vztahy Poznávání lidí		

9. ročník

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora rolišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty rolišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování yhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

20. Literatura mezi válkami

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora rolišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty rolišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování yhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	Nejznámější představitelé prózy v ukázkách (např. Vačura, Čapek), charakteristika postav, doby, vztahů apod. Nejznámější představitelé poezie v ukázkách (např. Šrámek, Seifert, Nezval, Halas apod.), práce s textem, básnické prostředky, rým Nejznámější představitelé dramatu v ukázkách (např. K. Čapek, Osvobozené divadlo, D34 apod.)

Komentář
<p>Uvede nejznámější představitele (Šrámka, Wolkra, Seiferta, Nezvala, Halase ...). Přečte si ukázky z jejich básní. Pracuje s textem. Vyhledá bás. prostředky, rým ... Vyvodí témata básní.</p> <p>Uvede nejznámější představitele (Vačura, Čapek...). Přečte si ukázky z jejich tvorby a pracuje s textem. Charakterizuje postavy, dobu a prostředí, vztahy mezi lidmi.</p> <p>Shrne vědomosti o Osvobozeném divadle. Doplní informace o díle K.Čapka, vyjmenuje jeho divadel. hry a objasní hlavní myšlenky. Charakterizuje postavy.</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora rolišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty rolišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování yhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

9. ročník

21. Literatura po roce 1945

Očekávané výstupy		Učivo
žák:	<ul style="list-style-type: none">rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autorarozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumentyrozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představiteleuvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuřeporovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracováníyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Zařazování autorů do časové přímky Oficiální, exilová a samizdatová literatura a drama
Komentář		
Do časové přímky zařadí autory (Seiferta, Nezvala, Hrubína, Hrabala...) Přečte si ukázky z děl a pracuje s textem. Uvede témata, vysvětlí hlavní myšlenky, charakterizuje postavy. Rozliší literaturu hodnotnou a konzumní.		
Uvede autory, kteří odešli po roce 1968 do exilu a publikovali v zahraničí. (Škvorecký, Kundera, Lustig, Vaculík ...). Přečte si ukázky z jejich děl a pracuje s textem. Opírá se o historické události.		
Vysvětlí pojem samizdat. Uvede důvody, proč tato literatura vznikla. Vyjmenuje některá díla a jejich autory.		
Vysvětlí pojem absurdní drama. Uvede autory .		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA <ul style="list-style-type: none">Mezilidské vztahyHodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA <ul style="list-style-type: none">Občan, občanská společnost a stát MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA <ul style="list-style-type: none">Kulturní difference VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH <ul style="list-style-type: none">Evropa a svět nás zajímá		
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none">rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autorarozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumentyrozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představiteleuvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuřeporovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracováníyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích		

9. ročník

22. Současná česká literatura

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">• uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla• rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora• tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie• rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty• rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele• uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře• porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování• yhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	např. Viewegh, Žáček, Jirous, Nesvadbová	
Komentář <p>Dokáže vyjmenovat některé současné autory (Viewegha, Škvoreckého, Žáčka, Jirouse...). Pokusí se sestavit chronologickou řadu liter. autorů. Uvede, kteří dosáhli mezinárodního věhlasu a kdo je nositelem Nobelovy ceny. Shromáždí informace z regionální literatury. Přečte si ukázky z některých děl, charakterizuje hlavní postavy, prostředí, vysvětlí hlavní myšlenky. Formuluje vlastní názory na četbu.</p>		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA <ul style="list-style-type: none">Kulturní differenceLidské vztahy VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA <ul style="list-style-type: none">Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodováníObčan, občanská společnost a stát VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH <ul style="list-style-type: none">Jsme Evropané OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA <ul style="list-style-type: none">Mezilidské vztahyKreativitaHodnoty, postoje, praktická etikaKomunikace		
Kritéria hodnocení <ul style="list-style-type: none">• uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla• rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora• tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie• rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty• rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele• uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře• porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování• yhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích		

5.1.2 Anglický jazyk

1. ročník

2. ročník

3. ročník

4. ročník

5. ročník

3

3+1

3+1

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
3+1	3	3	3

Charakteristika předmětu

Anglický jazyk je, jako hlavní předmět a první cizí jazyk, vyučován s čas. dotací 3 hodiny týdně ve 3. a 4 hodiny ve 4., 5. a 6. ročníku, 3 hodiny týdně v 7. - 9. ročníku. Důraz je kladen na porozumění mluvenému, osvojení mluvnického učiva stejně jako na zvukové osvojení jazyka. V kombinaci se zvukovými nahrávkami napodobují žáci správnou výslovnost rodilých mluvčích s využitím říkanek a písniček, her a rozhovorů v počátcích výuky, později i formou čtení a psaní. Cílem je jednoduchá komunikace v cizím jazyce a pochopení obsahu přiměřených textů na prvním stupni, na druhém pak prohloubení těchto dovedností, s odpovídající gramatikou podle úrovně SERR – A2, což znamená:

- v mluvení - konverzaci - komunikace s jednoduchou výměnou informací při rutinních úkonech, krátkou konverzaci s ne vždy úplným porozuměním, souvislý popisující projev.
- v porozumění - poslech - porozumění často používaným slovům a větám v běžných situacích a osobních vztazích /rodina, nákupy, okolí....
- čtení - porozumění krátkým jednoduchým textům, vyhledávání základních informací.
- psaní - sestavení krátkých a jednoduchých textů, poznámek, dopisů atd.

Žáci se rovněž seznamují s realitami anglicky mluvících zemí, učí se chápat - a tolerovat - jiné kultury, postupně se zapojují do menších jazykových projektů podle ročníků, sledují audio a videonahrávky a využívají i výukových programů v učebně výpočetní techniky. Výuka angličtiny umožňuje i předpokládá využití jednotlivých průřezových témat - globální, mediální a multikulturní výchovy, OSV, výchovy k myšlení v evropských souvislostech i environmentální výchovy.

Anglický jazyk rozvíjí tyto klíčové kompetence žáků:

1. Kompetence k učení

- chápání aplikace mluvnických pravidel
- postupně zvládání i náročnějších úkolů
- cvičení a rozšiřování jazykové paměti při zvládání cizího jazyka ve všech jeho formách, písemných i ústních
- práce s informacemi, jejich následné využívání

2. Kompetence řešení problémů

- aktivní přístup, odvaha mluvit cizím jazykem, snaha zvládnout ho i v cizím, neznámém prostředí s neznámými lidmi
- prosazovat a prosadit vlastní názor ve společné diskusi, reagovat, improvizovat

3. Kompetence komunikativní

- dovednost komunikovat všemi formami
- schopnost samostatně vystoupit i komunikovat

4. Kompetence sociální a personální

- spolupráce a respektování ve skupině
- hodnocení i sebehodnocení

5. Kompetence občanská

- přístup k ostatním
- tolerance a respekt práva hostitele/v cizí zemi/
- vlastní tradice i společné zkušenosti
- osobní zapojení do společenských aktivit

6. Kompetence pracovní

- nutnost zvládnout základy cizího jazyka
- práce s informacemi z různých zdrojů včetně internetu
- využití v praktickém každodenním životě
- spolupráce s ostatními

3. ročník

3 týdne, P

1. ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy 	zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba - žáci si osvojují a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích, práce se slovníkem tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblekání, zvířata mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

2. POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu 	zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba - žáci si osvojují a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích, práce se slovníkem tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblekání, zvířata mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

3. ročník

3. MLUVENÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> se zapojí do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá 	

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> se zapojí do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

4. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 	

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

5. PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 	

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

6. PSANÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života vyplní osobní údaje do formuláře 	

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

3. ročník

Kritéria hodnocení

- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- vyplní osobní údaje do formuláře

4. ročník

3+1 týdně, P

1. ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy

žák:

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Učivo

zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
 slovní zásoba - žáci si osvojují a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích, práce se slovníkem
 tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblekání, zvířata
 mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Průřezová témata

přesahy do učebních bloků:

přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

2. POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy

žák:

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

Učivo

zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
 slovní zásoba - žáci si osvojují a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích, práce se slovníkem
 tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblekání, zvířata
 mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Průřezová témata

přesahy do učebních bloků:

přesahy z učebních bloků:

4. ročník

Kritéria hodnocení

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

3. MLUVENÍ**Očekávané výstupy****žák:**

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Učivo**Průřezová témata****přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Kritéria hodnocení**

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

4. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM**Očekávané výstupy****žák:**

- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Učivo**Průřezová témata****přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Kritéria hodnocení**

- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

5. PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI**Očekávané výstupy****žák:**

- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Učivo**Průřezová témata****přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Kritéria hodnocení**

- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

4. ročník

6. PSANÍ

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života vyplní osobní údaje do formuláře 		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none"> napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života vyplní osobní údaje do formuláře 		

5. ročník

3+1 týdně, P

1. ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu přihadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy 		Tematické okruhy Číslovky do 100 Abeceda Lidské tělo Ceny Domov a rodina Volný čas Dny v týdnu Škola a školní předměty Čas - hodiny, dny v týdnu Dům, pokoje, nábytek Místa a budovy ve městě Jazykové prostředky Předložky času a místa Množné číslo Přivlastňovací přídavná jména Sloveso "to be", "to have", "can" v oznamovací větě, otázce a záporu, plné a zkrácené tvary Plnovýznamová slovesa pro každodenní činnosti Otázky s "who, what, when, where, how, why" Přítomný čas prostý Vazba there is, there are Základní fonetické znaky Základní pravidla výslovnosti
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none"> zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu přihadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy 		

5. ročník

2. POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy • rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu 	

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

3. MLUVENÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • pokládá podobné otázky • představí se a zeptá, kdo je kdo, pozdraví, rozloučí se • sdělí své telefonní číslo • zeptá se na cenu zboží • sdělí, co umí a neumí, zeptá se na totéž jiného žáka 	

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- pokládá podobné otázky
- představí se a zeptá, kdo je kdo, pozdraví, rozloučí se
- sdělí své telefonní číslo
- zeptá se na cenu zboží
- sdělí, co umí a neumí, zeptá se na totéž jiného žáka

4. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům 	

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům

5. ročník

5. PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejm. pokud má k dispozici vizuální podporu 		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejm. pokud má k dispozici vizuální podporu 		

6. PSANÍ

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života vyplní jednoduchý formulář napiše krátké sdělení na pohlednici zapiše svůj rozvrh hodin zapiše jednoduše svůj denní program 		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none"> napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života vyplní jednoduchý formulář napiše krátké sdělení na pohlednici zapiše svůj rozvrh hodin zapiše jednoduše svůj denní program 		

6. ročník

3+1 týdně, P

6. ročník

1. POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat rozvíjí schopnost rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk a intonaci 	Tematické okruhy Domov Rodina Bydlení Škola Volný čas Sport Počasí Nákupy a móda Zvířata Péče o zdraví Jídlo - stravovací návyky Jazykové prostředky Přítomný čas prostý Přítomný čas průběhový Člen určitý a neurčitý Řadové číslovky Data - narozeniny a měsíce Přídavná jména Zájmena v pozici předmětu Ukazovací zájmena Nějaký - some, any Minulý čas prostý - oznamovací věta, otázka, zápor Vyjádření budoucnosti - vazba going to Počítatelná a nepočítatelná podstatná jména

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat
- rozvíjí schopnost rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk a intonaci

2. MLUVENÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích stručně popíše vzhled věci, člověka, zvířete a místa z každodenního života tvorí jednoduché rozhovory mluví o své rodině, bydlení, škole, volném čase, sportu, počasí vypráví jednoduchý příběh či událost vyžádá si jednoduché informace v obchodě, v restauraci a u lékaře 	

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- stručně popíše vzhled věci, člověka, zvířete a místa z každodenního života
- tvorí jednoduché rozhovory
- mluví o své rodině, bydlení, škole, volném čase, sportu, počasí
- vypráví jednoduchý příběh či událost
- vyžádá si jednoduché informace v obchodě, v restauraci a u lékaře
- rozvíjí dostatečně srozumitelnou výslovnost

6. ročník

3. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace vyhledá v dvojazyčném slovníku význam neznámého slova nebo slovního spojení 	

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace vyhledá v dvojazyčném slovníku význam neznámého slova nebo slovního spojení

4. PSANÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného a probíraných témat ovládá pravopis slov osvojené slovní zásoby 	

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného a probíraných témat ovládá pravopis slov osvojené slovní zásoby

7. ročník

3 týdně, P

7. ročník

1. POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat rozvíjí schopnost rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk a intonaci 	Tematické okruhy Příroda a město Zeměpisné názvy Nákupy a móda Volný čas Moderní technologie a média Reálie - Britské ostrovy Reálie - USA Domov a cestování Rodina Sport Moderní technologie Společnost a její problémy Dopravní prostředky Jazykové prostředky Stupňování přídavných jmen Porovnávání - as - as Sloveso have to Frekvenční příslovce Příslovce s koncovkou - ly Vyjádření návrhu Minulý prostý čas - ago Žádost Přítomný čas prostý Přítomný čas průběhový Like a - ing Vyjádření budoucnosti s pomocí vazby going to Will k vyjádření budoucnosti, nabídky a rozhodnutí Časy a místa Minulý průběhový čas Minulý průběhový čas a minulý prostý

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat
- rozvíjí schopnost rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk a intonaci

2. MLUVENÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích stručně popíše ostrovy Velké Británie, porovná zeměpisné oblasti a oblečení popíše trávení volného času z oblasti kultury tvoří jednoduché rozhovory mluví o sobě, své rodině, bydlení, škole, volném čase, sportu vypráví jednoduchý příběh či událost umí se představit, seznámit, navrhnout, odmítnout a požádat popíše své budoucí plány rozvíjí dostatečně srozumitelnou výslovnost 	

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. ročník

Kritéria hodnocení

- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- stručně popíše ostrovy Velké Británie, porovná zeměpisné oblasti a oblečení
- popíše trávení volného času z oblasti kultury
- tvoří jednoduché rozhovory
- mluví o sobě, své rodině, bydlení, škole, volném čase, sportu
- vypráví jednoduchý příběh či událost
- umí se představit, seznámit, navrhnout, odmítnout a požádat
- popíše své budoucí plány
- rozvíjí dostatečně srozumitelnou výslovnost

3. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace • vyhledá v dvojazyčném slovníku význam neznámého slova nebo slovního spojení 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:
	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
- vyhledá v dvojazyčném slovníku význam neznámého slova nebo slovního spojení

4. PSANÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • napíše kamarádovi email o sobě a svých zálibách • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného a probíraných témat • ovládá pravopis osvojené slovní zásoby 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:
	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení	
<ul style="list-style-type: none"> • napíše kamarádovi email o sobě a svých zálibách • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného a probíraných témat • ovládá pravopis osvojené slovní zásoby 	

8. ročník

8. ročník

3 týdně, P

1. POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">• rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně• rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat• rozvíjí schopnost rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk a intonaci		<u>Tematické okruhy</u> Reálie - Kanada Reálie - Londýn Reálie - New York Město Film Společnost a její problémy Škola a školní pravidla Pocity a nálady Volba povolání Móda Volný čas <u>Jazykové prostředky</u> Členy Přítomný průběhový čas k vyjádření plánů do budoucnosti Zájmena Předpřítomný čas - oznamovací věta, otázka, zápor Must, mstn't, have to, can, should Předpřítomný čas - ever, never Stavová slovesa Předpřítomný čas - for, since
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none">• rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně• rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat• rozvíjí schopnost rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk a intonaci		

8. ročník

2. MLUVENÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • vypráví jednoduchý příběh či událost • umí se představit, seznámit, navrhnout, odmítnout a požádat • rozvíjí dostatečně srozumitelnou výslovnost • umí se zeptat na cestu i cestu vysvětlit • umí odmítnout návrh • umí se omluvit, poděkovat, požádat • používá každodenní fráze • tvoří jednoduché rozhovory • má znalosti z reálií anglicky mluvících zemí • vyjádří své pocity a nálady • umí porovnat školní pravidla ve VB a ČR • rozumí příkazům, zákazům a radám • popíše oblečení a svůj styl oblékání 	

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- vypráví jednoduchý příběh či událost
- umí se představit, seznámit, navrhnout, odmítnout a požádat
- rozvíjí dostatečně srozumitelnou výslovnost
- umí se zeptat na cestu i cestu vysvětlit
- umí odmítnout návrh
- umí se omluvit, poděkovat, požádat
- používá každodenní fráze
- tvoří jednoduché rozhovory
- má znalosti z reálií anglicky mluvících zemí
- vyjádří své pocity a nálady
- umí porovnat školní pravidla ve VB a ČR
- rozumí příkazům, zákazům a radám
- popíše oblečení a svůj styl oblékání

3. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • vyhledá v dvojazyčném slovníku význam neznámého slova nebo slovního spojení 	

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- vyhledá v dvojazyčném slovníku význam neznámého slova nebo slovního spojení

8. ročník

4. PSANÍ

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného a probíraných témat ovládá pravopis slov osvojené slovní zásoby napiše krátkou recenzi filmu 		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none"> napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného a probíraných témat ovládá pravopis slov osvojené slovní zásoby napiše krátkou recenzi filmu 		

9. ročník

3 týdně, P

1. POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat rozvíjí schopnost rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk a intonaci 		Tematické okruhy Minulost Věci denní potřeby Péče o zdraví Stravovací návyky Části těla Historie Velké Británie Charakteristika člověka Kultura a slavní lidé Reálie - Austrálie Přátelství Sport - závody Příroda Počasí Jazykové prostředky Minulý prostý čas a minulý průběhový čas Had to, could Modální slovesa - should, shouldn't Přídavná jména Předpřítomný čas a minulý prostý čas Been a gone Podmínkové věty So do I, Nor do I Frázová slovesa Trpný rod Might
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none"> rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat rozvíjí schopnost rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk a intonaci 		

9. ročník
2. MLUVENÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • vypráví jednoduchý příběh či událost • umí se představit, seznámit, navrhnout, odmítnout a požádat • rozvíjí dostatečně srozumitelnou výslovnost • umí se omluvit, poděkovat, požádat • používá každodenní fráze • tvoří jednoduché rozhovory • vyjádří své zdravotní obtíže u doktora • umí popsat svůj jídelníček • vyjádří lítost • popíše povahu a vzhled člověka • umí poblahopřát • popíše počasí dne a vrůžných ročních obdobích 	

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- vypráví jednoduchý příběh či událost
- umí se představit, seznámit, navrhnout, odmítnout a požádat
- rozvíjí dostatečně srozumitelnou výslovnost
- umí se omluvit, poděkovat, požádat
- používá každodenní fráze
- tvoří jednoduché rozhovory
- vyjádří své zdravotní obtíže u doktora
- umí popsat svůj jídelníček
- vyjádří lítost
- popíše povahu a vzhled člověka
- umí poblahopřát
- popíše počasí dne a vrůžných ročních obdobích

3. ČTENÍ SPOROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace • vyhledá v dvojazyčném slovníku význam neznámého slova nebo slovního spojení 	

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
- vyhledá v dvojazyčném slovníku význam neznámého slova nebo slovního spojení

9. ročník

4. PSANÍ

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">• napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného a probíraných témat• ovládá pravopis slov osvojené slovní zásoby• napíše email kamarádovi			
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none">• napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného a probíraných témat• ovládá pravopis slov osvojené slovní zásoby• napíše email kamarádovi			

5.1.3 Německý jazyk

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
		3	3	

Charakteristika předmětu

Další cizí jazyk je vyučován jako druhý cizí jazyk v 8. a 9. ročníku. Je mu vyčleněna časová dotace 3 hodiny týdně v 8. ročníku a 3 hodiny týdně v 9. ročníku. Předmět je realizován v kmenových třídách.

Obsah předmětu Další cizí jazyk poskytuje základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa. Výuka umožňuje osvojení si komunikačních dovedností mluvenou i psanou formou. Do obsahu předmětu patří výuka slovní zásoby, praktických každodenních frází, gramatiky, pravidla správné výslovnosti, práce s textem, práce s audio a video nahrávkami, práce s počítačovými výukovými programy. Výuka je doplněna poznatky z různých oblastí života zemí mluvících daným jazykem.

Výuka německého jazyka umožňuje i předpokládá využití jednotlivých průřezových témat-globální, mediální a multikulturní výchovy, OSV, výchovy k myšlení v evropských souvislostech i environmentální výchovy.

Jak rozvíjí předmět klíčové kompetence žáků:

1. Kompetence k u č e n í

- chápání aplikace mluvnických pravidel
- postupné zvládání i náročnějších úkolů
- cvičení a rozšiřování jazykové paměti při zvládání cizího jazyka ve všech jeho formách, písemných i ústních
- práce s informacemi, jejich následné využívání

2. Kompetence k ř e š e n í p r o b l é m ů

- aktivní přístup, odvaha mluvit cizím jazykem, snaha zvládnout ho i v cizím, neznámém prostředí s neznámými lidmi
- prosazovat a prosadit vlastní názor ve společné diskusi, reagovat, improvizovat

3. Kompetence k o m u n i k a t i v n í

- dovednost komunikovat všemi formami

- schopnost samostatně vystoupit i komunikovat

4. Kompetence sociální a personální

- spolupráce a respektování ve skupině
- hodnocení i sebehodnocení
- snaha o další vzdělávání v cizím jazyce

5. Kompetence občanská

- přístup k ostatním
- tolerance a respekt práva hostitele /v cizí zemi/
- vlastní tradice i společné zkušenosti
- osobní zapojení do společenských aktivit

6. Kompetence pracovní

- nutnost zvládnout základy cizího jazyka
- práce s informacemi z různých zdrojů včetně internetu
- využití v praktickém každodenním životě
- spolupráce s ostatními

8. ročník

3 týdne, P

1. POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy		
žák: <ul style="list-style-type: none">• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně• rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat• rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu		
Učivo TEMATICKÉ OKRUHY abeceda dny v týdnu pozdravy číslovky 0 - 20 barvy rodina přátelé časové údaje škola a školní potřeby zvířata volný čas nakupování JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY základní pravidla výslovnosti slov slovosled ve větě oznamovací a tázací W - otázky zápor ve větě přívlastňovací zájmena - dein, mein, sein, ihre přídavná jména v přísudku stupňování příslovce - gern slovesa (časování v č. j. , vykání) člen určitý a neurčitý u pods. jmen v 1. pádě		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

8. ročník

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

2. MLUVENÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá zapojí se do jednoduchých rozhovorů 	

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá zapojí se do jednoduchých rozhovorů

3. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům 	

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům

4. PSANÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

8. ročník
Kritéria hodnocení

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

9. ročník

3 týdne, P

1. POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 	TEMATICKÉ OKRUHY číslovky 11 - 100 časové údaje roční období cestování jídlo volný čas domov rozvrh hodin části těla, péče o zdraví JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY předložka IN sloveso CHTÍT v podmiňovacím způsobu složená slovesa způsobová slovesa rozkazovací způsob u sloves 4. pád podstatných jmen a zájmen (WOHIN?) předložky se 4. pádem řadové číslovky neurčitý podmět - MAN 3. pád podstatných jmen a zájmen (WO?) předložky se 3. pádem jednoduchý minulý čas - präteritum sloves SEIN a HABEN

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

9. ročník

2. MLUVENÍ

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům 		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá
- zapojí se do jednoduchých rozhovorů
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům

3. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům 		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům

4. PSANÍ

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

5.2 Matematika a její aplikace

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. ročníku a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Číslo a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických

vzorců a algoritmů

- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

5.2.1 Matematika

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
4	5	5	5	4

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
4	5	4	4+1

Charakteristika předmětu

MATEMATIKA - 1. stupeň

Vyučovací předmět Matematika se na 1. stupni základní školy vyučuje jako samostatný předmět v 1.-5. ročníku, a to:

- v 1. ročníku 4 hodiny týdně
- v 2. - 4. ročníku 5 hodin týdně
- v 5. ročníku 4 hodiny týdně

Vzdělávací oblast matematika a její aplikace je v systému vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které poskytují žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v reálných situacích, v praktickém životě. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Umožňuje tak žákům získávat matematickou gramotnost, která má svoji nezastupitelnou roli v systému vzdělávání, prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Řešení slovních úloh, práce s daty, grafy a tabulkami, orientace v jízdních řádech, letopočtech, pláncích a mapkách rozvíjí u žáků čtenářskou gramotnost.

Vyučování v předmětu matematika směřuje k:

- dovednosti provádět matematické operace
- algoritmickému porozumění operace

- významovému porozumění operace(propojení s reálnou situací)
- získávání číselných údajů, seznámení se s pojmem proměnná
- rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, k jejich analyzování a zkoumání z tabulek, diagramů a grafů
- určování a znázorňování geometrických útvarů, k jejich porovnávání, odhadování, měření, k určování jejich obvodů, obsahů (resp. povrchů a objemů) a k modelování reálných situací, k zkoumání tvarů a prostoru
- uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

Jak rozvíjí matematika klíčové kompetence žáků:

1.Kompetence k učení

- učí se přesně a stručně vyjadřovat užíváním mat. jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a zdokonaluje grafický projev, rozvíjí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci

2. Kompetence k řešení problémů

- učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, učí se provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků.

3.Kompetence komunikativní

- žáci se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky.

4. Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci, učí se pracovat v týmu

5. Kompetence občanské

- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních, jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se vnímat složitosti světa

6.Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě, učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech. Pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály.

MATEMATIKA - 2. stupeň

Matematika je základem pro další předměty druhého stupně, jako jsou fyzika a chemie. Bezprostředně navazuje na učivo matematiky na prvním stupni. V 6. a 8. ročníku 4 hodiny týdně, v 7. a 9. ročníku 5 hodin týdně. Vyučovací hodiny jsou různého typu – frontální vyučování (výklad, shrnutí), skupinová práce, samostatná práce (procvičování a opakování učiva, práce s tabulkami, sbírkami úloh, modely těles, kalkulačkou, využívání počítače a internetu). Skupinová výuka je doplňována výzkumem, projektovým vyučováním a řešením modelových situací, při kterých žáci doplňují získané dovednosti o problémy řešené v praxi. Čtenářská gramotnost je rozvíjena při řešení slovních úloh, je kladen důraz na čtení s porozuměním, důkladný rozbor a správná formulace odpovědi. Předmět je již svou podstatou zaměřen na rozvoj dovedností žáků, nejen znalostí a vědomostí. Tím jsou dány i metody práce zaměřené na řešení problémů, sebekontrolu, didaktické hry a počítačské soutěže.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Na 2. stupni základního vzdělávání je nutné v matematice pokračovat v budování základů matematické gramotnosti.

Vzdělávací obsah zahrnuje čtyři tematické okruhy, které navazují na okruhy formulované pro 1. stupeň:

1. číslo a proměnná – žáci porozumí pojmům přirozené číslo, celé a racionální číslo; důkladná znalost operací s těmito čísly umožní žákům pochopit základní pojmy algebry, které jsou nezbytné pro práci s výrazy a rovnicemi;
2. závislosti, vztahy a práce s daty – žáci porozumí základním pojmům statistiky a umí je aplikovat v úlohách z běžného života, využívají tabulky, diagramy a grafy jednoduchých závislostí;
3. geometrie v rovině a v prostoru – žáci se naučí základní orientaci v rovině a prostoru; dokážou popsat,

změřit a sestavit daný geometrický útvar, spočítat obsahy, povrchy a objemy různých geometrických útvarů v rovině a prostoru;

4. nestandardní aplikační úlohy a problémy – u žáků bude rozvíjeno logické myšlení, jejich argumentační dovednosti a dovednosti modelování v matematice.

Výuka matematiky je spojena i s rozvíjením finanční gramotnosti žáků ve shodě se Standardy finanční gramotnosti. Do učiva jsou zařazeny tyto obsahy: Hospodaření domácnosti – rozpočet domácnosti; Peníze – inflace; Finanční produkty – úročení.

V předmětu Matematika využíváme pro rozvoj a utváření klíčových kompetencí různé výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení

- podporovat u žáka rozvoj schopností abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek, kvízů, rébusů...
- pracovat s úkoly, při kterých se musí využívat poznatky z jiných předmětů
- vést žáky k stručnému vyjadřování pomocí matematické symboliky
- učit se orientovat v tabulkách a grafech

2. Kompetence k řešení problémů:

- matematické vyjádření problémů z reálného života
- existence více variant řešení
- vést žáky k provádění rozborů úkolů, tvorbě plánů, odhadu výsledku a vyhodnocení správného výsledku vzhledem k zadání
- Uplatnění metod skupinové práce, vzájemného učení

3. Kompetence komunikativní:

- vést žáky k stručnému a přesnému vyjadřování
- možnost využití informačních a komunikačních prostředků pro komunikaci a spolupráci s ostatními
- umět vhodným způsobem obhájit vlastní názor

4. Kompetence sociální a personální:

- podpora spolupráce a vzájemné pomoci
- rozlišení a respektování rolí ve skupině
- sebehodnocení a hodnocení druhých vhodným způsobem

5. Kompetence občanské

- zodpovědné plnění zadaných úkolů
- utvářet vztah k životnímu prostředí

6. Kompetence pracovní

- nabízet žákům projekty a další činnosti, ve kterých se budou mimo jiné učit zvládat pracovní činnosti (modelování těles,...)

1. ročník

1. ročník

4 týdně, P

1. Číslo 0 až 20

Očekávané výstupy		Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none">používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků <i>Spočítá prvky daného konkrétního souboru do 20 - ti (včetně). Vytvoří konkrétní soubor (korálky, kuličky apod.) s daným počtem prvků do 20ti (včetně).</i>čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti <i>Porovnává čísla a soubory prvků s počtem prvků do 20 - ti. Přečte a zapíše čísla 0 až 20.</i>provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v jednoduchých případech <i>Sčítá a odčítá čísla v oboru 0 - 10, v oboru 10 - 20 bez přechodu přes desítku. Používá sčítání a odčítání při řešení praktických situací.</i> <hr/><i>Sčítá a odčítá čísla v oboru 0 - 20 s přechodem desítky. Chápe vztahy mezi sčítáním a odčítáním. Řeší složitějších slovních úloh v oboru do dvaceti.</i>řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace <i>Používá sčítání a odčítání při řešení praktických situací. Řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru 0 - 20. Řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru 0 - 20 bez přechodu desítky. Řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahům o n - více (méně) v probíraném oboru.</i> <hr/><i>Řeší složitějších slovních úloh v oboru do dvaceti.</i>		<p>Číselná řada. Vztahy menší, větší, rovno. Číslice. Znaménka > , =, +, - . Součet čísel (bez přechodu přes desítku). Rozdíl čísel (bez přechodu přes desítku). *****</p> <p>Počítání předmětů v daném souboru. Vybírání různých konkrétních souborů o daném počtu prvků. Čtení a psaní čísel. Porovnávání čísel. Řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel. Sčítání a odčítání v oboru do dvaceti bez přechodu přes desítku. Řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání. Řešení slovních úloh s využitím vztahů o n - více a o n - méně.</p> <p>Příklady rozšiřujícího učiva Sčítání a odčítání čísel v oboru 0 - 20 s přechodem desítky. Vztahy mezi sčítáním a odčítáním. Řešení složitějších slovních úloh v oboru do dvaceti. Měření délek na dílky (na centimetry).</p>
<p>Průřezová témata</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Práce v realizačním týmu</p>	<p>přesahy do učebních bloků:</p>	<p>přesahy z učebních bloků:</p>
<p>Kritéria hodnocení</p> <ul style="list-style-type: none">používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvkůčte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnostiprovádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v jednoduchých případechřeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace		

1. ročník

2. Orientace v prostoru

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci <i>Orientuje se v prostoru (vpravo, vlevo, vpřed, za).</i> <i>Rozeznává geometrické útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh</i> <i>tělesa: krychle, kvádr, válec.</i>		Geometrické pojmy: vpravo, vlevo; pod; nad; před; za; hned před; hned za. Rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh. Tělesa: krychle, kvádr, válec, koule ***** Konkrétní orientace v prostoru. Užití dětských skládanek a stavebnic.
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none"> rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci 		

2. ročník

5 týdně, P

1. Číselný obor 0 až 100

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků <i>Vytvoří konkrétní soubory (na počítadle, penězi, ve čtvercové síti, apod.) s daným počtem prvků do 100.</i> čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti <i>Porovná čísla do 100 a vztahy mezi nimi zapsat pomocí symbolů.</i> užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose <i>Zaokrouhlí dané číslo na desítky.</i> <i>Orientuje se na číselné ose.</i> provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v jednoduchých případech <i>Sčítá a odčítá v oboru do 20ti s přechodem přes desítku.</i> <i>Spočítá prvky daného konkrétního souboru do 100 (včetně).</i> <i>Zaokrouhlí dané číslo na desítky.</i> <i>Sčítá a odčítá čísla v oboru do 100 s přechodem přes desítku.</i> <i>Používá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh.</i> <i>Aplikuje spoje násobílek 2, 3, 4, 5.</i> <i>Dělí v oboru násobílek 2, 3, 4, 5.</i> <i>Užívá násobení a dělení v praktických situacích.</i> 		Číselná řada. Porovnávání čísel. Číselná osa. Zaokrouhlování čísel na desítky. Součet a rozdíl čísel. Součet. Rozdíl. Závorky. ***** Sčítání a odčítání s přechodem přes desítku. Počítání po desítkách, po jedné (v oboru do 100). Čtení a zápis čísel. Řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel. Sčítání a odčítání násobků deseti. Sčítání a odčítání v oboru do 100. Řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání. Příklady rozšiřujícího učiva Sčítání více sčítanců. Odčítání více sčítanců. Řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání více sčítanců. Řešení slovních úloh s nadbytečnými nebo nepostačujícími údaji.
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		

2. ročník

Kritéria hodnocení

- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v jednoduchých případech

2. Násobení a dělení přirozených čísel v oboru násobílek do 100**Očekávané výstupy****žák:**

- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
Vytvoří konkrétní soubory (na počítadle, penězi, ve čtvercové síti, apod.) s daným počtem prvků do 100.
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
*Zaokrouhlí dané číslo na desítky.
Orientuje se na číselné ose.*
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v jednoduchých případech
*Sčítá a odčítá v oboru do 20ti s přechodem přes desítku.
Spočítá prvky daného konkrétního souboru do 100 (včetně).
Zaokrouhlí dané číslo na desítky.
Sčítá a odčítá čísla v oboru do 100 s přechodem přes desítku.
Používá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh.*

*Aplikuje spoje násobílek 2, 3, 4, 5.
Dělí v oboru násobílek 2, 3, 4, 5.
Užívá násobení a dělení v praktických situacích.*
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel
- řeší slovní úlohy na násobení
- řeší slovní úlohy na dělení
- řeší slovní úlohy s užitím vztahů n-krát více, n-krát méně

Učivo

Násobek.
Násobení jako opakované sčítání.
Činitel.
Záměna činitelů.
Násobilky 2, 3, 4, 5.
Dělení v oboru těchto násobílek.
Vztahy mezi násobením a dělením v oboru těchto násobílek.

Názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů.
Řady násobků daného čísla.
Automatizace násobílek 2, 3, 4, 5.
Automatizace dělení v oboru probraných násobílek.
Řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení v oboru násobílek.
Řešení a vytváření slovních úloh s využitím vztahů n - krát více, n - krát méně.

Příklady rozšiřujícího učiva
Vlastnosti násobení a dělení.
Další spoje násobílek.
Složitější slovní úlohy např. s nadbytečnými údaji, s více řešeními apod.
Úlohy kombinatorické povahy.
Jednoduché dichotomické třídění.

Průřezová témata**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Kritéria hodnocení**

- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v jednoduchých případech
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel
- řeší slovní úlohy na násobení
- řeší slovní úlohy na dělení
- řeší slovní úlohy s užitím vztahů n-krát více, n-krát méně

2. ročník

3. Rýsování úseček a měření jejich délek

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky <i>Kreslí křivé a rovné čáry.</i> <i>Odhadne délky úsečky na decimetry, centimetry.</i> <i>Měří délku úsečky na centimetry.</i> <i>Poznává geometrická tělesa v praxi.</i> <i>Vymodeluje tělesa (např. krychli, kvádr).</i> rozezná a modeluje jednoduché geometrické útvary 	Úsečka. Lomená čára. Délka úsečky. Jednotky centimetr, metr. Označení bodů a úseček. ***** Kreslení křivých a rovných čar. Rýsování úseček. Měření délky úsečky. Užití různých stavebnic ke stavbám podle obrázků. Modelování těles. Strana rovinného obrazce, měření délky stran, obvod obrazce. Hrana tělesa, měření délky hrany tělesa. Složitější geometrické útvary (rovinné, prostorové).

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky rozezná a modeluje jednoduché geometrické útvary

4. Orientace v čase

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v čase, převádí jednotky času <i>Vyjmenuje časové jednotky hodina, minuta, sekunda.</i> <i>Čte časové údaje na různých typech hodin.</i> 	Den - 24 hodin. Hodina - 60 minut. Minuta - 60 sekund. ***** Čtení údajů na hodinách včetně digitálních. Sledování jednoduchých závislostí na čase např. změna teploty během dne; příchod a odchod do školy; délka vyučovací hodiny; délka přestávky; doba snídání, oběda, večeře; délka spánku.

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v čase, převádí jednotky času

3. ročník

5 týdně, P

3. ročník

1. Číselný obor 0 - 1 000

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků <i>Vytvoří konkrétní soubor (penězi, milimetrovým papírem apod.) s daným počtem prvků do 1 000.</i> <i>Automaticky užívat spoje všech násobílek.</i> <i>Násobit pamětně dvojčíferné číslo jednocíferným v jednoduchých případech.</i> <i>Dělit dvojčíferné číslo jednocíferným mimo obor násobílek.</i> <i>Určovat neúplný podíl a zbytek v jednoduchých případech.</i> <i>Číst a sestavovat tabulky násobků.</i> <i>Užívat tabulkové zápisy v praxi (např. ceny zboží, vzdálenosti apod.).</i> <i>Užívat násobení a dělení při řešení praktických úloh.</i> <i>Řešit a vytvářet slovní úlohy vedoucí k násobení dvojčíferného čísla jednocíferným a dělení dvojčíferného čísla jednocíferným.</i> <i>Provádět odhad výsledku.</i> <i>Řešit slovní úlohy vedoucí k užítí vztahů n - krát více, n - krát méně.</i> čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti <i>Čte a zapisuje trojčíferná čísla.</i> <i>Porovná čísla do 1 000.</i> <i>Řeší slovní úlohy na porovnávání dvou trojčíferných čísel, sčítání a odčítání dvou trojčíferných čísel, na vztahy o n - více (méně).</i> užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose <i>Zakreslí obraz daného čísla na číselné ose.</i> <i>Porovná čísla do 1 000.</i> 	<p>Číselná řada. Zápis čísel a jeho znázornění. Porovnávání čísel. Číselná osa. Zaokrouhlování čísel na stovky, desítky. Rozklad čísla v desítkové soustavě. Součet a rozdíl čísel. Písemné algoritmy sčítání a odčítání. Odhad a kontrola výsledku. ***** Počítání po stovkách, desítkách a jednotkách. Čtení a zápisy trojčíferných čísel. Znázornění trojčíferných čísel na číselné ose. Porovnávání čísel pomocí číselné osy. Řešení úloh na porovnávání trojčíferných čísel. Sčítání a odčítání násobků sta. Sčítání a odčítání čísel bez přechodu násobků sta. Sčítání a odčítání čísel s přechodem násobků sta. Písemné sčítání dvou sčítanců, kontrola výsledku záměnou sčítanců. Písemné odčítání, kontrola výsledku sčítáním. Řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání.</p> <p>Příklady rozšiřujícího učiva Pamětné sčítání a odčítání trojčíferných čísel, ve kterých jsou alespoň dvě číslice různé od nuly, např. 205 + 350; 720 - 105 apod. Písemné sčítání tří a více trojčíferných čísel. Řešení složitějších slovních úloh.</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose

3. ročník

2. Násobení a dělení v oboru násobílek a mimo obor násobílek v číselném oboru do 100

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků <i>Vytvoří konkrétní soubor (penězi, milimetrovým papírem apod.) s daným počtem prvků do 1 000.</i> <i>Automaticky užívat spoje všech násobílek.</i> <i>Násobit pamětně dvojčíferné číslo jednocíferným v jednoduchých případech.</i> <i>Dělit dvojčíferné číslo jednocíferným mimo obor násobílek.</i> <i>Určovat neúplný podíl a zbytek v jednoduchých případech.</i> <i>Číst a sestavovat tabulky násobků.</i> <i>Užívat tabulkové zápisy v praxi (např. ceny zboží, vzdálenosti apod.).</i> <i>Užívat násobení a dělení při řešení praktických úloh.</i> <i>Řešit a vytvářet slovní úlohy vedoucí k násobení dvojčíferného čísla jednocíferným a dělení dvojčíferného čísla jednocíferným.</i> <i>Provádět odhad výsledku.</i> <i>Řešit slovní úlohy vedoucí k užítí vztahů n - krát více, n - krát méně.</i>		Násobilky 6, 7, 8, 9. Dělení v oboru těchto násobílek. Násobení deseti. Násobení a dělení dvojčíferných čísel jednocíferným. Dělení se zbytkem. Součin, podíl, zbytek. ***** Automatizace všech spojů násobílek. Automatizace dělení v oboru násobílek. Pamětné násobení dvojčíferného čísla jednocíferným mimo obor násobílek. Násobení a dělení součtu nebo rozdílu dvou čísel. Užití závorek. Řešení a vytváření slovních úloh se dvěma různými početními výkony. Příklady rozšiřujícího učiva Násobení a dělení trojčíferného čísla jednocíferným, příklady typu $930 : 3$, $150 : 5$ apod. Řešení a vytváření složitějších slovních úloh vedoucích ke třem až čtyřem početním výkonům. Řešení slovních úloh s nadbytečnými údaji. Řešení slovních úloh vedoucích k více řešením. Rozlišování sudých a lichých čísel.
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Kritéria hodnocení		
• používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků		

3. Rovinné obrazce. Obvod.

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci <i>Označí bod, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek.</i> <i>Provádí odhad délky, vzdálenosti.</i> <i>Určuje obvod jednoduchého obrazce (trojúhelník, čtverec, obdélník) sečtením délek jeho stran.</i>porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky <i>Měří délku úsečky s přesností na milimetry.</i> <i>Sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky milimetr.</i> <i>Převádí jednotky délky s užitím měnitele 1 000, 100, 10.</i> <i>Provádí odhad délky, vzdálenosti.</i> <i>Určuje obvod jednoduchého obrazce (trojúhelník, čtverec, obdélník) sečtením délek jeho stran.</i>rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině <i>Nakreslí a narýsuje ve čtvercové síti čtverec, obdélník a rovnostranný a rovnoramenný trojúhelník.</i> <i>Nakreslí kružnici, půlkružnici.</i>rozezná a pojmenuje jednoduchá tělesa	<p>Přímka. Polopřímka. Vzájemná poloha dvou přímek. Rovnoběžky, různoběžky. Průsečík dvou různoběžek. Čtvercová síť. Rovinné obrazce - trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelník. Strana rovinného obrazce. Obvod. Jednotky délky milimetr, kilometr. Převody. *****</p> <p>Rýsování přímek. Označování průsečíku různoběžek. Vyznačování polopřímek. Kreslení a rýsování rovinných obrazců ve čtvercové síti. Měření úseček s přesností na milimetry. Odhad délky úsečky. Rýsování úsečky dané délky (např. v centimetrech a milimetrech). Měření délek stran rovinných obrazců. Výpočet obvodu rovinných obrazců sečtením délek jejich stran. Provádění odhadů délek různých úseček a vzdáleností. Základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, koule, válec. Měření délek hran tělesa. Modelování staveb tvaru kvádru, krychle, apod. podle daného plánu (užívání stavebnic, krabiček od sýrů apod.).</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kreativita		

3. ročník

Kritéria hodnocení

- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině
- rozezná a pojmenuje jednoduchá tělesa

4. ročník

5 týdně, P

1. Číselný obor do 1 000 000

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">• provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel <i>Počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících. Čte, píše a zobrazuje čísla na číselné ose. Porovnává čísla do 1 000 000 a řeší příslušné nerovnice. Pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly. Písemně sčítá a odčítá (sčítá alespoň tři čísla, odčítá od jednoho čísla dvě čísla, od součtu dvou čísel jedno číslo). Pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 nejvýše se dvěma různými číslicemi) jednociferným číslem. Písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem. Písemně dělí jednociferným dělitelem.</i>• zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel <i>Čte, píše a zobrazuje čísla na číselné ose. Porovnává čísla do 1 000 000 a řeší příslušné nerovnice. Zaokrouhluje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky. Rozkládá čísla v desítkové soustavě. Provádí odhad a kontrolu svého výpočtu.</i>• řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel <i>Řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádění početních výkonů s čísly v daném oboru a na vztahy o n - více (méně), n - krát více (méně). Řeší slovní úlohy na dva až tři početní výkony.</i>	<p>Posloupnost přirozených čísel do 1 000 000. Zápis čísel v desítkové soustavě. Porovnávání čísel do 1 000 000. Číselná osa. Zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky. Sčítání a odčítání čísel v daném oboru. Vlastnosti sčítání a odčítání. Vztahy mezi sčítáním a odčítáním. Násobení a dělení čísel v daném oboru. Vztahy mezi násobením a dělením. Písemný algoritmus násobení a dělení. Odhad výsledku. Kontrola výpočtu. Vlastnosti násobení. Pořadí početních výkonů. *****</p> <p>Počítání po statisících, desetitisících, tisících. Čtení a zápis čísel. Modelování daného čísla v zjednodušené formě. Porovnávání čísel. Řešení jednoduchých nerovnic s užitím číselné osy. Rozklad čísla v desítkové soustavě. Zaokrouhlování s danou přesností. Vyznačování intervalů na číselné ose patřících k danému zaokrouhlenému číslu. Početní operace a jejich procvičování v oboru do milionů. Pamětní sčítání a odčítání přirozených čísel (sčítání nebo odčítání čísel majících nejvýše tři číslice různé od nuly např. 500 200 - 300 198 apod.). Pamětné násobení a dělení jednociferným číslem. Písemné násobení jedno- a dvojciferným činitelem. Písemné dělení jednociferným dělitelem. Řešení slovních úloh na porovnávání čísel, na početní výkony, na vztahy o n - více (méně), n - krát více (méně). Vymezení základních vlastností početních výkonů. Užívání závorek. Řešení slovních úloh kombinatorické povahy.</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel

4. ročník

2. Zlomky

Očekávané výstupy			Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel <i>Řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádění početních výkonů s čísly v daném oboru a na vztahy o n - více (méně), n - krát více (méně).</i> <i>Řeší slovní úlohy na dva až tři početní výkony.</i> <ul style="list-style-type: none"> modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose 			Celek, část, zlomek. Čítec, jmenovatel, zlomková čára. Polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina. ***** Využití názorných obrázků k určování $1/2$, $1/4$, $1/3$, $1/5$, $1/10$ celku. Řešení a vytváření slovních úloh k určování $1/2$, $1/4$, $1/3$, $1/5$, $1/10$ daného celku. Vyjádření celku z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny. Sčítání zlomků se stejným jmenovatelem v jednoduchých případech např. $1/2 + 1/2$; $2/5 + 3/5$.
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:		přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel
- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
- porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

3. Rovnoběžky, různoběžky, kolmice, kružnice.

Očekávané výstupy			Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> sestrojí rovnoběžky a kolmice <i>Určí vzájemnou polohu dvou přímek.</i> <i>Sestrojí rovnoběžku s danou přímkou.</i> <i>Sestrojí kolmici (pomocí trojúhelníku s ryskou) k dané přímce.</i>			Vzájemná poloha dvou přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky – průsečík. Kolmice, kolmost. Kružnice, kruh. Střed a poloměr kružnice. ***** Kreslení a rýsování rovnoběžek a různoběžek. Vyznačování průsečíku. Rýsování libovolného rovnoběžníku. Rýsování kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou. Rýsování libovolného obdélníku. Rýsování kružnice s daným středem a daným poloměrem.
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:		přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět			

Kritéria hodnocení

- sestrojí rovnoběžky a kolmice

4. ročník

4. Souměrnost

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">• narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce <i>Pozná souměrný útvar.</i> <i>Určí osu souměrnosti modelováním, překládáním apod.</i> <i>Nakreslí souměrný útvar.</i> <i>Narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem.</i> <i>Nakreslí a narýsuje ve čtvercové síti čtverec, obdélník a rovnostranný a rovnoramenný trojúhelník.</i> <i>Nakreslí kružnici, půlkružnici.</i> ***** <i>Určí osy souměrnosti čtverce, obdélníku, kruhu.</i>• sestrojí rovnoběžky a kolmice <i>Určí vzájemnou polohu dvou přímek.</i> <i>Sestrojí rovnoběžku s danou přímkou.</i> <i>Sestrojí kolmici (pomocí trojúhelníku s ryskou) k dané přímce.</i>	<p>Osa souměrnosti. Souměrné útvary. Rovnoramenný trojúhelník. Rovnostranný trojúhelník. *****</p> <p>Určování os souměrnosti překládáním papíru na názorných obrázcích - hvězda, motýl, apod. Určování roviny souměrnosti na modelech krabíčky apod. Souměrné útvary ve čtvercové síti. Konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti. Modelování souměrných útvarů.</p> <p>Určení os souměrnosti čtverce, obdélníku, kruhu. Rovina souměrnosti. Rovinová souměrnost. Určování rovin souměrnosti na modelech jednoduchých těles.</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce
- sestrojí rovnoběžky a kolmice

5. Obsah čtverce a obdélníku, síť kvádrů a krychle

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">• určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu <i>Určí obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě.</i> <i>Řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahu obdélníku a čtverce.</i> <i>Vymodeluje síť kvádrů, krychle v jednoduchých případech</i> <i>Vymodeluje kvádr, krychli z dané sítě.</i>		Obsah čtverce a obdélníku ve čtvercové síti. Jednotky obsahu cm ² , m ² , mm ² . Síť kvádrů, krychle. ***** Určování obsahů rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě. Užití základních jednotek obsahu cm ² , mm ² , m ² . Řešení jednoduchých slovních úloh na výpočty obsahů obdélníků a čtverců. Různé pohledy na tělesa (shora, zepředu, z boku). Síť kvádrů a krychle rozložením krabíčky. Modelování kvádrů, krychle ze sítě. Určení povrchu kvádrů (krychle) součtem obsahů stěn.
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu

5. ročník

4 týdně, P

5. ročník

1. Přirozená čísla

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení <i>Příklady typu 3×17 v duchu rozkládá na $3 \times (10 + 7) = 3 \times 10 + 3 \times 7$ Pamětně násobí jednociferné krát dvouciferné do 20.</i>provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel <i>Písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla. Písemně odčítá dvě přirozená čísla. Pamětně násobí a dělí přirozená čísla v jednoduchých případech. Písemně násobí až čtyřciferným činitelem. Písemně dělí jedno a dvouciferným dělitelem.</i>zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel <i>Zaokrouhluje přirozená čísla s požadovanou přesností. Zapisuje dané přirozené číslo v požadovaném tvaru v desítkové soustavě.</i>řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel <i>Řeší jednoduché a složené slovní úlohy vedoucí k jednomu nebo dvěma výpočtům s přirozenými čísly.</i>řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky <i>Řeší jednoduché kombinatorické úlohy. Objasní a zdůvodní pravděpodobnost jevu v jednoduchých případech.</i>		Přirozená čísla do 1 000 000 a přes milión. Posloupnost přirozených čísel. Číselná osa. Zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě. Početní výkony s přirozenými čísly a jejich vlastnosti. Písemné algoritmy početních výkonů. Odhady výsledků. Kontrola výpočtu. ***** Čtení a zápis čísel větších než milión. Porovnávání přirozených čísel. Zobrazování přirozených čísel na číselné ose. Řešení jednoduchých nerovnic. Zaokrouhlování přirozených čísel na milióny, statisíce, tisíce, sta, desítky. Užití číselné osy. Pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel. Užití písemných algoritmů. Pamětné násobení a dělení přirozených čísel. Užití písemných algoritmů násobení (až čtyřciferní činitelé), dělení jedno a dvouciferným dělitelem. Řešení slovních úloh na jeden až dva početní výkony. Užití vlastností početních výkonů (komutativnost, asociativnost, distributivnost). Provádění odhadů a kontroly výpočtů.
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:
		přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

2. Desetinná čísla

Očekávané výstupy		Učivo
žák:		Zlomky se jmenovatelem 10, 100 a jejich zápis desetinným číslem. Desetinná čárka. Desetina, setina. *****
<ul style="list-style-type: none">Čte a zapisuje desetinná čísla <i>Zapiše a přečte dané desetinné číslo řádu desetin a setin. Zobrazí dané desetinné číslo řádu desetin na číselné ose. Rozloží desetinné číslo na celou a desetinnou část.</i>Provádí početní operace s desetinnými čísly, zaokrouhluje a kontroluje výsledky <i>Zaokrouhluje dané desetinné číslo řádu desetin na celky. Sčítá a odčítá desetinná čísla řádu desetin a setin. Násobí a dělí desetinné číslo deseti, stem a tisícem. Dělí desetinné číslo jednociferným dělitelem.</i>		Praktické modely desetinných čísel - peníze, hmotnosti, délky. Psaní a čtení desetinných čísel (desetina, setina). Zobrazování desetinných čísel řádu desetin a setin na číselné ose. Porovnávání těchto desetinných čísel. Písemné sčítání a odčítání desetinných čísel řádu desetin a setin. Násobení a dělení desetinných čísel řádu desetin a setin deseti a stem. Násobení a dělení desetinných čísel řádu desetin a setin přirozeným číslem menším než deset. Řešení a vytváření slovních úloh vedoucích k užití desetinných čísel v jednoduchých případech.
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. ročník

Kritéria hodnocení

- Čte a zapisuje desetinná čísla
- Provádí početní operace s desetinnými čísly, zaokrouhluje a kontroluje výsledky

3. Opakování ze 4. ročníku

Očekávané výstupy

žák:

- využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
Příklady typu 3×17 v duchu rozkládá na $3 \times (10 + 7) = 3 \times 10 + 3 \times 7$
Pamětně násobí jednociferné krát dvouciferné do 20.
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
Písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla.
Písemně odčítá dvě přirozená čísla.
Pamětně násobí a dělí přirozená čísla v jednoduchých případech.
Písemně násobí až čtyřciferným činitelem.
Písemně dělí jedno a dvouciferným dělitelem.
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
Zaokrouhluje přirozená čísla s požadovanou přesností.
Zapisuje dané přirozené číslo v požadovaném tvaru v desítkové soustavě.
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
Řeší jednoduché a složené slovní úlohy vedoucí k jednomu nebo dvěma výpočtům s přirozenými čísly.
- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce
Narýsujet obdélník, čtverec, pravoúhlý trojúhelník.
Narýsuje čtverec také při znalosti úhlopříčky.
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
Určuje obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě.
Řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahu obdélníku a čtverce.
Vymodeluje síť kvádrů, krychle.
Vymodeluje kvádr, krychli z dané sítě.
Vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce.
Zná a převádí jednotky obsahu cm^2 , mm^2 , m^2 , ha .
Vypočítá povrch kvádrů a krychle sečtením obsahů jejich podstav a stěn.
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru
Pozná souměrný útvar.
Určí osu souměrnosti modelováním, překládáním apod.
Nakreslí souměrný útvar.

Učivo

Početní operace s přirozenými čísly do 1 000 000.
Zlomky.
Základní druhy čar.
Rovnoběžky, kolmice, různoběžky.
Souměrné útvary (trojúhelní, čtverec, obdélník). Kresby a konstrukce v jednoduchých případech.
Jednotky obsahu. Čtvercová síť. Obsah obdélníku a čtverce.

Průřezová témata

přesahy do učebních bloků:

přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

5. ročník

4. Rovinné obrazce, tělesa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce <i>Narýsuje obdélník, čtverec, pravoúhlý trojúhelník. Narýsuje čtverec také při znalosti úhlopříčky.</i> sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran <i>Sčítá a odčítá graficky úsečky. Určí délku lomené čáry. Sestrojí grafický obvod mnohoúhelníku.</i> určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu <i>Určuje obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě. Řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahu obdélníku a čtverce. Vymodeluje síť kvádrů, krychle. Vymodeluje kvádr, krychli z dané sítě. Vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce. Zná a převádí jednotky obsahu cm², mm², m², ha. Vypočítá povrch kvádrů a krychle sečtením obsahů jejich podstav a stěn.</i> rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru <i>Pozná souměrný útvar. Určí osu souměrnosti modelováním, překládáním apod. Nakreslí souměrný útvar.</i> 	Konstrukce obdélníku, čtverce. Další jednotky obsahu (a, ha, km ² , mm ²). Povrch kvádrů a krychle. Propedeutika pojmu objem tělesa pomocí různých stavebnic (jednotková krychle). ***** Rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem. Rýsování pravoúhlého trojúhelníku. Rýsování obdélníku a čtverce. Rýsování rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku. Výpočty obvodu a obsahu obdélníka a čtverce. Odhady obvodu obsahu. Užití a převody jednotek obsahu. Řešení úloh z praxe. Výpočty povrchů kvádrů a krychle sečtením obsahu jejich podstav a stěn. Řešení úloh z praxe. Modelování těles - určování spotřeby jednotkových krychlí. Propedeutika pojmu objem.

Přířezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

5. Tabulky, grafy, diagramy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyhledává, sbírá a třídí data <i>Doplňuje řady čísel, doplňovat tabulky. Sestaví jednoduchý dotazník.</i> čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy <i>Čte a sestavuje sloupcový diagram. Sestrojí a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic.</i> 	Proměnná, nezávisle proměnná, závisle proměnná. Grafy. Soustava souřadnic. ***** Dosazování za proměnou. Čtení a sestavování tabulek různých závislostí. Čtení a sestavování sloupcových diagramů. Zakreslování jednoduchých grafů závislosti např. průběh jízdy autem, změna teploty během dne apod.

Přířezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> vyhledává, sbírá a třídí data čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

5. ročník

6. Zlomky

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> určí část celku, používá zápis ve formě zlomku porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose 		Celek, část, zlomek. Čtení a zápis zlomků. Výpočet zlomku z daného čísla. Porovnávání, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem. Řešení slovních úloh se zlomky.
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none"> určí část celku, používá zápis ve formě zlomku porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose 		

6. ročník

4 týdně, P

1. ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> čte, zapíše, porovná desetinná čísla a zobrazí je na číselné ose zpaměti a písemně provádí početní operace s desetinnými čísly (sčítání, odčítání, násobení a dělení desetinného čísla děliteli 10, 100, 1000), využívá komutativnost, asociativnost sčítání a násobení převádí jednotky délky a hmotnosti v oboru desetinných čísel čte, zapíše, porovná zlomky a zobrazí je na číselné ose vyjádří část celku graficky i zlomkem sečte zlomky se stejným jmenovatelem ovládá a používá pravidla pro zaokrouhlování desetinných čísel provádí odhady početních operací s desetinnými čísly s danou přesností účelně využívá kalkulátor vysvětlí základní pojmy týkající se dělitelnosti přirozených čísel určí podle znaků dělitelnosti, čím je dané přirozené číslo dělitelné určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel dvou až tří přirozených čísel, používá algoritmus rozkladu čísla na součin prvočísel modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel převede desetinné číslo na desetinný zlomek a naopak vytváří a řeší úlohy, modeluje a matematizuje reálné situace, ve kterých uplatňuje osvojené početní operace s desetinnými čísly a zlomky posoudí reálnost výsledku řešené slovní úlohy a ověří ho zkouškou 	Desetinná čísla Zlomky: polovina, čtvrtina, třetina, pětina, zlomky se jmenovatelem 10 a 100 (desetinné zlomky) Zaokrouhlování desetinných čísel Dělitelnost přir. čísel, základní pojmy: násobek, dělitel, prvočíslo, číslo složené, sudé a liché číslo, společný násobek, společný dělitel, největší společný dělitel (D), nejmenší společný násobek (n), soudělná a nesoudělná čísla Znaky dělitelnosti 2, 3, 5 a 10 (4, 6, 8, 9, 100) Převod desetinných zlomků a desetinných čísel Slovní úlohy Rozšiřující učivo: <ul style="list-style-type: none"> záporná čísla zlomky bez omezení základní množinová symbolika, intervaly Další náměty do výuky: <ul style="list-style-type: none"> starověké kultury a zápis čísel zajímavé vlastnosti přirozených čísel a prvočísel propedeutika používání proměnné v matematice Poznámka: Učitel vede žáky k přehlednému zápisu.

6. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí		

Kritéria hodnocení

- čte, zapíše, porovná desetinná čísla a zobrazí je na číselné ose
- z paměti a písemně provádí početní operace s desetinnými čísly (sčítání, odčítání, násobení a dělení desetinného čísla děliteli 10, 100, 1000), využívá komutativnost, asociativnost sčítání a násobení
- převádí jednotky délky a hmotnosti v oboru desetinných čísel
- čte, zapíše, porovná zlomky a zobrazí je na číselné ose
- vyjádří část celku graficky i zlomkem
- sečte zlomky se stejným jmenovatelem
- ovládá a používá pravidla pro zaokrouhlování desetinných čísel
- provádí odhady početních operací s desetinnými čísly s danou přesností
- účelně využívá kalkulátor
- vysvětlí základní pojmy týkající se dělitelnosti přirozených čísel
- určí podle znaků dělitelnosti, čím je dané přirozené číslo dělitelné
- určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel dvou až tří přirozených čísel, používá algoritmus rozkladu čísla na součin prvočísel
- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
- převede desetinné číslo na desetinný zlomek a naopak
- vytváří a řeší úlohy, modeluje a matematizuje reálné situace, ve kterých uplatňuje osvojené početní operace s desetinnými čísly a zlomky
- posoudí reálnost výsledku řešené slovní úlohy a ověří ho zkouškou

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • spočítá aritmetický průměr a aplikuje jej v úlohách z praxe 	Aritmetický průměr Další náměty do výuky: <ul style="list-style-type: none"> • zpracování jednoduchého statistického šetření

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		

Kritéria hodnocení

- spočítá aritmetický průměr a aplikuje jej v úlohách z praxe

6. ročník

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů vzájemnou polohu dvou přímek v rovině, totožné, kolmé a rovnoběžné přímky, vzdálenost bodu od přímky; při řešení problému provádí rozbor (náčrt) úlohy a rozhodne, zda zvolit pro řešení známý algoritmus, nebo řešit úlohu úsudkem; při řešení úloh používá trojúhelníkovou nerovnost rozpozná shodné geometrické útvary používá příslušnou matematickou symboliku rozezná základní rovinné útvary a určí jejich vzájemnou polohu rozlišuje a používá různé druhy čar modeluje úhel pomocí polorovin, rozlišuje druhy úhlů podle jejich velikosti (ostrý, tupý, pravý, přímý), odhaduje jejich velikost charakterizuje vlastnosti dvojic úhlů (vrcholové, vedlejší, střídavé, souhlasné) používá pro označení úhlů písmena řecké abecedy třídí a popisuje trojúhelníky (rozdělení podle délky stran a velikosti vnitřních úhlů); charakterizuje a používá vlastnosti úhlu v trojúhelníku, vlastnosti výšky a těžnice trojúhelníku vysvětlí pojem pravidelný mnohoúhelník určuje velikost úhlu pomocí úhloměru a výpočtem, využívá vlastnosti dvojic úhlů používá jednotky velikosti úhlu a převody mezi nimi sčítá a odčítá úhly graficky i početně graficky i početně násobí a dělí úhel dvěma používá a převádí jednotky délky a obsahu využívá centimetrovou čtvercovou síť pro výpočet obvodu a obsahu mnohoúhelníků odhaduje a vypočítá obvod a obsah čtverce, obdélníku sestrojí různé velikosti úhlů (i bez použití úhloměru), přenesou úhel, porovná dva úhly sestrojí výšky a těžnice trojúhelníku sestrojí pravidelný šestiúhelník a osmiúhelník sestrojí trojúhelník ze zadaných údajů sss, (provede rozbor úlohy a náčrt bez zápisu postupu konstrukce); sestrojí čtyřúhelník s využitím rovnoběžnosti a kolmosti přímek (provede rozbor úlohy a náčrt bez zápisu postupu konstrukce); přiřadí k sobě vzor a obraz, rozezná samodružný bod a samodružný útvar, charakterizuje osově souměrné útvary sestrojí osu úhlu a úsečky rozpozná útvary souměrné podle osy, určí osu souměrnosti, sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti charakterizuje krychle a kvádr využívá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti krychle a kvádru používá a převádí jednotky délky, obsahu a objemu odhaduje a vypočítá objem a povrch krychle a kvádru načrtne a sestrojí síť krychle a kvádru, tělesa vymodeluje načrtne a sestrojí krychle a kvádr ve volném rovnoběžném promítání řeší aplikační geometrické úlohy na výpočet obsahu a obvodu rovinných útvarů (čtverec, obdélník, trojúhelník), povrchu a objemu těles (krychle, kvádr), při řešení úloh provede rozbor úlohy a náčrt, vyhodnotí reálnost výsledku řeší aplikační geometrické úlohy s využitím vlastností trojúhelníku, osově souměrných rovinných útvarů, při řešení úloh provede rozbor úlohy a náčrt, vyhodnotí reálnost výsledku účelně využívá při výpočtech kalkulačtor 	<ul style="list-style-type: none"> Vzájemná poloha dvou přímek v rovině Trojúhelníková nerovnost Shodnost geometrických útvarů Základní rovinné útvary: bod, přímka, polopřímka, úsečka, čtyřúhelník, trojúhelník, kruh, kružnice, polorovina Druhy čar Úhel a jeho velikost Druhy trojúhelníků Vnitřní a vnější úhly trojúhelníku Výšky, těžnice a těžiště trojúhelníku Pravidelný mnohoúhelník Jednotky velikosti úhlu Operace s úhly Obsah a obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku, mnohoúhelníku Konstrukce rovinných útvarů: úhlu, trojúhelníku, čtyřúhelníku Výšky, těžnice a těžiště trojúhelníku Pravidelný šestiúhelník, osmiúhelník Osová souměrnost Krychle a kvádr Objem a povrch krychle a kvádru Síť krychle a kvádru Volné rovnoběžné promítání Postup při řešení slovní úlohy <p>ČJL: Souměrnost písmen, písma, souměrnost v českém jazyce.</p> <p>Rozšiřující učivo:</p> <ul style="list-style-type: none"> střední příčka trojúhelníku shodné geometrické útvary v přírodě význam těžiště ve fyzice <p>Další náměty do výuky:</p> <ul style="list-style-type: none"> symetrie a asymetrie fraktály <p>Poznámka: Učitel využívá v hodinách grafické geometrické programy.</p>

6. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá		

Kritéria hodnocení

- využívá při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů vzájemnou polohu dvou přímek v rovině, totožné, kolmé a rovnoběžné přímky, vzdálenost bodu od přímky;
- při řešení problému provádí rozbor (náčrt) úlohy a rozhodne, zda zvolit pro řešení známý algoritmus, nebo řešit úlohu úsudkem;
- při řešení úloh používá trojúhelníkovou nerovnost
- rozpozná shodné geometrické útvary
- používá příslušnou matematickou symboliku
- rozezná základní rovinné útvary a určí jejich vzájemnou polohu
- rozlišuje a používá různé druhy čar
- modeluje úhel pomocí polorovin, rozlišuje druhy úhlů podle jejich velikosti (ostrý, tupý, pravý, přímý), odhaduje jejich velikost
- charakterizuje vlastnosti dvojic úhlů (vrcholové, vedlejší, střídavé, souhlasné
- používá pro označení úhlů písmena řecké abecedy
- třídí a popisuje trojúhelníky (rozdělení podle délky stran a velikosti vnitřních úhlů);
- charakterizuje a používá vlastnosti úhlu v trojúhelníku, vlastnosti výšky a těžnice trojúhelníku
- vysvětlí pojem pravidelný mnohoúhelník
- určuje velikost úhlu pomocí úhlooměru a výpočtem, využívá vlastnosti dvojic úhlů
- používá jednotky velikosti úhlu a převody mezi nimi
- sčítá a odčítá úhly graficky i početně
- graficky i početně násobí a dělí úhel dvěma
- používá a převádí jednotky délky a obsahu
- využívá centimetrovou čtvercovou síť pro výpočet obvodu a obsahu mnohoúhelníků
- odhaduje a vypočítá obvod a obsah čtverce, obdélníku
- sestrojí různé velikosti úhlů (i bez použití úhlooměru), přenesení úhel, porovná dva úhly
- sestrojí výšky a těžnice trojúhelníku
- sestrojí pravidelný šestiúhelník a osmiúhelník
- sestrojí trojúhelník ze zadaných údajů sss, (provede rozbor úlohy a náčrt bez zápisu postupu konstrukce);
- sestrojí čtyřúhelník s využitím rovnoběžnosti a kolmosti přímek (provede rozbor úlohy a náčrt bez zápisu postupu konstrukce);
- přiřadí k sobě vzor a obraz, rozezná samodružný bod a samodružný útvar, charakterizuje osově souměrné útvary
- sestrojí osu úhlu a úsečky
- rozpozná útvary souměrné podle osy, určí osu souměrnosti, sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti
- charakterizuje krychle a kvádr
- využívá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti krychle a kvádrů
- používá a převádí jednotky délky, obsahu a objemu
- odhaduje a vypočítá objem a povrch krychle a kvádrů
- načrtne a sestrojí síť krychle a kvádrů, tělesa vymodeluje
- načrtne a sestrojí krychle a kvádr ve volném rovnoběžném promítání
- řeší aplikační geometrické úlohy na výpočet obsahu a obvodu rovinných útvarů (čtverec, obdélník, trojúhelník), povrchu a objemu těles (krychle, kvádr), při řešení úloh provede rozbor úlohy a náčrt, vyhodnotí reálnost výsledku
- řeší aplikační geometrické úlohy s využitím vlastností trojúhelníku, osově souměrných rovinných útvarů, při řešení úloh provede rozbor úlohy a náčrt, vyhodnotí reálnost výsledku
- účelně využívá při výpočtech kalkulačtor

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • doplní číselnou a obrázkovou řadu • doplní početní tabulky, čtverce a jiné obrazce • vysvětlí způsob řešení úlohy • rozdělí nebo vytvoří geometrický útvar podle zadaných údajů, při řešení využívá vlastností rovinných a prostorových geometrických útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> • Číselné a obrázkové řady • Početní obrazce • Úlohy o šachovnicích a tabulkách • Vlastnosti rovinných a prostorových geometrických útvarů <p>Poznámka: Učitel využívá uvolněných úloh výzkumu TIMSS.</p>

6. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Rozvoj schopností poznávání Kreativita		
Kritéria hodnocení <ul style="list-style-type: none"> doplní číselnou a obrázkovou řadu doplní početní tabulky, čtverce a jiné obrazce vysvětlí způsob řešení úlohy rozdělí nebo vytvoří geometrický útvar podle zadaných údajů, při řešení využívá vlastností rovinných a prostorových geometrických útvarů 		

7. ročník

5 týdně, P

7. ročník

1. ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">• čte a zapisuje celé číslo, rozliší číslo kladné a záporné, určí číslo opačné• znázorní celá čísla na číselné ose a porovná je• provádí početní operace (sčítání, odčítání, násobení a dělení) v oboru celých čísel• určí absolutní hodnotu celého čísla a uvede její praktický význam• zapisuje převrácený zlomek, rozšíří a zkrátí zlomek, zapisuje zlomek v základním tvaru, převede smíšené číslo na zlomek a naopak, upraví složený zlomek• provádí početní operace se zlomky (sčítání, odčítání, násobení a dělení• vyjádří racionální čísla více způsoby a vzájemně je převádí (zlomky, desetinná čísla);• provádí početní operace (sčítání, odčítání, násobení a dělení) v oboru racionálních čísel• zapisuje periodické číslo a porovná ho s jinými čísly• určí hodnotu číselného výrazu v daném oboru• účelně využívá kalkulátor• používá pravidla pro zaokrouhlování racionálních čísel• provádí odhady výsledků početních operací s racionálními čísly s danou přesností• využívá nejmenší společný násobek při určování společného jmenovatele zlomků• rozlišuje a využívá pojmy procento, základ, počet procent, procentová část, promile• vyjádří část celku procentem, desetinným číslem, zlomkem• užívá poměr ke kvantitativnímu vyjádření vztahu celek – část• navzájem převádí různá vyjádření vztahu celek – část• dělí celek na části v daném poměru, změní číslo v daném poměru• upravuje poměr rozšiřováním a krácením• vysvětlí, co znamená postupný a převrácený poměr, zapisuje jej a upraví• používá pojem úměra a vypočítá neznámý člen úměry• řeší aplikační úlohy s využitím poměru a trojčlenky• využívá měřítko mapy (plánu) k výpočtu, odvodí měřítko mapy (plánu) ze zadáných údajů• určí z textu úlohy, které z hodnot (počet procent, procentová část a základ) jsou zadány a které má vypočítat, provede výpočet• rozhodne, zda zvolit pro řešení úlohy známý algoritmus, nebo zda řešit úlohu úsudkem, provede odhad výsledku a ověří správnost svého řešení• řeší jednoduché úlohy z oblasti finanční matematiky (úrok);• vytváří a řeší úlohy, modeluje a matematizuje reálné situace, ve kterých uplatňuje osvojené početní operace s celými a racionálními čísly• posoudí reálnost výsledku řešené slovní úlohy a ověří ho zkouškou	<ul style="list-style-type: none">• Celá čísla• Absolutní hodnota čísla• Zlomky• Racionální čísla <ul style="list-style-type: none">• Zaokrouhlování racionálních čísel <ul style="list-style-type: none">• Společný jmenovatel zlomků <ul style="list-style-type: none">• Procenta• Poměr <ul style="list-style-type: none">• Poměr, zvětšení, zmenšení• Trojčlenka• Měřítko plánu a mapy <ul style="list-style-type: none">• Finanční matematika <ul style="list-style-type: none">• Slovní úlohy <p>Rozšiřující učivo:</p> <p>Další náměty do výuky:</p> <ul style="list-style-type: none">• historický vývoj záporného čísla	
Průřezová témata ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. ročník

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> • čte a zapisuje celé číslo, rozliší číslo kladné a záporné, určí číslo opačné • znázorní celá čísla na číselné ose a porovná je • provádí početní operace (sčítání, odčítání, násobení a dělení) v oboru celých čísel • určí absolutní hodnotu celého čísla a uvede její praktický význam • zapisuje převrácený zlomek, rozšíří a zkrátí zlomek, zapisuje zlomek v základním tvaru, převede smíšené číslo na zlomek a naopak, upraví složený zlomek • provádí početní operace se zlomky (sčítání, odčítání, násobení a dělení) • vyjádří racionální čísla více způsoby a vzájemně je převádí (zlomky, desetinná čísla); • provádí početní operace (sčítání, odčítání, násobení a dělení) v oboru racionálních čísel • zapisuje periodické číslo a porovná ho s jinými čísly • určí hodnotu číselného výrazu v daném oboru • účelně využívá kalkulátor • používá pravidla pro zaokrouhlování racionálních čísel • provádí odhady výsledků početních operací s racionálními čísly s danou přesností • využívá nejmenší společný násobek při určování společného jmenovatele zlomků • rozlišuje a využívá pojmy procento, základ, počet procent, procentová část, promile • vyjádří část celku procentem, desetinným číslem, zlomkem • užívá poměr ke kvantitativnímu vyjádření vztahu celek – část • navzájem převádí různá vyjádření vztahu celek – část • dělí celek na části v daném poměru, změní číslo v daném poměru • upravuje poměr rozšiřováním a krácením • vysvětlí, co znamená postupný a převrácený poměr, zapisuje jej a upraví • používá pojem úměra a vypočítá neznámý člen úměry • řeší aplikační úlohy s využitím poměru a trojčlenky • využívá měřítko mapy (plánu) k výpočtu, odvodí měřítko mapy (plánu) ze zadaných údajů • určí z textu úlohy, které z hodnot (počet procent, procentová část a základ) jsou zadány a které má vypočítat, provede výpočet • rozhodne, zda zvolit pro řešení úlohy známý algoritmus, nebo zda řešit úlohu úsudkem, provede odhad výsledku a ověří správnost svého řešení • řeší jednoduché úlohy z oblasti finanční matematiky (úrok); • vytváří a řeší úlohy, modeluje a matematizuje reálné situace, ve kterých uplatňuje osvojené početní operace s celými a racionálními čísly • posoudí reálnost výsledku řešené slovní úlohy a ověří ho zkouškou

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">• vyznačí bod v pravouhlé soustavě souřadnic na základě zadaných souřadnic, zapíše souřadnice daného bodu• zapíše souřadnice daného bodu• doplňuje a vytváří tabulky, orientuje se v nich• orientuje se v sloupkových a kruhových diagramech, ze vstupních dat vytvoří vhodný diagram• využívá graf přímé a nepřímé úměrnosti při zpracování dat• porovná kvantitativní vztahy mezi soubory dat v tabulkách, grafech a diagramech• setřídí data v tabulce podle více kritérií• rozpozná přímou a nepřímou úměrnost v příkladech reálného života• sestojí graf přímé a nepřímé úměrnosti• využívá vztahy a grafy přímé a nepřímé úměrnosti k řešení aplikačních úloh a problémů		<ul style="list-style-type: none">• Pravoúhlá soustava souřadnic• Tabulky, grafy, diagramy• Přímá a nepřímá úměrnost• Tabulky, grafy, diagramy• Třídění dat• Přímá a nepřímá úměrnost <p>Rozšiřující učivo:</p> <ul style="list-style-type: none">• základy statistiky- tabulkový kalkulátor <p>Další náměty do výuky:</p> <ul style="list-style-type: none">• seznámení s grafickými kalkulátory
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět		

7. ročník

Kritéria hodnocení

- vyznačí bod v pravouhlé soustavě souřadnic na základě zadaných souřadnic, zapíše souřadnice daného bodu
- zapíše souřadnice daného bodu
- doplňuje a vytváří tabulky, orientuje se v nich
- orientuje se v sloupkových a kruhových diagramech, ze vstupních dat vytvoří vhodný diagram
- využívá graf přímé a nepřímé úměrnosti při zpracování dat
- porovná kvantitativní vztahy mezi soubory dat v tabulkách, grafech a diagramech
- setřídí data v tabulce podle více kritérií
- rozpozná přímou a nepřímou úměrnost v příkladech reálného života
- sestrojí graf přímé a nepřímé úměrnosti
- využívá vztahy a grafy přímé a nepřímé úměrnosti k řešení aplikačních úloh a problémů

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU**Očekávané výstupy****žák:**

- vysvětlí pojem shodnost trojúhelníků, matematicky jej vyjádří
- používá věty o shodnosti trojúhelníků k řešení geometrických úloh
- třídí a popisuje čtyřúhelníky
- rozlišuje jednotlivé druhy rovnoběžníků a lichoběžníků
- využívá vlastnosti čtyřúhelníků při řešení úloh
- odhaduje a vypočítá obvod obecného čtyřúhelníku
- odhaduje a vypočítá obvod a obsah trojúhelníku, rovnoběžníku a lichoběžníku
- sestrojí čtyřúhelník ze zadaných údajů (provede rozbor úlohy a náčrt bez zápisu konstrukce);
- přiřadí k sobě vzor a obraz, určí střed souměrnosti, rozezná samodružný bod a samodružný útvar, charakterizuje středové souměrný útvar
- rozpozná útvary souměrné podle středu souměrnosti a sestrojí obraz útvaru ve středové souměrnosti
- rozlišuje pojmy rovina a prostor, správně používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, stěnová a tělesová úhlopříčka
- charakterizuje kolmý hranol, pravidelný hranol
- odhaduje a vypočítá objem a povrch hranolu
- načrtne a sestrojí síť kolmých hranolů a tělesa vymodeluje
- načrtne hranol ve volném rovnoběžném promítání
- řeší aplikační slovní úlohy s využitím znalostí o obsahu a obvodu čtyřúhelníků, s využitím znalostí o hranolech, o středové souměrných rovinných útvarech, při řešení úloh provede rozbor úlohy a náčrt, vyhodnotí reálnost výsledku
- účelně využívá kalkulačtor

Učivo

- Věty o shodnosti trojúhelníků
 - Čtyřúhelníky (rovnoběžníky a lichoběžníky)
 - Obsah trojúhelníku
 - Obvod a obsah čtyřúhelníků
 - Konstrukce čtyřúhelníku
 - Středová souměrnost
 - Hranoly
 - Objem a povrch hranolu
 - Síť kolmého hranolu
 - Volné rovnoběžné promítání
 - Postup při řešení aplikační slovní úlohy s využitím znalostí geometrie v rovině a prostoru
- Rozšiřující učivo:
- kružnice ve spojení s rovinnými útvary
 - technické kreslení
 - nárys a půdorys

Poznámka:

Učitel využívá v hodinách grafické geometrické programy.

Průřezová témata

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
Evropa a svět nás zajímá

přesahy do učebních bloků:**přesahy z učebních bloků:**

7. ročník

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem shodnost trojúhelníků, matematicky jej vyjádří používá věty o shodnosti trojúhelníků k řešení geometrických úloh třídí a popisuje čtyřúhelníky rozlišuje jednotlivé druhy rovnoběžníků a lichoběžníků využívá vlastnosti čtyřúhelníků při řešení úloh odhaduje a vypočítá obvod obecného čtyřúhelníku odhaduje a vypočítá obsah trojúhelníku, rovnoběžníku a lichoběžníku sestrojí čtyřúhelník ze zadaných údajů (provede rozbor úlohy a náčrt bez zápisu konstrukce); přičítá k sobě vektor a obraz, určí střed souměrnosti, rozezná samodružný bod a samodružný útvar, charakterizuje středově souměrný útvar rozpozná útvary souměrné podle středu souměrnosti a sestrojí obraz útvaru ve středové souměrnosti rozlišuje pojmy rovina a prostor, správně používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, stěnová a tělesová úhlopříčka charakterizuje kolmý hranol, pravidelný hranol odhaduje a vypočítá objem a povrch hranolu načrtne a sestrojí síť kolmých hranolů a tělesa vymodeluje načrtne hranol ve volném rovnoběžném promítání řeší aplikační slovní úlohy s využitím znalostí o obsahu a obvodu čtyřúhelníků, s využitím znalostí o hranolech, o středově souměrných rovinných útvarech, při řešení úloh provede rozbor úlohy a náčrt, vyhodnotí reálnost výsledku účelně využívá kalkulátor

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> doplní číselnou řadu v oboru celých a racionálních čísel, doplní obrázkovou řadu doplní početní tabulky, čtverce či jiné obrazce rozdělí nebo vytvoří geometrický útvar podle zadaných parametrů s využitím vlastností rovinných a prostorových geometrických útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> Číselné řady v oboru celých a racionálních čísel, obrázkové řady Početní obrazce Postupy při řešení netradičních geometrických úloh <p>Rozšiřující učivo:</p> <ul style="list-style-type: none"> posloupnosti a řady

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> doplní číselnou řadu v oboru celých a racionálních čísel, doplní obrázkovou řadu doplní početní tabulky, čtverce či jiné obrazce rozdělí nebo vytvoří geometrický útvar podle zadaných parametrů s využitím vlastností rovinných a prostorových geometrických útvarů

8. ročník

4 týdně, P

8. ročník

1. ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje pojmy umocňování a odmocňování určuje z paměti druhou mocninu čísel 1 – 15 a odmocninu těchto mocnin, určuje druhou mocninu a odmocninu přirozených a desetinných čísel pomocí tabulek a kalkulatoru ovládá pravidla pro umocňování a odmocňování zlomku a součinu dvou čísel určuje hodnotu číselného výrazu s druhou mocninou a odmocninou využívá geometrický význam druhé mocniny v praxi vysvětlí pojem proměnná, výraz s proměnnou, člen výrazu, jednočlen, mnohočlen, rovnost dvou výrazů zapiše slovní text pomocí výrazů s proměnnými (a naopak), vypočte hodnotu výrazu pro dané hodnoty proměnných provádí početní operace (sčítání, odčítání, násobení) s mnohočleny provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vytýkání umocní dvojčleny a rozloží dvojčleny na součin pomocí vzorců $(a + b)^2$, řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav a provádí zkoušku správnosti řešení rovnice rozhodne, jestli má rovnice jedno řešení, nekonečně mnoho řešení, nebo nemá řešení sestaví rovnici ze zadaných údajů slovní úlohy vyjádří neznámou ze vzorce matematizuje reálné situace využitím vlastností rovnic, při řešení úloh označí neznámou a sestaví rovnici posoudí reálnost výsledku řešené slovní úlohy a ověří ho zkouškou 	<ul style="list-style-type: none"> Druhá mocnina a odmocnina Výrazy s proměnnou Mnohočleny maximálně druhého stupně Lineární rovnice Výpočet neznámé ze vzorce Matematizace reálné situace s použitím proměnné Rozšiřující učivo: <ul style="list-style-type: none"> mocniny s přirozeným mocnitelem zápis čísla v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti, ve tvaru $a \cdot 10^n$, kde $a < 10$

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje pojmy umocňování a odmocňování určuje z paměti druhou mocninu čísel 1 – 15 a odmocninu těchto mocnin, určuje druhou mocninu a odmocninu přirozených a desetinných čísel pomocí tabulek a kalkulatoru ovládá pravidla pro umocňování a odmocňování zlomku a součinu dvou čísel určuje hodnotu číselného výrazu s druhou mocninou a odmocninou využívá geometrický význam druhé mocniny v praxi vysvětlí pojem proměnná, výraz s proměnnou, člen výrazu, jednočlen, mnohočlen, rovnost dvou výrazů zapiše slovní text pomocí výrazů s proměnnými (a naopak), vypočte hodnotu výrazu pro dané hodnoty proměnných provádí početní operace (sčítání, odčítání, násobení) s mnohočleny provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vytýkání umocní dvojčleny a rozloží dvojčleny na součin pomocí vzorců $(a + b)^2$, řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav a provádí zkoušku správnosti řešení rovnice rozhodne, jestli má rovnice jedno řešení, nekonečně mnoho řešení, nebo nemá řešení sestaví rovnici ze zadaných údajů slovní úlohy vyjádří neznámou ze vzorce matematizuje reálné situace využitím vlastností rovnic, při řešení úloh označí neznámou a sestaví rovnici posoudí reálnost výsledku řešené slovní úlohy a ověří ho zkouškou

8. ročník

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí základní statistické pojmy (statistický soubor, statistická jednotka, statistický znak, statistické šetření) a používá je určí četnost, aritmetický průměr, modus, medián provede jednoduché statistické šetření, zapíše jeho výsledky a zvolí vhodný diagram k jejich znázornění 	<ul style="list-style-type: none"> Základy statistiky Typy diagramů Rozšiřující učivo: <ul style="list-style-type: none"> účelně využívá tabulkový kalkulátor, výpočty provádí pomocí vzorců a funkcí, jež nabízí tabulkový kalkulátor v tabulkovém kalkulátoru vytváří grafy, k reprezentaci dat volí vhodný typ grafu;

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- vysvětlí základní statistické pojmy (statistický soubor, statistická jednotka, statistický znak, statistické šetření) a používá je
- určí četnost, aritmetický průměr, modus, medián
- provede jednoduché statistické šetření, zapíše jeho výsledky a zvolí vhodný diagram k jejich znázornění

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojmy odvěsna a přepona v pravoúhlém trojúhelníku používá Pythagorovu větu pro výpočet třetí strany pravoúhlého trojúhelníku vypočítá délku hrany, tělesovou a stěnovou úhlopříčku krychle a kvádry řeší praktické úlohy s využitím Pythagorovy věty, situaci načrtne, odhadne výsledek a ověří jeho reálnost, využívá potřebnou matematickou symboliku definuje a sestrojí kružnici a kruh, vysvětlí vztah mezi poloměrem a průměrem určí vzájemnou polohu kružnice a přímky (tečna, sečna, vnější přímká), vzájemnou polohu dvou kružnic (body dotyku) a narýsuje je účelně používá tvar zápisu Ludolfova čísla (desetinné číslo); vypočítá obvod a obsah kruhu a délku kružnice pomocí vzorců pomocí množiny všech bodů dané vlastnosti charakterizuje osu úhlu, osu úsečky a sestrojí je využívá Thaletovu kružnici při řešení úloh, sestrojí tečnu ke kružnici z bodu vně kružnice sestrojí rovinné útvary dle zadaných prvků při řešení konstrukční úlohy provádí rozbor úlohy, načrtne, diskuzi o počtu řešení, zapisuje postup konstrukce s využitím matematické symboliky (případně ji kombinuje se slovním vyjádřením); narýsuje kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku charakterizuje válec a kouli pracuje s půdorysem a nárysem válce odhaduje a vypočítá objem a povrch válce načrtne a sestrojí síť válce, válec vymodeluje načrtne obraz rotačního válce v rovině řeší aplikační slovní úlohy s využitím osvojených znalostí o válci, při řešení úloh provede rozbor úlohy a načrtne, vyhodnotí reálnost výsledku účelně využívá kalkulátor 	<ul style="list-style-type: none"> Pravoúhlý trojúhelník Pythagorova věta Kruh, kružnice Obvod a obsah kruhu Délka kružnice Množiny bodů dané vlastností Thaletova kružnice a věta Konstrukce rovinných útvarů: trojúhelníku, čtyřúhelníku (rovnoběžníku, lichoběžníku), kružnice Válec Objem a povrch válce a koule Síť válce Volné rovnoběžné promítání Postup při řešení aplikační slovní úlohy Rozšiřující učivo: <ul style="list-style-type: none"> vzorce a jejich geometrické zobrazení goniometrické funkce pro pravoúhlý trojúhelník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá		

8. ročník

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojmy odvěsna a přepona v pravoúhlém trojúhelníku používá Pythagorovu větu pro výpočet třetí strany pravoúhlého trojúhelníku vypočítá délku hrany, tělesovou a stěnovou úhlopříčku krychle a kvádra řeší praktické úlohy s využitím Pythagorovy věty, situaci načrtne, odhadne výsledek a ověří jeho reálnost, využívá potřebnou matematickou symboliku definuje a sestrojí kružnici a kruh, vysvětlí vztah mezi poloměrem a průměrem určí vzájemnou polohu kružnice a přímky (tečna, sečna, vnější přímka), vzájemnou polohu dvou kružnic (body dotyku) a narysuje je účelně používá tvar zápisu Ludolfova čísla (desetinné číslo); vypočítá obvod a obsah kruhu a délku kružnice pomocí vzorců pomocí množiny všech bodů dané vlastnosti charakterizuje osu úhlu, osu úsečky a sestrojí je využívá Thaletovu kružnici při řešení úloh, sestrojí tečnu ke kružnici z bodu vně kružnice sestrojí rovinné útvary dle zadaných prvků při řešení konstrukční úlohy provádí rozbor úlohy, načrtne, diskuzi o počtu řešení, zapisuje postup konstrukce s využitím matematické symboliky (případně ji kombinuje se slovním vyjádřením); narysuje kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku charakterizuje válec a kouli pracuje s půdorysem a nárysem válce odhaduje a vypočítá objem a povrch válce načrtne a sestrojí síť válce, válec vymodeluje načrtne obraz rotačního válce v rovině řeší aplikační slovní úlohy s využitím osvojených znalostí o válci, při řešení úloh provede rozbor úlohy a načrtne, vyhodnotí reálnost výsledku účelně využívá kalkulátor

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy			Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">řeší kombinatorické úlohy úsudkem a vysvětlí způsob řešenívyužívá při řešení netradičních geometrických úloh prostorovou představivost			<ul style="list-style-type: none">Kombinační úsudek v úloháchProstorová představivost	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:		přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Rozvoj schopností poznávání				

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> řeší kombinatorické úlohy úsudkem a vysvětlí způsob řešení využívá při řešení netradičních geometrických úloh prostorovou představivost

9. ročník

4+1 týdně, P

9. ročník

1. ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní a používá základní pojmy finanční matematiky (jistina, úroková míra, úrok, úrokovací doba, daň, inflace); vypočítá úrok z vkladu za jeden rok a daň z úroku získá základní informace o půjčkách a úvěrech řeší aplikační úlohy na procenta řeší soustavu dvou rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací a sčítací řeší slovní úlohy z praxe, provede rozbor úlohy, pro řešení zvolí známý algoritmus nebo řeší úlohu úsudkem, provede zkoušku správnosti řešení 	<ul style="list-style-type: none"> Základy finanční matematiky Peníze: inflace Finanční produkty: úročení <ul style="list-style-type: none"> Soustavy lineárních rovnic o dvou neznámých Rozšiřující učivo: <ul style="list-style-type: none"> lomený výraz složené úrokování produkty bank a peněžních ústav (bankovní karty, mince, bankovky, měna) grafické řešení soustav dvou rovnic tabulkový kalkulátor

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> objasní a používá základní pojmy finanční matematiky (jistina, úroková míra, úrok, úrokovací doba, daň, inflace); vypočítá úrok z vkladu za jeden rok a daň z úroku získá základní informace o půjčkách a úvěrech řeší aplikační úlohy na procenta řeší soustavu dvou rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací a sčítací řeší slovní úlohy z praxe, provede rozbor úlohy, pro řešení zvolí známý algoritmus nebo řeší úlohu úsudkem, provede zkoušku správnosti řešení

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozhodne, zda je daná závislost mezi dvěma veličinami funkcí, uvede příklady z běžného života určí definiční obor funkce, obor hodnot, funkční hodnotu vyjádří lineární funkci, konstantní funkci, přímou a nepřímou úměrnost tabulkou, rovnicí, grafem odhalí funkční vztah v textu úlohy využívá znalostí o funkcích k řešení praktických úloh 	<ul style="list-style-type: none"> Funkce Grafy funkcí <ul style="list-style-type: none"> Funkční vztah

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> rozhodne, zda je daná závislost mezi dvěma veličinami funkcí, uvede příklady z běžného života určí definiční obor funkce, obor hodnot, funkční hodnotu vyjádří lineární funkci, konstantní funkci, přímou a nepřímou úměrnost tabulkou, rovnicí, grafem odhalí funkční vztah v textu úlohy využívá znalostí o funkcích k řešení praktických úloh

9. ročník

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje shodné a podobné rovinné útvary určí poměr podobnosti z rozměru útvaru a naopak (na základě poměru podobnosti určí rozměry útvarů); využívá věty o podobnosti trojúhelníků (věta sss, uu, sus); charakterizuje jehlan, kužel a kouli pracuje s půdorysem a nárysem jehlanu a kužele využívá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti jehlanu, kuželu odhaduje a vypočítá objem a povrch jehlanu, kužele a koule využívá Pythagorovu větu při řešení metrických úloh v rovině a prostoru narýsuje síť jehlanu a kužele, vymodeluje tato tělesa načrtne a sestrojí jehlan ve volném rovnoběžném promítání načrtne kužel ve volném rovnoběžném promítání využívá podobnost při řešení slovních úloh, využívá měřítko mapy (plánu) k určení skutečných rozměrů a naopak řeší aplikační slovní úlohy s využitím osvojených znalostí o tělesech (jehlan, kužel), při řešení úloh provede rozbor úlohy a načrtne, vyhodnotí reálnost výsledku účelně využívá kalkulačtor 	<ul style="list-style-type: none"> Podobnost Věty o podobnosti trojúhelníků Jehlan a rotační kužel Koule Objem a povrch jehlanu, kužele a koule Sítě jehlanu a kužele Volné rovnoběžné promítání Podobnost v úlohách z praxe <p>Rozšiřující učivo:</p> <ul style="list-style-type: none"> orientovaný úhel, jednotková kružnice goniometrické funkce (sinus, kosinus, tangens a kotangens), včetně jejich vztahů trigonometrie pravouhlého trojúhelníku využití trigonometrie a goniometrie k řešení rovinných úloh a úloh z praxe
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- rozlišuje shodné a podobné rovinné útvary
- určí poměr podobnosti z rozměru útvaru a naopak (na základě poměru podobnosti určí rozměry útvarů);
- využívá věty o podobnosti trojúhelníků (věta sss, uu, sus);
- charakterizuje jehlan, kužel a kouli
- pracuje s půdorysem a nárysem jehlanu a kužele
- využívá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti jehlanu, kuželu
- odhaduje a vypočítá objem a povrch jehlanu, kužele a koule
- využívá Pythagorovu větu při řešení metrických úloh v rovině a prostoru
- narýsuje síť jehlanu a kužele, vymodeluje tato tělesa
- načrtne a sestrojí jehlan ve volném rovnoběžném promítání
- načrtne kužel ve volném rovnoběžném promítání
- využívá podobnost při řešení slovních úloh, využívá měřítko mapy (plánu) k určení skutečných rozměrů a naopak
- řeší aplikační slovní úlohy s využitím osvojených znalostí o tělesech (jehlan, kužel), při řešení úloh provede rozbor úlohy a načrtne, vyhodnotí reálnost výsledku
- účelně využívá kalkulačtor

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> řeší úlohy různým způsobem, zdůvodní optimální řešení řeší úlohy na prostorovou představivost s využitím poznatků a dovedností z jiných tematických a vzdělávacích oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> Optimalizace řešení úloh Aplikovaná matematika <p>Další náměty do výuky:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj podnikatelských kompetencí a strategického myšlení <p>Poznámka: Učitel využívá uvolněných úloh výzkumu PISA.</p>

9. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita		
Kritéria hodnocení <ul style="list-style-type: none"> řeší úlohy různým způsobem, zdůvodní optimální řešení řeší úlohy na prostorovou představivost s využitím poznatků a dovedností z jiných tematických a vzdělávacích oblastí 		

5.3 Informatika

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k: systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajobování pomocí věcných argumentů
komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

5.3.1 Informatika

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
			1	1
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	1	1	

Charakteristika předmětu

Tento předmět vede žáky k tomu, aby porozuměli tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, daty v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci. Pomáhá žákům porozumět reálnému světu s digitálními technologiemi.

Obsah vzdělávací oblasti Informatika se realizuje na 1. stupni ve 4. a 5. ročníku po jedné hodině týdně v předmětu Informatika a na 2. stupni v 6. – 9. ročníku po jedné hodině týdně v každém ročníku také v předmětu Informatika.

V 7. a 9. ročníku mají žáci možnost si tento předmět vybrat také jako povinně volitelný.

Žáci pracují v počítačové pracovně nebo v kmenových třídách s tablety s připojením k internetu. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskuzi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje a vyvozuje svá poznání.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence k učení
 - podporujeme samostatnost a tvořivost
 - vedeme žáky k vyhledávání a používání potřebných informací z internetu
 - podporujeme používání výpočetní techniky
 - přezkoumáváme řešení a postupy a pracujeme s chybou
- Kompetence k řešení problémů
 - podporujeme různé způsoby řešení problémů
 - podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
 - zaměřujeme se na praktické úlohy spojené s reálným životem
- Kompetence komunikativní
 - vedeme žáky k prezentaci svých názorů a myšlenek
 - uplatňujeme různé formy komunikace
- Kompetence sociální a personální
 - podporujeme spolupráci a kooperaci žáků
- Kompetence občanské
 - netolerujeme agresivní, hrubé a nezdvořilé projevy chování žáků
 - důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole stanovených ve vnitřních normách školy
 - netolerujeme nekamárácké chování a odmítání požadované pomoci
- Kompetence pracovní
 - kvalitně odvedená práce si zaslouží pochvalu
 - vedeme žáky k pořádku na svém pracovním místě
- Kompetence digitální
 - získáváme, vyhledáváme, sdílíme data, informace a digitální obsah
 - zaměřujeme se na využívání digitálních zařízení, na aplikace a služby
 - využíváme digitální technologie pro zefektivnění a zkvalitnění výsledků své práce

- seznamujeme se s novými technologiemi a kriticky hodnotíme jejich přínos a rizika jejich využívání

4. ročník

1 týdně, P

1. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji <ul style="list-style-type: none"> sdělí informaci obrázkem předá informaci pokódovanou pomocí textu či čísel najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu <ul style="list-style-type: none"> najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi <ul style="list-style-type: none"> pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí <ul style="list-style-type: none"> propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí 	<ul style="list-style-type: none"> hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálními zařízeními; uživatelské účty, hesla

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí

2. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyčte informace z daného modelu <ul style="list-style-type: none"> předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel zakóduje a dekoduje text zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji <ul style="list-style-type: none"> sdělí informaci obrázkem předá informaci pokódovanou pomocí textu či čísel 	<ul style="list-style-type: none"> data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> vyčte informace z daného modelu popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji

4. ročník

5. ročník

1 týdně, P

1. INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">• uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat<ul style="list-style-type: none">- <i>pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech</i>• v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi<ul style="list-style-type: none">- <i>nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky</i>- <i>určí, jak spolu prvky souvisí</i>• pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data<ul style="list-style-type: none">- <i>umístí data správně do tabulky</i>- <i>doplní prvky v tabulce</i>- <i>v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný</i>		<ul style="list-style-type: none">- systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi- práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
- pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

2. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy			Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů<ul style="list-style-type: none"><i>v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy</i><i>používá událostike spuštění činnosti postav</i>popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení<ul style="list-style-type: none"><i>v programu najde a opraví chyby</i>v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy<ul style="list-style-type: none"><i>rozpozná opakující se vzory, používá opakovávání</i><i>stanoví, co se bude opakovat a kolikrát</i><i>vytvoří a použije nový blok</i><i>upraví program pro obdobný problém</i>ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu<ul style="list-style-type: none"><i>upraví program pro obdobný problém</i>			<ul style="list-style-type: none">řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaciprogramování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programukontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem	
Průřezová témata			přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. ročník

Kritéria hodnocení

- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

3. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ**Očekávané výstupy****žák:**

- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
 - pomocí obrázku znázorní vztahy mezi objekty
 - pomocí obrázku znázorní jev
- vyčte informace z daného modelu
 - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy

Učivo

- data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů
- kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace
- modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka

Průřezová témata**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Kritéria hodnocení**

- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
- vyčte informace z daného modelu

6. ročník

1 týdně, P

1. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ**Očekávané výstupy****žák:**

- navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu
 - rozpozná zakódované informace kolem sebe
 - zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady
 - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer
 - zakóduje v obrázku barvy více způsoby
 - zakóduje obrázek pomocí základních geometrických tvarů
 - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu
 - ke kódování využívá i binární čísla

Učivo

- data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat
- kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastností; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity
- modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy

Průřezová témata**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Kritéria hodnocení**

- navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu

6. ročník

2. INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů <ul style="list-style-type: none"> popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat <ul style="list-style-type: none"> najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka vs. graf) odpoví na otázky na základě dat v tabulce popíše pravidla uspořádání v existující tabulce sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu <ul style="list-style-type: none"> doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy navrhne tabulku pro záznam dat propojí data z více tabulek či grafů 	<ul style="list-style-type: none"> informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů
- získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat
- sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu

3. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos <ul style="list-style-type: none"> nainstaluje a odinstaluje aplikaci uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory vybere vhodný formát pro uložení dat pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky <ul style="list-style-type: none"> vytvoří jednoduchý model domácí sítě spravuje sdílení souborů pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače <ul style="list-style-type: none"> spravuje sdílení souborů vysvětlí postup při řešení problému s digitálními zařízeními - nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení) dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení <ul style="list-style-type: none"> zkontroluje, zda jsou části počítače správně propjeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy popíše metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva 	<ul style="list-style-type: none"> hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. ročník

Kritéria hodnocení

- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
- vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky
- poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače
- dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení

7. ročník

1 týdně, P

1. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy

žák:

- vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní
 - vysvětlí známé modely jevů, situací, činností
 - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy
 - pomocí orientovaných grafů řeší problémy
- zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji
 - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku
 - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností

Učivo

- data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat
- kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastností; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity
- modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy

Průřezová témata

přesahy do učebních bloků:

přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní
- zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji

2. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy

Učivo

- hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka
- počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva
- řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení
- bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat
- digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí

7. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

3. INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy	Učivo
	<p>- informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti</p> <p>- návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel</p> <p>- hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

4. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen <ul style="list-style-type: none"> v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost po přečtení programu vysvětlí, co vykoná vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému <ul style="list-style-type: none"> ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné <ul style="list-style-type: none"> používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu <ul style="list-style-type: none"> ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby 	<p>- algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu</p> <p>- programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné</p> <p>- kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu</p> <p>- tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
- vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

8. ročník

8. ročník

1 týdně, P

1. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy	Učivo	
	- data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat - kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity - modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

2. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen <ul style="list-style-type: none"> po přečtení programu vysvětlí, co vykoná diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému <ul style="list-style-type: none"> v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému diskutuje různé programy pro řešení problému hotový program upraví pro řešení příbuzného problému v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné <ul style="list-style-type: none"> používá podmínky pro větvení programu spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav používá souřadnice pro programování postav používá parametry v blocích, ve vlastních blocích vytvoří proměnnou, změni její hodnotu, přečte a použije její hodnotu ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu <ul style="list-style-type: none"> ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby 	- algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu - programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné - kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu - tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

8. ročník

Kritéria hodnocení

- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
- vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

3. INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy

Žák:

- vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat
 - řeší problémy výpočtem s daty
 - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když)
 - při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky
 - přepíše do tabulky dat nový záznam
 - seřadí tabulku podle daného kritéria
- nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat
 - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy

Učivo

- informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti
- návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel
- hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislosti

Průřezová témata

přesahy do učebních bloků:

přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat
- nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat

4. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy

Učivo

- hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka
- počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva
- řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení
- bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat
- digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí

Průřezová témata

přesahy do učebních bloků:

přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

8. ročník

9. ročník

1 týdně, P

1. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy		Učivo	
		<ul style="list-style-type: none">- data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat- kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity- modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
Kritéria hodnocení			

2. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: <ul style="list-style-type: none">• rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení<ul style="list-style-type: none">- řeší problémy sestavením algoritmu- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému• vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému<ul style="list-style-type: none">- vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní- diskutuje různé programy pro řešení problému• v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné<ul style="list-style-type: none">- řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků- hotový program upraví pro řešení příbuzného problému- zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně• ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu<ul style="list-style-type: none">- ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby		<ul style="list-style-type: none">- algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu- programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné- kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu- tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například rozklad příběhů, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none">• rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení• vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému• v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné• ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu			

3. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě <ul style="list-style-type: none"> pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos <ul style="list-style-type: none"> vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat na příkladu ukáže jaký význam má komprese dat vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky <ul style="list-style-type: none"> diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní vysvětlí vrstevníkoví, jak fungují některé služby internetu poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače <ul style="list-style-type: none"> poradí si s typickými závadami počítače dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení <ul style="list-style-type: none"> vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu 	<ul style="list-style-type: none"> hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení

5.4 Člověk a jeho svět

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávání v oblasti člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně

přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů. Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

Je možné tradičně vytvářet jeden předmět v 1. - 3. ročníku (tj. přiřazovat očekávaným výstupům pro 1. období vhodné učivo vybrané z jednotlivých tematických okruhů) a dva předměty ve 4. a 5. ročníku (tj. tematické okruhy 1, 2 a 3 využít jako základ pro Vlastivědu a okruhy 4 a 5 pro Přírodovědu), je však možné vytvářet jen jeden předmět i ve 4. a 5. ročníku nebo jeden souvislý předmět od 1. do 5. ročníku. Není nutno se vždy striktně držet tematických okruhů, podle potřeby je lze různě strukturovat, propojovat učivo a přiřazovat ho k očekávaným výstupům.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od neznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické, funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemoci a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

5.4.1 Prvouka

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
2	2	2+1		
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	

Charakteristika předmětu

Prvouka se vyučuje se v 1. a 2. ročníku dvě hodiny týdně, ve 3. ročníku tři hodiny týdně.

V textech žáci nachází souvislosti mezi proměnami přírody a činností člověka. Křížovky, doplňovačky, rébusy, hádanky a další úkoly vedou žáky ke čtení s porozuměním. Orientace v mapách a v kalendáři, využívání atlasů a encyklopedií rozvíjí u žáků čtenářskou gramotnost.

Tento předmět napomáhá k:

- pozorování a pojmenování věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- utváření se v něm prvotní ucelený obraz světa
- poznávání sebe i nejbližšího okolí
- seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti
- porozumění soudobému způsobu života, jeho problémů i přednostem
- vnímání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

Jak rozvíjí předmět PRVOUKA klíčové kompetence žáků:

1. Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímá a v čem by v budoucnu mohli uspět

- poznávání podstaty zdraví a příčin nemocí
- upevňování preventivního chování
- orientace ve světě informací, časové a místní propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- učitel pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- učitel motivuje žáky pro celoživotní učení

2. Kompetence k řešení problémů

- žáci si upevňují účelné rozhodování v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti
- poznávají a ovlivňují svou jedinečnost
- učitel pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- učitel učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi, využívají různých zdrojů

3. Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech
- jsou vedeni k samotnému a sebevědomému vystupování a jednání k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- přirozeně vyjadřují pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- učitel podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, k vzájemnému naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemně si pomáhají a radí

4. Kompetence sociální a personální

- žáci pracují ve skupině
- efektivně spolupracují na řešení problémů
- učí se respektovat názory druhých
- přispívají k diskusi
- učitel učí věcně argumentovat
- učitel vede děti k oceňování svých názorů a přínosů

5. Kompetence občanské

- učitel utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- učitel motivuje žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
- učitel vede žáky k respektování pravidel

6. Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- dodržují stanovená pravidla, plní své povinnosti a úkoly
- učitel učí žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení

1. ročník

1. ročník

2 týdně, P

1. - domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí a riziková místa a situace v nejbližším okolí <ul style="list-style-type: none"> zná prostředí školy, třídy, dodržuje režim, rozlišuje nežádoucí formy chování rozliší čas práce a odpočinku orientuje se v nejbližším okolí školy pozná důležité dopravní značky v okolí školy 	<ul style="list-style-type: none"> adresa bydliště naš dům, náš byt vztah k domovu domácí příprava žáka

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Mezilidské vztahy Komunikace Poznávání lidí		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí a riziková místa a situace v nejbližším okolí

2. - škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí a riziková místa a situace v nejbližším okolí <ul style="list-style-type: none"> zná prostředí školy, třídy, dodržuje režim, rozlišuje nežádoucí formy chování rozliší čas práce a odpočinku orientuje se v nejbližším okolí školy pozná důležité dopravní značky v okolí školy 	<ul style="list-style-type: none"> naše škola hra, učení, práce orientace v prostoru školy naše třída, školní pomůcky základní hygienické učební návyky cesta do školy, bezpečnost po cestě, vozovka, chodník, křižovatka, přechod pro chodce, světelná znamení vstup do školy - změna v dosavadním způsobu života nové vztahy - ke spolužákům, učitelům, pracovníkům školy učení - základní činnost ve škole (poznávání, nové návyky, dovednosti, spolupráce, úkoly ap.); pomůcky, vhodné oblečení prostory školy a jejich funkce - učebny, šatny, ředitelna, sborovna, kabinety, odpočinkové prostory, sportoviště, okolí školy školní režim a řád, jak je škola organizována - rozvrh hodin, přestávky, volné dny, prázdniny; stravování, pohyb v prostorách školy aj. vhodné prostředí pro práci a odpočinek ve škole, zdravé pracovní a odpočinkové návyky - sezení, stání, nošení školní tašky, pohybová aktivita aj. bezpečná cesta do školy a ze školy; činnost chodce v silničním provozu, poznávání důležitých dopr. značek v okolí školy ***** poznávání prostorů školy, orientace ve škole a nejbližším okolí bezpečný příchod do školy a odchod ze školy podle dopravních značek a světelné signalizace osvojování vhodného chování ke spolužákům (k chlapcům, dívkám), učitelům, jiným osobám; způsoby vstupu do různých místností ve škole, chování v jídelně ap. osvojování způsobů a možností vyjádřit svá přání, názory, problémy ukázky nejvhodnějších pracovních a odpočinkových poloh, správného nošení aktovky, vhodné relaxace ap. upevňování základních režimových návyků - stravování, pitný režim, osobní hygiena ap.

1. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Komunikace Poznávání lidí		

Kritéria hodnocení

- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí a riziková místa a situace v nejbližším okolí

3. - obec (město), místní krajina - její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí a riziková místa a situace v nejbližším okolí - <i>zná prostředí školy, třídy, dodržuje režim, rozlišuje nežádoucí formy chování</i> - <i>rozliší čas práce a odpočinku</i> - <i>orientuje se v nejbližším okolí školy</i> - <i>pozná důležité dopravní značky v okolí školy</i> 	- místo, kde žiju

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika		

Kritéria hodnocení

- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí a riziková místa a situace v nejbližším okolí

4. - rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy,

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - <i>orientuje se v nejbližších příbuzenských vztazích</i> - <i>hovoří o významu rodiny</i> 	- život rodiny - podíl členů rodiny na práci v domácnosti - práce a zábava - rodinná oslava - příprava na Vánoce

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy		

Kritéria hodnocení

- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům

5. - chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování

Očekávané výstupy	Učivo
	- kladné a záporné vlastnosti lidí

1. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ		

Kritéria hodnocení

6. - orientace v čase a časový řád - určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v celých hodinách režim dne vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí <ul style="list-style-type: none"> rozliší čtyři roční období charakterizuje jednotlivé měsíce ročních období 	<ul style="list-style-type: none"> základní orientace v čase - dnes, zítra, včera, dříve, později části dne školní rok, kalendářní rok, Nový rok orientace v celých hodinách denní režim roční období charakteristika jednotlivých ročních období změny v přírodě

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí

7. - současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v celých hodinách režim dne 	<ul style="list-style-type: none"> denní režim

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

8. - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba

Očekávané výstupy	Učivo
	<ul style="list-style-type: none"> třídění odpadu péče o prostředí školy

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Ekosystémy Základní podmínky života		

Kritéria hodnocení

1. ročník

9. - lidské tělo - životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví <ul style="list-style-type: none"> seznamuje se s elementárními částmi lidského těla ví, jak postupovat v případě úrazu zná důležitá telefonní čísla 	<ul style="list-style-type: none"> lidské tělo a jeho základní části zdraví, nemoc, úraz a jejich prevence chování za mimořádných událostí důležitá telefonní čísla základy první pomoci základní hygienické návyky

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví

10. - péče o zdraví, zdravá výživa - denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava;

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví <ul style="list-style-type: none"> seznamuje se s elementárními částmi lidského těla ví, jak postupovat v případě úrazu zná důležitá telefonní čísla 	<ul style="list-style-type: none"> první pomoc základy správné životosprávy organizace dne práce, odpočinek

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví

11. - osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu <ul style="list-style-type: none"> zná základní pravidla silničního provozu zná dopravní značky v nejbližším okolí školy a místě bydliště, popíše je reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech <ul style="list-style-type: none"> respektuje pravidla chování v situacích, které by mohly ohrozit jeho zdraví v běžných činnostech školy uplatňuje pravidla chůze po chodníku a po silnici bezpečně překona silnici rozlišuje bezpečná a nebezpečná místa pro hru v modelových situacích prokáže znalost správného cestování autem rozezná a používá bezpečnou cestu do školy 	<ul style="list-style-type: none"> dopravní výchova chování při mimořádných událostech silniční provoz chodník místo pro hru přecházení cestování cesta do školy

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

1. ročník

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech • v běžných činnostech školy uplatňuje pravidla chůze po chodníku a po silnici • bezpečně překoná silnici • rozlišuje bezpečná a nebezpečná místa pro hru • v modelových situacích prokáže znalost správného cestování autem • rozezná a používá bezpečnou cestu do školy

2. ročník

2 týdně, P

1. - domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">• vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí a riziková místa a situace v nejbližším okolí<ul style="list-style-type: none">- <i>orientuje se v okolí školy a svého bydliště</i>- <i>zná adresu svého bydliště</i>- <i>pamatuje si adresu bydliště</i>- <i>dokáže pojmenovat a ukázat specifické orientační body v okolí bydliště</i>	<ul style="list-style-type: none">- adresa bydliště- místo, kde bydlím- orientace v místě bydliště	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Poznávání lidí Mezilidské vztahy		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> • vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí a riziková místa a situace v nejbližším okolí

2. - škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">• vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí a riziková místa a situace v nejbližším okolí<ul style="list-style-type: none">- <i>orientuje se v okolí školy a svého bydliště</i>- <i>zná adresu svého bydliště</i>- <i>pamatuje si adresu bydliště</i>- <i>dokáže pojmenovat a ukázat specifické orientační body v okolí bydliště</i>		<ul style="list-style-type: none">- rozvrh hodin- cesta do školy, bezpečnost po cestě, základní dopravní značky, riziková místa a situace- naše třída
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Kreativita		

2. ročník

Kritéria hodnocení

- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí a riziková místa a situace v nejbližším okolí

3. - obec (město), místní krajina - její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí a riziková místa a situace v nejbližším okolí <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v okolí školy a svého bydliště - zná adresu svého bydliště - pamatuje si adresu bydliště - dokáže pojmenovat a ukázat specifické orientační body v okolí bydliště 	<ul style="list-style-type: none"> - obec - místo, kde žiju, - okolní obce, města, řeky, hory - krajina kolem nás (nížina, pahorkatina, hornatina) - jednoduchá orientace na mapě - Loučka a okolní vesnice a města

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět		

Kritéria hodnocení

- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí a riziková místa a situace v nejbližším okolí

4. - mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky

Očekávané výstupy	Učivo
	<ul style="list-style-type: none"> - seznámení s mapami (Česká republika, Zlínský kraj, okres Vsetín) - značky na mapě - jednoduchá orientace na mapě - hory, řeky, nížiny, města, ...

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení**5. - rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy,**

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje další rodinné příslušníky nad rámec vlastní rodiny - uvědomuje si věkové rozdíly a posloupnost • odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí povolání rodičů a objasní další jemu známá povolání • uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost <ul style="list-style-type: none"> - porovnává zvyky a práci lidí v minulosti a současnosti • projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům <ul style="list-style-type: none"> - respektuje pravidla chování v situacích, které by mohly ohrozit jeho zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> - moje rodina - blízké příbuzenské vztahy - jednoduchý rodokmen rodiny - povinnosti členů rodiny - život a funkce rodiny - zaměstnání rodičů

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. ročník

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům

6. - chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost <i>- porovnává zvyky a práci lidí v minulosti a současnosti</i> dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných <i>-</i> chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě <i>- je veden k ochraně svého bezpečí při jednání s neznámými lidmi</i> projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům <i>- respektuje pravidla chování v situacích, které by mohly ohrozit jeho zdraví</i> 	<ul style="list-style-type: none"> pravidla slušného chování, chování nežádoucí a nepřijatelné ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality rizikové chování, předcházení konfliktům

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Etnický původ		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům

7. - orientace v čase a časový řád - určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti <i>- vyjmenuje měsíce, rozlišuje pojmy minuta, hodina, den, týden, měsíc, rok</i> <i>- posoudí posloupnost včera, dnes a zítra</i> <i>- rozpozná na hodinách celou, půl, čtvrt a třičtvrtě</i> <i>- vyznačí čas na digitálním displeji</i> pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích <i>- pozoruje a porovnává změny v přírodě v závislosti na ročních obdobích</i> stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí 	<ul style="list-style-type: none"> určování času - vteřina, minuta, hodina, den, týden, měsíc, rok poznávání hodin (čtvrt, půl, třičtvrtě, celá hodina) na nástěnných i digitálních hodinách dny v týdnu, dny práce a odpočinku rok kalendářní a školní roční období a jejich charakteristika měsíce v roce rizika v přírodě - rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přír. vlivy a ochrana před nimi

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. ročník

Kritéria hodnocení

- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí

8. - současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní**Očekávané výstupy****žák:**

- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
 - vyjmenuje měsíce, rozlišuje pojmy minuta, hodina, den, týden, měsíc, rok
 - posoudí posloupnost včera, dnes a zítra
 - rozpozná na hodinách celou, půl, čtvrt a třičtvrtě
 - vyznačí čas na digitálním displeji

Učivo

- předměty denní potřeby
- denní režim

Průřezová témata**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Kritéria hodnocení**

- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

9. - rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob**Očekávané výstupy****žák:**

- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
 - pozoruje a porovnává změny v přírodě v závislosti na ročních obdobích
- rozřadí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
 - provádí jednoduché pokusy, pozoruje a upevňuje si a rozšiřuje poznatky o rostlinách
 - určí a rozřadí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků
 - opakuje a upevňuje si poznatky o určených savcích a ptácích

Učivo

- základní popis ptáka, čtyřnohého zvířete (kočka, kůň, pes,...)
- rostliny a živočichové na jaře, v létě, na podzim a v zimě
- houby jedlé, nejedlé a jedovaté
- hospodářská zvířata
- domácí mazlíčci
- stromy listnaté a jehličnaté
- pokojové rostliny
- druhy ovoce a zeleniny

Průřezová témata

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy

Základní podmínky života

přesahy do učebních bloků:**přesahy z učebních bloků:****Kritéria hodnocení**

- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- rozřadí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě

10. - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba**Očekávané výstupy****Učivo**

- ochrana přírody
- recyklace odpadů

Průřezová témata

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Vztah člověka k prostředí

přesahy do učebních bloků:**přesahy z učebních bloků:****Kritéria hodnocení**

2. ročník

11. - lidské tělo - životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví <ul style="list-style-type: none"> - <i>dodržuje základní hygienické návyky</i> - <i>orientuje se v režimu dne</i> - <i>shromáždí a porovná kladné a záporné poznatky ve vztahu ke zdraví</i> - <i>zná základní části lidského těla</i> - <i>upevňuje si základní postupy při preventivní péči o své zdraví a tělo</i> - <i>rozlišuje nemoc a úraz</i> 		<ul style="list-style-type: none"> - stavba těla člověka, základní funkce a projevy - základní hygienické návyky - životní potřeby člověka 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí			

Kritéria hodnocení

- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví

12. - péče o zdraví, zdravá výživa - denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava;

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví <ul style="list-style-type: none"> - <i>dodržuje základní hygienické návyky</i> - <i>orientuje se v režimu dne</i> - <i>shromáždí a porovná kladné a záporné poznatky ve vztahu ke zdraví</i> - <i>zná základní části lidského těla</i> - <i>upevňuje si základní postupy při preventivní péči o své zdraví a tělo</i> - <i>rozlišuje nemoc a úraz</i> • dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času 		<ul style="list-style-type: none"> - péče o zdraví - zdravý životní styl, správná výživa, vhodná skladba stravy - význam pohybu pro zdraví - první pomoc - nemoc, úraz, postižení - čistota a zdraví - základy první pomoci - důležitá telefonní čísla, použití tísňových linek - normální a zvýšená teplota, horečka - prevence nemocí a úrazů - návykové látky, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

Kritéria hodnocení

- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času

2. ročník

13. - osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě - je veden k ochraně svého bezpečí při jednání s neznámými lidmi • uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu - bezpečně se chová při cestě do školy - vymezí význam pojmu chodec a cyklista - pozná dopravní značky v okolí školy a nejbližším okolí bydliště • správně používá pravidla chování na stezkách pro chodce (při akcích školy) • rozezná vybrané značky pro chodce • bezpečně překoná silnici se světelnými signály • rozlišuje a používá bezpečná místa pro hru • v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje pravidla správného cestování dopravními prostředky • rozezná a používá bezpečnou cestu do školy, zvládá modelové situace "sám domů" • ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • rozezná nebezpečí různého charakteru 	<ul style="list-style-type: none"> - chování člověka za mimořádných situací a rizika s nimi spojená (požáry) - zásady slušného chování, chování nežádoucí - čísla tísňového volání - integrovaný záchranný systém Dopravní výchova • silniční provoz (chodec, cyklista, dopravní prostředky) • chodník a stezka pro chodce • základní značky • silnice (pravidla chůze po silnici, reflexní doplňky) • místo pro hru (vhodná a nevhodná místa ke hře) • přecházení • cestování dopravními prostředky • cesta do školy

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě • uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu • správně používá pravidla chování na stezkách pro chodce (při akcích školy) • rozezná vybrané značky pro chodce • bezpečně překoná silnici se světelnými signály • rozlišuje a používá bezpečná místa pro hru • v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje pravidla správného cestování dopravními prostředky • rozezná a používá bezpečnou cestu do školy, zvládá modelové situace "sám domů" • ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • rozezná nebezpečí různého charakteru

3. ročník

2+1 týdně, P

3. ročník

1. - domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy a cestu na určené místo - rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich - seznámí se s buzolou - pohybuje se bezpečně v přírodě 		Učivo <ul style="list-style-type: none"> - orientace v místě bydliště - adresa bydliště
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Poznávání lidí Mezilidské vztahy MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení <ul style="list-style-type: none"> • vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí 		

2. - škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy a cestu na určené místo - rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich - seznámí se s buzolou - pohybuje se bezpečně v přírodě 		Učivo <ul style="list-style-type: none"> - naše třída - bezpečná cesta do školy, dopravní provoz v obci - riziková místa a situace
Průřezová témata ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení <ul style="list-style-type: none"> • vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí 		

3. ročník

3. - obec (město), místní krajina - její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">• vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy a cestu na určené místo- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich- seznámí se s buzolou- pohybuje se bezpečně v přírodě		<ul style="list-style-type: none">- obec - místo, kde žiju,- okolní obce, města, řeky, hory- krajina kolem nás (nížina, pahorkatina, hornatina)- jednoduchá orientace na mapě - Loučka a okolní vesnice a města- dopravní síť
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí

4. - mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky

Očekávané výstupy			Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě)<ul style="list-style-type: none">začlení obec do příslušného krajepozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí			<ul style="list-style-type: none">seznámení s mapami (Česká republika, Zlínský kraj, okres Vsetín)značky na mapějednoduchá orientace na mapě - hory, řeky, nížiny, města, ...
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět			

Kritéria hodnocení

- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě)

5. - rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy,

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi vyjádří na základě vlastní zkušenosti základní vztahy mezi lidmi vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině a v obci rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům 	<ul style="list-style-type: none"> blízké příbuzenské vztahy jednoduchý rodokmen rodiny

3. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ Lidské vztahy OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Mezilidské vztahy Komunikace Poznávání lidí		

Kritéria hodnocení

- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům

6. - chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost <i>- konkretizuje pojmy rodný kraj, domov, vlast</i> • dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných <i>- aplikuje naučené způsoby chování na modelových situacích ohrožujících zdraví</i> <i>- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s rozvojem zdraví a jeho preventivní ochrany</i> <i>- dokáže přivolat lékařskou pomoc a ošetří drobná poranění (krvácení z nosu, odřenina, drobná řezná rána, opařenina a popálenina)</i> • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě <i>- seznamuje se s krizovými situacemi (šikana, týrání, sexuální zneužívání) a učí se dbát na vlastní bezpečí</i> <i>- zná, případně vyhledá čísla linky důvěry</i> <i>- osvojuje si na modelových situacích odmítání návykových látek</i> • projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům 	<ul style="list-style-type: none"> - pravidla slušného chování - chování nežádoucí - vlastnosti lidí - ohleduplnost - etické zásady - zvládnutí vlastní emocionality - rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Poznávání lidí Komunikace Seberegulace a sebeorganizace VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát		

Kritéria hodnocení

- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost
- dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům

3. ročník

7. - základní globální problémy - významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti,

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost - konkretizuje pojmy <i>rodný kraj, domov, vlast</i> 		- problémy životního prostředí
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

8. - orientace v čase a časový řád - určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - určí čas jako fyzikální veličinu - orientuje se bezpečně v kalendářním a školním roce 		<ul style="list-style-type: none"> - určování času - vteřina, minuta, hodina, den, týden, měsíc, rok - roční období a jejich charakteristika - rizika v přírodě spojená s ročním obdobím
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

9. - současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, - objasňuje odlišnosti způsobu života a bydlení dříve a nyní - vyhledává a shromažďuje poznatky o památkách svého regionu a využívá jich - seznámí se s pověstmi daného regionu • uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost - konkretizuje pojmy <i>rodný kraj, domov, vlast</i> 		<ul style="list-style-type: none"> - denní režim - způsob života na vesnici a ve městě - bydlení a okolí lidských příbytků - státní svátky
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání		

Kritéria hodnocení

- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu,
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

3. ročník

10. - regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) <ul style="list-style-type: none"> začlení obec do příslušného kraje pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, <ul style="list-style-type: none"> objasňuje odlišnosti způsobu života a bydlení dříve a nyní vyhledává a shromažďuje poznatky o památkách svého regionu a využívá jich seznámí se s pověstmi daného regionu 	<ul style="list-style-type: none"> seznámení se s pověstmi daného regionu vyhledávání informací o památkách našeho regionu výstavy a kulturní akce dle aktuální nabídky

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu,

11. - látky a jejich vlastnosti - třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje prvky živé a neživé přírody určí a roztřídí některé přírodniny zkoumá základní společenstva v daných lokalitách regionu zdůvodní podstatu vzájemných vztahů mezi organismy porovnává základní projevy života na konkrétních organismech prakticky třídí organismy do skupin a využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů <ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché pokusy u skupin známých látek určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti podrobně zkoumá vlastnosti vody, vzduchu a půdy hodnotí a uvědomuje si význam vody, vzduchu a půdy pro život změří základní veličiny pomocí jednotkových nástrojů a přístrojů 	<ul style="list-style-type: none"> různé materiály kolem nás - dřevo, papír, látka, kov, umělá hmota atd.; jak se získávají, vyrábějí, k čemu se používají předměty denní potřeby třídění a porovnávání látek zjišťování vlastností látek praktické měření veličin základní vlastnosti předmětů: skupenství, tvar, rozměr, hmotnost, teplota, struktura (povrch), barva, lesk, vůně aj jednoduché fyzikální a chemické pokusy s použitím základních měřících pomůcek: vah, teploměrů, měřítka (pásma), zkumavek, kalibrovaných nádobek ap. - vyjádření, zaznamenání zjištěných skutečností (slovem, písemně, kresbou)

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

3. ročník

12. - voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení,

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích<ul style="list-style-type: none">vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních obdobírozlišuje aktivity prospívající životnímu prostředí a zdraví člověka a naopakroztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě<ul style="list-style-type: none">rozlišuje prvky živé a neživé přírodyurčí a roztřídí některé přírodninyzkoumá základní společenstva v daných lokalitách regionuzdůvodní podstatu vzájemných vztahů mezi organismyporovnává základní projevy života na konkrétních organismechprakticky třídí organismy do skupin a využívá k tomu jednoduché klíče a atlasydodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných<ul style="list-style-type: none">aplikuje naučené způsoby chování na modelových situacích ohrožujících zdravíuplatňuje základní dovednosti a návyky související s rozvojem zdraví a jeho preventivní ochranydokáže přivolat lékařskou pomoc a ošetří drobná poranění (krvácení z nosu, odřenina, drobná řezná rána, opařenina a popálenina)		<ul style="list-style-type: none">neživá příroda, přírodninyvoda, její výskyt, vlastnosti, formy, čistota a úprava vody, ochrana vodních zdrojůvzduch, jeho vlastnosti, proudění vzduchu, čistota a ochrana ovzduší - počasí, změny počasíoheň, jeho vlastnosti; ochrana před požáry, popálením, ochrana před bleskempitná, užitková a odpadová voda - šetření vodousledování čistoty vzduchu a omezení činností při smogovém zamořeníprevence úrazůprvní pomoc při drobných poraněních	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Ekosystémy			
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none">pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobíchroztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitědodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných			

3. ročník

13. - nerosty a horniny, půda - některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání,

Očekávané výstupy		
žák: <ul style="list-style-type: none"> pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období rozlišuje aktivity prospívající životnímu prostředí a zdraví člověka a naopak roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje prvky živé a neživé přírody určí a roztřídí některé přírodniny zkoumá základní společenstva v daných lokalitách regionu zdůvodní podstatu vzájemných vztahů mezi organismy porovnává základní projevy života na konkrétních organismech prakticky třídí organismy do skupin a využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů <ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché pokusy u skupin známých látek určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti podrobně zkoumá vlastnosti vody, vzduchu a půdy hodnotí a uvědomuje si význam vody, vzduchu a půdy pro život změří základní veličiny pomocí jednotkových nástrojů a přístrojů 		
Učivo		
<ul style="list-style-type: none"> nejznámější nerosty a horniny, které se vyskytují v blízkém okolí, jejich vlastnosti a výskyt, hospodářsky důležité horniny a nerosty půda, její vznik a vlastnosti, využívání a ochrana půdy 		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

14. - rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob

Očekávané výstupy		
žák: <ul style="list-style-type: none"> pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období rozlišuje aktivity prospívající životnímu prostředí a zdraví člověka a naopak roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje prvky živé a neživé přírody určí a roztřídí některé přírodniny zkoumá základní společenstva v daných lokalitách regionu zdůvodní podstatu vzájemných vztahů mezi organismy porovnává základní projevy života na konkrétních organismech prakticky třídí organismy do skupin a využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy 		
Učivo		
<ul style="list-style-type: none"> živá příroda, jedinečnost života na Zemi, podmínky života organismů proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích, reakce organismů na roční období rostliny - znaky života rostlin, jejich životní potřeby a projevy, průběh života rostlin pojmy: vysvětlit rozdíly mezi dřevinami, bylinami, houbami - savci, ptáky, plazy, rybami, obojživelníky, hmyzem ap. známé a snadno dostupné druhy rostlin, stavba těla a jeho částí u některých druhů rostlin, funkce jednotlivých částí rostlin význam rostlin pro člověka - okrasné, užitkové; péče o rostliny v přírodě, v domácnosti; chráněné, ohrožené rostliny živočišná říše - znaky života živočichů, jejich životní potřeby a projevy, průběh a způsob života živočichů základní skupiny živočichů, stavba těla vybraných živočichů, funkce jednotlivých částí těla živočichové ve volné přírodě živočichové chovaní lidmi - užitková, hospodářská, domácí zvířata chráněné a ohrožené druhy živočichů, péče o živočichy v přírodě a v zajetí sledování života rostlin, jejich reakce na světlo, teplo, vodu; samostatné pěstování některé rostliny 		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí Základní podmínky života		

3. ročník

Kritéria hodnocení

- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě

15. - životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd,

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období - rozlišuje aktivity prospívající životnímu prostředí a zdraví člověka a naopak 	<ul style="list-style-type: none"> - pozorování práce na poli, v sadu, parku, zahradě ap. (podle podmínek školy); popis pozorovaných skutečností (slovem, kresbou) - význam chráněných území, zoologických zahrad, botanických zahrad - zacházení s drobnými domácími zvířaty, znát pravidla bezpečnosti při kontaktu s neznámými (jedovatými) rostlinami a zvířaty

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Základní podmínky života		

Kritéria hodnocení

- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

16. - rovnováha v přírodě - význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období - rozlišuje aktivity prospívající životnímu prostředí a zdraví člověka a naopak 	<ul style="list-style-type: none"> - proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích - pochopení příčiny některých přírodních dějů a zákonitostí - vnímavé pozorování světa kolem sebe - rozlišovat předměty denní potřeby, předměty pro práci a zábavu, orientovat se v jejich využití - ekologické chování (šetření vody, energie, papíru,...)

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy		

Kritéria hodnocení

- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

17. - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - aplikuje naučené způsoby chování na modelových situacích ohrožujících zdraví - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s rozvojem zdraví a jeho preventivní ochrany - dokáže přivolat lékařskou pomoc a ošetří drobná poranění (krvácení z nosu, odřenina, drobná řezná rána, opařenina a popálenina) 	<ul style="list-style-type: none"> proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích - pochopení příčiny některých přírodních dějů a zákonitostí - vnímavé pozorování světa kolem sebe - rozlišovat předměty denní potřeby, předměty pro práci a zábavu, orientovat se v jejich využití - ekologické chování (šetření vody, energie, papíru,...)

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí		

3. ročník

Kritéria hodnocení

- dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných

18. - lidské tělo - životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi <ul style="list-style-type: none"> - vyjádří na základě vlastní zkušenosti základní vztahy mezi lidmi - vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině a v obci - rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci • projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům <ul style="list-style-type: none"> - obhájí při konkrétní činnosti své názory - přizná svou chybu - řeší problém v kolektivu - snaží se rozpoznat ve svém okolí jednání a chování, která nelze tolerovat, a která porušují základní lidská práva • uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost <ul style="list-style-type: none"> - konkretizuje pojmy rodný kraj, domov, vlast • uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví <ul style="list-style-type: none"> - využívá znalostí lidského těla k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života - orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození - chová se ohleduplně k druhému pohlaví a objasní a respektuje rozdíly mezi chlapci a děvčaty v daném věku - účelně organizuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek dle vlastních potřeb • dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných <ul style="list-style-type: none"> - aplikuje naučené způsoby chování na modelových situacích ohrožujících zdraví - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s rozvojem zdraví a jeho preventivní ochrany - dokáže přivolat lékařskou pomoc a ošetří drobná poranění (krvácení z nosu, odřenina, drobná řezná rána, opařenina a popálenina) 	<ul style="list-style-type: none"> - základní i širší příbuzenské vztahy - chování ke starším a mladším členům rodiny, domácím zvířatům, rostlinám, vlastnímu i společnému majetku - základní rozdíly mezi lidmi, mezi lidmi a jinými živočichy - základní části lidského těla, včetně nejdůležitějších vnitřních ústrojí, orgánů a orgánových soustav a orientovat se v jejich funkci - orientace v etapách průběhu lidského života (dětství, dospívání, dospělost, stáří), v lidských potřebách a životních projevech - rozezná nebezpečí různého charakteru

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost
- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných

3. ročník

19. - péče o zdraví, zdravý životní styl, denní režim, pitný režim, správná strava, nemoc, drobné

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví <ul style="list-style-type: none"> využívá znalostí lidského těla k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav rozdílí jednotlivé etapy lidského života orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození chová se ohleduplně k druhému pohlaví a objasní a respektuje rozdíly mezi chlapci a děvčaty v daném věku účelně organizuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek dle vlastních potřeb dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných <ul style="list-style-type: none"> aplikuje naučené způsoby chování na modelových situacích ohrožujících zdraví uplatňuje základní dovednosti a návyky související s rozvojem zdraví a jeho preventivní ochrany dokáže přivolat lékařskou pomoc a ošetří drobná poranění (krvácení z nosu, odřenina, drobná řezná rána, opařenina a popálenina) chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě <ul style="list-style-type: none"> seznamuje se s krizovými situacemi (šikana, týrání, sexuální zneužívání) a učí se dbát na vlastní bezpečí zná, případně vyhledá čísla linky důvěry osvojuje si na modelových situacích odmítání návykových látek reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech <ul style="list-style-type: none"> řídí se důkladně pokyny dospělých při mimořádných situacích využívá poznatků z médií procvičuje chování v modelových situacích 	<ul style="list-style-type: none"> základní návyky osobní a intimní hygieny a pravidelně je řadit do denního režimu dostatečný spánek, odpočinek a aktivní pohyb a jeho význam pro zdraví člověka rozpoznání obvyklých příznaků běžných nemocí - bolest, nechuť k jídlu, průjem aj., včas o nich informovat dospělé; změřit si teplotu dodržovat zásady podávání léků - neužívat žádné léky bez vědomí rodičů, lékaře, učitele; dodržovat při nemoci pokyny lékaře, rodičů dojít v případě potřeby do nejbližšího zdravotnického zařízení, přivolat telefonem první pomoc strava rostlinného a živočišného původu, pochutiny a nápoje; dávat přednost potravinám nezbytným pro zdraví (s pomocí učitele a rodičů) pochopení škodlivých vlivů sladkých, tučných aj. pokrmů a jejich nadměrné konzumace; snažit se je odmítnout (s pomocí učitelů a rodičů) zásady zdravého stravovacího a pitného režimu - poskytnout první pomoc při drobném poranění a krvácení; vybavení lékárničky

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

3. ročník

20. - osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných <ul style="list-style-type: none"> - aplikuje naučené způsoby chování na modelových situacích ohrožujících zdraví - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s rozvojem zdraví a jeho preventivní ochrany - dokáže přivolat lékařskou pomoc a ošetří drobná poranění (krvácení z nosu, odřenina, drobná řezná rána, opařenina a popálenina) chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s krizovými situacemi (šikana, týrání, sexuální zneužívání) a učí se dbát na vlastní bezpečí - zná, případně vyhledá čísla linky důvěry - osvojuje si na modelových situacích odmítání návykových látek uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu <ul style="list-style-type: none"> - ovládá přiměřeně svému věku pravidla silničního provozu v rolích chodce a cyklisty - správně reaguje na světelné signály - používá stezky pro chodce a cyklisty - pozná vozidla se zvláštními výstražnými znameními - používá přilbu reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech <ul style="list-style-type: none"> - řídí se důkladně pokyny dospělých při mimořádných situacích - využívá poznatků z médií - procvičuje chování v modelových situacích reaguje v roli chodce na ostatní účastníky SP používá reflexní doplňky a zná jejich dopad v modelových situacích využívá osvojená pravidla chování na stezkách pro chodce, v obytné zóně rozezná vybrané značky bezpečně překonává silnici se světelnými signály, přejde mezi zaparkovanými vozy a silnici s více jízdními pruhy ovládá pravidla jízdy na bruslích a koloběžce a využívá je v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje bezpečné chování v dopravních prostředcích a na zastávkách 	<ul style="list-style-type: none"> bezpečné chování v různých prostředích - sám doma, sám na ulici, sám v dopravních prostředcích, atd. bezpečné chování při různých činnostech - při práci, sportu, zábavě atd. nebezpečí zneužití mladšího a slabšího - šikany, týrání, zastrašování atd. nebezpečí pramenící z neznalosti věcí, prostředí, situace, osob brutalita ve filmech a kreslených seriálech návykové látky a zdraví Dopravní výchova <ul style="list-style-type: none"> • Chodec <ul style="list-style-type: none"> - na chodníku - nebezpečí a nebezpečné chování - značky pro chodce • Silnice <ul style="list-style-type: none"> • Místo pro hru - hřiště - obytná zóna • Přecházení <ul style="list-style-type: none"> - přecházení přechodu, přecházení s jízdním kolem • Cestování autem <ul style="list-style-type: none"> - na parkovišti • Cesta dopravními prostředky <ul style="list-style-type: none"> - pravidla chování na zastávce - druhy dopr. prostředků • Cesta do školy

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech reaguje v roli chodce na ostatní účastníky SP používá reflexní doplňky a zná jejich dopad v modelových situacích využívá osvojená pravidla chování na stezkách pro chodce, v obytné zóně rozezná vybrané značky bezpečně překonává silnici se světelnými signály, přejde mezi zaparkovanými vozy a silnici s více jízdními pruhy ovládá pravidla jízdy na bruslích a koloběžce a využívá je v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje bezpečné chování v dopravních prostředcích a na zastávkách

3. ročník

21. - situace hromadného ohrožení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných <ul style="list-style-type: none"> - aplikuje naučené způsoby chování na modelových situacích ohrožujících zdraví - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s rozvojem zdraví a jeho preventivní ochrany - dokáže přivolat lékařskou pomoc a ošetří drobná poranění (krvácení z nosu, odřenina, drobná řezná rána, opařenina a popálenina) • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s krizovými situacemi (šikana, týrání, sexuální zneužívání) a učí se dbát na vlastní bezpečí - zná, případně vyhledá čísla linky důvěry - osvojuje si na modelových situacích odmítání návykových látek • uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu <ul style="list-style-type: none"> - ovládá přiměřeně svému věku pravidla silničního provozu v rolích chodce a cyklisty - správně reaguje na světelné signály - používá stezky pro chodce a cyklisty - pozná vozidla se zvláštními výstražnými znameními - používá přilbu • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech <ul style="list-style-type: none"> - řídí se důkladně pokyny dospělých při mimořádných situacích - využívá poznatků z médií - procvičuje chování v modelových situacích 	<ul style="list-style-type: none"> - ochrana člověka v mimořádných situacích - základy první pomoci - varovné signály - havárie chemické, jaderné, ... - živelné - povodeň, požár - evakuace - integrovaný záchranný systém - čísla tísňového volání

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Vnímání autora mediálních sdělení OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě • uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

5.4.2 Přírodověda

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
			2	1+1
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Přírodověda se vyučuje ve 4. a v 5. ročníku po 2 hodinách týdně. Je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn

do pěti tématických okruhů:

1. Místo, kde žijeme
2. Lidé kolem nás
3. Lidé a čas
4. Rozmanitost přírody
5. Člověk a jeho zdraví

Předmět přírodověda je obsažen v okruhu Rozmanitost přírody, kde žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody, uvědomují si rovnováhu života na Zemi a nebezpečí jejího porušení, učí se chránit přírodu, a v okruhu Člověk a jeho zdraví, kde poznávají lidské tělo, jeho biologické a fyziologické funkce, vývoj jedince, partnerství, rodičovství, učí se pečovat o zdraví, poskytnout první pomoc, chovat se bezpečně v mimořádných životních situacích.

Při zpracování referátů žáci využívají atlasy, encyklopedie a odborné texty na internetu, což rozvíjí jejich čtenářskou gramotnost.

Vzdělávání v předmětu Přírodověda směřuje k

- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům, k ochraně přírody
- přirozenému vyjadřování pozitivních pocitů ve vztahu k sobě i k okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí
- upevňování preventivního chování v situacích ohrožení
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi
- kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání

Jak rozvíjí předmět Přírodověda klíčové kompetence žáků:

1. Kompetence k učení

- používá vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu
- získává informace o přírodě, používá správnou terminologii, propojuje poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- samostatně pozoruje a experimentuje, zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování

2. Kompetence k řešení problémů

- volí vhodné způsoby řešení úkolů, sám objevuje, dochází k závěrům
- správně se rozhoduje v různých situacích, obhájí své rozhodnutí
- využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení

3. Kompetence komunikativní

- používá správnou terminologii, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně
- rozšiřuje svou slovní zásobu v osvojovaných tématech k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- učí se vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných
- naslouchá promluvám druhých, zapojuje se do diskuse

4. Kompetence sociální a personální

- pracuje ve skupině, učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- respektuje názory a zkušenosti druhých, učí se debatovat
- podílí se na utváření příjemné atmosféry
- vytváří si pozitivní vztah k sobě samému

5. Kompetence občanské

- vytváří si ohleduplný vztah k přírodě
- dodržuje pravidla slušného chování
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- odmítá všechny formy násilí a hrubého zacházení
- učí se poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učí se tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých
- chápe základní ekologické souvislosti, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

6. Kompetence pracovní

- pozoruje, manipuluje a experimentuje, využívá znalosti
- správně užívá pomůcky, vybavení, techniku

- dodržuje obecná pravidla bezpečnosti
- utváří si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- plní své úkoly a dodržuje stanovená pravidla

4. ročník

2 týdně, P

1. Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy		Učivo	
žák:	<ul style="list-style-type: none">objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka<ul style="list-style-type: none">- <i>propojuje znalosti o propojenosti živé a neživé přírody, rovnováze v přírodě</i>- <i>pozná základní ekosystémy v ČR</i>porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy<ul style="list-style-type: none">- <i>pozná a pojmenuje typické živočichy a rostliny v nejbližším okolí / školní park, obec /</i>- <i>jednoduše popíše stavbu těla rostlin a živočichů a způsob jejich života</i>- <i>popisuje způsob výsadby, péči o rostliny</i>- <i>hodnotí činnost člověka v přírodě</i>založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu<ul style="list-style-type: none">- <i>založí a vyhodnotí jednoduchý pokus</i>- <i>pracuje samostatně</i>stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	<p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none">- životní podmínky na Zemi, jedinec, druh- vznik a význam půdy- složení půdy, horniny, nerosty- látky a jejich vlastnosti- rostliny, houby, živočichové- život v přírodě v jednotlivých ročních obdobích- druhy zemědělských plodin, ovoce, zelenina- voda a vzduch / výskyt, vlastnosti, skupenství vody, oběh vody v přírodě, složení vzduchu, význam pro život /- ohleduplné chování k přírodě, ochrana životního prostředí- rizika v přírodě - rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přír. vlivy a ochrana před nimi	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života			
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none">objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověkaporovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasyzaloží jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusustručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit			

4. ročník

2. Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života<ul style="list-style-type: none"><i>- jednoduchým způsobem popíše stavbu lidského těla</i><i>- určí, k čemu slouží jednotlivé orgány lidského těla</i><i>- seznámí se s druhy mimořádných situací, které ohrožují lidský život</i><i>- umí poskytnout základní první pomoc, zná důležitá telefonní čísla</i>rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození<ul style="list-style-type: none"><i>- popíše jednotlivé etapy vývoje člověka</i><i>- popíše vývoj člověka před narozením a po narození</i>účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob<p><i>plánuje svůj volný čas, podle svých potřeb vymezí čas k učení, čas k zábavě a odpočinku</i></p>uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události<ul style="list-style-type: none"><i>- uvědomuje si základy správného chování</i><i>- neohrožuje své spolužáky ani nikoho ze svého okolí</i><i>- uvědomuje si správné chování v situacích ohrožujících zdraví</i><i>- zná nebezpečí návykových látek</i>vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a cyklista	<ul style="list-style-type: none">- orientace v čase / kalendář, režim dne, roční období /- lidské tělo, stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka- péče o zdraví, zdravý životní styl, pitný režim, pohyb, osobní hygiena- návykové látky - odmítání- osobní bezpečí / bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, při rekreaci, hazardérství / dopravní značky- předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)- první pomoc při drobných poraněních- integrovaný záchranný systém - živelné pohromy, havárie- vhodná a nevhodná místa pro hru- označování nebezpečných látek- brutalita a jiné formy násilí v médiích	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí		

Kritéria hodnocení

- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a cyklista

3. Dopravní výchova

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">• popíše výbavu cyklisty a jízdního kola k bezpečné jízdě• zná způsob a pravidla bezpečné jízdy na jízdním kole• na dopravním hřišti prokáže bezpečný pohyb na kole• chová se ohleduplně k ostatním účastníkům silničního provozu• používá správně reflexní i ostatní doplňky a výbavu kola• vybere bezpečné místo pro pohyb na kole• rozezná vybrané značky• naplánuje jednoduchý cyklistický výlet, včetně cesty dopravními prostředky, posoudí rizika cesty• v modelových situacích prokáže znalost chování v krizové situaci	<ul style="list-style-type: none">• výbava jízdního kola a cyklisty• vztahy mezi účastníky silničního provozu• technika jízdy, přeprava zavazadel• problematika silnice z pohledu cyklisty a značení• vedení kola, vyjíždění do silnice• přecházení s kolem bez přechodu a po přechodu• místa projíždě na kole• způsob jízdy na jízdním kole• základní pravidla bezpečné jízdy na kole• druhy křižovatek a kruhový objezd• plánování trasy a výbava na výlet• cyklista v dopravních prostředcích• způsob jízdy ve skupině• zásady správného chování v krizové situaci	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. ročník

Kritéria hodnocení

- popíše výbavu cyklisty a jízdního kola k bezpečné jízdě
- zná způsob a pravidla bezpečné jízdy na jízdním kole
- na dopravním hřišti prokáže bezpečný pohyb na kole
- chová se ohleduplně k ostatním účastníkům silničního provozu
- používá správné reflexní i ostatní doplňky a výbavu kola
- vybere bezpečné místo pro pohyb na kole
- rozezná vybrané značky
- naplánuje jednoduchý cyklistický výlet, včetně cesty dopravními prostředky, posoudí rizika cesty
- v modelových situacích prokáže znalost chování v krizové situaci

5. ročník

1+1 týdně, P

1. Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy

žák:

- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
 - rozřídí elementární poznatky o Vesmíru, Zemi, Slunci, Měsíci
 - zná pojmy Vesmír, planety, družice
 - pochopí střídání dne a noci a čtyř ročních období
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy
 - vysvětlí podle svých možností rozdíly životních podmínek v různých zeměpisných pásmech
 - vysvětlí rozdíly v podmínkách života v různých oblastech ČR
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
 - popíše rozdíly mezi životem v různých podmínkách / voda slaná, sladká, pouště, polární oblasti, tropy, subtropy, mírné pásmo atd.
 - orientuje se v odborné literatuře, vyhledává potřebné informace, využívá internet
- zhodnotí některé konkrétní ČINNOSTI člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
 - pochopí význam ochrany přírody
 - upozorní na činnosti, které přírodu ohrožují
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu
 - založí jednoduchý pokus
 - pracuje samostatně s určením vlastního postupu k dosažení výsledku

Učivo

- Vesmír a Země
- sluneční soustava, střídání dne a noci, roční období, výzkum vesmíru, kosmonautika
- Životní podmínky
- rozmanitost životních podmínek na Zemi
 - význam ovzduší, vodstva, půd, živočišstva
 - rovnováha v přírodě, vzájemné vztahy mezi organismy
 - podnebí, počasí,
 - zeměpisná pásma
- Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody
- odpovědnost lidí
 - ochrana a tvorba životního prostředí
 - ochrana rostlin a živočichů
 - CHKO, Národní parky
 - likvidace odpadů
 - živelné pohromy, ekologické katastrofy

Průřezová témata

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Ekosystémy

přesahy do učebních bloků:

přesahy z učebních bloků:

5. ročník

Kritéria hodnocení

- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
- zhodnotí některé konkrétní ČINNOSTI člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

2. Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy

žák:

- využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života
 - popíše lidské tělo*
 - popíše funkci jednotlivých orgánů v lidském těle*
 - uvědomí si jejich důležitost a nutnost jejich ochrany*
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
 - rozliší etapy lidského života*
 - orientuje se ve vývoji dítěte před a po narození*
 - váží si všech lidí světa*
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
 - je veden k účelnému plánování práce a zálib s ohledem na okolí*
 - pochopí, že důležité pro tělo je i umět odpočívat*
 - vytvoří si svůj režim dne*
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
 - snaží se využívat poznatků o lidském těle a nejdůležitějších orgánech k jejich ochraně*
 - pochopí, jak nebezpečné je pro organismus používání různých návykových látek*
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
 - předvede v modelových situacích různé způsoby odmítání návykových látek*
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
 - předvede v modelových situacích různé způsoby poskytnutí první pomoci*
 - zná důležitá telefonní čísla k přivolání lékaře, hasičů, policie*
 - seznámí se se situacemi, které ohrožují zdraví a uvědomí si nutnost prevence před úrazu a nemocemi*
 - dodržuje základní pravidla bezpečnosti při práci na jednoduchých strojích*
 - seznámí se s nebezpečím úrazů při manipulaci s elektrickým proudem*
- rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
 - v rámci svých možností umí poskytnout základní první pomoc a zajistit pomoc odbornou*
 - zná důležitá telefonní čísla*
- Zhodnotí některé konkrétní pracovní činnosti člověka, získává poznatky pro budoucí život
 - orientuje se ve vlastnostech a zkoumání látek*
 - rozpozná jednoduché stroje a jejich funkci*
 - zná rozdíl mezi surovinou a lidským výtvozem*
 - pozná význam elektrické energie*
 - uvědomuje si vliv výroby na životní prostředí*
 - zná zásady chování v přírodě*

Učivo

- Lidské tělo
- vývoj jedince, etapy lidského života
 - pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou
 - základy lidské reprodukce
- Péče o zdraví - zdravý životní styl, pitný režim, nebezpečí diet, správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy, nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), prevence nemocí a úrazů
- drobné úrazy a poranění, základy první pomoci
- Návykové látky a zdraví
- odmítání návykových látek, hrací automaty, počítače, závislost, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
- Osobní bezpečí
- prevence úrazů / bezpečnost v silniční dopravě a při rekreaci a sportu /
 - řešení krizových situací / šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání /
 - linka bezpečí, odborná pomoc
- Základy sexuální výchovy
- rodina, partnerství, manželství, rodičovství
 - vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality
 - přivolání pomoci v případech ohrožení fyzického a duševního zdraví - služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
 - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

5. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Sebepoznání a sebepojetí		

Kritéria hodnocení

- využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
- Zhodnotí některé konkrétní pracovní činnosti člověka, získává poznatky pro budoucí život

3. Dopravní výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • ovládá pravidla chování chodce a cyklisty • rozezná další dopravní značky • poznává vztahy účastníků silničního provozu • odhadne nebezpečí určité dopravní situace a vyvodí správné řešení • zná ohleduplné chování k ostatním účastníkům silničního provozu • snaží se předcházet nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu • zná pravidla chování v krizové situaci 	<ul style="list-style-type: none"> • výbava jízdního kola a cyklisty • dopravní značky • vztahy mezi účastníky silničního provozu • shrnutí základních pravidel bezpečného a ohleduplného chování účastníků silničního provozu <ul style="list-style-type: none"> • pravidla chování chodce a cyklisty • základní pravidla bezpečnosti při cestování dopravními prostředky • pravidla bezpečného chování v době volna • volný čas a sportovní aktivity • možnosti řešení krizových situací

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- ovládá pravidla chování chodce a cyklisty
- rozezná další dopravní značky
- poznává vztahy účastníků silničního provozu
- odhadne nebezpečí určité dopravní situace a vyvodí správné řešení
- zná ohleduplné chování k ostatním účastníkům silničního provozu
- snaží se předcházet nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu
- zná pravidla chování v krizové situaci

5.4.3 Vlastivěda

1. ročník

2. ročník

3. ročník

4. ročník

5. ročník

1

1+1

6. ročník

7. ročník

8. ročník

9. ročník

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Vlastivěda se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět. Vlastivěda se vyučuje ve 4. a 5. ročníku dvě hodiny týdně. Vzdělávací oblast je rozdělena do tří tématických okruhů. V okruhu Místo, kde

žijeme se žáci seznamují s organizací života v obci a ve společnosti a postupně se u žáků rozvíjí vztah k rodné vlasti. V okruhu Lidé kolem nás se u žáků upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi. Klade se důraz na význam tolerance, solidarity, úcty a rovného postavení mužů a žen ve společnosti. Žáci jsou také seznamováni se základními právy, povinnostmi i problémy ve společnosti v naší republice i ve světě. Výchova je směřována k toleranci a demokracii. V okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v čase, seznamují se s nejdůležitějšími událostmi a osobnostmi naší historie. Žáci se vedou k získávání informací a projevu vlastního názoru.

Čtenářská gramotnost je u žáků rozvíjena při práci s učebnicí, pracovním sešitem, mapami, atlasy, pověstmi a bájemi, dále při práci s referáty, vyhledáváním na internetu a v dalších zdrojích.

Organizace - žáci pracují ve třídě a využívají různých forem práce s využitím dostupných vyučovacích pomůcek

Vzdělávání v předmětu vlastivěda směřuje k

- důležitosti orientace v prostoru
- pochopení tolerance
- rozvíjení vlastního historického vědomí a vlastenectví
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního myšlení
- získávání orientace v čase
- chápání dějinných událostí

jak rozvíjí předmět klíčové kompetence žáků:

1. Kompetence k učení

- učí se vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo.
- učí se začlenit město do příslušného kraje
- žáci se vedou k užívání správné terminologie
- učitel žákům srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit

2. Kompetence k řešení problémů

- učitel umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi, didaktickou technikou apod.
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

3. Kompetence komunikativní

- učí se vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny
- využívá časové údaje při řešení různých situací, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- žáci jsou vedeni k ověřování výsledků
- žáci jsou podněcováni k argumentaci a vyjadřování vlastních názorů

4. Kompetence sociální a personální

- rozlišuje vztahy mezi lidmi a národy
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- žáci jsou vedeni k práci ve skupinách

5. Kompetence občanská

- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v oblastech České republiky a Evropy
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- žákům je umožněno aby se podíleli na vytváření kritérií a hodnocení činností a jejich výsledků
- žáci hodnotí vlastní výsledky

6. Kompetence pracovní

- uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti a soužití, na příkladech porovnává minulost a současnost
- učitel se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků
- žáci jsou vedeni k plánování úkolů a pracovních postupů
- žáci zpracovávají úkoly, při kterých spolupracují

4. ročník

1 týdně, P

1. Místo, kde žijeme(ČR)

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v údajích získaných o obci a regionu vyhledává regionální zvláštnosti vyhledává sousední státy ČR jednoduchým způsobem se seznámí se zvláštnostmi regionů v ČR i Evropě rozlišuje zeměpisná pásma a přírodní podmínky života na Zemi určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě <ul style="list-style-type: none"> určí světové strany podle kompasu a buzoly orientuje se v přírodě podle mapy určí světové strany na mapě / směrová růžice / rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje mezi náčrtky, plány a mapou pozná základní typy map / turistická mapa, mapa státu, světadílu, světa, atlas, globus / orientuje se na mapě podle legendy podle barev dovede najít pevninu, hory, vodstvo ... podle značky určí lidnatost měst rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam <ul style="list-style-type: none"> zná symboly našeho státu rozlišuje s porozuměním pojmy vlast, cizina zná jméno prezidenta republiky rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam 	<p>Okolní krajina</p> <ul style="list-style-type: none"> naše obec, okres, kraj, naše vlast zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí orientační body a linie, světové strany, kompas, buzola <p>Mapy, plány, náčrtky</p> <ul style="list-style-type: none"> typy map, obsah, grafika, vysvětlivky <p>Regiony ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> Praha - centrum kultury, průmyslu, vzdělání, dopravy, kulturní památky, poloha na mapě, historie a současnost města kraje ČR a jejich hlavní města, surovinové zdroje, služby, obchod, rekreační oblasti, výroba podrobnější seznámení s naším krajem / Zlínský kraj / <p>Naše vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> domov, krajina, národ základy státního zřízení politický systém našeho státu, státní správa, samospráva státní symboly, armáda ČR

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

4. ročník

2. Lidé kolem nás

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) <ul style="list-style-type: none"> seznámí se s právní ochranou každého člověka chápe postavení jedince v nejužší společnosti / rozlišuje základní pravidla chování ve třídě, v obci, ve společnosti rozlišuje pravidla pro chování mezi chlapci a dívkami rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení <ul style="list-style-type: none"> dovede rozlišit chování správné a špatné umí se dohodnout na společném postupu při společných činnostech obhájí svůj názor dovede uznat svůj omyl 	Rodina <ul style="list-style-type: none"> postavení jedince v rodině role členů rodiny, život a funkce rodiny příbuzenské a mezigenerační vztahy práce fyzická a duševní, zaměstnání Soužití lidí <ul style="list-style-type: none"> mezilidské vztahy, komunikace, třída, škola, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, principy demokracie pomoc nemocným, sociálně slabým, společný "evropský dům" Chování lidí <ul style="list-style-type: none"> vlastnosti lidí pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady zvládání vlastní emočnosti, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům Právo a spravedlnost <ul style="list-style-type: none"> základní lidská práva a práva dítěte ochrana člověka, soudy práva a povinnosti žáků školy, školní řád

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy		

Kritéria hodnocení

- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
- rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení

3. Lidé a čas

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základních údajích o minulosti naší obce, kraje, vlasti seznámí se s rozdílným stylem života v minulosti a dnes seznámí se s orientací v čase využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti <ul style="list-style-type: none"> rozliší pojmy archiv, muzeum pochopí pojem archeologie, archeolog ví, co je kronika, sbírka rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik <p>při zkoumání minulosti se seznámí s minulostí svého bydliště</p> 	Orientace v čase a časový řád <ul style="list-style-type: none"> určování času, čas jako fyzikální veličina dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období Současnost a minulost v našem životě <ul style="list-style-type: none"> proměny způsobu života lidí, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života minulost a současnost naší obce a nejbližšího okolí státní svátky a významné dny Regionální památky <ul style="list-style-type: none"> péče o památky báje, mýty a pověsti o minulosti našeho kraje a předků vlast, rodný kraj

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané		

Kritéria hodnocení

- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti
- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik

5. ročník

5. ročník

1+1 týdně, P

1. Místo, kde žijeme(EVROPA)

Očekávané výstupy		Učivo
žák:	<ul style="list-style-type: none">rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy<ul style="list-style-type: none">rozpozná rozdíl mezi náčrtem, plánem, mapouví, co je atlas, glóbusnaučí se orientovat na mapěpochozí, k čemu slouží legenda mapyporovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích<ul style="list-style-type: none">určí polohu ČR na mapě Evropy a polohu Evropy na mapě světavyhledá na mapě Evropy evropské státyporovná způsob života u nás se způsobem života v některém vybraném evropském státěvyužije zážitky z vlastních cest po Evropěcharakterizuje významné atraktivní lokality cestovního ruchu u nás i v cizině	<p>Krajina</p> <ul style="list-style-type: none">zemský povrch a jeho tvaryvodstvo, nížiny, horyvliv krajiny na život lidípůsobení lidí na krajinu a životní prostředí <p>Mapy</p> <ul style="list-style-type: none">mapy zeměpisné a tematickésvětové strany, rovnoběžky, poledníkymapa, glóbus, atlasorientace na mapě podle vysvětlivek <p>Evropa a svět</p> <ul style="list-style-type: none">kontinenty, evropské státypoloha Evropy, hranice státůčlenitost, pohoří, nížiny, vodstvo, hlavní města, živočišstvocestování po Evropě, využití vlastních zážitků žákůEvropská unie, ČR jako součást EU
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět		
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none">rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropyporovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích		

2. Lidé kolem nás

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy <ul style="list-style-type: none"> uvědomí si správné a nesprávné chování pochozí pojmy povinnost, právo zná úlohu soudů odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy 	Právo a spravedlnost <ul style="list-style-type: none"> základní lidská práva a práva dítěte práva a povinnosti žáků školy protiprávní jednání a korupce právní ochrana občanů a majetku, včetně nároku na reklamaci soukromého vlastnictví, duševních hodnot Vlastnictví <ul style="list-style-type: none"> soukromé, veřejné, osobní, společné hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky Kultura - podoby a projevy kultury kulturní instituce, masová kultura a subkultura Základní globální problémy <ul style="list-style-type: none"> významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti nesnášenlivost mezi lidmi globální problémy přírodního prostředí

5. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy		

Kritéria hodnocení

- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
- odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátit dluhy

3. Lidé a čas

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reálních minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik <ul style="list-style-type: none"> uvědomí si, jak je důležité vědět jak se život vyvíjel, co bylo dříve na základě poznatků minulosti pochopí rychlý vývoj současnosti dovede porovnat jak co bylo dříve a jak je to dnes pochopí, že z minulosti si musí další generace brát příklad, neopakovat špatné a navázat na dobré srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik <ul style="list-style-type: none"> váží si toho, co vytvořili naši předkové chrání naše kulturní památky 	Učivo <ul style="list-style-type: none"> Orientace v čase <ul style="list-style-type: none"> dějiny jako časový sled událostí letopočet, př.n.l., n.l. Současnost a minulost v našem životě <ul style="list-style-type: none"> proměny způsobu života lidí od nejstarších dob po současnost proměny bydlení, vývoj předmětů denní potřeby Regionální památky <ul style="list-style-type: none"> lidé a obory zkoumající minulost /archeologie, archivy, muzea, skanzeny / péče o památky památná místa v našem regionu, kraji, vlasti minulost předků / báje, mýty, pověsti / památné dny a státní svátky z hlediska historie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát		

Kritéria hodnocení

- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reálních minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

5.5 Člověk a společnost

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovední část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve

vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činnosti armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí přináležetosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

5.5.1 Dějepis

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	2	2	1	

Charakteristika předmětu

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka dějepisu otevírá žákům pohled na hlavní období dějinného vývoje lidstva a vlastního národa, seznamuje je s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily život předcházejících generací a mají význam i pro orientaci v současném společenském životě. Důraz je položen především na hlubší poznání dějin vlastního národa a regionu v kontextu s evropským vývojem. Učivo by mělo být určeno k trvalému osvojení, nemělo by žáky zatěžovat podrobnostmi a tím by mělo přispívat ke komplexnějšímu pohledu na historii, k hlubšímu poznání jednotlivých období, k pochopení vzájemných vztahů mezi dějinami regionu, národa, okolních zemí a světa.

Čtenářská gramotnost žáků je využívána jako zdroj informací pro různé verbální i neverbální texty společenského charakteru.

Výuka dějepisu by měla vést u žáků k podchycení a rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa

Vzdělávání v předmětu směřuje k

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- získávání orientace v čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření kladného hodnotového systému

Dějepis je úzce spjat s předměty:

1. zeměpis - orientace v prostoru, území států, hranice, práce s mapou
2. přírodovědné předměty / Ma, Fy, Př, Ch, / - vědecké poznatky, vědecký a technický pokrok
3. výtvarná výchova - stavební slohy, umělecká díla, významné osobnosti uměleckého světa
4. hudební výchova - hudební styly, představitelé
5. jazyky - odraz dějinných událostí v literární tvorbě
6. občanská výchova - člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva
7. tělesná výchova - odkaz řecké kultury, olympijské hry, životní styly v jednotlivých historických etapách

Předmětem prolínají průřezová témata:

- a) OSV - komunikace, sociální dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů
- b) VDO - pojmy demokracie, despotie, tyranie, občanská práva, náboženská tolerance a nesnášenlivost, občanská společnost, volební systémy, formy vlády, totalita, rasismus, holokaust, ideologie
- c) EV - zásahy člověka do přírody v souvislosti s vývojem civilizací a pokrokem vědy a techniky, historické památky, průmyslová revoluce a její dopad na přírodní prostředí
- d) MKV - sbližování a prolínání kulturních vlivů v jednotlivých historických etapách, etnický původ národů, předsudky, stereotypy, poznávání jiných kultur, solidarita
- e) EGS - integrace v dějinách, formování států, rozpad politických systémů, revoluce a války

f) MDV - úloha propagandy, rozvoj sdělovacích prostředků, význam informací ve společnosti

Jak rozvíjí předmět dějepis klíčové kompetence žáků:

I. Kompetence k učení

- řeší úkoly, při kterých vyhledává a třídí informace z různých zdrojů a po jejich pochopení a systematizaci je dokáže využít nejen v procesu učení, ale i v praktickém životě
- učí žáka používat správnou terminologii a uvádí věci a jevy do vzájemných souvislostí
- pracuje s úkoly, při kterých musí využívat poznatky z jiných předmětů
- vede k zamyšlení nad historickým vývojem, pomáhá při propojení poznatků z různých předmětů do širších celků a tím přispívá k vytvoření komplexního pohledu na společenské dění

II. Kompetence k řešení problémů

- u rozmanitých aktivit (výklad, diskuse, práce s informacemi aj.), které zařazuje do vyučování učitel, vyhledává informace vhodné řešení nastalé situace, nachází shody a rozdíly, volí vhodné způsoby řešení
- vede k logickému myšlení, ke kritickému myšlení
- umožňuje na základě argumentů obhájit své rozhodnutí a řešení

III. Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle, kultivovaně, a to ústně i písemně
- účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor, dokáže ho podložit argumenty
- rozumí různým typům textů a záznamů, dokáže pracovat s obrazovým materiálem
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci

IV. Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemného klimatu ve třídě a při kooperaci také ve skupině
- přispívá svými názory k debatě jak v malé skupině, tak v rámci celé třídy
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení úkolu

V. Kompetence občanské

- respektuje názory a přesvědčení druhých, je ohleduplný, váží si názorů jiných lidí
- neodsuzuje názorové rozdíly, ale přemýšlí nad rozdílností názorů jiných
- odmítá všechny formy násilí a hrubého zacházení, uvědomuje si potřebu pomoci druhému v případě fyzického či psychického násilí
- chápe základní principy, z nichž vycházejí základní zákony a společenské normy
- respektuje, chrání a oceňuje národní tradice a kulturní i historické dědictví
- projevuje pozitivní přístup k uměleckým dílům, má smysl pro kulturu a tvořivost, v rámci svých možností se zapojuje aktivně do kulturního dění a do sportovních aktivit

VI. Kompetence pracovní

- dodržuje stanovená pravidla, plní své povinnosti a zadané úkoly
- využívá své znalosti v běžném praktickém životě

6. ročník

6. ročník

2 týdně, P

1. Člověk v dějinách

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">• uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí cíl a způsob poznávání historie- pochopí smysl historického bádání• uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány<ul style="list-style-type: none">- osvojí si zásady periodizace dějin- vyjmenuje hlavní období historie- vyjmenuje 3 pomocné vědy historické- pojmenuje instituce /archívy, muzea /• orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu<ul style="list-style-type: none">- osvojí si práci s časovou přímkou- osvojí si základní periodizaci dějin- dokáže pracovat s pojmy prostor, čas		<ul style="list-style-type: none">- význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách- historické prameny- historický čas a prostor- hmotné a písemné památky- archívy, muzea, archeologické nálezy- archeologie, antropologie- časová přímka, chronologie dějin- desetiletí, století, tisíciletí- historická mapa
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none">• uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků• uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány• orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu		

2. Počátky lidské společnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu <ul style="list-style-type: none"> stručně charakterizuje současný vědecký názor na vznik světa a člověka zapamatuje si základní znaky pravěku rozpozná vývojová stádia člověka seznámí se se způsoby obživy a soužití lidí, jejich duchovní kulturou objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje paleolit a neolit pochozí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství a dobytčářství pochozí podmínky vzniku řemesel 	Pravěk <ul style="list-style-type: none"> starší doba kamenná, způsob života jednotlivých vývojových typů člověka mladší doba kamenná, způsob života a obživy, počátky řemesel, neolitická revoluce pozdní doba kamenná doba bronzová doba železná, rozvoj řemesel a obchodu, postupný zánik rodové společnosti naše země v pravěké době, archeologické vykopávky, práce s mapou

6. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Rozvoj schopností poznávání ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí Základní podmínky života		
Kritéria hodnocení <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost 		

3. Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací<ul style="list-style-type: none">objasní vliv přírodních podmínek na vývoj starověkých státůuvede obecné znaky a specifické zvláštnosti jejich hospodářského, společenského, politického a kulturního vývojeuvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví<ul style="list-style-type: none">objasní přínos starověkých států pro rozvoj světové civilizacedemonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství<ul style="list-style-type: none">objasní vliv přírodních poměrů na rozvoj antické společnostiobjasní úlohu báji, pověstí a náboženství v životě Řekůuvede nejdůležitější etapy řeckých dějinpochopí přínos řecké civilizace pro evropskou kulturucharakterizuje dílo a odkaz významných osobnostíporovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie<ul style="list-style-type: none">pochopí podstatu antické demokraciecharakterizuje nejdůležitější etapy římských dějinvysvětlí podstatu a význam křesťanstvíobjasní vliv římské kultury na evropskou civilizacipopíše s pomocí mapy územní rozsah římské říšecharakterizuje odkaz významných osobností římských dějinuvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy v závislosti na přírodních podmínkách	<ul style="list-style-type: none">nejstarší starověké civilizace kolem Středozemního moře, první státy / Sumer, Mezopotámie, Egypt, Asýrie, Chetitě, Indie, Čína /kulturní odkaz nejstarších civilizacívznik písma a jeho vývojŘecko, kořeny řecké civilizacearchaické a klasické obdobířecké náboženstvíměstské státyválkyMakedonieRím v době královské, za republiky, za císařstvípostupný rozvoj římské říšepočátky křesťanstvírozpad římské říšenaše země v době římské	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané		
Kritéria hodnocení <ul style="list-style-type: none">rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizacíuvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictvídemonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanstvíporovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie		

7. ročník

7. ročník

2 týdně, P

1. Křesťanství a středověká Evropa

Očekávané výstupy		Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none">popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států<ul style="list-style-type: none">popíše osídlení Evropy po rozpadu západořímské říše a způsob života "barbarských kmenů"objasní úlohu Hunůukáže pravlast Slovanů a vysvětlí jejich dělení na skupinyví, že Češi patří ke Slovanům západnímobjasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech<ul style="list-style-type: none">charakterizuje první státní útvary na našem území / Sámova říše, Velká Morava, počátky českého státurozliší počátky státu podle pověstí a historicky dokázaných skutečnostízhodnotí politický a kulturní význam Velkomoravské říševysvětlí význam sjednocení státu		<ul style="list-style-type: none">počátky středověkuzrod středověké Evropystěhování národůByzantská říše, Francká říše, Arabská říše, vznik islámuSámova říše, Velkomoravská říšečeský stát a jeho vývoj do 11. stoletívznik vesnicvztahy českého státu k sousedním zemím / Svatá říše římská, Polský stát, Uhry, Kyjevská Rus /rozdělení církve, křížové výpravy	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět			
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none">popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku státůobjasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech			

7. ročník

2. Gotika kolem nás

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury <ul style="list-style-type: none"> objasní pojem kolonizace, pokrok v zemědělství počepí souvislosti s rozvojem obchodu a vznikem měst popíše hospodářství, strukturu středověké společnosti a způsob života jednotlivých vrstev charakterizuje významná období českého státu / vláda Přemyslovců, Lucemburků, jejich význam pro český stát / charakterizuje románskou, gotickou, pozdně gotickou a renesanční kulturu uvede příklady románské a gotické kultury vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve <ul style="list-style-type: none"> počepí nutnost reformace církve / obohacování se církve na úkor chudiny/ počepí myšlenky Jana Husa a jeho předchůdců zhodnotí význam HRH charakterizuje vládu Jiřího z Poděbrad vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje období husitství a husitské tradice objasní význam husitství pro evropské události 	<ul style="list-style-type: none"> kolonizace, vznik vesnic, měst, rozvoj obchodu gotická kultura a vzdělanost, Přemyslovci Lucemburkové, rozšiřování země Rozpory ve společnosti za Václava IV., Jan Hus, HRH Jiří z Poděbrad, Jagellonci počátky renesance a humanismu

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život

3. Objevy a dobývání, rozvoj věd, nových názorů na život, počátky nové doby

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje vývoj v jednotlivých částech Evropy popíše hlavní události ve vývoji významných evropských států uvede příčiny a důsledky zámořských objevů objasní vztah kolonie a jejího vlastníka objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie <ul style="list-style-type: none"> popíše okolnosti nástupu Habsburků objasní vliv tureckého nebezpečí na evropské dění charakterizuje postavení českých zemí v habsburské monarchii objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí příčiny a důsledky třicetileté války počepí důsledky války pro české země objasní význam J.A. Komenského a jiných exulantů rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje jednotlivé kulturní styly / románský styl, gotiku, renesanci, počátky baroka / charakterizuje životní styl jednotlivých společenských vrstev rozpozná hlavní znaky jednotlivých stylů uvede hlavní představitele a příklady některých památek 	<ul style="list-style-type: none"> na světových oceánech, objevné plavby, důsledky objevných plaveb pronikání renesance a humanismu do střední Evropy, rozvoj školství, vzdělání nástup Habsburků na český trůn, vznik Habsburské monarchie české země za Rudolfa II. stavovské povstání, II. pražská defenestrace, české stavovské povstání třicetiletá válka, fáze války české země a třicetiletá válka důsledky třicetileté války, Obnovené zřízení zemské pobělohorští emigranti, Jan Amos Komenský

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá		

7. ročník

Kritéria hodnocení

- popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
- objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
- objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
- rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek

8. ročník

2 týdne, P

1. Ve století manufaktur a barokní kultury, modernizace společnosti**Očekávané výstupy****žák:**

- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
 - *pochozí změn, které nastaly ve vybraných evropských zemích po třicetileté válce*
 - *popíše význam Anglické buržoazní revoluce a její vliv na vývoj v Evropě*
 - *seznámí se se změnami v českých zemích a jejich postavení v habsburské monarchii*
 - *objasní vliv osvícenství na hospodářský, společenský a kulturní rozvoj našich zemí a ostatních států Evropy*

Učivo

- Evropa po třicetileté válce
- lesk a sláva baroka a rokoka
- obživa-výroba-obchod na venkově a ve městech
- občanská válka a slavná revoluce v Anglii
- velké století vědy
- osvícenství, osvícenský absolutismus / Marie Terezie, Josef II., Petr Veliký, Kateřina Veliká /
- klasicismus a romantismus

Průřezová témata**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Kritéria hodnocení**

- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti

2. Ve věku páry a nových ideálů občanství**Očekávané výstupy****žák:**

- objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě
 - *popíše příčiny, průběh a význam FBR*
 - *objasní vliv Francouzské revoluce na evropský vývoj*
- porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
 - *charakterizuje postavení českých zemí v habsburské monarchii*
 - *s využitím poznatků získaných v jiných předmětech charakterizuje národní obrození*
 - *objasní úlohu jednotlivých osobností*

Učivo

- vznik USA a první demokratická ústava
- Francie před revolucí, absolutní monarchie
- Velká francouzská revoluce
- Evropa v době Napoleonových výbojů
- počátky národního obrození
- neklidná Evropa, vývoj do r. 1848
- průběh a výsledky revoluce 1848 v Evropě a v našich zemích
- nové státy na mapě Evropy
- vznik Rakousko-Uherska
- občanská válka v USA, vznik nové světové velmoci
- vrchol národního obrození, vznik Národního divadla

Průřezová témata

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občan, občanská společnost a stát

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

přesahy do učebních bloků:**přesahy z učebních bloků:**

8. ročník

Kritéria hodnocení

- objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě
- porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů

3. Zázraky vědy a techniky, nové vynálezy**Očekávané výstupy****žák:**

- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií
- popíše změny, ke kterým došlo v českých zemích za Rakousko-Uherska
- charakterizuje vývoj v našich zemích a v Evropě po revoluci ve 2. polovině 19. století
- charakterizuje dílo a odkaz významných osobností našich a světových dějin
- pochopí příčiny vzniku koloniálních válek
- rozliší příčiny 1. světové války od záminky
- pomocí mapy popíše průběh 1. světové války
- popíše události v Rusku a jejich vliv na ukončení války

Učivo

- objevování nových oblastí, dobývání pólů
- politický život, počátky dělnického hnutí
- technicko-vědecká revoluce - ve znamení elektřiny, chemie a techniky
- nové myšlenkové proudy
- od realismu k modernímu umění
- proměny v habsburské monarchii
- zápas o občanská a národní práva

Průřezová témata

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

přesahy do učebních bloků:**přesahy z učebních bloků:****Kritéria hodnocení**

- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií

4. První celoevropský konflikt**Očekávané výstupy****žák:**

- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií
- popíše změny, ke kterým došlo v českých zemích za Rakousko-Uherska
- charakterizuje vývoj v našich zemích a v Evropě po revoluci ve 2. polovině 19. století
- charakterizuje dílo a odkaz významných osobností našich a světových dějin
- pochopí příčiny vzniku koloniálních válek
- rozliší příčiny 1. světové války od záminky
- pomocí mapy popíše průběh 1. světové války
- popíše události v Rusku a jejich vliv na ukončení války

Učivo

- konflikty mezi velmocemi, koloniální války
- mocenská seskupení na přelomu 19. a 20. století
- příčiny 1. světové války, záminka
- první fáze války, fronty
- vstup USA do války
- revoluce v Rusku
- české země za války
- konec 1. sv. války, vznik ČSR

Průřezová témata

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Lidské vztahy

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Hodnoty, postoje, praktická etika

přesahy do učebních bloků:**přesahy z učebních bloků:****Kritéria hodnocení**

- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií

9. ročník

9. ročník

1 týdně, P

1. Svět po 1. světové válce - moderní doba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů<ul style="list-style-type: none">vysvětlí pojem totalita a demokracie / pochopí odlišnosti /rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů / vznik soukromého hospodářství, utlačování dělníků, nepokoje, stávky /popíše a vysvětlí fungování plurální demokracie v novém Československupopíše vznik nového státu ČSRcharakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu<ul style="list-style-type: none">uveďte shody a rozdíly dvou podob totality / SSSR - Itálie /pochopí nebezpečí totalitního zřízení pro světcharakterizuje výsledky bojedemokratických sil proti totalitním režimům u nás a ve světěna příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv<ul style="list-style-type: none">vysvětlí pojmy antisemitismus, rasismus, nacismuspochopí, jak tyto názory porušují lidská právapochopí nebezpečí rasismu a nacismu ve 30. letech 20. stoletípochopí výsledky politiky appeasementuzhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí<ul style="list-style-type: none">pochopí důsledky "Mnichovské konference"popíše změny, které přinesl "Mnichov"vymezí období 2. republikypopíše vývoj válečných operacíuveďte základní časové mezníky ve válce, místa nejvýznamnějších válečných operacívysvětlí pojem "holokaust"popíše situaci v ČSR za války, Protektorát		<ul style="list-style-type: none">opakování 1. sv. války a vzniku ČSRsvět po 1. světové válce, mezinárodně-politická situace Evropy, versaileský systémUSA světovou velmocíSSSR, nový stát na šestině světanové úspěchy ve vědě a technicevývoj ČSR ve dvacátých letechkomunistická diktaturafašismus v Itálii a nacismus v NěmeckuEvropská dramata ve třicátých letechČeskoslovensko - ostrov demokracie ve střední Evropěohrožené Československo,Mnichovská konferenceboj o záchranu demokracie a samostatnost státu, druhá republika
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Formy participace občanů v politickém životě		
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none">rozpozná klady a nedostatky demokratických systémůcharakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismuna příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských právzhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí		

9. ročník

2. Nejničivější válka v dějinách, nebezpečí vyhlazení celých národů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky seznámí se s novými typy zbraní, které byly využity ve válkách vysvětlí, jak byla technika zneužita proti lidem zdůvodní zásluhy T.G.Masaryka o rozpad Rakousko-Uherska a vznik Československa popíše postavení českého národa v 1. světové válce 	<ul style="list-style-type: none"> nepřátelské strany a světová válčiště Evropané ve vojenských uniformách pod vládou hákového kříže, Protektorát Čechy a Morava odpor proti zlu, domácí a zahraniční odboj zločinci a jejich oběti, koncentrační tábory, holokaust vědci a technici pro válku nebo mír průběh války na jednotlivých frontách obrat ve válce, bitva u Stalingradu konec 2. světové války

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky

3. Svět po 2. světové válce, pronikání do kosmu, soupeření i spolupráce ve vědě a ochraně

Očekávané výstupy	Učivo
	<ul style="list-style-type: none"> svět po válce, rozpory mezi velmocemi studená válka, železná opona vznik OSN, NATO, Varšavské smlouvy a dalších vojenských bloků soupeření supervelmocí / válka ve Vietnamu, v Korei, Karibská krize atd. / ČSR po válce, obnova země, Únor 1948 nástup komunistického režimu, padesátá léta, politické procesy počátky období totalitní moci převratné změny 60. let Pražské jaro 1968, okupace vojsky Varšavské smlouvy "Normalizace a další období nesvobody", Charta 1977

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Fungování a vliv médií ve společnosti VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát		

Kritéria hodnocení

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí příčiny rozporů mezi bývalými spojenci po roce 1945 na příkladech dokumentuje tyto rozpory charakterizuje pojem "studená válka" vyjmenuje změny, které nastaly v obnovené ČSR popíše průběh vnitropolitických zápasů, který končí únorovými událostmi v roce 1948 na událostech 50. let pochopí vznik totalitního státu u nás vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce <ul style="list-style-type: none"> na vybraných příkladech rozpozná rozdíly vývoje východního a západního bloku pochopí význam pojmu "země třetího světa" vysvětlí proces rozpadu koloniálního systému pochopí význam vzniku vojenských a hospodářských bloků, vznik OSN atd. posoudí postavení rozvojových zemí <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí proces rozpadu koloniálních systémů uvede příklady osvobozenecských bojů prokáže základní orientaci v problémech současného světa <ul style="list-style-type: none"> zhodnotí průběh snah o změny zhodnotí význam Gorbačovovy politiky pro konec "studené války" pochopí problémy současnosti - globalizace pochopí důležitost změn, které nastaly v ČSR po "sametové revoluci", vznik ČR ve všech tématech se snaží prezentovat svůj vlastní názor 		Učivo <ul style="list-style-type: none"> rozdíly ve vývoji západního a východního bloku nový rozvoj vědy a techniky, faxy, mobily, internet mezinárodní spolupráce, rozpad koloniálního systému svět v období ohrožení a globalizace, ekologické katastrofy, terorismus svět na přelomu 2. a 3. tisíciletí, krize a pád komunistických režimů, perestrojka 17. listopad, sametová revoluce vznik České republiky
Průřezová témata VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Princip sociálního smíru a solidarity VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Formy participace občanů v politickém životě	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce posoudí postavení rozvojových zemí prokáže základní orientaci v problémech současného světa 		

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	1	1	

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět občanská výchova se vyučuje v 6. – 9. ročníku a má časovou dotaci jednu hodinu týdně. Výuka probíhá v kmenové třídě.

Tento předmět vybavuje žáka základními znalostmi a dovednostmi pro jeho aktivní zapojení do života občana v demokratické společnosti. Vzdělání směřuje k tomu, aby žáci postupně poznali život ve společnosti se všemi rozmanitostmi a proměnlivostmi, které lze ve společnosti nalézt. Taký vede žáky k toleranci, respektování lidských práv a vychovává je k úctě k přírodnímu i kulturnímu bohatství naší civilizace. Vychovává je k základním hodnotám a principům demokratické společnosti.

Čtenářská gramotnost je rozvíjena pomocí práce s odbornými časopisy, texty i mediálními prostředky.

OV směřuje:

- k získávání poznatků o životě společnosti
- k vytváření povědomí o základních principech fungování společnosti
- k chápání kulturních a přírodních rozmanitostí světa
- k toleranci, úctě k hodnotám

OV rozvíjí tyto klíčové kompetence žáků:

1. Kompetence k učení

- učí žáka používat správnou terminologii a dávat dění společenského života do přímých souvislostí
- pracuje s úkoly, při kterých musí využívat poznatky a zkušenosti z jiných předmětů

2. Kompetence k řešení problémů

- žák analyzuje (vyhledává, porovnává, třídí informace a poznatky) a vyvozuje z nich řešení a závěry
- žák je veden k logickému myšlení
- učí se pomocí argumentů obhajovat svůj názor

3. Kompetence komunikativní

- žák formuluje své myšlenky a názory, vyjadřuje se verbální či neverbální komunikací a to souvisle a kultivovaně
- zapojuje se do debat a diskusí, obhájí svůj názor a podloží jej rozumnými argumenty
- snaží se naslouchat promluvám druhých lidí, přemýšlí o nich a reaguje na ně
- rozumí různým typům záznamů – text, obrazový materiál
- umí využívat moderní komunikační technologie a prostředky (mobil, email, Internet)

4. Kompetence sociální a personální

- žák se dle svých možností zapojuje do spolupráce ve skupině
- chápe potřebu a nutnost dělby práce v menší společenské skupině
- svým jednáním, chováním a vystupováním napomáhá příjemné atmosféře ve skupině, k ostatním členům skupiny je tolerantní a v diskusi či debatě umí asertivně obhájit svůj názor podložený kvalitními argumenty

5. Kompetence občanské

- respektuje názor a přesvědčení druhých lidí (tolerance)
- zná základní demokratické principy, kterými se ve třídě řídí
- odmítá všechny formy násilí a hrubého zacházení
- je solidární se potřebnými a ochotný pomoci druhým
- chápe společenství lidí jejíž nejvyšší formou je demokratický stát
- neodsuzuje názorové, kulturní a etnické rozdílnosti, ale přemýšlí na nimi
- poznává, chrání a respektuje přírodní a kulturní bohatství naší vlasti i celého světa
- chápe základní pravidla (zákony) pro společnost lidí a cítí k nim úctu a respekt

6. Kompetence pracovní

- dodržuje stanovená pravidla a plní si své povinnosti vyplývající z výuky a zadané úkoly
- využívá své získané vědomosti, dovednosti, návyky a postoje v běžném praktickém životě
- žák je veden, aby přemýšlel nad efektivitou při organizování vlastní práce

6. ročník

1 týdně, P

1. Rodina

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci<ul style="list-style-type: none">vysvětlí pojem domova z hlediska své sounáležitosti k rodině, obci, regionu, vlasticharakterizuje význam sounáležitosti člověka s druhými lidmi (rodiče, sourozenci, kamarádi, škola, kroužky, zaměstnání, atd.)charakterizuje pojem úplná a neúplná rodinaobjasní role jednotlivých členů v rodině, její fungovánídůležitost rodiny pro zdravý vývoj člověkarozpozná příčiny a uvede možné způsoby řešení problémů rodinypopíše stručně hospodaření rodiny, její výdajeobjasní význam školy a její vklad pro život člověkacharakterizuje život v naší škole, její řád, režim, tradice,význam žákovské samosprávyobjasní důležitost správného režimu dne, zdravé životosprávy, střídání práce se zábavouvysvětlí pojmy obec, starosta, obecní úřad, primátor, městský úřad, zastupitelstvo, rada obce a stručně popíše jejich funkce a významcharakterizuje významná místa a památky v obci, významné rodáky obceuvede na příkladech místní tradicevymezí stručně místní region, jeho zvláštnosti, tradice, nářečí, zvyky a významné osobnostiuvede příklady jiných regionů v ČRcharakterizuje do jakého kraje a okresu naše obec patří		<ul style="list-style-type: none">- pojem rodiny- vývoj rodinných práv a povinností- právní význam rodiny- příbuzenství
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA <ul style="list-style-type: none">Fungování a vliv médií ve společnostiPráce v realizačním týmuKritické čtení a vnímání mediálních sděleníVnímání autora mediálních sdělení ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA <ul style="list-style-type: none">Lidské aktivity a problémy životního prostředíVztah člověka k prostředí VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA <ul style="list-style-type: none">Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA <ul style="list-style-type: none">Lidské vztahy OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA <ul style="list-style-type: none">Řešení problémů a rozhodovací dovednostiHodnoty, postoje, praktická etikaKreativitaMezilidské vztahyRozvoj schopností poznáváníSebepoznání a sebepojetí		

6. ročník

Kritéria hodnocení

- posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci

2. Škola

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem domova z hlediska své sounáležitosti k rodině, obci, regionu, vlasti - charakterizuje význam sounáležitosti člověka s druhými lidmi (rodiče, sourozenci, kamarádi, škola, kroužky, zaměstnání, atd.) - charakterizuje pojem úplná a neúplná rodina - objasní role jednotlivých členů v rodině, její fungování - důležitost rodiny pro zdravý vývoj člověka - rozpozná příčiny a uvede možné způsoby řešení problémů rodiny - popíše stručně hospodaření rodiny, její výdaje - objasní význam školy a její vklad pro život člověka - charakterizuje život v naší škole, její řád, režim, tradice, význam žákovské samosprávy - objasní důležitost správného režimu dne, zdravé životosprávy, střídání práce se zábavou - vysvětlí pojmy obec, starosta, obecní úřad, primátor, městský úřad, zastupitelstvo, rada obce a stručně popíše jejich funkce a význam - charakterizuje významná místa a památky v obci, významné rodáky obce - uvede na příkladech místní tradice - vymezí stručně místní region, jeho zvláštnosti, tradice, nářečí, zvyky a významné osobnosti - uvede příklady jiných regionů v ČR - charakterizuje do jakého kraje a okresu naše obec patří 	<ul style="list-style-type: none"> - význam školy pro život člověka - hierarchie školských zařízení - vnitřní řád a režim školy - tradice školy - význam školní samosprávy - denní režim

Přířezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Stavba mediálních sdělení VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Občanská společnost a škola MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Mezilidské vztahy Komunikace Kreativita Poznávání lidí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí		

Kritéria hodnocení

- posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci

6. ročník

3. Obec

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci<ul style="list-style-type: none">vysvětlí pojem domova z hlediska své sounáležitosti k rodině, obci, regionu, vlasticharakterizuje význam sounáležitosti člověka s druhými lidmi (rodiče, sourozenci, kamarádi, škola, kroužky, zaměstnání, atd.)charakterizuje pojem úplná a neúplná rodinaobjasní role jednotlivých členů v rodině, její fungovánídůležitost rodiny pro zdravý vývoj člověkarozpozná příčiny a uvede možné způsoby řešení problémů rodinypopíše stručně hospodaření rodiny, její výdajeobjasní význam školy a její vklad pro život člověkacharakterizuje život v naší škole, její řád, režim, tradice, význam žákovské samosprávyobjasní důležitost správného režimu dne, zdravé životosprávy, střídání práce se zábavouvysvětlí pojmy obec, starosta, obecní úřad, primátor, městský úřad, zastupitelstvo, rada obce a stručně popíše jejich funkce a významcharakterizuje významná místa a památky v obci, významné rodáky obceuvede na příkladech místní tradicevymezí stručně místní region, jeho zvláštnosti, tradice, nářečí, zvyky a významné osobnostiuvede příklady jiných regionů v ČRcharakterizuje do jakého kraje a okresu naše obec patří		<ul style="list-style-type: none">pojem obecobecní rada a zastupitelstvofunkce obceměstský úřad, magistrátzajímavá a památná místavýznamní rodácimístní tradice	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
<p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Tvorba mediálního sdělení</p> <p>Stavba mediálních sdělení</p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p> <p>Základní podmínky života</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</p> <p>Lidské vztahy</p> <p>Etnický původ</p> <p>VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA</p> <p>Občan, občanská společnost a stát</p> <p>Formy participace občanů v politickém životě</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>Kreativita</p> <p>Poznávání lidí</p>			
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none">posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci			

6. ročník

4. Region

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem domova z hlediska své sounáležitosti k rodině, obci, regionu, vlasti charakterizuje význam sounáležitosti člověka s druhými lidmi (rodiče, sourozenci, kamarádi, škola, kroužky, zaměstnání, atd.) charakterizuje pojem úplná a neúplná rodina objasní role jednotlivých členů v rodině, její fungování důležitost rodiny pro zdravý vývoj člověka rozpozná příčiny a uvede možné způsoby řešení problémů rodiny popíše stručně hospodaření rodiny, její výdaje objasní význam školy a její vklad pro život člověka charakterizuje život v naší škole, její řád, režim, tradice, význam žákovské samosprávy objasní důležitost správného režimu dne, zdravé životosprávy, střídání práce se zábavou vysvětlí pojmy obec, starosta, obecní úřad, primátor, městský úřad, zastupitelstvo, rada obce a stručně popíše jejich funkce a význam charakterizuje významná místa a památky v obci, významné rodáky obce uvede na příkladech místní tradice vymezí stručně místní region, jeho zvláštnosti, tradice, nářečí, zvyky a významné osobnosti uvede příklady jiných regionů v ČR charakterizuje do jakého kraje a okresu naše obec patří 		<ul style="list-style-type: none"> Valašsko ostatní významné regiony v ČR a jejich vzájemné odlišnosti 	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Ekosystémy MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita Lidské vztahy Etnický původ VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Mezilidské vztahy Komunikace Poznávání lidí			
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none"> posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci 			

6. ročník

5. Vlast

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">• rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje polohu naší vlasti v Evropě- vysvětlí pojem vlastenectví, které odlišuje od projevů nacionalismu- uvede příklady významných míst a rodáků naší vlasti, které nás proslavily- objasní pojmy národ, mateřský jazyk, národnostní menšiny, národní hrdost-• objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání<ul style="list-style-type: none">- popíše státní symboly naší republiky, jejich účel a způsoby používání- s pomocí kalendáře vyjmenuje státní svátky a významné dny pro naši republiku během kalendářního roku		<ul style="list-style-type: none">- vlast, vlastenectví- zajímavá a památná místa- významné osobnosti naší vlasti- státní symboly naší vlasti- státní svátky a významné dny	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA <ul style="list-style-type: none">Lidské vztahyEtnický původ OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA <ul style="list-style-type: none">Mezilidské vztahy VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH <ul style="list-style-type: none">Jsme Evropané			
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none">• rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu• objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání			

6. Kulturní dědictví

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích <ul style="list-style-type: none"> ovládá zásady slušného chování v různých životních situacích objasní pojem autorita chápe význam pravidel a norem chování a nutnost jejich dodržování objasní pojem komunikace a rozlišuje její základní druhy (verbální a neverbální) objasní příčiny konfliktů v mezilidských vztazích a navrhne jejich řešení rozlišuje mezi agresivním, pasivním a asertivním jednáním kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí <ul style="list-style-type: none"> formuluje a vyjadřuje svůj postoj k mediálním informacím, k reklamě, apod. 		<ul style="list-style-type: none"> kultura a její projevy kulturní hodnoty a tradice kulturní instituce masová kultura masmédiá 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Vnímání autora mediálních sdělení Práce v realizačním týmu Stavba mediálních sdělení VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané			

6. ročník

Kritéria hodnocení

- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí

7. Vztahy mezi lidmi**Očekávané výstupy****Učivo**

- zásady a pravidla slušného chování
- komunikace a její druhy
- konflikty v mezilidských vztazích

Průřezová témata**MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA**

Etnický původ

Multikulturalita

Lidské vztahy

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občan, občanská společnost a stát

přesahy do učebních bloků:**přesahy z učebních bloků:****Kritéria hodnocení****7. ročník**

1 týdně, P

7. ročník

1. Zásady lidského soužití

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám <ul style="list-style-type: none"> objasní původ a příčiny základních nerovností lidí (nerovnost přirozená, sociální, hospodářská) objasní vývoj rovného postavení mužů a žen ve společnosti, otázky diskriminace žen doloží na různých příkladech objasní důležitost lidské solidarity a význam pomoci lidem v nouzi rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti <ul style="list-style-type: none"> objasní a na příkladech vysvětlí pojmy morálka a mravnost a její význam pro život ve společnosti vysvětlí zlaté pravidlo mravnosti charakterizuje pojmy svoboda a vzájemná závislost objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje pojem city a odlišnost citového prožívání u různých jedinců rozlišuje mezi city příjemnými a nepříjemnými z hlediska délky trvání dělí city na nálady, afekty a vášně, charakterizuje je a uvádí praktické příklady objasní důležitost citů a obtížnost při správném výkladu vnějších citových projevů lidí charakterizuje obtížnost při vnímání druhých lidí objasní důležitost citových vztahů pro člověka, rozlišuje mezi přátelstvím, kamarádstvím a láskou chápe důležitost sebedůvěry a sebeúcty pro každého jedince zná své vrozené dovednosti a schopnosti, ale i své nedostatky je schopen objasnit svůj systém hodnot dokáže charakterizovat a posoudit jiné lidi na základě jejich vlastností, projevů, postojů popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru <ul style="list-style-type: none"> objasní a na příkladech uvede co přispívá k rozvoji charakterových vlastností jedince a rozvíjení zdravé sebedůvěry posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek <ul style="list-style-type: none"> objasní pasivní a aktivní přístup k životu, význam ctížádosti pro dosažení cílů člověka charakterizuje důležitost mít životní cíl a smysl života objasní význam motivace, vůle a sebekázně při rozvoji člověka 	<ul style="list-style-type: none"> morálka a mravnost všelidské mravní hodnoty svoboda a vzájemná závislost dělba práce a činností nerovnost mezi lidmi diskriminace žen pomoc lidem v nouzi konflikty v mezilidských vztazích, nesnášenlivost pojem city citové prožívání dělení citů sebedůvěra, sebeúcta dovednosti, schopnosti hodnotový systém

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		

7. ročník

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek

2. Lidská setkání

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám <ul style="list-style-type: none"> objasní původ a příčiny základních nerovností lidí (nerovnost přirozená, sociální, hospodářská) objasní vývoj rovného postavení mužů a žen ve společnosti, otázky diskriminace žen doloží na různých příkladech objasní důležitost lidské solidarity a význam pomoci lidem v nouzi rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti <ul style="list-style-type: none"> objasní a na příkladech vysvětlí pojmy morálka a mravnost a její význam pro život ve společnosti vysvětlí zlaté pravidlo mravnosti charakterizuje pojmy svoboda a vzájemná závislost 	<ul style="list-style-type: none"> přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi rovnost a nerovnost lidí rovné postavení mužů a žen lidská solidarita pomoc lidem v nouzi potřební lidé ve společnosti

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Fungování a vliv médií ve společnosti MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Princip sociálního smíru a solidarity Etnický původ Multikulturalita Lidské vztahy ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti

7. ročník

3. Podobnost a odlišnost lidí

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života<ul style="list-style-type: none"><i>charakterizuje pojem city a odlišnost citového prožívání u různých jedinců</i><i>rozlišuje mezi city příjemnými a nepříjemnými</i><i>z hlediska délky trvání dělí city na nálady, afekty a vášně, charakterizuje je a uvádí praktické příklady</i><i>objasní důležitost citů a obtížnost při správném výkladu vnějších citových projevů lidí</i><i>charakterizuje obtížnost při vnímání druhých lidí</i><i>objasní důležitost citových vztahů pro člověka, rozlišuje mezi přátelstvím, kamarádstvím a láskou</i><i>chápe důležitost sebedůvěry a sebeúcty pro každého jedince</i><i>zná své vrozené dovednosti a schopnosti, ale i své nedostatky</i><i>je schopen objasnit svůj systém hodnot</i><i>dokáže charakterizovat a posoudit jiné lidi na základě jejich vlastností, projevů, postojů</i>		<ul style="list-style-type: none">- projevy chování- rozdíly v prožívání, myšlení, jednání- osobní vlastnosti- charakter- vrozené předpoklady- city- dovednosti, schopnosti, nedostatky	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA <ul style="list-style-type: none">Etnický původMultikulturalitaLidské vztahy			
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none">objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života			

7. ročník

4. Vnitřní svět člověka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje pojem city a odlišnost citového prožívání u různých jedinců rozdělí city na příjemné a nepříjemné z hlediska délky trvání dělí city na nálady, afekty a vášně, charakterizuje je a uvádí praktické příklady objasní důležitost citů a obtížnost při správném výkladu vnějších citových projevů lidí charakterizuje obtížnost při vnímání druhých lidí objasní důležitost citových vztahů pro člověka, rozlišuje mezi přátelstvím, kamarádstvím a láskou chápe důležitost sebedůvěry a sebeúcty pro každého jedince zná své vrozené dovednosti a schopnosti, ale i své nedostatky je schopen objasnit svůj systém hodnot dokáže charakterizovat a posoudit jiné lidi na základě jejich vlastností, projevů, postojů popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru <ul style="list-style-type: none"> objasní a na příkladech uvede co přispívá k rozvoji charakterových vlastností jedince a rozvíjení zdravé sebedůvěry posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek <ul style="list-style-type: none"> objasní pasivní a aktivní přístup k životu, význam ctižádosti pro dosažení cílů člověka charakterizuje důležitost mít životní cíl a smysl života objasní význam motivace, vůle a sebekázně při rozvoji člověka 	<ul style="list-style-type: none"> vnímání prožívání systém osobních hodnot sebehodnocení stereotypy v posuzování druhých lidí city, sebedůvěra, dovednosti hodnoty

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek

5. Majetek, vlastnictví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozdělí a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady <ul style="list-style-type: none"> objasní pojem majetek, uvede jeho význam a způsob, jakým jej lze získat charakterizuje jednotlivé formy vlastnictví majetku (osobní, rodinný, podnikový, obecní, státní) objasní důležitost správného hospodaření s majetkem a jeho ochrany objasní úlohu peněz v životě člověka, jejich podobu, původ, způsob získávání peněz objasní pojem peněz, jejich funkce a různé podoby, vývoje peněz 	<ul style="list-style-type: none"> formy vlastnictví hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana hospodaření s penězi a majetkem

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		

7. ročník

Kritéria hodnocení

- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady

6. Výroba, obchod, služby

Očekávané výstupy	Učivo	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Kreativita Poznávání lidí MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy		

Kritéria hodnocení**7. Principy tržního hospodářství**

Očekávané výstupy	Učivo	
	- nabídka, poptávka, trh - podstata fungování trhu - nejčastější formy podnikání	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy		

Kritéria hodnocení**8. ročník**

1 týdně, P

8. ročník

1. Stát

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky<ul style="list-style-type: none">charakterizuje pojem stát, uvádí jeho základní znakyrozlišuje a na příkladech uvádí jednotlivé typy a formy státůobjasní význam státního občanství ČRcharakterizuje Ústavu ČR		<ul style="list-style-type: none">státdruhy státůstátní občanství ČRÚstava ČR	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě			
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none">rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky			

2. Orgány státní moci

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">• rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a států<ul style="list-style-type: none">- <i>charakterizuje dělbu státní moci</i>- <i>stručně objasní moc zákonodárnou, výkonnou a soudní z hlediska jejího složení, délky funkčního období a činnosti</i>- <i>uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a států</i>		<ul style="list-style-type: none">- dělba státní moci- moc zákonodárá- moc výkonná, soudní- níže postavené orgány státní moci- územní samospráva	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA <ul style="list-style-type: none">Princip sociálního smíru a solidarity VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA <ul style="list-style-type: none">Formy participace občanů v politickém životěPrincipy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA <ul style="list-style-type: none">Mezilidské vztahyKomunikace			
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none">• rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a států			

3. Demokracie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů <ul style="list-style-type: none"> objasní pojem demokracie a znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu objasní pojem demokratický světový názor vyloží pojem politický pluralismus vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů <ul style="list-style-type: none"> objasní pojmy demokracie přímá a nepřímá (zastupitelská) charakterizuje demokratické volby a jejich způsoby - podle zásad poměrného zastoupení, podle většinového systému vyloží smysl voleb do zastupitelstev, doloží na příkladech, jak mohou ovlivňovat život občanů 	<ul style="list-style-type: none"> demokracie autokracie demokratický stát demokratický světový názor demokratické volby způsoby voleb

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Stavba mediálních sdělení Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Formy participace občanů v politickém životě VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Mezilidské vztahy		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů

4. Lidská práva

Očekávané výstupy	Učivo
	<ul style="list-style-type: none"> základní lidská práva členění základních lidských práv specifická lidská práva práva dětí úprava lidských práv v dokumentech poškození lidských práv

8. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Etnický původ VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy		
Kritéria hodnocení		

5. Právní řád české republiky

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje právní řád a jeho význam a funkce- popíše orgány právní ochrany občanů a systém soudů u nás- objasní pojmy právní norma, předpis- charakterizuje právní úpravy týkající se manželství (sňatek, péče o děti, rozvod, náhradní výchova dětí, apod.)- charakterizuje právní úpravy týkající se pracovního poměru (podnikání, živnosti, zákoník práce, pracovní proces, odměňování za práci, apod.)- objasní pojem vlastnického práva a jeho právní úpravyuveče příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci<ul style="list-style-type: none">- smlouvy v občanskoprávních vztazích		<ul style="list-style-type: none">- právní řád- právní ochrana a její orgány- vlastnictví- pracovní poměr- manželství- soudy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Mezilidské vztahy Sebepoznání a sebepojetí		
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none">objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželstvíuveče příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci		

8. ročník

6. Protiprávní jednání

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje stručně trestní právo objasní druhy protiprávního jednání a postihy, které se za ně udělují charakterizuje trestné činy a jejich třídění, druhy trestů objasní trestní postižitelnost charakterizuje nejčastější porušování pravidel silničního provozu diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání 	<ul style="list-style-type: none"> trestní právo přestupky a postihy za přestupky trestné činy a druhy trestů trestní postižitelnost porušování předpisů v silničním provozu

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Princip sociálního smíru a solidarity VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání

7. Právo v každodenním životě

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje orgány právní ochrany (policii, státní zastupitelství, soudy) porovnává jejich úkoly a uvede příklady jejich spolupráce při postihu trestných činů rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady <ul style="list-style-type: none"> chápe význam právních vztahů, je schopen rozpoznat že se jedná o trestný čin či přestupek, uvádí to na příkladech 	<ul style="list-style-type: none"> význam právních vztahů důležité právní vztahy a závazky styk s úřady

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady

9. ročník

9. ročník

1 týdně, P

1. Evropská unie

Očekávané výstupy		Učivo
žák:	<ul style="list-style-type: none">popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování<ul style="list-style-type: none">provede stručnou charakteristiku EUcharakterizuje vznik a vývoj EUpopíše hlavní orgány EUcharakterizuje výhody členství v Evropské uniiobjasní význam vstupu ČR do evropské uniepopíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů	<ul style="list-style-type: none">charakteristika EUvznik a vývoj EUhlavní orgány EUrozšiřování EUvýhody členství v EUvýznam vstupu ČR do EU
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:
<p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</p> <p>Multikulturalita</p> <p>Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>Lidské vztahy</p> <p>Etnický původ</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p> <p>Objevujeme Evropu a svět</p> <p>Jsme Evropané</p> <p>Evropa a svět nás zajímá</p> <p>VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA</p> <p>Formy participace občanů v politickém životě</p> <p>Občan, občanská společnost a stát</p>		
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none">popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování		

2. Mezinárodní spolupráce

Očekávané výstupy	Učivo
	<ul style="list-style-type: none"> ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce výhody mezinárodní spolupráce OSN UNESCO Rada Evropy NATO

9. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení Stavba mediálních sdělení ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		

Kritéria hodnocení
3. Globální problémy současnosti

Očekávané výstupy	Učivo
	- pojem globalizace, její klady a zápory - globální problémy současnosti a způsoby jejich řešení - souvislost globálních a lokálních problémů a možnosti jejich řešení - terorismus a jeho potírání, války

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ Multikulturalita Lidské vztahy VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané Evropa a svět nás zajímá OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Poznávání lidí Mezilidské vztahy		

Kritéria hodnocení
4. Osobní rozvoj

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek 	- životní cíle a plány - životní perspektivy - adaptace na životní změny - význam motivace, aktivity a vůle při seberozvoji - city

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru
- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek

5.6 Člověk a příroda

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti.

Vzdělávací oblast člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, člověk a společnost, člověk a zdraví a člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení

vyslovovaných hypotéz či závěrů

- zapojování do aktivit směřujících k šetření chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

5.6.1 Fyzika

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	2	2	

Charakteristika předmětu

Vzdělávací obor Fyzika je společně s chemií, přírodopisem a zeměpisem zaměřen na zkoumání přírody a zákonitostí, kterými se přírodní jevy řídí. Stejně jako ostatní obory oblasti Člověk a příroda navazuje na elementární přírodovědní poznatky, které žáci získávají na prvním stupni a to především v oblasti Člověk a jeho svět.

Na druhém stupni je fyzika vyučována v 6. a 7. ročníku 1 hodinu týdně, v 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně. Během této doby žáci získají základní poznatky z okruhů:

- vlastnosti látek a jejich složení
- měření fyzikálních veličin
- pohyb a síla
- mechanické vlastnosti kapalin a plynů
- tepelné jevy
- elektrické a magnetické jevy
- zvukové vlny
- energie a její přeměny
- Země a vesmír

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách s možností využití videa, dataprojektoru popř. ve třídě výpočetní techniky, formou frontální výuky s demonstračními pomůckami, skupinové práce nebo samostatného pozorování.

Čtenářská gramotnost je rozvíjena pomocí slovních úloh, práce s odbornými texty.

Výchovné a vzdělávací strategie využívané pro rozvoj klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení

- pozorováním a zkoumáním jevů v přírodě, v praxi a při pokusech získává nové poznatky
- správně používá fyzikální pojmy, značky a jednotky fyzikálních veličin
- dle návodu provádí jednoduché experimenty a vyvozuje z nich závěry
- měří fyzikální veličiny vhodně zvoleným měřidlem
- předvídá průběh jevů, hledá možnosti jeho ovlivňování a praktického využití

2. Kompetence k řešení problémů

- vyjadřuje fyzikální problém
- vyhledává potřebné informace v učebnici a další literatuře
- ověřuje či navrhuje způsob jak ověřit správnost nalezeného řešení

3. Kompetence komunikativní

- při řešení fyzikálních problémů ve skupině s respektem vyslechne názor spolužáka, kriticky posoudí a výstižně vyjádří svůj názor
- s porozuměním přečte přiměřený fyzikální text
- pracuje s tabulkami ZŠ, encyklopediemi, využívá internetu apod.

4. Kompetence sociální a personální

- vhodně rozdělí práci a spolupracuje při provádění pokusů
- uvědomuje si vlastní zodpovědnost za výsledky skupinové práce
- realisticky ohodnotí svůj přístup k řešení problémů

5. Kompetence občanské

- posoudí důsledky určitého fyzikálního jevu z ekologického, ekonomického nebo zdravotního hlediska
- šetrně využívá elektrickou energii
- kriticky posoudí výhody a nevýhody různých zdrojů energie
- využívá získané poznatky (jaderná energie, elektromagnetické záření, energetické zdroje, aj.) k orientaci v celospolečensky diskutovaných tématech

6. Kompetence pracovní

- dodržuje pravidla bezpečné práce při provádění fyzikálních experimentů, zejména pravidla bezpečného zacházení s elektrickým zařízením ve škole i v denním životě
- šetrně zachází s pomůckami a dodržuje pořádek při provádění experimentů

6. ročník

1 týdně, P

1. LÁTKY A TĚLESA

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles<ul style="list-style-type: none">délkaobjemhmotnostteplotačassprávně používá pojem atom, molekula, iont<ul style="list-style-type: none">skupenství látekuveče konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí<ul style="list-style-type: none">souvislost skupenství látekdifuze		<ul style="list-style-type: none">látky a tělesočásticové složení látek, složení atomu (jádro, obal, proton, neutron a elektron)vlastností látek pevných, kapalných a plynýchdifuze	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none">rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a tělessprávně používá pojem atom, molekula, iontuveče konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí			

6. ročník

2. FYZIKÁLNÍ VELIČINY A JEJICH JEDNOTKY

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky <ul style="list-style-type: none"> <i>měřené veličiny - délka, objem, hmotnost, teplota, čas</i> ovládá značky a jednotky základních veličin <ul style="list-style-type: none"> <i>délka, objem, hmotnost, teplota, čas</i> využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů <ul style="list-style-type: none"> <i>souvislost skupenství látek</i> předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty pracuje s tabulkami 		<ul style="list-style-type: none"> fyzikální veličiny délka hmotnost objem hustota teplota čas
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky
- ovládá značky a jednotky základních veličin
- využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů
- předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
- pracuje s tabulkami

7. ročník

1 týdně, P

1. POHYB TĚLES

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu zda je dané těleso v klidu či v pohybu využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles změří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas znázorní grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu a určí z něj k danému času dráhu a naopak 		<ul style="list-style-type: none"> pohyb a klid tělesa druhy pohybů dráha a její jednotka čas a jeho jednotka rychlost rovnoměrného pohybu a její jednotka
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. ročník

Kritéria hodnocení

- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
- zda je dané těleso v klidu či v pohybu
- využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
- změří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas
- určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas
- znázorní grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu a určí z něj k danému času dráhu a naopak

2. SÍLY**Očekávané výstupy****žák:**

- určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici
- rozpozná, zda na dané těleso působí síla a pomocí prodloužené pružiny porovná dvě síly
- určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů
- navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly
- užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa $F = m \cdot g$
- využívá poznatky o podmínkách rovnovážné polohy na páce a pevné kladce pro vysvětlení praktických situací

Učivo

- síla působící na těleso
- gravitační pole a gravitační síla
- těžiště
- skládání sil, výslednice dvou sil stejných a opačných směrů
- třecí síla
- Newtonovy pohybové zákony
- otáčivé účinky síly - páka, pevná kladka

Průřezová témata**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Kritéria hodnocení**

- určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici
- rozpozná, zda na dané těleso působí síla a pomocí prodloužené pružiny porovná dvě síly
- určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů
- navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly
- užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa $F = m \cdot g$
- využívá poznatky o podmínkách rovnovážné polohy na páce a pevné kladce pro vysvětlení praktických situací

3. MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN**Očekávané výstupy****žák:**

- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů
- v jednoduchých případech určí velikost a směr působící tlakové síly
- užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy na níž síla působí
- užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení
- vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah $p = h \cdot \rho \cdot g$ k řešení problémů a úloh
- objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci
- předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní
- z porovnání velikosti gravitační síly a vztlakové síly působících na těleso v kapalině určí, zda se těleso bude potápět, vznášet nebo plovat

Učivo

- tlaková síla, tlak
- Pascalův zákon
- hydrostatický tlak
- Archimédův zákon
- vztlaková síla v kapalinách a plynech
- tlak v uzavřené nádobě - podtlak, přetlak

Průřezová témata**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:**

7. ročník

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> • využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů • v jednoduchých případech určí velikost a směr působící tlakové síly • užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy na níž síla působí • užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení • vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah $p = h \cdot \rho \cdot g$ k řešení problémů a úloh • objasní vznik vztahové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci • předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní • z porovnání velikosti gravitační síly a vztahové síly působících na těleso v kapalině určí, zda se těleso bude potápět, vznášet nebo plovat

8. ročník

2 týdně, P

1. SVĚTELNÉ DĚJE

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">• rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami• •zakreslí chod paprsků u opticky hustšího do řidšího prostředí a naopak• •rozliší pokusem spojku a rozptylku• •rozumí pojmům krátkozrakost a dalekozrakost		<ul style="list-style-type: none">• vlastnosti světla<ul style="list-style-type: none">• zdroj světla• rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích• stín, zatmění Slunce a Měsíce• zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle• zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> • rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami • •zakreslí chod paprsků u opticky hustšího do řidšího prostředí a naopak • •rozliší pokusem spojku a rozptylku • •rozumí pojmem krátkozrakost a dalekozrakost

2. ZVUKOVÉ DĚJE

Očekávané výstupy		Učivo
žák:	<ul style="list-style-type: none">• rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku<ul style="list-style-type: none">- <i>látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku</i>• •objasní podstatu vzniku zvuku• •vysvětlí podmínky šíření zvuku• •popíše chování zvukových vln na překážce• posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí• •popíše funkci přijímače zvuku• •porovnání zdroje zvuku dle hlasitosti• •chápe vliv nadměrného hluku a hledá možnosti ochrany	<ul style="list-style-type: none">• vlastnosti zvuku<ul style="list-style-type: none">• zvukové vlny, zdroje a přenos zvuku• rychlost šíření zvuku v různých prostředích• odraz zvuku na překážce, ozvěna• pohlcování zvuku• výška zvukového tónu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

8. ročník

Kritéria hodnocení

- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku
- objasní podstatu vzniku zvuku
- vysvětlí podmínky šíření zvuku
- popíše chování zvukových vln na překážce
- posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí
- popíše funkci přijímače zvuku
- porovnání zdroje zvuku dle hlasitosti
- chápe vliv nadměrného hluku a hledá možnosti ochrany

3. ENERGIE

Očekávané výstupy

žák:

- určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa
- užívá vzorce k jednoduchým výpočtům
- využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem
- vyjádří neznámou fyzikální veličinu ze vzorce a použije jej
- popíše chování tělesa při přijetí nebo odevzdání tepla
- vysvětlí pojem vnitřní energie tělesa

Učivo

- formy energie
 - práce
 - výkon
 - energie
 - pohybová a polohová energie
 - vnitřní energie
- přeměny skupenství
 - teplo
 - vedení tepla
 - tání a tuhnutí, skupenské teplo tání
 - vypařování a kapalnění
 - hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapalin

Průřezová témata

přesahy do učebních bloků:

přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa
- užívá vzorce k jednoduchým výpočtům
- využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem
- vyjádří neznámou fyzikální veličinu ze vzorce a použije jej
- popíše chování tělesa při přijetí nebo odevzdání tepla
- vysvětlí pojem vnitřní energie tělesa

9. ročník

2 týdne, P

9. ročník

1. ENERGIE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem • vyjádří neznámou fyzikální veličinu ze vzorce a použije jej • využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh • zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí • uvede základní druhy radioaktivního záření a způsoby ochrany • vysvětlí energetické přeměny v jaderné elektrárně 	<ul style="list-style-type: none"> • formy energie <ul style="list-style-type: none"> • elektrická energie a výkon • výroba a přenos elektrické energie • jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna • ochrana lidí před radioaktivním zářením • obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem
- vyjádří neznámou fyzikální veličinu ze vzorce a použije jej
- využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh
- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
- uvede základní druhy radioaktivního záření a způsoby ochrany
- vysvětlí energetické přeměny v jaderné elektrárně

2. ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu • sestaví jednoduchý a rozvětvený obvod podle schématu • nakreslí schéma reálného elektrického obvodu • uvede hlavní jednotky elektrického proudu a napětí • rozpozná a charakterizuje zapojení více rezistorů • rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí • rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností • využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů • využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní • znázorní magnetické pole a póly tyčového magnetu • popíše elektromagnet a možnosti jeho využití • objasní funkce stejnosměrného elektromotoru 	<ul style="list-style-type: none"> • elektrický obvod <ul style="list-style-type: none"> • zdroj napětí, spotřebič, spínač • elektrické a magnetické pole <ul style="list-style-type: none"> • elektrická a magnetická síla • elektrický náboj • tepelné účinky elektrického proudu • elektrický odpor • stejnosměrný elektromotor, transformátor • bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. ročník

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu • sestaví jednoduchý a rozvětvený obvod podle schématu • nakreslí schéma reálného elektrického obvodu • uvede hlavní jednotky elektrického proudu a napětí • rozpozná a charakterizuje zapojení více rezistorů • rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí • rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností • využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů • využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní • znázorní magnetické pole a póly tyčového magnetu • popíše elektromagnet a možnosti jeho využití • objasní funkci stejnosměrného elektromotoru

3. VESMÍR

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">• objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet• odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností		<ul style="list-style-type: none">• sluneční soustava<ul style="list-style-type: none">• její hlavní složky• hvězdy<ul style="list-style-type: none">• jejich složení
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> • objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet • odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností

5.6.2 Chemie

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
		2	2	

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku, a to dvě hodiny týdně.

Formy a metody práce užívané v chemii

- frontální výuka
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách

Výuka tohoto předmětu probíhá ve třídě, v tomto předmětu je však možné zařadit exkurze – např. čistíčka vody, labor. cvičení na jiné škole.

Předmět Chemie spolupracuje s dalšími předměty oblasti Člověk a příroda, jako jsou :

- fyzika – vlastnosti látek
- přírodopis – životní prostředí, člověk a jeho zdraví

- zeměpis – surovinové zdroje, chemický průmysl
- matematika – chemické výpočty

Jak předmět Chemie podporuje rozvoj klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k systematickému pozorování a měření vlastností látek, vyvozování závěrů a hledání souvislostí mezi jevy
- žáci jsou vedeni ke správnému používání chemických vzorců, symbolů a značek
- žáci mají možnost samostatně, nebo ve skupinkách formulovat závěry z pokusů a pozorování

2. Kompetence k řešení problémů

- žák vnímá nejruznější problémové situace, které mohou nastat v životě v souvislosti s používáním chemických látek a navrhuje řešení
- v literatuře a tabulkách vyhledává informace o různých látkách, jejich nebezpečnosti – R-věty, S- věty
- žáci mají možnost obhajovat své návrhy řešení a uvědomují si zodpovědnost za své rozhodnutí

3. Kompetence komunikativní

- žák se učí logicky vyjádřit svůj názor k dané chemické problematice (znečištění vody, živ. prostředí)
- vyslechne názor spolužáků, učitele, vhodně reaguje a má-li názor odlišný, tak jej obhajuje
- žák správně užívá chemické symboly a značky (názvosloví)
- pracuje s tabulkami PSP (kde vyhledává důležité informace o prvcích, ve F-Ch tabulkách vyhledává vlastnosti látek (tv, tt, p))

4. Kompetence sociální a personální

- žák spolupracuje ve skupině zejména při laboratorních pracích
- učí se při práci respektovat názory jiných a na konci skupinové práce diskutuje o problémech a získaných výsledcích

5. Kompetence občanské

- žáci jsou vedeni k dodržování pravidel slušného chování
- žáci společně s učitelem dodržují pravidla pro laboratorní práci a práci s chemikáliemi
- žáci jsou vedeni k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)
- žák poznává látky, které mohou negativně ovlivnit čistotu životního prostředí a učí se jak řešit ekologické problémy

6. Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k bezpečnému používání nástrojů, laboratorního vybavení a látek v chemii
- k dodržování pravidel (aby ochránili bezpečí své i druhých, ochrana životního prostředí)
- žáci se učí využívat poznatky z praxe - s mnohými látkami se v běžném životě setkali

8. ročník

2 týdne, P

8. ročník

1. Úvod do učiva chemie

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> určí společné a rozdílné vlastnosti látek <ul style="list-style-type: none"> uvede příklady chemického děje a čím se chemie zabývá rozdělí fyzikální tělesa a látky rozdělí fyzikální a chemický děj, zda dochází k přeměnám látek uvede příklady chem. výroby ve svém okolí a zhodnotí význam a rizika rozdělí známé látky podle jejich různých vlastností popíše společné a rozdílné oblasti vybr. látek rozpozná skupenství látek a jejich změny vyhledá v tabulkách hodnoty hustoty, teploty tání, teploty varu a orientuje se v jejich hodnotách pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí <ul style="list-style-type: none"> uvede zásady bezpečné práce poskytne 1. pomoc při úrazu v laboratoři (poleptání, popálení, pořezání) umí přivolat pomoc uvede příklady nebezpečných chem. látek a zásady bezpečné práce s nimi 		<ul style="list-style-type: none"> vymezení chemie zásady bezpečné práce vlastnosti látek, barva, skupenství, rozpustnost, změny skupenství nebezpečné látky a přípravky, varovné značky a jejich význam mimořádné události - havárie chem. provozů
Přířezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- určí společné a rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí

2. Směsi

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje směsi a chemické látky <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje různé druhy směsí (suspenze, emulze, pěna, dým, mlha) a uvede příklady z běžného života vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení <ul style="list-style-type: none"> vypočítá hmotnostní zlomek složek v roztocích použije v souvislostech pojmy: složka roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi <ul style="list-style-type: none"> sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci popíše jednoduchou destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě vysvětlí princip usazování a krystalizace, 		<ul style="list-style-type: none"> různorodé a stejnorodé směsi složky směsí složení roztoků hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, sublimace, krystalizace)
Přířezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- rozlišuje směsi a chemické látky
- vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení
- navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi

8. ročník

3. Voda a vzduch

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečištění vody a vzduchu <ul style="list-style-type: none"> rozezná a uvede názvy vody v plynném, kapalném a pevném skupenství rozliší různé druhy vod a uvede příklady jejich výskytu a použití zhodnotí význam vody pro život na Zemi uvede princip výroby pitné vody ve vodárnách 		<ul style="list-style-type: none"> voda - destilovaná, pitná, odpadní výroba pitné vody čistota vody vzduch - složení a vlastnosti čistota ovzduší ozónová vrstva 	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Základní podmínky života OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita			
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none"> rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečištění vody a vzduchu 			

4. Částicové složení látek

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech <ul style="list-style-type: none"> uvede příklady z praxe dokazující, že látky se skládají z pohybujících se částic používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech popíše složení atomu a vznik kationtu a aniontu z neutrálních atomů 		<ul style="list-style-type: none"> atomy a molekuly atom. jádro, protony, neutrony elektronový obal, elektrony ionty 	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none"> používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech 			

5. Chemické prvky a periodická soustava prvků

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti <ul style="list-style-type: none"> vyhledá v tabulce názvy prvků k daným protonovým číslům a zapíše správně ke značce prvku protonové číslo rozliší kovy a nekovy a uvede příklady vlastností a praktického využití vybraných kovů, slitin a nekovů orientuje se v periodické soustavě prvků, vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi 		<ul style="list-style-type: none"> chemické prvky, názvy, značky, vlastnosti a použití některých prvků protonové číslo skupiny a periody v period. s. prvků kovy, slitiny, nekovy chem. sloučeniny, chem. vazba názvosloví jednoduchých anorg. sloučenin zákon zachování hmotnosti 	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti 			

8. ročník

6. Chemické reakce

Očekávané výstupy		Učivo
žák:	<ul style="list-style-type: none">rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání<ul style="list-style-type: none">rozliší výchozí látky a produkty chem. reakcí a určí je správně v konkrétních příkladechuvede příklady prakticky důlež. chem. reakcí, provede klasifikaci a zhodnotí jejich využíváníuvede ZZH pro chem. reakce a využije ho při řešení úloh	<ul style="list-style-type: none">chemické reakce - výchozí látky a produktyzákon zachování hmotnostilátkové množství, molární hmotnostklasifikace chem. reakcí (slučování, exotermní a endotermní reakce, neutralizace)jednoduché chem. rovnice
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání

7. Anorganické sloučeniny

Anorganické sloučeniny		
Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi<ul style="list-style-type: none">rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH a změní pH roztoku univerzálním indik. papírkemorientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka<ul style="list-style-type: none">popíše podstatu první pomoci při poleptání pokožky roztokem kyseliny nebo hydroxiduposoudí vliv vybraných oxidů, kyselin a hydroxidů na životní prostředíuvede příklady solí, které se používají jako hnojiva, popíše vlastnosti sádry, cementu a keramikyuvede význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na ŽPporovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí<ul style="list-style-type: none">názvosloví hlavních anorganických sloučeninvlastnosti a využití hlavních anorganických sloučenin a jejich příprava	OXIDY oxidační číslo názvosloví oxidů významné oxidy skleníkový efekt HALOGENIDY názvosloví halogenidů významné halogenidy KYSELINY názvosloví kyselin významné kyseliny - chlorovodíková, sírová, dusičná pH, indikátory pH kyselé deště HYDROXIDY názvosloví hydroxidů hydroxidy - sodný, draselný, vápenatý zásaditost roztoků NEUTRALIZACE, SOLI podstata neutralizace, vznik solí názvy a vzorce síranů, dusičnanů a uhličitánů hospod. významné soli (průmysl. hnojiva, vápenná malta, sádra, beton, keramika)	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi
- orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka
- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí

9. ročník

9. ročník

2 týdně, P

1. Opakování učiva

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech orientuje se v názvosloví anorg. sloučenin 		<ul style="list-style-type: none"> chemické prvky a periodická soustava prvků chemické reakce zákon zachování hmotnosti, látkové množství a molární hmotnost významné oxidy, kyseliny, hydroxidy a soli 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

Kritéria hodnocení

- používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech
- rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech
- orientuje se v názvosloví anorg. sloučenin

2. Redoxní reakce

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> chápe princip výroby surového železa a oceli objasní princip koroze a způsob ochrany kovů před korozí vysvětlí děje na elektrodách při elektrolýze rozliší podstatu galvan. článků vyjmenuje příklady jejich prakt. využití 		<ul style="list-style-type: none"> oxidace a redukce výroba železa a oceli galvanický článek elektrolýza koroze 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí			

Kritéria hodnocení

- chápe princip výroby surového železa a oceli
- objasní princip koroze a způsob ochrany kovů před korozí
- vysvětlí děje na elektrodách při elektrolýze
- rozliší podstatu galvan. článků
- vyjmenuje příklady jejich prakt. využití

3. Energie a chemická reakce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi <ul style="list-style-type: none"> uveďte příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti a zhodnotí jejich využívání posoudí vliv spalování různých paliv na životní prostředí vyjmenuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie popíše princip výroby železa a oceli, zhodnotí jejich význam pro národní hospodářství vysvětlí pojem koroze, uveďte příklady činitelů ovlivňujících její rychlost, uveďte způsoby ochrany ocel. výrobků před korozí rozliší podstatu galvanických článků a elektrolyzy, vyjmenuje příklady jejich prakt. využití pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí <ul style="list-style-type: none"> zná pravidla bezpečného používání spotřebičů na topné plyny v domácnosti zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy <ul style="list-style-type: none"> vyhledá a uvede příklady produktů průmyslově zprac. ropy a zemního plynu vyhledá a uvede příklady havárií způsobené ropou, ropnými produkty a zemním plynem vysvětlí rozdíl mezi exotermickou a endotermickou reakcí třídí paliva podle skupenství, původu, výhřevnosti a uvádí příklady z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> exotermické a endotermické reakce obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie fosilní paliva průmyslově vyráběná paliva

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy vysvětlí rozdíl mezi exotermickou a endotermickou reakcí třídí paliva podle skupenství, původu, výhřevnosti a uvádí příklady z praxe

4. Uhlovodíky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití <ul style="list-style-type: none"> rozliší anorganické a organické sloučeniny vyjmenuje nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití vyhledá a uvede příklady produktů průmysl. zpracování ropy a zemního plynu vysvětlí vliv produktů spalování na životní prostředí 	anorganická chemie <ul style="list-style-type: none"> alkany alkeny alkiny areny průmyslové zpracování ropy

Komentář

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		

9. ročník

Kritéria hodnocení

- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- vyhledá a uvede příklady produktů průmysl. zpracování ropy a zemního plynu
- vysvětlí vliv produktů spalování na životní prostředí

5. Deriváty uhlovodíků

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - rozliším pojmy "uhlovodíky" a "deriváty uhlovodíků" - na příkladech známých derivátů roztrídí uhlovodíkový zbytek a funkční charakteristickou skupinu - zapíše vzorce methanolu, ethenolu, fenolu, kyseliny mravenčí, k. octové, ethylesteru kys. octové, formaldehydu a acetonu, uvede i jejich vlastnosti a použití - uvede výchozí látky a produkty esterifikace, rozezná ji mezi ostatními typy chemických reakcí • chápe pojmy charakteristická skupina a uhlovodíkový zbytek • zařadí derivát podle charakt. skupiny • chápe význam freonů • popíše důsledky působení methanolu a ethanolu na člověka 	<ul style="list-style-type: none"> - halogenové deriváty - alkoholy, fenoly - aldehydy, ketony - karboxylové kyseliny - estery

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- chápe pojmy charakteristická skupina a uhlovodíkový zbytek
- zařadí derivát podle charakt. skupiny
- chápe význam freonů
- popíše důsledky působení methanolu a ethanolu na člověka

6. Přírodní látky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů - popíše zdroje a vlastnosti bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů - posoudí různé potraviny z hlediska zásad zdravé výživy - provede důkaz bílkoviny, škrobu, glukózy a tuků 	<ul style="list-style-type: none"> - přírodní sloučeniny - sacharidy - tuky - bílkoviny - vitamíny - fotosyntéza

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života		

Kritéria hodnocení

- uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

9. ročník

7. Chemie a společnost

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe <ul style="list-style-type: none"> uveďte, jak postupovat při vzniku požáru zná telefonní čísla, popíše postup 1. pomoci při popálení orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka <ul style="list-style-type: none"> rozliší plasty od dalších látek, uvede příklady jejich názvů, vlastností a použití posoudí vliv používání plastů na ŽP chápe význam recyklace plastů, zhodnotí ekonom. i ekolog. význam recyklace plastů rozpozná přírodní a syntetická vlákna, uvede výhody a nevýhody jejich používání doloží na příkladech význam chem. výrob pro národní hospod. i pro člověka vysvětlí pojem biotechnologie a uvede příklady zachází bezpečně s běžnými mycími a čisticími prostředky používanými v domácnosti rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek, uvede zásady bezp. práce s běžně prodávanými hořavinami a výbušninami uvede příklady otravných a jedovatých látek, které by mohly při haváriích uniknout do ŽP a popíše příklady správného chování zjistí, kde a jak v okolí dochází ke znečišťování ŽP a uvede, jak tomu předcházet uvede příklad chování při nadměrném znečištění ovzduší popíše příklady volně i nezákonně prodávaných drog a uvede příklady následků, kterým se konzument vystavuje objasní neefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek <ul style="list-style-type: none"> objasní neefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek chápe význam hnojiv, uvede běžně užívané stavební materiály a pojiva uvádí příklady návykových látek a nebezpečí jejich požívání 	<ul style="list-style-type: none"> chemické výroby a chem. průmysl v ČR průmyslová hnojiva tepelně zpracovávané materiály (cement, vápno, sádra, keramika) plasty a syntetická vlákna (vlastnosti, použití, likvidace) biotechnologie, enzymy léčiva, drogy detergenty, insekticidy, pesticidy hořlaviny mimofádné události, havárie chem provozů, úniky nebezp. látek léčiva a návykové látky

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka objasní neefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek chápe význam hnojiv, uvede běžně užívané stavební materiály a pojiva uvádí příklady návykových látek a nebezpečí jejich požívání

5.6.3 Přírodopis

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	2	2	2	

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Přírodopis je určený pro 6. - 9. ročník a je realizován v rozsahu 2 vyučovacích hodin v každém ročníku.

Obsahuje témata – obecná biologie a genetika, biologie hub, rostlin, živočichů a člověka, neživá příroda, základy ekologie a praktické poznávání přírody.

Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vyučovacích předmětů Člověk a jeho svět. Přírodopis je založen na vzájemných vztazích poznatků z biologických a z dalších přírodovědných oborů. Obsah učiva se soustředí na to, aby si žáci vytvořili celkovou představu o vzájemných vztazích živé a neživé přírody a naučili se chápat spjatost člověka a jeho života s přírodou a jejími zákonitostmi.

Učivo je realizováno převážně aktivními metodami výuky, které vedou k utváření vlastních názorů, k volbě správného rozhodování a slouží k prohlubování sociálních vztahů (např. skupinové projekty, diskuse, řešení problému, praktické cvičení, exkurze.....) Je kladen důraz na práci s učebními texty, vyhledávání poznatků z různých zdrojů a zjednodušování textů. Při laboratorních pracích se učí porozumění textů při dodržování postupů práce. Vzdělávání v předmětu Přírodopis směřuje k

- získání přehledu o vzniku a vývoji Země a života
- získání základních poznatků o stavbě těl a životě vybraných organismů včetně člověka
- osvojení poznatků, dovedností a metod pozorování živé a neživé přírody
- uvědomění si důležitosti citlivého vztahu k okolnímu prostředí
- chápání odpovědnosti člověka na zachování života na Zemi

Jak rozvíjí předmět Přírodopis klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení

- žák pracuje s nejrůznějšími zdroji informací (encyklopedie, časopisy, internet, filmy..)
- učí se vyhledávat podstatné údaje
- učí se systematickosti (řadí organismy do příslušných taxonomických jednotek)
- pracuje s úkoly, při kterých musí využívat poznatky z jiných předmětů
- žák využívá nejrůznějších stylů učení (skupinová práce, práce ve dvojicích, samostudium)

2. Kompetence k řešení problémů

- žák je veden ke kritickému porovnání různých mediálních pohledů na aktuální problémy životního prostředí
- učí se správně reagovat na situaci vyžadující okamžité řešení (ptačí chřipka, požáry v přírodě, setkání s divokou nebo raněnou zvěří)
- žák je veden k samostatnému uvažování a řešení problémů souvisejících se zachováním života na Zemi

3. Kompetence komunikativní

- žák rozvíjí svou verbální a písemnou komunikaci
- obhazuje svůj názor, aktivně se zapojuje do diskuse a učí se naslouchat druhému
- učí se zásadám skupinové práce a využívá technologie pro komunikaci s okolním

4. Kompetence sociální a personální

- žák pracuje ve skupině
- svými názory přispívá k debatě v rámci celé třídy nebo skupiny
- chápe potřebu spolupráce při řešení celospolečenských problémů týkajících se ochrany životního prostředí

5. Kompetence občanské

- žák respektuje názorové rozdíly a umí naslouchat druhým
- odmítá hrubé násilí a chápe potřebu pomoci druhému (přírodní katastrofy)
- projevuje pozitivní přístup k životnímu prostředí

6. Kompetence pracovní

- žák dodržuje základní pravidla při provádění experimentů

6. ročník

6. ročník

2 týdně, P

1. Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života<ul style="list-style-type: none">odliší atmosféru a hydrosféruvysvětlí funkci ozonoféry pro trvání života organismů na Zemirozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů<ul style="list-style-type: none">vysvětlí základní projevy života (v jednob. organismech) a doloží je příkladyorientuje se v nejdůležitějších názorech na vznik života, má přehled o vývoji organismů včetně člověkapopíše buňku, vysvětlí funkci základních organelrozliší buňku rostlin, živočichůvysvětlí rozdíl mezi stavbou jednob. a mnohobun. organismurozliší a vysvětlí funkci zákl. orgánů rostlin i živočichů		<ul style="list-style-type: none">sféry Zeměnázory na vznik a vývoj životavýživa, dýchání, růst, rozmnožování	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života			
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none">objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání životarozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů			

2. Základní struktura života

Očekávané výstupy		Učivo <ul style="list-style-type: none">- buňky, pletiva, tkáně, orgány a org. soustavy- organismy jednobuněčné a mnohobuněčné- význam a zásady třídění organismů	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
Kritéria hodnocení			

3. Viry a bakterie

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka <ul style="list-style-type: none"> uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka. uvede příklady virových a bakteriálních onemocnění člověka a způsob prevence. 		Učivo <ul style="list-style-type: none"> výskyt, význam a praktické využití 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

6. ročník

Kritéria hodnocení

- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

4. Jednobuněčné organismy**Očekávané výstupy****žák:**

- aplikuje praktické metody poznávání přírody
 - *správně zachází s lupou a mikroskopem*
 - *připraví mikroskopický preparát, pozoruje a zakreslí jednoduché schéma živočišné a rostlinné buňky, připravené nebo trvalé mikropreparáty*
 - *orientuje se v práci s jednoduchými klíči a atlasy*

Učivo

- rostliny - řasy
- houby
- živočichové - prvoci

Průřezová témata**ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA**

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Ekosystémy

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Rozvoj schopností poznávání

přesahy do učebních bloků:**přesahy z učebních bloků:****Kritéria hodnocení**

- aplikuje praktické metody poznávání přírody

5. Mnohobuněčné houby**Očekávané výstupy****žák:**

- rozpozná naše nejznámější jedlé i jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků
 - *rozpozná (i s pomocí atlasů) naše nejznámější jedlé i jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků.*
 - *správně zachází s houbami a s pokrmami z nich.*
- aplikuje praktické metody poznávání přírody
 - *správně zachází s lupou a mikroskopem*
 - *připraví mikroskopický preparát, pozoruje a zakreslí jednoduché schéma živočišné a rostlinné buňky, připravené nebo trvalé mikropreparáty*
 - *orientuje se v práci s jednoduchými klíči a atlasy*

Učivo

- houby bez plodnic
- houby s plodnicemi (stavba, výskyt, zásady sběru, konzumace, 1. pomoc)
- lišejníky (stavba, funkce, výskyt, význam)

Průřezová témata**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Kritéria hodnocení**

- rozpozná naše nejznámější jedlé i jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků
- aplikuje praktické metody poznávání přírody

6. ročník

6. Bezobratlí živočichové

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">• porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje stručně znaky, stavbu a život vybraných žahavců, ploštěnců, hlístů, kroužkovců a měkkýšů.- vysvětlí pojmy tkáň, orgán, orgánová soustava.- popíše vnější a vnitřní stavbu těla členovců.• odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí<ul style="list-style-type: none">- popíše základní způsoby života některých živočichů.- objasní možnosti přizpůsobení danému prostředí• zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí pojmy konzument, predátor, vnější a vnitřní cizopasník na konkrétních příkladech (např. nezmar, pijavka, tasemnice)- vysvětlí význam žížaly v přírodě- uvede možnosti nemocí přenosných bezobratlými živočichy a způsob jejich prevence- zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu- správně používá základní hygienické návyky• uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí<ul style="list-style-type: none">- vyjmenuje příklady jednání a chování člověka, která mohou negativně ovlivnit životní prostředí a vztahy v ekosystémech- uvede kladné způsoby zásahů do přírody• aplikuje praktické metody poznávání přírody<ul style="list-style-type: none">- správně zachází s lupou a mikroskopem- připraví mikroskopický preparát, pozoruje a zakreslí jednoduché schéma živočišné a rostlinné buňky, připravené nebo trvalé mikropreparáty- orientuje se v práci s jednoduchými klíči a atlasy		<ul style="list-style-type: none">- žahavci- ploštěnci- hlísti- kroužkovci- měkkýši- členovci - korýši- pavoukovci- hmyz
Komentář		
<ul style="list-style-type: none">- žahavci, ploštěnci, hlísti - rozlišuje vnější a vnitřní parazity- vyjmenuje správné hygienické návyky- měkkýši - podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže, hlavonožce- kroužkovci - vysvětlí význam žížaly v přírodě- členovci - rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakter. znaků- uvede nejznámější zástupce jednotl. tříd- dokáže popsat rozdíl v proměně dokonalé a nedokonalé- orientuje se v řádech hmyzu- zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Rozvoj schopností poznávání ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy		
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none">• porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů• odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí• zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy• uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí• aplikuje praktické metody poznávání přírody		

7. ročník

7. ročník

2 týdne, P

1. Třídění organismů

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">• porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí rozdíl mezi strunatci a obratlovci- charakterizuje stručně znaky, stavbu a život vybraných živočichů (obratlovců)- dá do souvislosti pojmy tkáň, orgán, orgánová soustava.• rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin<ul style="list-style-type: none">- rozliší a pozná nejnámější druhy mořských a sladkovodních ryb- objasní postavení ryb v potravním řetězci a jejich význam pro člověka- pozná vybrané zástupce obojživelníků- vysvětlí jejich přizpůsobení vodnímu prostředí- dokáže objasnit způsob života plazů a přizpůsobení prostředí- seznámí se s exotickými druhy plazů a možností jejich chovu v teráriích- objasní vývoj zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizp.- pozná (i pomocí atlasů) naše nejnámější ptáky a dokáže je podle charakter. znaků rozdělit do vybraných řádů (pěvci, dravci, sovy,...)- vyjmenuje zástupce tažných a přezimujících ptáků		<ul style="list-style-type: none">- buňka- jednobuněčné organismy- bezobratlí živočichové	
Komentář			
<ul style="list-style-type: none">- zopakovat třídění bezobratlých ze 6. ročníku- vysvětlí význam a zásady třídění organismů- zná probrané taxonomické jednotky			
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none">• porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů• rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin			

2. Strunatci: podkmen obratlovci

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl mezi strunatci a obratlovci - charakterizuje stručně znaky, stavbu a život vybraných živočichů (obratlovců) - dá do souvislosti pojmy tkáň, orgán, orgánová soustava. • rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) živočichů <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) živočichů • rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin <ul style="list-style-type: none"> - rozliší a pozná nejznámější druhy mořských a sladkovodních ryb - objasní postavení ryb v potravním řetězci a jejich význam pro člověka - pozná vybrané zástupce obojživelníků - vysvětlí jejich přizpůsobení vodnímu prostředí - dokáže objasnit způsob života plazů a přizpůsobení prostředí - seznámí se s exotickými druhy plazů a možnosti jejich chovu v teráriích - objasní vývoj zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizp. letu - pozná (i pomocí atlasů) naše nejznámější ptáky a dokáže je podle charakter. znaků rozdělit do vybraných řádů (pěvci, dravci, sovy,...) - vyjmenuje zástupce tažných a přezimujících ptáků • odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam živočichů v přírodě i pro člověka a chovu domestikovaných živočichů - popíše životní nároky vybraných hospodářských i domácích živočichů - uvede příklady chráněných živočichů u nás i ve světě • uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje zástupce obratlovců žijících v lese, v blízkosti vod, na louce, apod. - sestaví jednoduchý potravní řetězec • vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí na příkladech pojmy producent, reducent, konzument - jednoduše vysvětlí příklad potravního řetězce v různých ekosystémech - zhodnotí jejich význam • aplikuje praktické metody poznávání přírody <ul style="list-style-type: none"> - správně zachází s lupou a mikroskopem - připraví mikroskopický preparát, pozoruje a zakreslí jednoduché schéma živočišné a rostlinné buňky, připravené nebo trvalé mikropreparáty - orientuje se v práci s jednoduchými klíči a atlasy • dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje základní pravidla pro mikroskopování, práci s lupou a dalekohledem - ohleduplně zachází s přírodninami - uvede zásady první pomoci při uštknutí hadem 	třídy - kruhoústí - paryby - žraloci, rejnoci - ryby - obojživelníci - plazi - ptáci

2. Strunatci: podkmen obratlovci

- rozliší a pozná nejznámější druhy mořských a sladkovodních ryb
- objasní postavení ryb v potravním řetězci a jejich význam pro člověka
- pozná vybrané zástupce našich obojživelníků
- dokáže objasnit způsob života plazů a jejich přizpůsobení prostředí
- seznámí se s exotickými druhy plazů a možností jejich chovu v teráriích
- objasní vývoj zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizp. letu
- pozná naše nejznámější ptáky
- vyjmenuje zástupce tažných a přezimujících ptáků
- správně zachází s lupou a mikroskopem
- připraví mikroskopický preparát
- orientuje se v práci s jednoduchými klíči a atlasy

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí		

Kritéria hodnocení

- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) živočichů
- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
- aplikuje praktické metody poznávání přírody
- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody
- rozliší a pozná nejznámější druhy mořských a sladkovodních ryb
- objasní postavení ryb v potravním řetězci a jejich význam pro člověka
- pozná vybrané zástupce našich obojživelníků
- dokáže objasnit způsob života plazů a jejich přizpůsobení prostředí
- seznámí se s exotickými druhy plazů a možností jejich chovu v teráriích
- objasní vývoj zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizp. letu
- pozná naše nejznámější ptáky
- vyjmenuje zástupce tažných a přezimujících ptáků
- správně zachází s lupou a mikroskopem
- připraví mikroskopický preparát
- orientuje se v práci s jednoduchými klíči a atlasy

3. Význam živočichů a jejich ochrana

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam živočichů v přírodě i pro člověka a chovu domestikovaných živočichů - popíše životní nároky vybraných hospodářských i domácích živočichů - uvede příklady chráněných živočichů u nás i ve světě 	<ul style="list-style-type: none"> - hospodářsky významní živočichové - domácí živočichové

7. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí		

Kritéria hodnocení

- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

4. Vyšší rostliny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin <ul style="list-style-type: none"> - <i>jednoduše vysvětlí princip zákl. rostl. fyziologických procesů a jejich význam pro rostliny i člověka</i> • popíše rozdíly mezi nižšími a vyššími rostlinami 	<ul style="list-style-type: none"> - vývoj rostlin, přechod rostlin na souš - charakteristika vyšší rostliny - fyziologie rostlin (princip fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování)

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
- popíše rozdíly mezi nižšími a vyššími rostlinami

7. ročník

5. Systém rostlin

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin <ul style="list-style-type: none"> rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin rozliší od sebe pletiva krycí, základní, vodivá a dělivá rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů <ul style="list-style-type: none"> uveďte rozdíly mezi nižší a vyšší rostlinou uveďte příklady výtrusných rostlin a rozliší je na mechorosty a kapradňorosty vysvětlí význam těchto rostlin v přírodě vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami rozliší podle diakritických znaků hlavní zástupce nahosemenných rostlin objasní rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou, uveďte konkrétní příklady rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin zná významné zástupce jednotlivých čeledí, dokáže je správně rozřadit a zařadit rozliší druhy hospod. významných rostlin a uveďte jejich využití pracuje s atlasy a zjednodušenými klíči aplikuje praktické metody poznávání přírody <ul style="list-style-type: none"> správně zachází s lupou a mikroskopem připraví mikroskopický preparát, pozoruje a zakreslí jednoduché schéma živočišné a rostlinné buňky, připravené nebo trvalé mikropreparáty orientuje se v práci s jednoduchými klíči a atlasy dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody <ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje základní pravidla pro mikroskopování, práci s lupou a dalekohledem ohleduplně zachází s přírodninami uveďte zásady první pomoci při uštknutí hadem založí herbář 	<ul style="list-style-type: none"> rostliny výtrusné - mechorosty kapradňorosty (plavuně, přesličky, kapradiny) rostliny nahosemenné - jehličnany stavba rostlinného těla - stavba + význam jednotlivých částí rostl. těla kořen, stonek, list, květ, semeno, plod krytosemenné rostliny - jednoděložné a dvouděložné rostliny byliny, dřeviny vybrané čeledi rostlin
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	přesahy do učebních bloků: přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení <ul style="list-style-type: none"> odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody založí herbář 	

7. ročník

6. Význam rostlin a jejich ochrana

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí na příkladech pojmy producent, reducent, konzument jednoduše vysvětlí příklad potravního řetězce v různých ekosystémech zhodnotí jejich význam uveče příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí <ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje příklady jednání a chování člověka, která mohou negativně ovlivnit životní prostředí a vztahy v ekosystémech uveče kladné způsoby zásahů do přírody 	<ul style="list-style-type: none"> hospodářsky významné rostliny ochrana rostlin ekosystémy (les, louky, pole,...)

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam uveče příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí

8. ročník

2 týdne, P

1. Obratlovci: savci

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin <ul style="list-style-type: none"> opakování učiva 7. ročníku - strunatci a bezobratlí 	<ul style="list-style-type: none"> stavba těla orgánové soustavy základní řády savců

Komentář
<ul style="list-style-type: none"> popíše stavbu těla savců a provede základní charakteristiku podle charakter. znaků rozlišuje základní řády savců a správně rozřídí vybrané zástupce vysvětlí přizpůsobení savců prostředí

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin

8. ročník

2. Rozšíření, význam a ochrana živočichů

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy<ul style="list-style-type: none">objasní pojmy <i>predátor</i>, <i>reducent</i>, <i>zoologie</i>, <i>paleontologie</i>uveče některé kriticky ohrožené druhy savců u nás i ve světě		<ul style="list-style-type: none">hospodářsky a epidemiologicky významné druhypéče o vybrané domácí živočichychov domestikovaných živočichůživočišná společenstva
Komentář		
<ul style="list-style-type: none">zná význam živočichů v přírodě i pro člověkapopíše životní nároky vybraných domácích živočichůuveče příklady chráněných živočichů u nás i ve světěuplatňuje zásady bezp. chování ve styku se živočichy		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA <ul style="list-style-type: none">EkosystémyLidské aktivity a problémy životního prostředí		
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none">zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy		

3. Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka<ul style="list-style-type: none">uveďte příklady názorů na vznik člověka a stručně charakterizuje hlavní etapy jeho vývojeumí zařadit člověka do systému živočišné říšepodle char. znaků správně pojmenuje lidské rasyurčí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy<ul style="list-style-type: none">stručně popíše stavbu a funkci těla člověka (včetně vnitřních orgánů)objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří<ul style="list-style-type: none">popíše vznik a vývin nového jedince od početí do dospělosti a stářírozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého zp. života<ul style="list-style-type: none">popíše zásady hygieny jednotliv. orgán. soustav a prevence chorobrozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	<ul style="list-style-type: none">vývoj člověkalidské rasystavba, funkce a nemoci jednotlivých částí lidského těla a orgánových soustavopěrná a svalová soustavatrávicí s.dýchací s.tělní tekutinyoběhová s.vylučovací s.kožní s.nervová s.smyslové orgányžlázy s vnitřní sekrecírozmnožovací soustavagenetikanemoci, úrazy a prevence<ul style="list-style-type: none">praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocízávažná poranění a život ohrožující stavy, epidemieživotní styl - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka
Komentář	
<ul style="list-style-type: none">uveďte příklady názorů na vznik člověka a stručně charakterizuje hlavní etapy jeho vývojeumí zařadit člověka do systému živočišné říšepodle char. znaků správně pojmenuje lidské rasychápe význam soustav tvořící oporu a tvar těla a umožňující pohybpojmenuje základní kosti a svalyzná příčiny nemocí, úrazů, jejich prevenci a zásady 1. pomoci při zlomeninách a dalších poraněníchpojmenuje a popíše části TS, zná jejich funkcipopíše, jak tělo získává energiizná příčiny nemocí TS, prevenci i 1. pomocurčí polohu a objasní stavbu a funkci DSobjasní vztah činnosti DS se zátěžízná příčiny nemocí DS, prevenci i 1. pomoc (umělé dýchání)stručně popíše stavbu a funkci jednotliv. orgánových soustavpopíše zásady hygieny jednotliv. org. soustav a prevenci chorobobjasní pojmy imunita, transfuze, prevence, infarkt, alergie, racionální výživa, přeměna látek a energií, zdravý životní styl, infekce, epidemie, karanténavysvětlí možné vlivy emisí, imisí, kyselých dešťů, narušování ozónosféry a stresu na zdraví člověka	

8. ročník

- popíše vznik a vývin nového jedince od početí do dospělosti a stáří
- vysvětlí podstatu pohl. a nepohl. rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
- objasní pojmy chromozóm, proměnlivost, pohlavní aktivita, gen, genetika
- vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismů

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí		

Kritéria hodnocení

- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
- objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého zp. života

4. Genetika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu pohl. a nepohl. rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti objasní pojmy chromozóm, proměnlivost, pohlavní aktivita, gen, genetika uveče příklady dědičnosti v praktickém životě <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismů objasní princip přenosu dědič. vlastností a jeho důsledků ve šlechtitelství a chovatelství 	

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
- uveče příklady dědičnosti v praktickém životě

9. ročník

2 týdně, P

9. ročník

1. Planeta Země

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů <i>zjednodušeně objasní vznik Sluneční soustavy a postavení Země</i> <i>diskutuje o základních názorech na vznik Země a složení vesmíru</i> 		<ul style="list-style-type: none"> vznik a stavba Země postavení Země ve vesmíru sféry Země, vztah k životu
Komentář		
<ul style="list-style-type: none"> diskutuje o zákl. názorech na vznik Země a složení vesmíru charakterizuje jednotlivé sféry Země 		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none"> rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů 		

2. Mineralogie

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek <i>orientuje se ve stupnici tvrdosti</i> <i>určuje některé nerosty i horniny podle vzhledu, fyzikálních a chem. vlastností a výskytu (i s pomocí atlasů a zjednodušených klíčů)</i> <i>posoudí praktický význam důležitých nerostů</i> <i>rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše zp. jejich vzniku</i> <i>uvede význam a použití důležitých hornin</i> aplikuje praktické metody poznávání přírody <i>správně zachází s lupou a mikroskopem</i> <i>orientuje se v práci s jednoduchými klíči a atlasy</i> <i>s pomocí literatury, internetu a novin vypracovává výpisky a krátké zprávy k daným tématům a dále je zpracovává (sám nebo ve skupině)</i> 		<ul style="list-style-type: none"> nerosty
Komentář		
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se ve stupnici tvrdosti objasní pojem minerál, uvede příklady určuje některé nerosty podle vzhledu, fyzik. a chem. vlastností a výskytu (i pomocí atlasů a zjednodušených klíčů) posoudí praktický význam důležitých nerostů 		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek aplikuje praktické metody poznávání přírody 		

3. Horniny

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek<ul style="list-style-type: none"><i>orientuje se ve stupnici tvrdosti</i><i>určuje některé nerosty i horniny podle vzhledu, fyzikálních a chem. vlastností a výskytu (i s pomocí atlasů a zjednodušených klíčů)</i><i>posoudí praktický význam důležitých nerostů</i><i>rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše zp. jejich vzniku</i><i>uveče význam a použití důležitých hornin</i>aplikuje praktické metody poznávání přírody<ul style="list-style-type: none"><i>správně zachází s lupou a mikroskopem</i><i>orientuje se v práci s jednoduchými klíči a atlasy</i><i>s pomocí literatury, internetu a novin vypracovává výpisky a krátké zprávy k daným tématům a dále je zpracovává (sám nebo ve skupině)</i>		<ul style="list-style-type: none">horniny - vyvřeléusazenépřeměněné	
Komentář			
<ul style="list-style-type: none">objasní pojem horninarozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vznikuurčuje některé horniny podle vzhledu, fyzik. a chem. vlastností a výskytu (i pomocí atlasů a zjednodušených klíčů)na příkladech uvede význam a použití důležitých hornin			
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:		přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none">rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcekaplikuje praktické metody poznávání přírody			

4. Éry vývoje Země

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody<ul style="list-style-type: none">uveče konkrétní příklad vnitřních a vnějších geolog. dějůobjasní pojmy: zvětrávání, zlomy, vrásněnívysvětlí základy deskové tektoniky, původ sopečné činnosti a zemětřesení, vyhledává o nich potřebné údajeobjasní horninový cyklus a oběh vodypopíše druhy zvětráváníobjasní vlivy erozí ve svém okolíuveče zásady bezp. chování v mimořádných situacích (záplavy, sesuvy půd, zemětřesení, sopečná činnost)		<ul style="list-style-type: none">- vnitřní geol. děje- vnější geol. děje
Komentář		
<ul style="list-style-type: none">- uveče konkrétní příklad vnitřních a vnějších geolog. dějů- objasní pojmy: zvětrávání, zlomy, vrásnění- vysvětlí základy deskové tektoniky, původ sopečné činnosti a zemětřesení, vyhledává o nich potřebné údaje- objasní horninový cyklus a oběh vody- popíše druhy zvětrávání- objasní vlivy erozí ve svém okolí		
Přířezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none">rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vodyuveče zásady bezp. chování v mimořádných situacích (záplavy, sesuvy půd, zemětřesení, sopečná činnost)		

9. ročník

5. Pedologie

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">• aplikuje praktické metody poznávání přírody<ul style="list-style-type: none">- <i>správně zachází s lupou a mikroskopem</i>- <i>orientuje se v práci s jednoduchými klíči a atlasy</i>- <i>s pomocí literatury, internetu a novin vypracovává výpisky a krátké zprávy k daným tématům a dále je zpracovává (sám nebo ve skupině)</i>		Půdy <ul style="list-style-type: none">• složení a vlastnosti• typy a druhy půd• význam půdy pro výživu rostlin• hospod. význam pro společnost• příklady devastace a rekultivace	
Komentář			
<ul style="list-style-type: none">- uvede různé typy a vlastnosti půdy- vysvětlí význam půdy pro výživu rostlin, její hospod. význam pro společnost- uvede příklady devastace půdy a navrhne způsoby rekultivace			
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:		přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none">• aplikuje praktické metody poznávání přírody			

6. Vznik a vývoj života na Zemi

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">• uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi<ul style="list-style-type: none">- <i>uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi</i>- <i>popíše příčiny globálního oteplování a uvede možná rizika</i>• uvede význam vody a teploty prostředí pro život• diskutuje o ochraně i využívání přírodních zdrojů• objasní význam jednotliv. vrstev ovzduší pro život• popíše vlivy znečištěného ovzduší a klimát. změn na živé organ. a na člověka• vyjmenuje příčiny vzniku mimoř. událostí způsobené přír. vlivy	<p>Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi</p> <ul style="list-style-type: none">• geolog. období• výskyt typických organismů a jejich přizpůsobení prostředí <p>Geologický vývoj a stavba území ČR Podnebí a počasí ve vztahu k životu Mimořádné události způsobené přír. vlivy a ochrana před nimi</p>	
Komentář		
<ul style="list-style-type: none">- popíše teorii o vzniku a vývoji života na Zemi- rozlišuje jednotlivá geolog. období podle charakt. znaků a typických organismů- orientuje se v geolog. stavbě ČR- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi- popíše příčiny globálního oteplování a uvede možná rizika		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none">• uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi• uvede význam vody a teploty prostředí pro život• diskutuje o ochraně i využívání přírodních zdrojů• objasní význam jednotliv. vrstev ovzduší pro život• popíše vlivy znečištěného ovzduší a klimát. změn na živé organ. a na člověka• vyjmenuje příčiny vzniku mimoř. událostí způsobené přír. vlivy		

9. ročník

7. Základy ekologie

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému<ul style="list-style-type: none">orientuje se v základních ekolog. pojmechrozlišuje živé a neživé složky ŽP (ekosystémy)uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimivysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců a zhodnotí jejich významuvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému<ul style="list-style-type: none">uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na ŽP a jejich důsledky pro rovnováhu ekosystémůsleduje aktuální stav ŽProzlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energieaplikuje praktické metody poznávání přírody<ul style="list-style-type: none">správně zachází s lupou a mikroskopemorientuje se v práci s jednoduchými klíči a atlasys pomocí literatury, internetu a novin vypracovává výpisky a krátké zprávy k daným tématům a dále je zpracovává (sám nebo ve skupině)uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi<ul style="list-style-type: none">organismy a prostředí - vzájemné vztahy mezi organismy a mezi organismy a prostředímspolečenstva, ekosystémy, potravní řetězcerovnováha v ekosystému		<ul style="list-style-type: none">podmínky života, vzájemné vztahy mezi organismyekologické pojmy: populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězcepřirozené změny v přírodě a změny vyvolané člověkemochrana přírody a životního prostředíchráněná území ČR a jejich významregionální zvláštnosti
Komentář <ul style="list-style-type: none">orientuje se v základních ekolog. pojmechrozlišuje živé a neživé složky ŽP (ekosystémy)uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimivysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců a zhodnotí jejich významuvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na ŽP a jejich důsledky pro rovnováhu ekosystémůsleduje aktuální stav ŽProzlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie		
Průřezová témata ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Ekosystémy	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení <ul style="list-style-type: none">rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystémuuvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystémuaplikuje praktické metody poznávání přírodyuvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi		

5.6.4 Zeměpis

1. ročník

2. ročník

3. ročník

4. ročník

5. ročník

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
2	1+1	1+1	1

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis se vyučuje jako samostatný předmět a vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Vyučuje se v 6., 7. a 8. ročníku 2 hodiny týdně, v 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Žáci si osvojují základní znalosti o Zemi, o znázornění povrchu Země, získávají vědomosti o přírodních, hospodářských, společenských a kulturních poměrech své vlasti a obce. Získávají poznatky o světadílech a oceánech, o státech světa a současných globálních problémech lidstva. Předmět umožňuje žákům orientovat se v současném světě a uvědomovat si civilizační rizika a spoluodpovědnost za kvalitu života na Zemi, vztah lidí k přírodnímu i společenskému prostředí.

Čtenářská gramotnost je rozvíjena při práci s učebními texty a časopisy. Žáci jsou vedeni ke čtení s porozuměním a ke schopnosti reprodukovat získané poznatky formou referátů a samostatných prací.

Vzdělávání v předmětu Zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování jevů a pojmů
- rozvíjení dovednosti pracovat se zdrojem informací
- respektování přírodních hodnot
- podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji zájmu o poznání vlastní země a regionů světa

Jak rozvíjí předmět Zeměpis klíčové kompetence žáků:

1. Kompetence k učení

- řeší úkoly, při kterých vyhledává, sbírá, třídí, zpracovává a hodnotí informace z různých zdrojů
- získané poznatky propojuje se znalostmi z jiných předmětů
- používá správnou terminologii
- manipuluje s geografickými pomůckami a dokáže je použít nejen v učení, ale i v životě

2. Kompetence k řešení problémů

- je schopen pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace a diskutovat o možnostech řešení
- řeší problémy na úrovni svých znalostí, ověřuje správnost, vyvozuje závěry
- je veden k logickému a kritickému myšlení

3. Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- vyjadřuje se souvisle a kultivovaně v ústním i písemném projevu
- učí se naslouchat druhým a vhodně reagovat

4. kompetence sociální a personální

- podílí se na utváření příjemné atmosféry ve třídě
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení úkolu
- na základě ohleduplnosti při jednání s druhými přispívá k upevňování mezilidských vztahů

5. Kompetence občanské

- uvědomuje si svá práva i povinnosti ve škole i mimo školu
- zdůvodňuje na konkrétních příkladech nutnost ochrany životního prostředí
- oceňuje krásy přírody, historických a kulturních objektů
- pociťuje zodpovědnost za zachování životního prostředí pro budoucí generace

6. Kompetence pracovní

- dokáže pracovat s obrazovými materiály a grafy
- dodržuje stanovená pravidla, plní své povinnosti a zadané úkoly
- bezpečně manipuluje s pomůckami, dodržuje pravidla bezpečného chování v terénu
- uplatňuje osvojené vědomosti v běžném životě

2 týdně, P

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů <ul style="list-style-type: none"> - <i>tvar, velikost a pohyby Země</i> - <i>střídání dne a noci, střídání ročních období</i> - <i>světový čas, časová pásma, pásmový čas,</i> - <i>datová hranice, smluvený čas</i> 		Učivo <u>PLANETA ZEMĚ</u> <ul style="list-style-type: none"> - tvar a rozměry Země - pohyby Země
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none"> • prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů 		

6. ročník

2. GLOBUS A MAPA

Očekávané výstupy		Učivo
žák:	<ul style="list-style-type: none">používá s porozuměním základní geografickou, kartografickou a topografickou terminologii<ul style="list-style-type: none"><i>- glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť</i><i>- poledníky, rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti</i><i>- měřítko plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám</i>organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů<ul style="list-style-type: none"><i>- obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy</i><i>- základní topografické útvary: důležité body, útvary, síť, povrchy, ohniska - uzly</i><i>- plán, mapa, symboly, smluvené značky, vysvětlivky, tabulky, zdroje dat</i>	GLÓBUS A MAPA <ul style="list-style-type: none">- glóbus- mapy a jejich dělení- poledníky a rovnoběžky- určování zeměpisné polohy- čas na Zemi- výškopis a polohopis na mapách- základy topografie- práce s mapou místní krajiny
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- používá s porozuměním základní geografickou, kartografickou a topografickou terminologii
- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů

3. FYZICKOGEOGRAFICKÁ SFÉRA ZEMĚ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu <ul style="list-style-type: none"> - <i>přírodní sféra</i> - <i>společenská a hospodářská sféra - složky a prvky</i> porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost <ul style="list-style-type: none"> - <i>přírodní oblasti</i> - <i>geografické pásy, pásma, výškové stupně</i> 	FYZICKOGEOGRAFICKÁ SFÉRA ZEMĚ <ul style="list-style-type: none"> • krajinná sféra a její základní části • LITOSFÉRA • stavba Země • dno oceánu • zemětřesení a sopečná činnost • vznik pohoří • zvětrávání • působení povrchové tekoucí vody • povrch Země jako výsledek přírodních činitelů • ATMOSFÉRA • počasí • podnebí • podnebné pásy • oběh vzduchu • HYDROSFÉRA • oceány a moře • vlastnosti a pohyby mořské vody • vodstvo na pevnině • ledovce • podpovrchová voda • PEDOSFÉRA • složení půdy, její význam • typy a druhy půd • činitelé ovlivňující půdu • nebezpečí, která ohrožují půdu • BIOSFÉRA • tropické lesy • savany • pouště • subtropické rostlinstvo • stepi • lesy mírného pásu • tundry • polární oblasti • život ve vodách oceánů • výškové stupně v krajině

6. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
- porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost

4. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí <ul style="list-style-type: none"> - vztah přírody a společnosti - udržitelný život a rozvoj - zásady ochrany přírody a životního prostředí - globální ekologické a environmentální problémy 	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ <ul style="list-style-type: none"> • Krajina • Přírodní a kulturní krajina • Globální změny klimatu • Přírodní katastrofy • Biodiverzita a její ohrožení

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

5. TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu <ul style="list-style-type: none"> - cvičení a pozorování v terénu místní krajiny - orientační body, jevy, stanoviště - určování hlavních a vedlejších světových stran - pohyb podle mapy a azimutu • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny <ul style="list-style-type: none"> - odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu - jednoduché panoramatické náčrtky krajiny • uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech <ul style="list-style-type: none"> - hodnocení přírodních jevů a ukazatelů - živelní pohromy, opatření - chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom 	TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE <ul style="list-style-type: none"> • praktická práce s mapou a busolou v terénu (orientace mapy, určení azimutu, pochod podle azimutu) • odhad výšek a vzdáleností • zásady bezpečného chování při mimořádných událostech

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

7. ročník

7. ročník

1+1 týdně, P

1. ROZDĚLENÍ SVĚTA

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">• lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny- světadíly, oceány, makroregiony světa - charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti		<u>ROZDĚLENÍ SVĚTA</u> <ul style="list-style-type: none">• pevniny a oceány• státy a jejich hranice• není stát jako stát	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none">• lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny			

7. ročník

2. AFRIKA

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje polohu, rozlohu a pobřeží Afriky, vyhledá nejznámější ostrovy, poloostrovy a moře - povrch, podnebí, vodstvo, vegetace a přírodní zdroje Afriky - státy Afriky, jejich významná města - poloha, rozloha a pobřeží Ameriky - lokalizuje a charakterizuje významné geografické pojmy - objasní objevení a osídlování Ameriky - povrch, podnebí, vodstvo a přírodní krajiny Ameriky - stručně vznik a administrativní dělení USA - obyvatelstvo, největší města, způsob života v USA - Kanada - příroda, obyvatelstvo, hospodářství, města - Střední Amerika - Jižní Amerika - Austrálie a Oceánie - poloha, rozloha, osídlování - Antarktida • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich. <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje s pomocí map polohu, rozlohu a pobřeží Afriky, Ameriky, Austrálie a Oceánie, Antarktidy - obyvatelstvo, přírodní a hospodářské poměry, hlavní problémy dané oblasti 		AFRIKA <ul style="list-style-type: none"> • poloha, rozloha, členitost pobřeží • povrch • podnebí • vodstvo • přírodní krajiny • Afrika včera, dnes a zítra • státy Severní Afriky • Sahel, nejchudší část Afriky • Země Guinejského zálivu • Východní Afrika • Jižní Afrika 	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
Kritéria hodnocení		přesahy z učebních bloků:	
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich. 			

7. ročník

3. AMERIKA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje polohu, rozlohu a pobřeží Afriky, vyhledá nejnámější ostrovy, poloostrovy a moře povrch, podnebí, vodstvo, vegetace a přírodní zdroje Afriky státy Afriky, jejich významná města poloha, rozloha a pobřeží Ameriky - lokalizuje a charakterizuje významné geografické pojmy objasní objevení a osídlování Ameriky povrch, podnebí, vodstvo a přírodní krajiny Ameriky stručně vznik a administrativní dělení USA obyvatelstvo, největší města, způsob života v USA Kanada - příroda, obyvatelstvo, hospodářství, města Střední Amerika Jižní Amerika Austrálie a Oceánie - poloha, rozloha, osídlování Antarktida 	AMERIKA <ul style="list-style-type: none"> poloha, rozloha, dělení, členitost pobřeží po stopách objevitelů povrch podnebí a přírodní krajiny vodstvo obyvatelstvo Ameriky USA – světová velmoc americké regiony (V a J, Střed, Západ) jak žijí Američané USA ve světě Kanada Mexiko pevninské státy Střední Ameriky ostrovní státy Střední Ameriky Andské státy Brazílie a její sousedé země Jižního rohu

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států

4. AUSTRÁLIE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje polohu, rozlohu a pobřeží Afriky, vyhledá nejnámější ostrovy, poloostrovy a moře povrch, podnebí, vodstvo, vegetace a přírodní zdroje Afriky státy Afriky, jejich významná města poloha, rozloha a pobřeží Ameriky - lokalizuje a charakterizuje významné geografické pojmy objasní objevení a osídlování Ameriky povrch, podnebí, vodstvo a přírodní krajiny Ameriky stručně vznik a administrativní dělení USA obyvatelstvo, největší města, způsob života v USA Kanada - příroda, obyvatelstvo, hospodářství, města Střední Amerika Jižní Amerika Austrálie a Oceánie - poloha, rozloha, osídlování Antarktida 	AUSTRÁLIE <ul style="list-style-type: none"> nejmenší kontinent australská příroda je jiná od doby kamenné k mrakodrapům jak se žije v Austrálii

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států

5. OCEÁNIE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje polohu, rozlohu a pobřeží Afriky, vyhledá neznámější ostrovy, poloostrovy a moře povrch, podnebí, vodstvo, vegetace a přírodní zdroje Afriky státy Afriky, jejich významná města poloha, rozloha a pobřeží Ameriky - lokalizuje a charakterizuje významné geografické pojmy objasní objevení a osídlování Ameriky povrch, podnebí, vodstvo a přírodní krajiny Ameriky stručně vznik a administrativní dělení USA obyvatelstvo, největší města, způsob života v USA Kanada - příroda, obyvatelstvo, hospodářství, města Střední Amerika Jižní Amerika Austrálie a Oceánie - poloha, rozloha, osídlování Antarktida 	OCEÁNIE <ul style="list-style-type: none"> svět ostrovů v oceánu

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států

6. ANTARKTIDA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje polohu, rozlohu a pobřeží Afriky, vyhledá neznámější ostrovy, poloostrovy a moře povrch, podnebí, vodstvo, vegetace a přírodní zdroje Afriky státy Afriky, jejich významná města poloha, rozloha a pobřeží Ameriky - lokalizuje a charakterizuje významné geografické pojmy objasní objevení a osídlování Ameriky povrch, podnebí, vodstvo a přírodní krajiny Ameriky stručně vznik a administrativní dělení USA obyvatelstvo, největší města, způsob života v USA Kanada - příroda, obyvatelstvo, hospodářství, města Střední Amerika Jižní Amerika Austrálie a Oceánie - poloha, rozloha, osídlování Antarktida 	ANTARKTIDA <ul style="list-style-type: none"> kontinent ledu a chladu

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států

7. ročník

7. OCEÁNY

Očekávané výstupy			Učivo		
žák: <ul style="list-style-type: none">• porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států<ul style="list-style-type: none">- <i>charakterizuje polohu, rozlohu a pobřeží Afriky, vyhledá nejznámější ostrovy, poloostrovy a moře</i>- <i>povrch, podnebí, vodstvo, vegetace a přírodní zdroje Afriky</i>- <i>státy Afriky, jejich významná města</i>- <i>poloha, rozloha a pobřeží Ameriky - lokalizuje a charakterizuje významné geografické pojmy</i>- <i>objasní objevení a osídlování Ameriky</i>- <i>povrch, podnebí, vodstvo a přírodní krajiny Ameriky</i>- <i>stručně vznik a administrativní dělení USA</i>- <i>obyvatelstvo, největší města, způsob života v USA</i>- <i>Kanada - příroda, obyvatelstvo, hospodářství, města</i>- <i>Střední Amerika</i>- <i>Jižní Amerika</i>- <i>Austrálie a Oceánie - poloha, rozloha, osídlování</i>- <i>Antarktida</i>			INDICKÝ OCEÁN <ul style="list-style-type: none">• Indický oceán TICHÝ OCEÁN <ul style="list-style-type: none">• Tichý oceán ATLANTSKÝ OCEÁN <ul style="list-style-type: none">• Atlantský oceán SEVERNÍ LEDOVÝ OCEÁN <ul style="list-style-type: none">• Arktida v Severním ledovém oceánu		
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:		přesahy z učebních bloků:	
Kritéria hodnocení <ul style="list-style-type: none">• porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států					

8. ročník

1+1 týdně, P

8. ročník

1. ASIE

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny <ul style="list-style-type: none"> - <i>Asie - poloha, rozloha, pobřeží, ostrovy, poloostrovy, moře</i> - <i>Evropa - poloha, rozloha, pobřeží, ostrovy, poloostrovy, moře</i> • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států <ul style="list-style-type: none"> - <i>poloha, rozloha, nejznámější povrchové útvary Asie</i> - <i>podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo Asie</i> - <i>rozdělení Asie do regionů, lokalizuje jednotlivé státy těchto regionů a jejich hlavní města</i> - <i>poloha, rozloha, nejznámější povrchové útvary Evropy</i> - <i>podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo Evropy</i> - <i>obyvatelstvo Evropy,</i> - <i>lokalizuje na mapě jednotlivé státy a hlavní města příslušné oblasti Evropy</i> • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich. <ul style="list-style-type: none"> - <i>srovná obyvatelstvo Evropy podle národů, jazykových skupin a náboženství</i> - <i>objasní vývoj a proměny evropského hospodářství</i> - <i>určí a vyhledá státy EU, charakterizuje postupné rozšiřování EU</i> - <i>obyvatelstvo Evropy, rozmístění, vývoj osídlení, náboženství, měna</i> - <i>obyvatelstvo Asie podle počtu, rozmístění, rasové a národnostní složení, náboženství</i> 		ASIE <ul style="list-style-type: none"> • poloha, rozloha, členitost pobřeží • povrch • podnebí • vodstvo • rostlinstvo a živočišstvo • obyvatelstvo • JZ Asie - Blízký Východ • JZ Asie – Střední Východ • Jižní Asie • Jihovýchodní Asie • Východní Asie • Malí draci • Střední Asie • Zakavkazsko 	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
Kritéria hodnocení		přesahy z učebních bloků:	
<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich. 			

8. ročník

2. EVROPA

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny <ul style="list-style-type: none"> - <i>Asie - poloha, rozloha, pobřeží, ostrovy, poloostrovy, moře</i> - <i>Evropa - poloha, rozloha, pobřeží, ostrovy, poloostrovy, moře</i> • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států <ul style="list-style-type: none"> - <i>poloha, rozloha, nejznámější povrchové útvary Asie</i> - <i>podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo Asie</i> - <i>rozdělení Asie do regionů, lokalizuje jednotlivé státy těchto regionů a jejich hlavní města</i> - <i>poloha, rozloha, nejznámější povrchové útvary Evropy</i> - <i>podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo Evropy</i> - <i>obyvatelstvo Evropy,</i> - <i>lokalizuje na mapě jednotlivé státy a hlavní města příslušné oblasti Evropy</i> • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich. <ul style="list-style-type: none"> - <i>srovná obyvatelstvo Evropy podle národů, jazykových skupin a náboženství</i> - <i>objasní vývoj a proměny evropského hospodářství</i> - <i>určí a vyhledá státy EU, charakterizuje postupné rozšiřování EU</i> - <i>obyvatelstvo Evropy, rozmístění, vývoj osídlení, náboženství, měna</i> - <i>obyvatelstvo Asie podle počtu, rozmístění, rasové a národnostní složení, náboženství</i> 		EVROPA <ul style="list-style-type: none"> • poloha, rozloha a členitost pobřeží • historický vývoj evropské civilizace • co Evropany rozděluje a co spojuje • povrch • podnebí • vodstvo • rostlinstvo a živočišstvo • přírodní oblasti Evropy • přírodní zdroje Evropy • ochrana krajiny a přírody • obyvatelstvo Evropy <ul style="list-style-type: none"> • přirozený pohyb obyvatelstva <ul style="list-style-type: none"> • migrace v Evropě <ul style="list-style-type: none"> • struktura evropského obyvatelstva <ul style="list-style-type: none"> • města Evropy <ul style="list-style-type: none"> • proměny evropského hospodářství <ul style="list-style-type: none"> • služby <ul style="list-style-type: none"> • regiony Evropy <ul style="list-style-type: none"> • Střední Evropa <ul style="list-style-type: none"> • Severní Evropa <ul style="list-style-type: none"> • Západní Evropa <ul style="list-style-type: none"> • Jižní Evropy <ul style="list-style-type: none"> • Jihovýchodní Evropa <ul style="list-style-type: none"> • Východní (včetně celého Ruska) Evropská unie
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení <ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich. 		

9. ročník

9. ročník

1 týdně, P

1. ČESKÁ REPUBLIKA

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu. - Česká republika: zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje obyvatelstvo, sídelní poměry demografické a hospodářské charakteristiky rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství transformační společenské, politické a hospodářské procesy, jejich projevy a dopady• vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy - zeměpisná poloha místního regionu - vymezení místního regionu, vztahy o okolním regionům - základní přírodní a socioekonomické charakteristiky regionu• hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu - zeměpisná poloha s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry)• lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit - územní jednotky státní správy a samosprávy - krajské členění - kraj místního regionu• uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států - hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě - zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu - přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech	<p><u>POLOHA, ROZLOHA A VÝVOJ ÚZEMÍ ČR</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Poloha a rozloha ČR• Vývoj státního území• Stará Česká vysočina a mladé Karpaty• Působení ledovce u nás <p><u>POVRCH A PŘÍRODNÍ POMĚRY</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Povrch ČR• Podnebí ČR• Vodstv• Půdy ČR• Vegetace a živočišstvo ČR• Surovinové zdroje na našem území• Ochrana krajiny a přírody <p><u>OBYVATELSTVO A SÍDLA ČR</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Obyvatelstvo• Sídla v ČR <p><u>HOSPODÁŘSTVÍ ČR</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Vývoj hospodářství• Hospodářství ČR• Zemědělství v ČR• Průmysl ČR• Služby v ČR• Doprava v ČR• Zahraniční obchod ČR• Cestovní ruch <p><u>REGIONY ČR</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Praha• Středočeský kraj• Jihočeský kraj• Plzeňský kraj• Karlovarský kraj• Ústecký kraj• Liberecký kraj• Královehradecký kraj• Pardubický kraj• Vysočina• Jihomoravský kraj• Zlínský kraj• Olomoucký kraj• Moravskoslezský kraj• Místní oblast - region	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. ročník

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> • hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu. • vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy • hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit • uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států

2. SPOLEČENSKÉ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace <ul style="list-style-type: none"> - obyvatelstvo světa - základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické • posoudí jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel <ul style="list-style-type: none"> - základní demografická charakteristika, ukazatelé - rozmístění lidských ras, národů, náboženství a nejvýznamnějších sídel 	SPOLEČENSKÉ PROSTŘEDÍ <ul style="list-style-type: none"> • Obyvatelstvo světa, jeho počet, hustota rozmístění a vývoj počtu • Pohyb obyvatelstva • Rasy a náboženství • Národy a jazyky • Rozdělení obyvatel podle věku, pohlaví a zaměstnanosti • Základní demografické pojmy • Sídla a jejich dělení • Městská sídla a venkovská sídla

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace • posoudí jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel

3. HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje <ul style="list-style-type: none"> - světové hospodářství - sektorová a odvětvová struktura - územní dělba práce - ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně • porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit <ul style="list-style-type: none"> - regionální společenské, politické a hospodářské útvary - porovnávací kritéria - národní a mnohonárodnostní státy, správní oblasti, kraje, města, aglomerace • porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků <ul style="list-style-type: none"> - státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace - hlavní a periferní hospodářské oblasti světa • lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech <ul style="list-style-type: none"> - politická, hospodářská a bezpečnostní seskupení států - geopolitické procesy - hlavní světová konfliktní ohniska • objasní pojem služeb, jejich dělení a významu, charakterizuje cestovní ruch a lokalizuje jeho hlavní oblasti na mapách <ul style="list-style-type: none"> - objasní pojem služeb, jejich dělení a význam - charakterizuje cestovní ruch - lokalizuje jeho hlavní oblasti 	HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ <ul style="list-style-type: none"> • Světové hospodářství • Globalizace • Zemědělství • Průmysl • Průmyslové oblasti světa • Členění průmyslu • Doprava • Význam dopravy, problémy • Služby • Cestovní ruch • Mezinárodní obchod • Integrace zemí

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. ročník

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje • porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit • porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků • lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech • -objasní pojem služeb, jejich dělení a významu, charakterizuje cestovní ruch a lokalizuje jeho hlavní oblasti na mapách

4. POLITICKÁ MAPA SOUČASNÉHO SVĚTA

Očekávané výstupy		Učivo	
		<u>POLITICKÁ MAPA SOUČASNÉHO SVĚTA</u> <ul style="list-style-type: none">• Kolonizace světa• Státy světa• Mezinárodní organizace• Konflikty ve světě• Současná politická mapa světa	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

Kritéria hodnocení

5.7 Umění a kultura

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddelitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.

Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor Dramatická výchova, který je možno na úrovni školního vzdělávacího programu realizovat formou samostatného vyučovacího předmětu, projektu, kurzu apod. (viz kapitola 5.10)

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka

a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevu a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování

osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

5.7.1 Hudební výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1	1	1	1	1

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1	1	1	1

Charakteristika předmětu

1. stupeň

Vyučuje se 1 hodinu týdně. Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí:

- vokální činnosti – práce s hlasem, hlasová hygiena, kultivace pěveckého i mluveného projevu, radost ze zpěvu
- instrumentální činnost – hra na rytmické hudební nástroje, jejich využití při reprodukci a produkci
- hudebně pohybové činnosti – radost z pohybu, ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty, hudebně-pohybová improvizace
- poslechové činnosti – aktivní vnímání hudby, učit se poslouchat hudbu, poznávání některých žánrů, stylů a podob hudby.

Texty písní jsou využívány k prohloubení čtenářské gramotnosti.

Jak rozvíjí předmět Hudební výchova klíčové kompetence žáků:

1. Kompetence k učení

- zpívá za základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch, radost ze zpěvu
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboly

2. Kompetence k řešení problémů

- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání
- žák rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální, vokálně instrumentální
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpoznává výrazové změny v proudu znějící hudby

3. Kompetence komunikativní

- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učitel vytváří příležitosti k vyjádření svého názoru, ke komunikaci mezi žáky
- žák rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje

4. Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání
- učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- učitel vede žáky ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylu hudby

5. Kompetence občanské

- žáci dodržují daná pravidla při hudebních činnostech
- žáci jsou vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

- žáci projevují pozitivní přístup k uměleckým dílům, mají smysl pro kulturu

6. Kompetence pracovní

- učitel sleduje při hodinách pokrok žáků
- učitel vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů
- učitel vede žáky k užívání různých nástrojů
- žák využívá znalosti ve svém životě
- žák využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu

2.stupeň

Hudební výchova na druhém stupni ZŠ navazuje na výuku Hudební výchovy na prvním stupni. Využívá a dále rozvíjí poznatky, individuální dovednosti a zkušenosti jednotlivých žáků. Hudební výchova je vyučována 1 hodinu týdně v 6. – 9. ročníku.

V hodinách se učitel snaží využívat individuální schopnosti, nadání žáků pro zpěv a hru na hudební nástroje a také jejich zkušenosti získané např. v ZUŠ, uměleckých kroužcích, sborech apod. Učitel také částečně vychází ze zájmu žáků o různé hudební žánry současné populární hudby. Žáci pracují s texty písní, zpracovávají referáty z hudebního světa a rozvíjí tak čtenářskou gramotnost.

Výuka HV probíhá ve specializované učebně, v kmenových třídách, interaktivní učebně a využívá různou techniku: CD přehrávače, keyboardy, PC a dostupné hudební nástroje.

Klíčové kompetence se Hudební výchova snaží rozvíjet takto:

1. Kompetence k učení

- využívá rozvíjení poznatků z jiných předmětů
- propojuje informace do širších celků
- experimentuje, porovnává a posuzuje výsledky a ty pak využívá v hudebních aktivitách

2. Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky při poslechu hudby a hudbou
- naslouchá druhým lidem
- obhajuje svůj názor
- učí se reagovat pohybem na hudbu a hudbou vyjadřovat názor a náladu
- využívá informační a komunikační prostředky při obhajování svého názoru, ale i rozšiřování povědomí o existenci hudebních stylů

3. Kompetence řešení problémů

- využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- využívá vlastních zkušeností při poslechu hudby, pohybovém ztvárnění
- nachází shodné, podobné a odlišné znaky

4. Kompetence sociální a personální

- posiluje své sebevědomí, uznání sebe sama při hudebních aktivitách
- respektuje pravidla práce v týmu
- posiluje sociální chování a sebeovládání

5. Kompetence občanské

- neodsuzuje názory druhých lidí, je k nim ohleduplný a učí se porovnávat a tolerovat styly i slohy hudby
- oceňuje národní tradice, význam kultury v historii i současnosti

6. Kompetence pracovní

- dodržuje dohodnutá pravidla a zásady práce individuální i skupinové
- dodržuje zásady hlasové hygieny
- koncentruje se na svou činnost
- učí se hrát na vybrané hudební nástroje (Orffovy) a zároveň dodržuje pravidla a způsoby hry na tyto nástroje

1. ročník

1 týdně, P

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zpívá v jednohlase <ul style="list-style-type: none"> <i>zpívá v jednohlase</i> rytmizuje a melodizuje jednoduché texty <ul style="list-style-type: none"> <i>rytmizuje jednoduché texty</i> využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře <ul style="list-style-type: none"> <i>využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</i> rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální <ul style="list-style-type: none"> <i>rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje</i> 	<ul style="list-style-type: none"> zásady hlasové hygieny hlasová, dechová, artikulační cvičení tvoření hlavového tónu, měkké nasazení tónu zpěv jednoduchých písní v rozsahu oktávy melodizace říkadel rytmus, metrum rytmizace slov, vět, říkadel jednoduchý rytmický doprovod využití nástrojů Orffova instrumentáře pojmy - notová osnova, houslový klíč, nota vlastnosti tónů - délka, výška, síla, barva

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> zpívá v jednohlase rytmizuje a melodizuje jednoduché texty využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře <ul style="list-style-type: none"> <i>využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</i> 	<ul style="list-style-type: none"> jednoduché ostinátní doprovody na tělo i na Orffovy hudební nástroje rytmická ozvěna

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie <ul style="list-style-type: none"> <i>reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum a tempo</i> 	<ul style="list-style-type: none"> správné držení těla rytmická chůze - běh, přísunný krok, pochod hra na tělo

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		

1. ročník

Kritéria hodnocení

- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozlišuje jednotlivé kvality tónů 	<ul style="list-style-type: none"> - tón, zvuk - rozlišení změny výšky tónů - analýza průběhu melodie (stoupá - klesá) - písně pomalé a rychlé 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference		

Kritéria hodnocení

- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby

2. ročník

1 týdně, P

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase • rytmičuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem - melodizuje jednoduché texty - rytmičuje jednoduché texty • využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře • rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby 	<ul style="list-style-type: none"> - zásady hlasové hygieny - dechová, hlasová a artikulační cvičení - lidová a umělá píseň - melodizace říkadel - rytmus, metrum - rytmičování slov a říkadel - jednoduché ostinátní doprovody - Orffovy nástroje, rytmická ozvěna - taktování 2/4 taktu - pojmy dirigent, takt, dynamika, kánon - dynamická znaménka p - f 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání		

Kritéria hodnocení

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- rytmičuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby

2. ročník

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře <i>využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</i> 		Učivo <ul style="list-style-type: none"> jednoduché ostinátní doprovody na Orffovy nástroje metrum a rytmus
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení <ul style="list-style-type: none"> využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 		

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie <i>reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo a dynamiku</i> 		Učivo <ul style="list-style-type: none"> správné držení těla hudebně pohybové hry jednoduché tanečky
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení <ul style="list-style-type: none"> reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie 		

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby <i>rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</i> rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 		Učivo <ul style="list-style-type: none"> sluchová analýza průběhu melodie výrazové prostředky hudby, hlas - hudební nástroj poznávání nejběžnějších hudebních nástrojů rozlišení rychlé a pomalé, smutné a veselé melodie rozlišení krátkého a dlouhého tónu
Průřezová témata MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 		

3. ročník

3. ročník

1 týdně, P

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase <i>zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase</i> rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem <i>rytmizuje jednoduché texty</i> <i>improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem</i> využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře <i>využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</i> rozdlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby <i>rozdlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</i> 	<ul style="list-style-type: none"> zásady hlasové hygieny dechová, hlasová a artikulační cvičení upevňování hlavového tónu, rozšiřování hlasového rozsahu, hudební dělení slov lidová a umělá píseň, populární píseň pro děti melodizace říkadel, kánon rytmus a metrum - doprovod písně rytmizace říkadel rytmická ozvěna improvizace rytmu při daném metru taktování ve 3/4 taktu pojmy repeticce, zesilování a zeslabování 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy		

Kritéria hodnocení

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- rozdlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem <i>rytmizuje jednoduché texty</i> <i>improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem</i> využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře <i>využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</i> 	<ul style="list-style-type: none"> improvizace rytmického ronda rytmická ozvěna ostinato, metrum, rytmus na Orffovy nástroje 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace		

Kritéria hodnocení

- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře

3. ročník
3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie <i>reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</i> 		<ul style="list-style-type: none"> hudebně pohybové hry, tance ke známým písním pohyb ve dvojicích
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperace a kompetice		
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none"> reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie 		

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby <i>rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</i> rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 		<ul style="list-style-type: none"> sluchová analýza průběhu melodie písně a skladby grafické zachycení melodie rozlišení tempových a dynamických změn barva tónů hudebních nástrojů rozlišení durové a mollové tóniny skladby vokální, instrumentální a vokálně instrumentální rondo
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět		
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 		

4. ročník

1 týdně, P

4. ročník

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti <ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v zápise jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní <ul style="list-style-type: none"> využívá na základě svých schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby <ul style="list-style-type: none"> rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace <ul style="list-style-type: none"> vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> dechová, hlasová a artikulační cvičení rozšiřování hlasového rozsahu, frázování lidová píseň, jednohlas, kánon umělá píseň, populární píseň pro děti melodizace textu, prodleva rytmus, metrum, doprovod písně podle jednoduchého rytmického zápisu předvětí a závětí, rytmizace říkadel rytmické rondo
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy	přesahy do učebních bloků: přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní <ul style="list-style-type: none"> využívá na základě svých schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace <ul style="list-style-type: none"> vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> hra na hudební nástroje Orffova instrumentáře vytváření přede hry, mezihry a dohry ke známým písním
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace	přesahy do učebních bloků: přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace

4. ročník
3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace 		Učivo <ul style="list-style-type: none"> - taneční hry - tanec mazurka - tanec v kruhu
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperace a kompetice	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení <ul style="list-style-type: none"> • ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace 		

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby - orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby • rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrrytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrrytmické, tempové a dynamické změny 		Učivo <ul style="list-style-type: none"> - skladby s tempovými, metrrytmickými a dynamickými změnami - výrazové prostředky hudby - skladby českých hudebních skladatelů - naši nejslavnější hudební skladatelé - rondo, písňová forma
Průřezová témata VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení <ul style="list-style-type: none"> • rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby • rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrrytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny 		

5. ročník

1 týdně, P

5. ročník

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti<ul style="list-style-type: none"><i>zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti</i>realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not<ul style="list-style-type: none"><i>orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje</i>využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní<ul style="list-style-type: none"><i>využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</i>rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby<ul style="list-style-type: none"><i>rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</i>vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace<ul style="list-style-type: none"><i>vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace</i>	<ul style="list-style-type: none">- hlasová hygiena- lidová píseň - dvojhlas(kánon, zpěv 2 či více písní současně)- prodleva- lidová píseň jiných národů- melodizace textu, rytmizace textu- předvětí a závětí- rytmické rondo- rytmický kánon a vícehlas- jednoduché doprovody písní- stupnice C dur- dvoudílná a třídílná písňová forma	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí		

Kritéria hodnocení

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
- využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not<ul style="list-style-type: none"><i>orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje</i>využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivu skladeb a písní<ul style="list-style-type: none"><i>využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</i>vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace<ul style="list-style-type: none"><i>vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace</i>	<ul style="list-style-type: none">- doprovody na Orffovy hudební nástroje- tvoření vlastních jednoduchých doprovodů- orientace v grafickém znázornění písně	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace		

5. ročník
Kritéria hodnocení

- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
- využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybové rondo - improvizace - menuet

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		

Kritéria hodnocení

- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby • rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v základních hudebních prostředcích (rytmus, melodie, dynamika, tempo) - rozlišení jasných durových a mollových písní - živé hudební pořady a koncerty - skladby nejznámějších světových hudebních skladatelů - známi světoví hudební skladatelé

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference		

Kritéria hodnocení

- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny

6. ročník

1 týdně, P

6. ročník

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách <ul style="list-style-type: none"> <i>využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</i> uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého <ul style="list-style-type: none"> <i>dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívat v jednohlase, popř. v dvojhase, trojhase</i> reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i částí skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace <ul style="list-style-type: none"> <i>správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orffovy nástroje</i> <i>využívá rytmické citění a rytmickou paměť</i> <i>dokáže vytvořit vlastní rytmické motivy, přede hry, mezihry a dohry</i> <i>orientuje se v jednoduchém notovém zápisu</i> <i>vyhledá určené takty a rytmy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> intonační cvičení - vzestupná a sestupná řada tónů intonace stupnic dur zpěv lidových písní, práce s notovým zápisem říkadlo, píseň - rytmické vyjádření textu písně vyhledávání rytmu v zápisu písně, rytmické hádanky

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebezpoznaní a sebezpojetí		

Kritéria hodnocení

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i částí skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách <ul style="list-style-type: none"> <i>využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</i> reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i částí skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace <ul style="list-style-type: none"> <i>správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orffovy nástroje</i> <i>využívá rytmické citění a rytmickou paměť</i> <i>dokáže vytvořit vlastní rytmické motivy, přede hry, mezihry a dohry</i> <i>orientuje se v jednoduchém notovém zápisu</i> <i>vyhledá určené takty a rytmy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu rytmické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo rytmické hudební formy - pochod, polka, valčík analytická práce s písní, jednoduchá písňová forma tvoření jednoduchých partitur pro Orffovy nástroje

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace		

Kritéria hodnocení

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i částí skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace

6. ročník

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách <ul style="list-style-type: none"> <i>využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</i> rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu <ul style="list-style-type: none"> <i>pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus</i> <i>taktuje ve 2/4 a 3/4 taktu</i> <i>dokáže pohybem vyjádřit obsah písně</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - pochod, polka, valčík, mazurka - hra na dirigenta a orchestr - dramatizace písní - lidové tradice

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		

Kritéria hodnocení

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku <ul style="list-style-type: none"> <i>sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat</i> <i>rozliší skladbu vokální a instrumentální</i> <i>rozlišuje lidovou a umělou píseň, melodram, muzikál, operu a operetu</i> zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami 	<ul style="list-style-type: none"> - poznávání hudebních nástrojů - rozdělení do skupin - píseň lidová, umělá - vokální a instrumentální skladba - jevištní formy - poslech skladeb - J. S. Bach - opera - nově vzniklá hudební forma - čeští i světoví hudební skladatelé

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference		

Kritéria hodnocení

- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami

7. ročník

7. ročník

1 týdně, P

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách <ul style="list-style-type: none"> při zpěvu využívá správné pěvecké návyky orientuje se v jednoduchém notovém zápisu uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého <ul style="list-style-type: none"> podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů <ul style="list-style-type: none"> zpívá písně různých stylů a žánrů vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace 		<ul style="list-style-type: none"> lidové a umělé písně - dynamika melodie rytmus výběr písní různých období 	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí			
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů 			

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů <ul style="list-style-type: none"> zpívá písně různých stylů a žánrů vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace 		<ul style="list-style-type: none"> pokusy o vyjádření svých hudebních i nehmelních představ a myšlenek pomocí jednoduchého hudebního nástroje 	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace			
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none"> realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů 			

7. ročník

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu <i>- pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků</i> 	<ul style="list-style-type: none"> taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění - choreografie polka, valčík, mazurka moderní tance

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku <i>- při poslechu využívá získané zkušenosti</i> <i>- spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností</i> <i>- rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti</i> zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami 	<ul style="list-style-type: none"> pochod, tanec, vážná hudba k poslechu výběr poslechových skladeb různých období některé hudební formy baroko - Vivaldi, Bach klasicismus - Mozart, Beethoven romantismus - Chopin, Schubert český romantismus - Smetana, Dvořák

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami

8. ročník

1 týdně, P

8. ročník

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">• využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách<ul style="list-style-type: none">- <i>oddržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu</i>- <i>podle individuálních dispozic vytleská obtížnější rytmus</i>• uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého<ul style="list-style-type: none">- <i>zpívá dle svých dispozic intonačně čistě, rytmicky přesně</i>• reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace<ul style="list-style-type: none">- <i>respektuje dynamiku písně</i>- <i>dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého</i>- <i>reprodukuje na základě svých individuálních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</i>• realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů<ul style="list-style-type: none">- <i>orientuje se v notovém záznamu písně</i>	<ul style="list-style-type: none">- vokální aktivity společné a individuální- hlasová a rytmická cvičení- rytmický výcvik s oporou hudebního nástroje- zpěv lidových i umělých písní- příklady v lidové tvorbě- lidový dvojhlas- spirituály- písně z muzikálů	
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">• reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i částí skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace<ul style="list-style-type: none">- <i>respektuje dynamiku písně</i>- <i>dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého</i>- <i>reprodukuje na základě svých individuálních schopností a dovedností různé motivy, témata i částí skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</i>		<ul style="list-style-type: none">- výběr skladeb s výrazně odlišným tempem a rytmem- písně umělé- ragtime - synkopický rytmus- swing, boogie, woogie, blues
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace		
Kritéria hodnocení		
• reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i částí skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace		

8. ročník

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách <ul style="list-style-type: none"> <i>- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu</i> <i>- podle individuálních dispozic vytleská obtížnější rytmus</i> rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu <ul style="list-style-type: none"> <i>- pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy</i> 		<ul style="list-style-type: none"> činnosti prolínají do hudebních činností v průběhu celého školního roku taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění - choreografie polka, valčík, mazurka
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		

Kritéria hodnocení

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku <ul style="list-style-type: none"> <i>- postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu</i> <i>- rozliší základní vlastnosti tónu</i> <i>- sluchem rozliší melodii vzestupnou a sestupnou</i> zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami <ul style="list-style-type: none"> <i>- poznává nejstarší hudební památky a zařadí je do historických souvislostí</i> <i>- seznámí se s charakteristickými prvky jazzové hudby</i> <i>- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami</i> vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 		<ul style="list-style-type: none"> hudba období pravěku hudba období středověku - gotika - duchovní hudba, gregoriánský chorál renesance - kánon baroko - Vivaldi, Bach klasicismus - hlavní znaky, formy, představitelé - symfonická tvorba, komorní, vokální - Mozart, Haydn, Beethoven romantismus - Chopin, Schubert, Čajkovskij, Verdi vývoj jazzu hudební směry 20. století - Janáček, Martinů moderní populární hudba - Beatles country, rokenrol, pop music, hard rock, heavy metal, disko, punk, rap...
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference		

Kritéria hodnocení

- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

9. ročník

9. ročník

1 týdně, P

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách <ul style="list-style-type: none"> využívá notový zápis při realizaci písně nebo vokálně instrumentální skladby při poslechu využívá získaných znalostí a zkušeností uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého <ul style="list-style-type: none"> dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu podle svých individuálních hudebních dispozic zpívá kultivovaně a pěvecky správně písně různých žánrů realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů <ul style="list-style-type: none"> realizuje písně různých hudebních období, stylů i žánrů 		<ul style="list-style-type: none"> opakování učiva z předchozích ročníků opakování lidových a umělých písní s důrazem na dynamiku, melodii, rytmus písně různých období a žánrů 	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Sebepoznání a sebepojetí			
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů 			

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace <ul style="list-style-type: none"> rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti reprodukuje na základě svých hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu <ul style="list-style-type: none"> spojuje poslech s pohybovou činností zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě 		<ul style="list-style-type: none"> činnosti prolínají do vokálních i poslechových činností během celého školního roku hudební výrazové prostředky hudební nástroje historické a současné 	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace			

9. ročník

Kritéria hodnocení

- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy

žák:

- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu
 - spojuje poslech s pohybovou činností
 - zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě

Učivo

- pohybové činnosti prolínají do vokálních i poslechových činností během celého školního roku
- lidový i moderní tanec

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
Kreativita

přesahy do učebních bloků:

přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy

žák:

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
 - využívá notový zápis při realizaci písně nebo vokálně instrumentální skladby
 - při poslechu využívá získaných znalostí a zkušeností
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu
 - spojuje poslech s pohybovou činností
 - zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě
- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
 - postihuje hudebně výrazové prostředky
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami
 - orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích
 - zařadí na základě svých individuálních schopností a dovedností do stylového období
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění
 - vyhledává souvislosti z jiných oborů umělecké činnosti

Učivo

- vývoj vážné hudby u nás
- středověk: Hospodine pomiluj ny, Ktož sú boží bojovníci
- duchovní hudba, gregoriánský chorál, mše
- renesance
- české hudební baroko - A. V. Michna z Otradovic
- český klasicismus - J. J. Ryba
- český romantismus - Smetana, Dvořák, Fibich
- česká populární hudba

Průřezová témata

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
Kulturní difference

přesahy do učebních bloků:

přesahy z učebních bloků:

9. ročník

Kritéria hodnocení

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu
- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

5.7.2 Výtvarná výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1	1	1	2	2

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
2	1	1	1

Charakteristika předmětu

1. stupeň

Vyučovací předmět Výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. - 3. ročníku 1 hodinu týdně, ve 4. a 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Předmět Výtvarná výchova umožňuje žákům poznávat okolní svět, vyjadřovat vnitřní pocity. Prostřednictvím výtvarných činností rozvíjí fantazii, výtvarné dovednosti, prostorovou a obrazovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz.

Získává praktické a teoretické poznatky o malbě, kresbě, grafických technikách, užitém umění a o práci s různými materiály, o modelování a prostorovém vyjádření.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova je zaměřeno na:

- podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění jako celku
- porozumění základním pojmům ve Vv
- seznámení se se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- vnímání a chápání uměleckého procesu jako způsobu poznávání a komunikace
- využívání různorodých uměleckých vyjadřovacích prostředků k vyjádření svého vnímání, citění a poznávání
- učení vnímat krásu a estetické hodnoty
- rozvíjení a prohlubování vztahu k umění a celé oblasti výtvarné kultury

Jak rozvíjí předmět Výtvarná výchova klíčové kompetence žáků:

1. Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- aktivně se vyjadřují po výtvarné stránce
- využívají poznatky v dalších předmětech
- zaujímají a vyjadřují svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření

2. Kompetence k řešení problémů

- řeší rozmanité úkoly, témata
- jsou vedeni k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- sami si vybírají a kombinují techniky a materiály při vyjádření svých myšlenek
- využívají získaná poznání při vlastní tvorbě

3. Kompetence komunikativní

- zapojují se do diskuse, formulují a vyjadřují své myšlenky, obhajují si svůj postoj a názor
- respektují názory druhých
- pojmenovávají, porovnávají a umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření
- obohacování slovní zásoby a odborné termíny z výtvarné oblasti

4. Kompetence sociální a personální

- umí tvořivě pracovat ve skupině
- učitel vede žáky k vzájemné spolupráci, vytváření příjemné atmosféry ve třídě
- respektují různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření

5. Kompetence pracovní

- dodržují stanovená pravidla, plní si své povinnosti
- užívají nejrůznější techniky
- dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla
- upevňují si návyky a znalosti v další praxi

6. Kompetence občanská

- chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí
- učitel pomáhá žákům vytvořit si kladný vztah a postoj k výtvarným dílům
- pomocí výtvarných činností chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

2. stupeň

Vyučovací předmět Výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku. Je realizován v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně v 6. a 7. ročníku a 1 vyučovací hodiny týdně v 8. a 9. ročníku. Výtvarná výchova na 2.stupni navazuje na výuku výtvarné výchovy na 1.stupni. Využívá a dále rozšiřuje poznatky, individuální dovednosti a zkušenosti jednotlivých žáků.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy. Rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity. Umělecký proces chápe jako způsob poznání a komunikace. Užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nových informačních a komunikačních technologií. Pomocí knih, encyklopedií i odborných textů je rozvíjena také čtenářská gramotnost žáků.

Formy a metody práce se uplatňují podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – samostatná práce, skupinové vyučování, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Výuka výtvarné výchovy probíhá v jednotlivých třídách, chybí odborná učebna výtvarné výchovy, nebo mimo budovu školy (práce v plenéru).

Vzdělávání v předmětu Výtvarná výchova směřuje k

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot
- uvědomování si a zaznamenání svých prožitků; k tvořivému přístupu ke světu
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování sebe sama

Výtvarná výchova je úzce spjata s předměty:

- dějepis
- český jazyk a literatura
- hudební výchova
- dramatická výchova
- přírodopis a ostatní přírodovědné předměty

Jak rozvíjí předmět výtvarná výchova klíčové kompetence žáků:

1. Kompetence k učení

- při realizaci jednotlivých zadávaných úkolů si sám zorganizuje vlastní činnost
- pracuje s úkoly, při kterých musí využívat poznatky z jiných předmětů
- experimentuje, porovnává a posuzuje výsledky, ty pak dále využívá

- žáci při své tvorbě poznávají vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáží zpětně uvědomit problémy související s realizací

2. Kompetence k řešení problému

- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- při zadání úkolu žák rozpozná výtvarný problém a hledá nejvhodnější způsob řešení

3. Kompetence komunikativní

- žák dokáže vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- setkává se a rozvíjí různé formy komunikace – výtvarná, verbální, písemná, hudební, pohybová - s důrazem na vlastní prožitky

4. Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, svou pracovní činností kladně ovlivňuje kvalitu práce
- učí se respektovat pravidla při práci v týmu a dodržovat je
- chápe potřebu spolupráce s druhými při řešení úkolu

5. Kompetence občanské

- žák respektuje názorové rozdíly a umí naslouchat druhým
- chrání a oceňuje kulturní i historické dědictví a národní tradice
- projevuje pozitivní přístup k uměleckým dílům, má smysl pro tvořivost
- žáci prezentují výsledky své práce
- při propagaci školních akcí žáci vytváří upoutávky, kterými prezentují školu

6. Kompetence pracovní

- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon a jeho dokončení
- žáci jsou učitelem vedeni ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- dodržují vymezená pravidla, dohodnutou kvalitu a postupy
- žáci při práci s výtvarným materiálem dodržují hygienické zásady
- žáci si vytvářejí pozitivní vztah k manuálním činnostem

1. ročník

1 týdně, P

1. Rozvíjení smyslové citlivosti

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: <ul style="list-style-type: none">rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ<ul style="list-style-type: none">při práci uplatňuje představivost a fantaziichápe vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů		<ul style="list-style-type: none">barevný svět kolem nás, barvy, které známe (má to barvu jako)moje nejmilejší barevné oblečení, hračky, knižní ilustracejak šla barva na výlet; setkávání a mísení příbuzných a odlišných barevco je nejtmavší, nejsvětlejší, nejbarevnější kolem nás, ve škole, doma, v přírodě	
Průřezová témata		přesahy z učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí			
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none">rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ			

1. ročník

2. Uplatňování subjektivity

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace <ul style="list-style-type: none"> využívá základní klasifikaci barev, chápe jejich výrazové prostředky ovládá základní technické dovednosti vnímá události různými smysly <ul style="list-style-type: none"> uvědoměle zachází s některými prostředky a materiály organizuje vlastní výtvarnou práci 		<ul style="list-style-type: none"> malujeme, kreslíme, modelujeme, tvoříme objekty a instalace a tím vyprávíme o světě kolem nás a o sobě v něm sbírký a instalace z drobných předmětů, přírodnin a materiálů, tvůrčí zpracování a reflexe těchto předmětů zážitky z každodenního života s využitím všech prostředků vizuálního vyjadřování malba štětcem, houbou, prsty..., kresba dřívkem, tužkou, rozličnými materiály a nástroji zanechávajícími různou stopu stopy ve sněhu nebo v písku jako záznam vlastního pohybu denní a roční doby, proměny počasí a nálad vyjádřené všemi dostupnými prostředky
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy		

Kritéria hodnocení

- v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- vnímá události různými smysly

3. Ověřování komunikačních účinků

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností <ul style="list-style-type: none"> na základě vlastních výtvarných činností užívá pojmy týkající se výtvarné formy, výtvarných materiálů a technik na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil <ul style="list-style-type: none"> poznává rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů, zvl. ilustrátorů 		<ul style="list-style-type: none"> mohli by si spolu hrát?, rozuměli by si? - nové příběhy známých postavíček, kolektivní instalace nebo koláž svět našich hraček; společná instalace ve třídě společné sbírky předmětů, materiálů, přírodnin, společná práce na instalaci výtvarných prací
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace		

Kritéria hodnocení

- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

2. ročník

1 týdně, P

2. ročník

1. Rozvíjení smyslové citlivosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, věmů, zážitků a představ <i>při práci uplatňuje představivost a fantazii</i> <i>chápe vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů</i> 	<ul style="list-style-type: none"> barevný svět kolem nás, barvy, které známe (má to barvu jako) barvy, které patří k sobě, stejné a podobné barvy a odstíny jak šla barva na výlet; setkávání a mísení příbuzných a odlišných barev linie, plochy, tvary: kde jsou kolem nás kde jsou (barvy, linie, tvary, textury povrchu...) kolem nás a kde jsou v obrazech, sochách, v architektuře: pozoruj a vyprávěj co je nejtmavší, nejsvětější, nejbarevnější kolem nás, ve škole, doma, v přírodě

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí		

Kritéria hodnocení
rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, věmů, zážitků a představ

2. Uplatňování subjektivity

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace <i>využívá základní klasifikaci barev, chápe jejich výrazové prostředky</i> <i>ovládá základní technické dovednosti</i> vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky <i>uvědoměle zachází s některými prostředky a materiály</i> <i>organizuje vlastní výtvarnou práci</i> 	<ul style="list-style-type: none"> malujeme, kreslíme, modelujeme, tvoříme objekty a instalace a tím vyprávíme o světě kolem nás a o sobě v něm sbírký a instalace z drobných předmětů, přírodnin a materiálů, tvůrčí zpracování a reflexe těchto předmětů zážitky z každodenního života s využitím všech prostředků vizuálního vyjadřování malba štětcem, houbou, prsty..., kresba dřívkem, tužkou, rozličnými materiály a nástroji zanechávajícími různou stopu místo jenom pro mne, vyhledání a označení svého místa v přírodě kam půjdu, když mám radost, když je mi smutno?, veselá, klidná a smutná místa okolo nás denní a roční doby, proměny počasí a nálad vyjádřené všemi dostupnými prostředky

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky

3. Ověřování komunikačních účinků

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností <i>na základě vlastních výtvarných činností užívá pojmy týkající se výtvarné formy, výtvarných materiálů a technik</i> na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil <i>poznává rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů, zvl. ilustrátorů</i> 	<ul style="list-style-type: none"> veselé a smutné tvary, barvy a linie, veselá a smutná tváře a postavy, veselý a smutný den... mohli by si spolu hrát?, rozuměli by si? - nové příběhy známých postavíček, kolektivní instalace nebo koláž moje oblíbené pohádkové knížky, večerňičky, animované filmy; vyprávění, dramatizace či vlastní obrazové vyjádření příběhu společné sbírky předmětů, materiálů, přírodnin, společná práce na instalaci výtvarných prací

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

2. ročník

3. ročník

1 týdně, P

1. Rozvíjení smyslové citlivosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ<ul style="list-style-type: none">při práci uplatňuje představivost a fantaziichápe vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů		<ul style="list-style-type: none">barevný svět kolem nás, barvy, které známe (má to barvu jako)barvy, které patří k sobě, stejné a podobné barvy a odstínylinie, plochy, tvary: kde jsou kolem náskde jsou (barvy, linie, tvary, textury povrchu...) kolem nás a kde jsou v obrazech, sochách, v architektuře: pozoruj a vyprávěj
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání		
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none">rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ		

2. Uplatňování subjektivity

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace<ul style="list-style-type: none">využívá základní klasifikaci barev, chápe jejich výrazové prostředkyovládá základní technické dovednostivyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky<ul style="list-style-type: none">uvědoměle zachází s některými prostředky a materiályorganizuje vlastní výtvarnou práci		<ul style="list-style-type: none">malujeme, kreslíme, modelujeme, tvoříme objekty a instalace a tím vyprávíme o světě kolem nás a o sobě v němsbírkujeme a instalace z drobných předmětů, přírodnin a materiálů, tvůrčí zpracování a reflexe těchto předmětůzážitky z každodenního života s využitím všech prostředků vizuálního vyjadřovánímalba štětcem, houbou, prsty..., kresba dřívkem, tužkou, rozličnými materiály a nástroji zanechávajícími různou stopunejvětší a nejmenší obraz, který znám a který dovedu vytvořitmísto jenom pro mne, vyhledání a označení svého místa v příroděmoje nejmilejší místo, kam si přivedu kamarádykam půjdu, když mám radost, když je mi smutno?, veselá, klidná a smutná místa okolo násvyprávíme obrazem - všední i nevšední situace, příhody a události	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita			
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none">v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinacevyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky			

3. ročník

3. Ověřování komunikačních účinků

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností<ul style="list-style-type: none">na základě vlastních výtvarných činností užívá pojmy týkající se výtvarné formy, výtvarných materiálů a technikna základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil<ul style="list-style-type: none">poznává rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů, zvl. ilustrátorů		<ul style="list-style-type: none">veselé a smutné tvary, barvy a linie, veselé a smutné tváře a postavy, veselý a smutný den...moje oblíbené pohádkové knížky, večerníčky, animované filmy; vyprávění, dramatizace či vlastní obrazové vyjádření příběhuspolečné sbírky předmětů, materiálů, přírodnin, společná práce na instalaci výtvarných prací	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy			
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none">interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušenostína základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil			

4. ročník

2 týdně, P

1. Rozvíjení smyslové citlivosti

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)<ul style="list-style-type: none">ve vlastní výtvarné činnosti uplatňuje teoretické i praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými a výrazovými prostředkyorientuje se v prostorových a barevných vztazíchpři tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností<ul style="list-style-type: none">uplatňuje výtvarné výrazové prostředky - kresbu, malbu, koláž, mozaiku, textilní aplikaciseznámí se s proporcemi lidského těla a hlavy		<ul style="list-style-type: none">malba na rozličná témata s využitím nejširší škály barev a odstínů, nástrojů a formátů, individuální i skupinové prácenávštěvy výstav a jejich tvůrčí reflexejak vidíme svět kolem nás; osobitě vyjadřování na zadaná tématamalba, kresba všemi dostupnými materiály a nástroji, jednoduché grafické techniky, plastické techniky, tvorba a instalace objektů, práce individuální, ve dvojici, ve skupině	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá			
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none">při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností			

4. ročník

2. Uplatňování subjektivity

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě <ul style="list-style-type: none"> - řadí prvky v tvarové a barevné kompozici, řeší úkoly dekorativního charakteru 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjádření osobních zážitků a zkušeností běžných i neobvyklých - já a moji blízcí; práce na téma vztahů mezi lidmi - namaluj svoji písničku; rytmus, melodie, zvuky hudebních nástrojů - nálada textu, různé způsoby záznamu pohybu

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> • nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě

3. Ověřování komunikačních účinků

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace <ul style="list-style-type: none"> - poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě, sochařství, volné grafice 	<ul style="list-style-type: none"> - jaká díla nás obklopují; rozhovory o konkrétních obrazech, sochách, stavbách z vlastního okolí - můj oblíbený ilustrátor, autor animovaných filmů... - proč se mi líbí...

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Mezilidské vztahy MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace

5. ročník

2 týdně, P

1. Rozvíjení smyslové citlivosti

Očekávané výstupy	Učivo
	<ul style="list-style-type: none"> - malba na rozličná témata s využitím nejširší škály barev a odstínů, nástrojů a formátů, individuální i skupinové práce - volná parafráze prostorových a objemových vjemů a představ ve vazbě na známé prostředí - návštěvy výstav a jejich tvůrčí reflexe - jak vidíme svět kolem nás; osobité vyjadřování na zadaná témata - malba, kresba všemi dostupnými materiály a nástroji, jednoduché grafické techniky, plastické techniky, tvorba a instalace objektů, práce individuální, ve dvojici, ve skupině

5. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá		

Kritéria hodnocení

2. Uplatňování subjektivity

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností - <i>projevuje smysl a cit pro různé způsoby výtvarného zobrazování jevů a vztahů</i> nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě - <i>řadí prvky v tvarové a barevné kompozici, řeší úkoly dekorativního charakteru</i> osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy - <i>užívá běžné i netradiční materiály a nástroje</i> - <i>rozeznává základní tvary písma, užívá hotové písmo</i> 	- tady vládnu já; výrazová proměna okolí - zahrajme si na obrazy; inscenace živých obrazů či scén podle výtvarných děl, filmů, pohádek, komiksů - namaluj svoji písničku; rytmus, melodie, zvuky hudebních nástrojů - záznamy a obrazy stavů a proměn svého okolí v přírodním i člověkem vytvořeném prostředí - vyprávíme obrazem; ilustrace, cyklus, komiksový příběh, obrázkové písmo

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		

Kritéria hodnocení

- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností
- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy

3. Ověřování komunikačních účinků

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - <i>poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě, sochařství, volné grafice</i> nalézá a ddo komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil - <i>rozlíší je užitkovou, materiální, technickou a estetickou stránkou předmětů</i> 	- jaká díla nás obklopují; rozhovory o konkrétních obrazech, sochách, stavbách z vlastního okolí - co se mi líbí; hodnocení a úsudky o dílech vlastních i cizích - proč se mi líbí... - zkusme tam s nimi žít; kolektivní práce s ilustracemi, hračkami, postavami a prostředím z filmů a počítačových her; koláž, instalace, vlastní tvůrčí vyjádření prožitku z díla

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace		

5. ročník

Kritéria hodnocení

- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
- nalézá a ddo komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

6. ročník

2 týdně, P

1. Rozvíjení smyslové citlivosti

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků <ul style="list-style-type: none"> - vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání - uplatňuje osobitý přístup k realitě - variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků - dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření • zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie <ul style="list-style-type: none"> - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem - zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> - kresebné studie - linie, tvar, objem - jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus (zátiší, kresba dle skutečnosti, kresba v plenéru) - jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů - spirály, elipsy, řazení, rytmus, prolínání, množení, vyvažování, přímká, křivka (pocity vyjádřené linií) - souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů (hmat - reliéfní autoportrét, sluch - výtvarné zpracování hudebních motivů, tvary ze zmačkaného papíru) - plastická tvorba - papír, hlína, drát, sádra 	
Průřezová témata VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků
- zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie

6. ročník

2. Uplatňování subjektivity

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vybírání, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vědomí, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků <ul style="list-style-type: none"> vybírání a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání uplatňuje osobitý přístup k realitě variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie <ul style="list-style-type: none"> užívá vizuálně obrazná vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace <ul style="list-style-type: none"> k tvorbě užívá některých metod současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření <ul style="list-style-type: none"> správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy vytváří společné kompozice v prostoru - instalace dokáže své představy převést do objemových rozměrů využívá znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> malba teorie barev - Goethův barevný kruh - teplé a studené barvy, barvy příbuzné (stavba živé přírody - dominantní prvek, emocionální malba) plastická a prostorová tvorba společná práce na jednom objektu - koordinace, komunikace nauka o perspektivě (perspektiva paralelní, šikmá), umístění postav na plochu, velikost objektů (shon na ulici- vystřihování a lepení postav a objektů na plochu, ilustrace řeckých bájí a pověstí, práce v plenéru) třetí prostor budovaný liniemi (vynález století - fantastický stroj - technický výkres) práce s www stránkami subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů - kombinované techniky kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků - uplatnění při vlastní tvorbě přírodní motivy (rostliny, neživá příroda, živočichové), člověk, náš svět, vesmír, bytosti, události zvětšování, zmenšování - detail, polodetail, celek
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	přesahy do učebních bloků: přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení <ul style="list-style-type: none"> vybírání, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vědomí, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření 	

6. ročník

3. Ověřování komunikačních účinků

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu<ul style="list-style-type: none"><i>užívá vizuálně obrazných vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní osobě</i>interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků<ul style="list-style-type: none"><i>osobitě stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše</i>ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci<ul style="list-style-type: none"><i>využívá dekorativních postupů, rozvíjí si estetické cítění</i>		<ul style="list-style-type: none">lidská figura - tvarová stylizace - Řecko, Římtvarová a barevná kompozicedekorační práce - využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání lineárních symbolůpísmo a užitá grafika (plakát, reklama, obal na CD, obal na knihu, časopis)tematické práce - Vánoce, Velikonoce - dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru (vitráž, malba na sklo, vystřihování, vyřezávání)subjektivní výtvarné vyjádření reality (můj kamarád, rodina)vnímání okolních jevů
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none">rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahuinterpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitkůověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci		

7. ročník

1 týdně, P

7. ročník

1. Rozvíjení smyslové citlivosti

Očekávané výstupy		
žák: <ul style="list-style-type: none"> vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků <ul style="list-style-type: none"> vybírání a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání uplatňuje osobitý přístup k realitě uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací vybírání a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a vztazích zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie <ul style="list-style-type: none"> užívá vizuálně obrazných vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie 		
Učivo		
<ul style="list-style-type: none"> prvky vizuálně obrazného vyjádření - kresebné etudy- objem, tvar, linie - šrafování analýza celistvé vnímaného tvaru na skladebné prvky experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše a prostoru - horizontála, vertikála, kolmost, střed, asymetrie, dominanta přenášení prostoru na plochu záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek (přírodní děje - jejich vznik a průběh - bouře, mlha, víchřice, mraky, víry, sopky) 		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí		
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none"> vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie 		

2. Uplatňování subjektivity

Očekávané výstupy		
žák: <ul style="list-style-type: none"> vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků <ul style="list-style-type: none"> vybírání a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání uplatňuje osobitý přístup k realitě uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací vybírání a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a vztazích zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie <ul style="list-style-type: none"> užívá vizuálně obrazných vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření <ul style="list-style-type: none"> správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci <ul style="list-style-type: none"> využívá dekorativních postupů, rozvíjí si estetické citění 		
Učivo		
<ul style="list-style-type: none"> barevné vyjádření (rok - měsíce, kalendář) byzantské, arabské umění odstín - sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly - využití ve volné tvorbě i praktickém užítí (oděv, vzhled interiéru) kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků (kaširování - výtvarné náměty z Asie, Afriky a Ameriky - masky) užitá grafika, písmo - styly a druhy písma (orientační tabule do architektury) vlastní prožívání, interakce s realitou (vyjádření pocitů pomocí barev - špatná a dobrá nálada) událost - originální dokončení situace - vyprávění výtvarnými prostředky (rozvíjení jednotné výchozí situace - kolorovaná kresba) uplatnění subjektivity ve vizuálně obrazném vyjádření (fantazijní variace na základní tvary písmen) 		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Sebezpoznaní a sebepojetí		

7. ročník

Kritéria hodnocení

- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, věmů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků
- zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci

3. Ověřování komunikačních účinků**Očekávané výstupy****žák:**

- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace
- k tvorbě užívá některé metody soudobého výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
- vytváří společné kompozice v prostoru - instalace
- porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů
- uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace vizuálně obrazných vyjádření
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci
- využívá dekorativních postupů, rozvíjí si estetické cítění

Učivo

- práce s uměleckým dílem, experimenty s reprodukcemi uměleckých děl - hledání detailu, základních geometrických tvarů, skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou (roláž)
- architektura (charakteristické stavby románského slohu)
- kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci
- barevné kompozice geometrických tvarů, tvarová kompozice (gotické vitráže)

Průřezová témata**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA**

- Komunikace
- Mezilidské vztahy

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Vnímání autora mediálních sdělení

přesahy do učebních bloků:**přesahy z učebních bloků:****Kritéria hodnocení**

- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
- porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci

8. ročník

1 týdně, P

8. ročník

1. Rozvíjení smyslové citlivosti

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků <ul style="list-style-type: none"> vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání uplatňuje osobitý přístup k realitě užívá perspektivních postupů užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie <ul style="list-style-type: none"> užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi 		<ul style="list-style-type: none"> kresebné etudy, etuda s linií jako výtvarným prostředkem různé typy zobrazení (podhledy, rovnoběžné promítání) praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě 	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference			
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none"> vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie 			

2. Uplatňování subjektivity

Očekávané výstupy		Učivo
žák:		
<ul style="list-style-type: none">vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků<ul style="list-style-type: none">vybírání a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznáníuplatňuje osobitý přístup k realitěužívá perspektivních postupůužívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie<ul style="list-style-type: none">užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušenostízobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádřeníkombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimiužívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace<ul style="list-style-type: none">k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií - počítačová grafika, fotografie, video, animacevybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření<ul style="list-style-type: none">správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvysprávně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostororientuje se v grafických technikáchrozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu<ul style="list-style-type: none">využívá znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření		<ul style="list-style-type: none">zdokonalování technik kresby - způsoby stínování, kontrast (zátiší s geometrickými a měkkými tvary)objemové vyjádření námětu barvami - doplňkové a lomené barvy, valéry, barvy podobné a příbuzné, subjektivní barevná škálalinoryt, tisk z koláže, papíroryt (Ex libris)práce s netradičními materiály (proměny všedních dnů - PET lahve)lineární perspektiva - sbíhavá, úběžníkovásprávná technika malby - zvládnutí větší plochykrajinářské školy 19. stoletítechnika akvarelu, pastelpráce s internetem - vyhledávání www stránek - orientacevýběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Sebezpoznaní a sebezpojetí ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none">vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledkůužívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazieužívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animacevybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádřenírozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu		

8. ročník

3. Ověřování komunikačních účinků

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků<ul style="list-style-type: none"><i>interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</i>ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření<ul style="list-style-type: none"><i>vyjádří osobní postoj v komunikaci - zdůvodní</i>		<ul style="list-style-type: none">- práce s uměleckým dílem- srovnávání různých způsobů uměleckého vyjadřování- pozorování, porovnávání a zařazování základních stavebních prvků architektury do historických souvislostí- písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA <ul style="list-style-type: none">Tvorba mediálního sdělení OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA <ul style="list-style-type: none">Mezilidské vztahyKomunikace			
Kritéria hodnocení <ul style="list-style-type: none">interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitkůověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření			

9. ročník

1 týdně, P

1. Rozvíjení smyslové citlivosti

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> vybírání, vytváření a pojmenovávání co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků <i>vybírání a samostatně vytváření a bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání</i> <i>uplatňuje osobitý přístup k realitě</i> užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie <i>užívá vizuálně obrazná vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem</i> <i>užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie</i> 		<ul style="list-style-type: none"> techniky kresby - tužka, pero, uhlí, rudka dynamická kresba (kruh, koloběh vody..) uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty) reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí (plastika, asambláž, koláž) 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference			

9. ročník

Kritéria hodnocení

- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků
- užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie

2. Uplatňování subjektivity**Očekávané výstupy****žák:**

- užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie
 - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem
 - užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření
 - využívá znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření
 - orientuje se v grafických technikách - zvládá tisk z výšky
 - zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nové a neobvyklé
 - zvládá zachycení pomíjivého okamžiku - skicování

Učivo

- komplementární barvy - textura, symbolika barev, mísení barev, působení barev, vztahy mezi barvami
- kontrast (barevný, světelný)
- tisk zvýšky, plochy, hloubky (PF)
- vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí
- prostorová tvorba - modelování
- práce v plenéru, krajinomalba, frotáž

Průřezová témata

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Vztah člověka k prostředí

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Seberegulace a sebeorganizace

Hodnoty, postoje, praktická etika

Sebepoznání a sebepojetí

přesahy do učebních bloků:**přesahy z učebních bloků:****Kritéria hodnocení**

- užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření

9. ročník

3. Ověřování komunikačních účinků

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace <ul style="list-style-type: none"> užívá vizuálně obrazných vyjádření k zachycení jevů v proměnách, vývoji a ve vztazích k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace rozdělí působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu <ul style="list-style-type: none"> rozdělí obsah vizuálně obrazného vyjádření uměleckých projevů současnosti a minulosti, orientuje se v oblastech moderního umění interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků <ul style="list-style-type: none"> interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření <ul style="list-style-type: none"> prezentuje obrazná vyjádření s využitím některých metod současného výtvarného umění komunikuje obsah vizuálně obrazových vyjádření se spolužáky i rodinnými příslušky uplatňuje různé přístupy k obrazovým vyjádřením 	<ul style="list-style-type: none"> práce s uměleckým dílem - umění 1. pol. 20. stol. a 2. pol. 20. stol., např. kubismus, surrealismus, impresionismus současné trendy výtvarného umění (instalace, performance, videoart, multimedia, akční umění - akční tvar malby a kresby, land-art, happening) pojmenovávání základních obrazotvorných prvků a kompozičních přístupů porovnávání rozdílů výtvarných vyjádření (abstraktní, popisné, alegorické, symbolické) společná práce - spolupráce, komunikace reklama a propagační prostředky (obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy, jednotlivé propagační materiály)

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu Tvorba mediálního sdělení OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperační a kompetice Komunikace		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace rozdělí působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření

5.8 Člověk a zdraví

Charakteristika oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku

zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Školám se současně doporučuje vyrovnávat pohybový deficit žáků III. (příp. II.) zdravotní skupiny a jejich potřebu korektivních cvičení zařazováním povinného či volitelného předmětu, jehož obsah vychází z tematického okruhu Zdravotní tělesná výchova (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky). Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravovat a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu, z dlouhodobého setrvávání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy v nevhodné skladbě, z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky

k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

5.8.1 Výchova ke zdraví

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1			

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví je určený pro 6. – 8. ročník a je realizován v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně.

Obsahuje témata – vztahy mezi lidmi a formy soužití, změny v životě člověka, zdravý způsob života, rizika ohrožující zdraví, osobnostní a sociální rozvoj, osobní bezpečí.

Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vyučovacích předmětů Člověk a jeho svět.

Široké pojetí tohoto předmětu vytváří prostor pro formativní působení na dospívající žáky a tím významně přispívá k jejich osobnostnímu a sociálnímu rozvoji. Nejdůležitějšími obsahovými prvky předmětu jsou hygienické, stravovací a pracovní preventivní návyky, rozvíjení dovedností odmítat škodlivé látky, předcházení úrazů, rozšiřující se poznatky o rodině, škole, společenství vrstevníků a vztazích mezi lidmi. Předmět svým obsahem směřuje hlavně k tomu, aby si žáci uvědomovali nutnost preventivní ochrany svého zdraví, a proto je učivo realizováno převážně aktivními metodami výuky, které vedou k utváření vlastních názorů a prohlubování sociálních vztahů (např. referáty, skupinové projekty, praktická cvičení, diskuse, řešení problémů.....). Čtenářská gramotnost je rozvíjena pomocí práce s odbornými časopisy, texty a mediálními prostředky.

Vzdělávání v předmětu Výchova ke zdraví směřuje k

- uvědomování si základních problémů a potřeb v oblasti zdraví, rodinného života
- zaujímání vlastních postojů k uplatňování zdravého způsobu života
- osvojení si odpovědného chování, rozhodování a komunikace
- orientování se v konfliktních a krizových situacích

Jak rozvíjí předmět Výchova ke zdraví klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení

- žák se pomocí aktivačních metod seznamuje s problematikou zdravého životního stylu
- pracuje s různými informačními zdroji

2. Kompetence k řešení problémů

- žák porovnává odborné názory, mediální tvrzení s vlastními názory
- pozoruje praktické jevy jednání lidí související se zdravím a vyvozuje z nich závěry pro současnost i budoucnost
- žákovi je předkládáno dostatek námětů k samostatnému uvažování a řešení problémů souvisejících se zdravím člověka v různých etapách života
- chápe vliv sociálního prostředí na zdraví jedince

3. Kompetence komunikativní

- žák formuluje a výstižně vyjadřuje své názory k problematice zdraví
- při práci na projektech se učí organizovat práci skupiny
- čte s porozuměním předložené materiály využívající symboliky a značky související s člověkem a jeho zdravím

4. Kompetence sociální a personální

- žák umí rozdělit úkoly při projektové práci ve skupině
- uvědomuje si odlišnosti a jedinečnosti každého člověka a rozvíjí svou sebedůvěru
- vytváří dostatek situací k uvědomění si potřeby vzájemného respektu i pomoci v otázkách souvisejících s osobou člověka

5. Kompetence občanské

- žák chápe práva a povinnosti související s partnerstvím, se zdravím a rodinnými vztahy
- respektuje rozdílnost pohlavní orientace

6. Kompetence pracovní

- žák si uvědomuje význam ochrany zdraví při práci i zájmové činnosti
- dodržuje stanovená pravidla skupinové práce

6. ročník

1 týdně, P

1. Vztahy mezi lidmi a formy soužití

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> vztahy ve dvojici, kamarádství, přátelství, láska vztahy a pravidla soužití v rodině, škole, ve vrstevnické skupině rodina jako systém, výchovné styly v rodině

6. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Psychohygiena Poznávání lidí Sebepoznání a sebepojetí ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí		

Kritéria hodnocení

- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví

2. Změny v životě člověka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> respektuje změny v období dospívání a vhodně na ně reaguje 	Tělesné, duševní a společenské změny <ul style="list-style-type: none"> dětství puberta dospívání

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Psychohygiena Poznávání lidí		

Kritéria hodnocení

- respektuje změny v období dospívání a vhodně na ně reaguje

3. Zdravý způsob života

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví 	Učivo <ul style="list-style-type: none"> tělesná i duševní hygiena, otužování denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit pohybový režim pitný režim

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena		

Kritéria hodnocení

- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví
- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví

6. ročník

4. Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v <ul style="list-style-type: none"> uvede zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem orientuje se v zákonech omezujících kouření a alkohol vysvětlí souvislosti mezi zneuž. alkoholu a bezp. silničního provozu vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresí <ul style="list-style-type: none"> kriticky posoudí reklamy na cigarety a alkohol vysvětlí zdrav. a soc. rizika spojená s hracími automaty projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc 	<ol style="list-style-type: none"> bezpečné chování a komunikace dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví (ve škole, při různých činnostech, bezpečnost v dopravě) rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, nebezpečný internet) manipulativní reklama a informace

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Fungování a vliv médií ve společnosti Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy		

Kritéria hodnocení

- dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v
- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresí
- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc

5. Osobnostní a sociální rozvoj

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví <ul style="list-style-type: none"> využívá z hlediska osob. bezpečí pravidla dopr. výchovy a svých znalostí, jak se chovat vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> vztah k sobě samému, k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání utváření vědomí vlastní identity

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Mezilidské vztahy Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Sebepoznání a sebepojetí		

6. ročník
Kritéria hodnocení

- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
- vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví

7. ročník

1 týdně, P

1. Vztahy mezi lidmi a formy soužití
Očekávané výstupy
žák:

- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví

Učivo

- vliv rodiny na individuální vývoj dítěte
- kvalita rodinné výchovy
- disharmonické prostředí rodiny
- úcta k sobě i druhým
- vztahy ve dvojici (partnerské vztahy, manželství a rodičovství)
- péče o nemocné
- obec, spolek

Průřezová témata

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Lidské vztahy

Multikulturalita

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Mezilidské vztahy

Komunikace

Poznávání lidí

přesahy do učebních bloků:
přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení

- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví

2. Změny v životě člověka
Očekávané výstupy
žák:

- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce

Učivo

- sexuální dospívání
- zdraví reprodukční soustavy

Průřezová témata
přesahy do učebních bloků:
přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení

- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce

7. ročník
3. Osobnostní a sociální rozvoj

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím 		<ul style="list-style-type: none"> charakter. vývoj temperament mezilidské vztahy, komunikace, kooperace sebezpoznání a sebezpojetí seberegulace zvládání problémových situací stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení dopady vlastního jednání a chování
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Sebezpoznání a sebezpojetí Kreativita		
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none"> vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím 		

4. Zdravý způsob života

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky <ul style="list-style-type: none"> uplatňuje zásady zdravého stravovacího režimu orientuje se v údajích o složení a trvanlivosti potravin, výrobků a využívá je při nákupu a uchovávání potravin v domácnosti uveď specifika stravování dětí a dospělých vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi 		<ul style="list-style-type: none"> zásady zdravého stravování výživná hodnota potravin vliv životních podmínek a zp. stravování na zdraví vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví - kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota poruchy příjmu potravy alternativní výž. směry civilizační nemoci reklamy na potraviny
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none"> posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi 		

7. ročník

5. Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje choroby běžné, infekční, civilizační a jiné vyhledá v případě potřeby lékaře, popíše své zdravotní problémy samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím <ul style="list-style-type: none"> zná techniky pro zvládání stresu uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 		<ul style="list-style-type: none"> základní postupy 1. pomoci, obvazová technika preventivní a léčebná péče druhy nemocí psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému stres a jeho vztah ke zdraví ochrana člověka za mimořádných událostí (klasifikace mimoř. událostí, varovný signál, zákl. úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimoř. události) 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Fungování a vliv médií ve společnosti Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace			

Kritéria hodnocení

- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
- uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

6. Hodnota a podpora zdraví

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví		<ul style="list-style-type: none">podpora zdraví a její formy (odpovědnost jedince za zdraví)podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti			
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none">vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví			

5.8.2 Tělesná výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
2	2	2	2	2

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
2	2	2	2

Charakteristika předmětu

1. stupeň

Vyučovací předmět Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. - 5. ročníku dvě hodiny týdně. Tento předmět je rozdělen do tří vzdělávacích okruhů. V prvním se žák věnuje činnostem ovlivňujících jeho zdraví. Dozvídá se o významu pohybu, připravě organismu ke sportování, zdravotně zaměřené činnosti a rozvoji rychlosti, vytrvalosti, síly a obratnosti.

Seznamuje se s hygienou a bezpečností při tělesné výchově. Ve druhém okruhu žáci provádějí činnosti ovlivňující úroveň jejich pohybových dovedností. To jsou pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení, průpravné úpoly, základy atletiky a sportovních her, plavání a bruslení. Ve třetím okruhu jsou činnosti podporující pohybové učení. Žák se učí komunikaci a organizaci v TV. Seznamuje se se zásadami jednání, chování a pravidly osvojovaných pohybových činností. Měří a posuzuje pohybové dovednosti a vyhledává informace o pohybových činnostech.

Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin. Očekávané výstupy plníme již v 1. období 1. stupně, a to ve 2. a 3. ročníku. O zařazení do ročníků rozhoduje ředitel školy.

Organizace: žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, ve volné přírodě, nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozvečku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění-relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce v souladu s nejnovějšími vědeckými poznatky. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Vzdělávání v předmětu Tělesná výchova směřuje k

- rozvoji pohybových schopností
- komunikaci mezi lidmi
- utváření vztahu ke sportu
- rozvíjení morálně volných vlastností
- toleranci zdravotně handicapovaných
- chápání významu sportu ke zdraví

Jak rozvíjí předmět Tělesná výchova klíčové kompetence žáků:

1. Kompetence učení

- žáci jsou vedeni k osvojení si základního tělocvičného názvosloví - učí se cvičit podle jednoduchého nákresu, nebo popisu cvičení - změří základní pohybové výkony a porovnají je s předchozími - orientují se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích

2. Kompetence k řešení problémů

- uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagují na případný úraz spolužáka
- řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím.

3. Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají - zorganizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty

4. Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni k jednání duchu fair-play-dodržují pravidla, označí přestupky
- respektují opačné pohlaví
- zvládají pohybové činnosti ve skupině

5. Kompetence občanská

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení své zdatnosti
- spojují svou pohybovou činnost se zdravím
- zařazují si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení
- jsou vedeni ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení
- učí se být ohleduplní a taktní

6. Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě
- učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní

2. stupeň

Předmět Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání je zaměřeno na

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Jak rozvíjí předmět tělesná výchova klíčové kompetence žáků:

1. Kompetence k učení

- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- různým způsobem zpracují informace o pohybových aktivitách ve škole

2. Kompetence k řešení problémů

- vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit
- uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

3. Kompetence komunikativní

- komunikují na odpovídající úrovni
- osvojí si kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuze

4. Kompetence sociální a personální

- spolupracují ve skupině
- podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

5. Kompetence občanské

- respektují názory ostatních
- formují si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhodují podle dané situace
- aktivně se zapojují do sportovních aktivit
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák,...)

6. Kompetence pracovní

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- spoluorganizují svůj pohybový režim
- využívají znalosti a dovednosti v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

1. ročník

2 týdně, P

1. činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">• spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti<ul style="list-style-type: none">- <i>zná význam sportu pro život</i>• zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení<ul style="list-style-type: none">- <i>respektuje pravidla her ve družstvech</i>- <i>seznamuje se s měřením výkonnosti</i>- <i>zvládá techniku skoků, hodů míčem</i>- <i>pojmenuje míčové hry</i>• spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení<ul style="list-style-type: none">- <i>spolupracuje při týmových hrách</i>- <i>respektuje pravidla hry</i>• uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy<ul style="list-style-type: none">- <i>je veden ke správnému držení těla, hygieně při sportování</i>- <i>dodržuje a zná pravidla bezpečnosti</i>- <i>respektuje zdravotní handicap</i>• reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci v prostorech školy<ul style="list-style-type: none">- <i>učí se užívat základní tělocvičné pohyby</i>- <i>seznamuje se s názvy tělocvičného nářadí a náčiní</i>- <i>reaguje na smluvené pohyby a signály</i>- <i>užívá sportovní obuv a oblečení</i>		<ul style="list-style-type: none">- význam pohybu v přírodě- hygienické návyky- prevence úrazu- povely a názvosloví- pitný režim- rozcvičení
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí		
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none">• spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti• zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení• spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení• uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy• reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci v prostorech školy		

1. ročník

2. činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení <ul style="list-style-type: none"> respektuje pravidla her ve družstvech seznamuje se s měřením výkonnosti zvládá techniku skoků, hodů míčem pojmenuje míčové hry uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy <ul style="list-style-type: none"> je veden ke správnému držení těla, hygieně při sportování dodržuje a zná pravidla bezpečnosti respektuje zdravotní handicap 	<ul style="list-style-type: none"> pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance průpravné úpoly - přetahy a přetlaky základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem základy sportovních her - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody plavání - (základní plavecká výuka) - hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti lyžování, bruslení (podle podmínek školy) - hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperace a kompetice Komunikace		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy

3. činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení <ul style="list-style-type: none"> respektuje pravidla her ve družstvech seznamuje se s měřením výkonnosti zvládá techniku skoků, hodů míčem pojmenuje míčové hry spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení <ul style="list-style-type: none"> spolupracuje při týmových hrách respektuje pravidla hry uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy <ul style="list-style-type: none"> je veden ke správnému držení těla, hygieně při sportování dodržuje a zná pravidla bezpečnosti respektuje zdravotní handicap reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci v prostorech školy <ul style="list-style-type: none"> učí se užívat základní tělocvičné pohyby seznamuje se s názvy tělocvičného nářadí a náčiní reaguje na smluvené pohyby a signály užívá sportovní obuv a oblečení 	<ul style="list-style-type: none"> komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů, základní pohybové testy zdroje informací o pohybových činnostech

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

1. ročník

Kritéria hodnocení

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci v prostorech školy

2. ročník

2 týdne, P

1. činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">• spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti<ul style="list-style-type: none">- sportovní aktivity ve škole i mimo ni- chápe význam přípravy těla na zátěž• uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy<ul style="list-style-type: none">- je seznámen s bezpečností při cvičení na jednotlivých náradích- využívá možnosti školního zařízení- je seznámen s 1.pomocí u jednodušších zranění- je seznámen s přípravou na plavecký výcvik- zná správné obutí a oblečení na TV- zhodnotí bezpečné místo pro sportovní aktivity		<ul style="list-style-type: none">- význam pohybu v přírodě- hygienické návyky- prevence úrazu- povely a názvosloví- pitný režim
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy

2. činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení <ul style="list-style-type: none"> - zvládá průpravná cvičení k atletickým, gymnastickým a akrobatickým cvičením - je veden k toleranci u méně nadaných spolužáků - chápe pravidla při týmových hrách a soutěžích • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci v prostorech školy <ul style="list-style-type: none"> - reaguje na smlouvané pohyby a signály • adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti • zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost - základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance - průpravné úpoly - přetahy a přetlaky - základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem - základy sportovních her - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů - turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody - plavání - (základní plavecká výuka) - hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti - lyžování, bruslení (podle podmínek školy) - hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích - další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

2. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci v prostorech školy
- adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti".

3. činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti <ul style="list-style-type: none"> - sportovní aktivity ve škole i mimo ni - chápe význam přípravy těla na zátěž • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení <ul style="list-style-type: none"> - zvládá průpravná cvičení k atletickým, gymnastickým a akrobatickým cvičením - je veden k toleranci u méně nadaných spolužáků - chápe pravidla při týmových hrách a soutěžích • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci v prostorech školy <ul style="list-style-type: none"> - reaguje na smluvené pohyby a signály 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály - organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí - zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží - měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů, základní pohybové testy - zdroje informací o pohybových činnostech

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci v prostorech školy

3. ročník

2 týdně, P

3. ročník

1. činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti <ul style="list-style-type: none"> - <i>uvědomuje si význam sportu pro zdraví</i> - <i>dbá na správné držení těla dýchání</i> - <i>projevuje vůli zlepšovat své výkony</i> • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy <ul style="list-style-type: none"> - <i>je seznámen s bezpečností při cvičení na jednotlivých náradích</i> - <i>využívá možnosti školního zařízení</i> - <i>je seznámen s 1.pomocí u jednodušších zranění</i> - <i>je seznámen s přípravou na plavecký výcvik</i> - <i>zná správné obutí a oblečení na TV</i> - <i>zhodnotí bezpečné místo pro sportovní aktivity- dodržuje zásady</i> • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci v prostorech školy <ul style="list-style-type: none"> - <i>reaguje na smluvené signály a povely</i> - <i>využívá prostor určený k převlékání do cvičebních úborů</i> - <i>dodržuje pravidla pro přesun na sportoviště</i> 		<ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu v přírodě - hygienické návyky - prevence úrazu - povely a názvosloví - pitný režim - rozcvička 	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Sebepoznání a sebepojetí			
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none"> • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci v prostorech školy 			

3. ročník

2. činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">• spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti<ul style="list-style-type: none">- <i>uvědomuje si význam sportu pro zdraví</i>- <i>dbá na správné držení těla dýchání</i>- <i>projevuje vůli zlepšovat své výkony</i>• spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení<ul style="list-style-type: none">- <i>zná zjednodušená pravidla sportu a soutěží</i>- <i>spolupracuje v týmu a jedna fair-play</i>- <i>dohodne se na spolupráci</i>- <i>pozná porušení pravidel a jejich následků</i>• uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy<ul style="list-style-type: none">- <i>je seznámen s bezpečností při cvičení na jednotlivých náradích</i>- <i>využívá možnosti školního zařízení</i>- <i>je seznámen s 1.pomocí u jednodušších zranění</i>- <i>je seznámen s přípravou na plavecký výcvik</i>- <i>zná správné obutí a oblečení na TV</i>- <i>zhodnotí bezpečné místo pro sportovní aktivity- dodržuje zásady</i>• reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci v prostorech školy<ul style="list-style-type: none">- <i>reaguje na smluvené signály a povely</i>- <i>využívá prostor určený k převlékání do cvičebních úborů</i>- <i>dodržuje pravidla pro přesun na sportoviště</i>• adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti• zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti“.	<ul style="list-style-type: none">- pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost- základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti- rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance- průpravné úpoly - přetahy a přetlaky- základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem- základy sportovních her - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů- turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody- plavání - (základní plavecká výuka) - hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti- lyžování, bruslení (podle podmínek školy) - hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích- další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Komunikace Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Sebepoznání a sebepojetí		
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none">• spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti• spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení• uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy• reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci v prostorech školy• adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti• zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti“.		

3. ročník

3. činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si význam sportu pro zdraví - dbá na správné držení těla dýchání - projevuje vůli zlepšovat své výkony • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení <ul style="list-style-type: none"> - zvládá průpravná cvičení k atletickým, gymnastickým a akrobatickým cvičením - je veden k toleranci u méně nadaných spolužáků - chápe pravidla při týmových hrách a soutěžích - nebojí se vody a dbá bezpečnosti při vodních sportech - zvládá jeden plavecký způsob - hraje míčové hry a zvládá jejich organizaci • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení <ul style="list-style-type: none"> - zná zjednodušená pravidla sportu a soutěží - spolupracuje v týmu a jedna fair-play - dohodne se na spolupráci - pozná porušení pravidel a jejich následků 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály - organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí - zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží - měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů, základní pohybové testy - zdroje informací o pohybových činnostech
Průřezová témata VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	přesahy do učebních bloků: přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení <ul style="list-style-type: none"> • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení 	

4. ročník

2 týdně, P

4. ročník

1. činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti<ul style="list-style-type: none">chápe význam každodenního cvičeníseznamuje se s významem a účinností vyrovnávacích, kompenzačních, relaxačních a dechových cvičenízařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením<ul style="list-style-type: none">podílí se se zájmem na zvyšování vlastní tělesné zdatnostidbá na správné držení tělachápe význam přípravy organismu na zátěžchápe důležitost čistoty a bezpečnosti sportovišťchápe význam cvičení v přírodějedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví<ul style="list-style-type: none">dodržuje pravidla her a soutěží, posuzuje přestupky		<ul style="list-style-type: none">význam pohybu v příroděhygienické návykyprevence úrazupovely a názvoslovípitný režim a stravovací návykypohybový režim během dne a týdnekompenzační cvičenístrečink a jeho význam	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace			
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none">podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnostizařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabenímjedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví			

2. činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her <ul style="list-style-type: none"> <i>- postupně zvládá pohybové dovednosti</i> <i>- spolupracuje při soutěžích a variantách činnosti</i> <i>- cvičí podle instrukcí</i> organizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy <ul style="list-style-type: none"> <i>- pomáhá zorganizovat utkání</i> <i>- aktivně se podílí na přípravě soutěží a utkání mimo rámec své kmenové školy</i> změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky <ul style="list-style-type: none"> <i>- změří délku hodu pomocí pásma s přesností na metry</i> orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace <ul style="list-style-type: none"> <i>- sleduje výsledky sportovních utkání a soutěží</i> <i>- napíše nebo navrhne sdělení o připravované sportovní akci ve škole</i> <i>- zná názvy některých časopisů a periodik zabývajících se sportem</i> <i>- je schopen krátce seznámit spolužáky s výsledky sportovních utkání a klání v obci</i> 		<ul style="list-style-type: none"> - pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost - základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance - průpravné úpoly - přetahy a přetlaky - základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem - základy sportovních her - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů - turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody - plavání - (základní plavecká výuka) - hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti - lyžování, bruslení (podle podmínek školy) - hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích - další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků) 	

4. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Kooperace a kompetice Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí		

Kritéria hodnocení

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
- zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

3. činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti <ul style="list-style-type: none"> - chápe význam každodenního cvičení - seznamuje se s významem a účinností vyrovnávacích, kompenzačních, relaxačních a dechových cvičení • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka <ul style="list-style-type: none"> - zná zásady bezpečnosti a hygieny - umí poskytnout 1.pomoc při úrazu - • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti <ul style="list-style-type: none"> - změří základní pohybové výkony a umí je porovnat s předchozími výsledky - toleruje handicap, výkonnost a odlišnosti spolužáků • užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení <ul style="list-style-type: none"> - zná názvy různého náčiní a nářadí - cvičí podle pokynů či kreslené předlohy s popisem • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace <ul style="list-style-type: none"> - sleduje výsledky sportovních utkání a soutěží - napíše nebo navrhne sdělení o připravované sportovní akci ve škole - zná názvy některých časopisů a periodik zabývajících se sportem - je schopen krátce seznámit spolužáky s výsledky sportovních utkání a klání v obci 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály - organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí - zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží - měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů, základní pohybové testy - zdroje informací o pohybových činnostech

4. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Hodnoty, postoje, praktická etika Rozvoj schopností poznávání		

Kritéria hodnocení

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

5. ročník

2 týdne, P

5. ročník

1. činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti <ul style="list-style-type: none"> chápe význam každodenního cvičení seznamuje se s významem a účinností vyrovnávacích, kompenzačních, relaxačních a dechových cvičení zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením <ul style="list-style-type: none"> podílí se se zájmem na zvyšování vlastní tělesné zdatnosti dbá na správné držení těla chápe význam přípravy organismu na zátěž chápe důležitost čistoty a bezpečnosti sportovišť chápe význam cvičení v přírodě uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka <ul style="list-style-type: none"> zná zásady bezpečnosti a hygieny umí poskytnout 1.pomoc při úrazu jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví <ul style="list-style-type: none"> dodržuje pravidla her a soutěží, posuzuje přestupky 	<ul style="list-style-type: none"> význam pohybu v přírodě hygienické návyky prevence úrazu povely a názvosloví pitný režim a stravovací návyky pohybový režim během dne a týdne kompenzační cvičení strečink a jeho význam

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví

5. ročník

2. činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her <ul style="list-style-type: none"> postupně zvládá pohybové dovednosti spolupracuje při soutěžích a variantách činnosti cvičí podle instrukcí zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy <ul style="list-style-type: none"> pomáhá zorganizovat utkání aktivně se podílí na přípravě soutěží a utkání mimo rámec své kmenové školy zorganizuje základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky <ul style="list-style-type: none"> změří délku hodu pomocí pásma s přesností na metry orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace <ul style="list-style-type: none"> sleduje výsledky sportovních utkání a soutěží napiše nebo navrhne sdělení o připravované sportovní akci ve škole zná názvy některých časopisů a periodik zabývajících se sportem je schopen krátce seznámit spolužáky s výsledky sportovních utkání a klání v obci 	<ul style="list-style-type: none"> pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance průpravné úpoly - přetahy a přetlaky základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem základy sportovních her - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody plavání - (základní plavecká výuka) - hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu lyžování, bruslení (podle podmínek školy) - hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků) 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí		
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace 		

5. ročník

3. činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti<ul style="list-style-type: none">chápe význam každodenního cvičeníseznamuje se s významem a účinností vyrovnávacích, kompenzačních, relaxačních a dechových cvičeníuplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka<ul style="list-style-type: none">zná zásady bezpečnosti a hygienyumí poskytnout 1.pomoc při úrazujednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti<ul style="list-style-type: none">změří základní pohybové výkony a umí je porovnat s předchozími výsledkytoleruje handicap, výkonnost a odlišnosti spolužákůužívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení<ul style="list-style-type: none">zná názvy různého náčiní a nářadícvičí podle pokynů či kreslené předlohy s popisemzorganizuje nenáročnou pohybovou činnosti a soutěže na úrovni třídy<ul style="list-style-type: none">pomáhá zorganizovat utkáníaktivně se podílí na přípravě soutěží a utkání mimo rámec své kmenové školyorientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace<ul style="list-style-type: none">sleduje výsledky sportovních utkání a soutěžínapiše nebo navrhne sdělení o připravované sportovní akci ve školezná názvy některých časopisů a periodik zabývajících se sportemje schopen krátce seznámit spolužáky s výsledky sportovních utkání a klání v obci		<ul style="list-style-type: none">komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signályorganizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředízásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symbolypravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěžíměření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů, základní pohybové testyzdroje informací o pohybových činnostech
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Sebepoznání a sebepojetí		

5. ročník

Kritéria hodnocení

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

6. ročník

2 týdně, P

1. činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">• usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem• odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší		rozcvička (strečink) běh v okolí školy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší

2. činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity - gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí - estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance - úpoly - základy sebeobrany, základy aikidó, judó, karate - atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí - sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) - herní kondiční činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie - bruslení

6. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Práce v realizačním týmu MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Kulturní difference ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí Rozvoj schopností poznávání		

Kritéria hodnocení

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

3. činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem 	komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodě, soutěží zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Psychohygiena Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá		

Kritéria hodnocení

- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem

6. ročník

7. ročník

2 týdně, P

1. činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem <i>jízda na kole, pravidelné procházky odpoledne</i> <ul style="list-style-type: none"> usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 		rozcvička (strečink) běh v okolí školy pravidelný pohybový režim
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebezpojení		

Kritéria hodnocení

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

2. činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem <i>jízda na kole, pravidelné procházky odpoledne</i> <ul style="list-style-type: none"> usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 		- pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity - gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí - estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance - úpoly - základy sebeobran, základy aikidó, judó, karate - atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koule - sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) - herní kondiční činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žakovské kategorie - bruslení

7. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference Lidské vztahy OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí Rozvoj schopností poznávání VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá		

Kritéria hodnocení

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

3. činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodě, soutěží zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Hodnoty, postoje, praktická etika Sebepoznání a sebepojetí		

7. ročník

Kritéria hodnocení

- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

8. ročník

2 týdně, P

1. činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 		rozcvička (strečink) běh v okolí školy pravidelný pohybový režim BMI index kondiční cvičení	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebezpoznání a sebezpojetí Seberegulace a sebeorganizace			

Kritéria hodnocení

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

8. ročník

2. činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	<ul style="list-style-type: none"> pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance úpoly - základy sebeobrany, základy aikidó, judó, karate atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) - herní kondiční činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie bruslení Turistika a pobyt v přírodě přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla

Přřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference Lidské vztahy OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Rozvoj schopností poznávání Sebezpoznaní a sebezpojetí VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

3. činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	<ul style="list-style-type: none"> komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povel, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodě, soutěží zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování

8. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Sebepoznání a sebezpojetí Seberegulace a sebeorganizace		

Kritéria hodnocení

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

9. ročník

2 týdně, P

1. činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	rozcvička (strečink) běh v okolí školy pravidelný pohybový režim BMI index kondiční cvičení samostatné kondiční cvičení posilování

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy Sebepoznání a sebezpojetí		

Kritéria hodnocení

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

9. ročník

2. činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 		<ul style="list-style-type: none"> pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance úpoly - základy sebeobrany, základy aikidó, judó, karate atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) - herní kondiční činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie bruslení Turistika a pobyt v přírodě přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla 	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Sebepoznání a sebepojetí			

Kritéria hodnocení

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

3. činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 		komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodě, soutěží zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování	

9. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika Mezilidské vztahy Komunikace Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Sebepoznání a sebepojetí		

Kritéria hodnocení

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

4. zdravotní tělesná výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky - základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace		

Kritéria hodnocení

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

5.9 Člověk a svět práce**Charakteristika oblasti**

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím

se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Používáním různých návodů a pracovních postupů žáci rozvíjí svou čtenářskou gramotnost.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné. Na 2. stupni je rozdělen na osm tematických okruhů: Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Práce s laboratorní technikou, Využití digitálních technologií, Svět práce. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž tematický okruh Svět práce je povinný, a z ostatních školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů minimálně jeden další okruh. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu.

Tematický okruh Svět práce je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a vzhledem k jeho zaměření na výběr budoucího povolání je vhodné jej řadit do nejvyšších ročníků 2. stupně.

Vzdělávací obsah je realizován na 1. i 2. stupni vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

5.9.1 Pracovní činnosti

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1	1	1	1	1
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	

1. ročník

1. ročník

1 týdně, P

1. Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů<ul style="list-style-type: none"><i>dovede třídit nasbíraný materiál</i><i>seznamuje se s různým využitím přírodního materiálu</i><i>vytváří dekorativní předměty</i><i>pozná přírodniny</i><i>mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje a skládá papír</i>-pracuje podle slovního návodu a předlohy<ul style="list-style-type: none"><i>podle návodu stříhá tvary</i><i>dodržuje správný postup při lepení</i><i>správně kompletuje části v celek</i>vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu		<ul style="list-style-type: none">- zpracování a výstavka výrobků z přírodních materiálů- práce s modelovací hmotou podle předlohy i fantazie- skládanky a vystřihovánky z papíru- netradiční způsoby zpracování kartonu- protahování a tvarování drátu- koláže a výrobky z textilu- práce s nůžkami, dláty, rydly, jehlou, hřebíkem, ...- stříhání, rytí, základy šití, dlabání, protahování, provlékání, navlékání, skládání, uzlování, překládání- zhotovení dekorací k Vánocům, Velikonocům, výrobky na jarmark	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none">vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálůpracuje podle slovního návodu a předlohyvytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu			

2. Konstrukční činnosti

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">• pracuje podle slovního návodu a předlohy<ul style="list-style-type: none">- podle návodu stříhá tvary- dodržuje správný postup při lepení- správně kompletuje části v celek• zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi<ul style="list-style-type: none">- postaví výrobek podle plánu, ve kterém se orientuje- je schopen samostatně sestavit zajímavý objekt z jednotlivých dílců		<ul style="list-style-type: none">- práce se stavebnicí- konstruování podle vlastní fantazie a návodu- práce montážní a demontážní- skládání, vystřihování, vyšívání, lepení, konstruování, navlékání, protahování, vytrhávání	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
Kritéria hodnocení			
<ul style="list-style-type: none">• pracuje podle slovního návodu a předlohy• zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi			

1. ročník

3. Pěstitelské práce

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> pečuje o nenáročné rostliny <ul style="list-style-type: none"> dodržuje správný postup při setí rostlin a při vysazování přísady pečuje o rostliny v koutku živé přírody a na školním pozemku 		<ul style="list-style-type: none"> pěstování a ošetřování rostlin na školním pozemku jednoduché pokusy s pěstováním rostlin založení koutku živé přírody ošetřování rostlin v koutku živé přírody předpěstování rostlin k výsadbě na školním pozemku pěstování rostlin k sušení a následné dekoraci pěstování hrmkových bylinek
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none"> pečuje o nenáročné rostliny 		

4. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> chová se vhodně při stolování připraví tabuli pro jednoduché stolování 		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none"> chová se vhodně při stolování připraví tabuli pro jednoduché stolování 		

2. ročník

1 týdně, P

2. ročník

1. Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy		Učivo
žák:	<ul style="list-style-type: none">vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů<ul style="list-style-type: none">umí pojmenovat druhy papíruzvládá techniku ořezávání, přestřížení, slepování, odměřování papírupracuje s kartonemvytrhává ubrouskyumí pracovat s různými pracovními nástroji, pomůckami a zná jejich funkci a využitísešívá kousky látky k soběnavléká přiměřeně dlouhou nit, umí uzlík, šije předním a zadním stehemdodržuje pravidla bezpečnosti a hygienypracuje podle slovního návodu a předlohy<ul style="list-style-type: none">zvládá obkreslení podle šablonydodržuje správný postup při výrobědokáže pracovat podle slovního návoduzvládá jednoduché pracovní opravyvytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	<ul style="list-style-type: none">zpracování a výstavka výrobků z přírodních materiálůpráce s modelovací hmotou podle předlohy i fantazieskládanky a vystřihovánky z papírunetradiční způsoby zpracování kartonuprotahování a tvarování drátukoláže a výrobky z textilupráce s nůžkami, dláty, rydly, jehlou, hřebíkem, ...stříhání, rytí, základy šití, dlabání, protahování, provlékání, navlékání, skládání, uzlování, překládánízhotovení dekorací k Vánocům, Velikonocům, výrobky na jarmarkdrátování, drhání, decoupage
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy
- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu

2. Konstrukční činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">• pracuje podle slovního návodu a předlohy<ul style="list-style-type: none">- zvládá obkreslení podle šablony- dodržuje správný postup při výrobě- dokáže pracovat podle slovního návodu- zvládá jednoduché pracovní opravy• zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi<ul style="list-style-type: none">- vytváří prostorové a plošné kompozice ze stavebnicových prvků- sestavuje jednoduché pohyblivé modely podle předlohy i fantazie- umí urovnat stavebnice k dalšímu použití- dodržuje bezpečnost a hygienu při práci		<ul style="list-style-type: none">- práce se stavebnicí- konstruování podle vlastní fantazie a návodu- práce a montážní a demontážní
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- pracuje podle slovního návodu a předlohy
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

2. ročník

3. Pěstitelské práce

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování <ul style="list-style-type: none"> zapojuje se do práce na školní zahradě (dělá řádky, důlky, pleje, zalévá) předpěstovává sazenice pro školní výsadbu pozoruje klíčení semen v hlíně pečuje o nenáročné rostliny <ul style="list-style-type: none"> umí ošetřit nenáročné pokojové rostliny 		<ul style="list-style-type: none"> pěstování a ošetřování rostlin na školním pozemku jednoduché pokusy s pěstováním rostlin založení koutku živé přírody ošetřování rostlin v koutku živé přírody předpěstování rostlin k výsadbě na školním pozemku pěstování rostlin k sušení a následné dekoraci pěstování hrmkových bylinek pěstování a udržování rostlin v koutku živé přírody
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
- pečuje o nenáročné rostliny

4. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> připraví tabuli pro jednoduché stolování <ul style="list-style-type: none"> umí samostatně připravit jednoduchý pokrm ví, jak uložit příbor na stůl chová se vhodně při stolování <ul style="list-style-type: none"> dodržuje hygienické návyky a pravidla při stolování 		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- připraví tabuli pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

3. ročník

1 týdně, P

3. ročník

1. Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy			Učivo		
žák: <ul style="list-style-type: none">vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů<ul style="list-style-type: none">umí rozlišit běžně používané druhy papírůdovede papír přeložit, odtrhnout naznačenou část, vystříhnout naznačený tvarz přírodních materiálů dokáže vyrobit jednoduchý výrobekumí bezpečně zacházet s nástrojirozlišuje učební nástroje, umí je pojmenovatvytváří výrobky z modelovacích hmotdokáže navléknout nit a přišít knoflíkudržuje pořádek na svém místě, stará se o své pomůckyvytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu			<ul style="list-style-type: none">zpracování a výstavka výrobků z přírodních materiálůpráce s modelovací hmotou podle předlohy i fantazieskládanky a vystřihovánky z papírunetradiční způsoby zpracování kartonuprotahování a tvarování drátukoláže a výrobky z textilupráce s nůžkami, dláty, rydly, jehlou, hřebíkem, ...stříhání, rytí, základy šití, dlabání, protahování, provlékání, navlékání, skládání, uzlování, překládánízhotovení dekorací k Vánocům, Velikonocům, výrobky na jarmarkdrátování, drhání, decoupage		
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:		přesahy z učebních bloků:	

Kritéria hodnocení

- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu

2. Konstrukční činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">• pracuje podle slovního návodu a předlohy<ul style="list-style-type: none">- <i>umí pracovat dle slovního návodu i předlohy</i>• zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi<ul style="list-style-type: none">- <i>vytváří několik výrobků z konstruktivní stavebnice</i>		<ul style="list-style-type: none">- práce se stavebnicí- konstruování podle vlastní fantazie a návodu- práce a montážní a demontážní- skládání, vystřihování, vyšívání, lepení, konstruování, navlékání, protahování, vytrhávání
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- pracuje podle slovního návodu a předlohy
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

3. Pěstitelské práce

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">• provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování<ul style="list-style-type: none">- <i>pozoruje přírodu v jednotlivých ročních obdobích</i>- <i>popíše výsledky pozorování</i>• pečuje o nenáročné rostliny<ul style="list-style-type: none">- <i>pečuje o nenáročné rostliny v bytě, ve třídě i na zahradě</i>- <i>umí naaranžovat do vázy květiny živé i suché</i>		<ul style="list-style-type: none">- pěstování a ošetřování rostlin na školním pozemku- jednoduché pokusy s pěstováním rostlin- založení koutku živé přírody- ošetřování rostlin v koutku živé přírody- předpěstování rostlin k výsadbě na školním pozemku- pěstování rostlin k sušení a následné dekoraci- pěstování hrmkových bylinek- pěstování a udržování rostlin v koutku živé přírody
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
- pečuje o nenáročnou rostlinu

3. ročník

4. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> připraví tabuli pro jednoduché stolování <ul style="list-style-type: none"> <i>upraví stůl pro jednoduché stolování</i> <i>samostatně připraví pokrm</i> <i>připraví ovocný nápoj</i> chová se vhodně při stolování 		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none"> připraví tabuli pro jednoduché stolování chová se vhodně při stolování 		

4. ročník

1 týdně, P

1. Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu <ul style="list-style-type: none"> <i>volí vhodné pracovní pomůcky</i> <i>vytváří přiměřenými pracovními postupy zajímavé výrobky</i> <i>pracuje podle šablony</i> <i>dodržuje pracovní postup podle zadaného návodu</i> <i>pracuje s papírem a kartonem</i> <i>vytváří prostorové konstrukce</i> <i>dovede vyřezávat, děrovat, polepovat a tapetovat</i> <i>efektivně využívá odpadního materiálu</i> <i>pracuje s časopisy, tiskem</i> <i>pracuje s textilem</i> <i>zvládá různé druhy stehů (přední, zadní, ozdobný steh)</i> volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu <ul style="list-style-type: none"> <i>užívá pracovní pomůcky nástroje a náčiní vhodné ke zpracování daného materiálu</i> udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu <ul style="list-style-type: none"> <i>respektuje pravidla chování a bezpečnosti při pohybu na určitém pracovišti</i> pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu <ul style="list-style-type: none"> <i>pracuje podle šablony, dodržuje pracovní postup podle zadaného návodu</i> 		<ul style="list-style-type: none"> sběr přírodnin výrobky z přírodnin měření, stříhání, lepení kartonu vystřihování, koláž z textilu provlékání a protahování drátu přišívání knoflíků práce se dřevem, drátem, kovovými vršky práce s plastelínou a keramickou hlinou vystřihování, vytrhávání, měření, stříhání, lepení, dekorace papíru práce s jehlou, nůžkami, dláty, kleštěmi, kladívkem, hřebíky, nůty, nožikem, tavnou pistolí, pilkou, rýdly šití, lepení, protahování, řezání, nýtování, rytí, vydlabávání, drátování, stříhání Vánoce, Velikonoce karneval
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. ročník

Kritéria hodnocení

- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

2. Konstrukční činnosti**Očekávané výstupy****žák:**

- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
 - *užívá pracovní pomůcky nástroje a náčiní vhodné ke zpracování daného materiálu*
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
 - *využívá představivosti při vytváření a konstruování stavebnicových prvků*
 - *zapojuje fantazii*
 - *pracuje na základě vlastní zkušenosti*
 - *pracuje s návodem nebo předlohou*
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
 - *pracuje podle šablony, dodržuje pracovní postup podle zadaného návodu*

Učivo

- práce montážní a demontážní s různými druhy stavebnic
- skládanky, vystřihovánky, konstruování, sestavování celku z částí, výrobky z textilu, práce s moduritem

Průřezová témata**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Kritéria hodnocení**

- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

3. Pěstitelské práce**Očekávané výstupy****žák:**

- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu
 - *respektuje pravidla chování a bezpečnosti při pohybu na určitém pracovišti*
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu
 - *zná zásady správného chování na pracovišti*
 - *respektuje pravidla bezpečného chování*
 - *zvládá základy první pomoci při úrazu*
- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
 - *zná množení rostlin odnožemi a řízkováním*
 - *vnímá rozdíl mezi setím a sázením*
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
 - *ošetřuje a pěstuje podle daných zásad různé druhy pokojových rostlin*
 - *zná základy péče o pokojové rostliny*
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
 - *podle druhu pěstitelské činnosti volí správné pomůcky, nástroje a nářadí, umí je pojmenovat a bezpečně s nimi zacházet*

Učivo

- předpěstování sazenic k venkovní výsadbě
- specifické podmínky pro růst rostlin
- předpěstování rostlin
- pěstování některých plodin na školním pozemku
- pěstování hrmkových a léčivých rostlin a koření
- založení koutku živé přírody
- ošetřování rostlin v koutku živé přírody
- péče o rostliny ve školní budově
- exotické pokojové rostliny

Průřezová témata**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:**

4. ročník

Kritéria hodnocení

- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu
- provádí jednoduché pěstelské činnosti, samostatně vede pěstelské pokusy a pozorování
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
- volí podle druhu pěstelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

4. Příprava pokrmů**Očekávané výstupy****žák:**

- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu
- *respektuje pravidla chování a bezpečnosti při pohybu na určitém pracovišti*
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu
- *zná zásady správného chování na pracovišti*
- *respektuje pravidla bezpečného chování*
- *zvládá základy první pomoci při úrazu*
- chová se vhodně při stolování

Učivo

- jednoduchá úprava stolu pro různé příležitosti
- zásady slušného a správného stolování

Průřezová témata**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Kritéria hodnocení**

- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu
- chová se vhodně při stolování

5. ročník

1 týdně, P

5. ročník

1. Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu <ul style="list-style-type: none"> rozvíjí dovednosti nabyté v předchozím ročníku vytváří dokonalejší výrobky s různých druhů materiálů pracuje podle jednoduchého návodu využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic <ul style="list-style-type: none"> seznámí se stradicemi svého bydliště náměty využije při práci s textilem, vyšívání zvládne různé druhy stehů dodržuje pořádek na pracovním místě volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu <ul style="list-style-type: none"> využívá pouze ty nástroje které jsou vhodné k dané činnosti dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu <ul style="list-style-type: none"> dodržuje pravidla bezpečnosti dovede poskytnout základní první pomoc dovede přivolat lékaře zná důležitá telefonní čísla k tomu určená 	<ul style="list-style-type: none"> práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů jednoduché pracovní postupy využití tradic a lidových zvyků práce s papírem a kartonem práce s přírodními práce s textilem

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kooperace a kompetice ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí		

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

2. Konstrukční činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">• provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž<ul style="list-style-type: none">- <i>pracuje podle návodu</i>- <i>vytváří dokonalejší sestavy</i>- <i>dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky</i>- <i>dodržuje zásady bezpečnosti práce</i>• pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu<ul style="list-style-type: none">-<i>dodržuje pracovní postup podle návodu</i>- <i>umí pracovat podle slovního návodu, náčrtu</i>• dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu<ul style="list-style-type: none">- <i>dodržuje pravidla bezpečnosti</i>- <i>dovede poskytnout základní první pomoc</i>- <i>dovede přivolat lékaře</i>- <i>zná důležitá telefonní čísla k tomu určená</i>	<ul style="list-style-type: none">- práce se stavebnicemi plošnými, konstrukčními, prostorovými- práce s návodem- práce s předlohou a s jednoduchým náčrtem	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperace a kompetice		

5. ročník

Kritéria hodnocení

- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

3. Pěstitelské práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje pravidla bezpečnosti - dovede poskytnout základní první pomoc - dovede přivolat lékaře - zná důležitá telefonní čísla k tomu určená • provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování <ul style="list-style-type: none"> - podílí se na práci na školním pozemku - umí zasadit užitkové rostliny a pečovat o ně v průběhu roku - zná rozdíl mezi setím a sázením - zná množení rostlin odnožemi a řízkováním - seznámí se s rostlinami jedovatými, rostlinami jako drogy, alergiemi - umí zvolit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí - dodržuje bezpečnost, poskytne první pomoc - na základě pozorování připraví jednoduchý pokus, pozorování • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny <ul style="list-style-type: none"> - stará se o pokojové rostliny - zná základy péče o pokojové květiny • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu <ul style="list-style-type: none"> - využívá pouze takové nástroje a pomůcky, které jsou k dané činnosti vhodné 	<ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky pro pěstování rostlin - půda a její zpracování - výživa rostlin, osivo - pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě / okrasné rostliny, léčivky, zelenina atd. / - pěstování pokojových rostlin - léčivé rostliny, rostliny jako drogy, alergie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika		

Kritéria hodnocení

- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu
- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

4. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje pravidla bezpečnosti - dovede poskytnout základní první pomoc - dovede přivolat lékaře - zná důležitá telefonní čísla k tomu určená • chová se vhodně při stolování • připraví samostatně jednoduchý pokrm 	

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu
- chová se vhodně při stolování
- připraví samostatně jednoduchý pokrm

5. ročník

6. ročník

0 týdně, P

7. ročník

0 týdně, P

8. ročník

0 týdně, P

9. ročník

0 týdně, P

5.9.2 Příprava pokrmů

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0 1/2				

Charakteristika předmětu

Tento vyučovací předmět je součástí vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Na II. stupni je vyučován v 6. ročníku. Časová dotace tohoto předmětu je 1/2 hodiny týdně.

Příprava pokrmů je vyučována ve specializované učebně – kuchyňce, kde mají žáci k dispozici základní vybavení kuchyně.

Čtenářská gramotnost je rozvíjena při tvorbě jídelníčků, dodržování pracovních postupů v receptech a zpracovávání informací o potravinách.

Klíčové kompetence se Příprava pokrmů snaží rozvíjet takto:

1. Kompetence k učení

- využívá rozvíjet poznatky z jiných předmětů
- propojuje informace do širších celků
- žáci si částečně sami řídí nakupování potravin pro přípravu určitého pokrmu a rozdělují si role
- spolupracují s učitelem, který podle potřeby usměrňuje práci žáků

2. Kompetence komunikativní

- žáci pracují ve skupinkách, kde se musí domluvit na společném postupu, nákupu surovin
- učí se vyjadřovat své názory a zkušenosti, ale také přijímat tyto od ostatních
- nacházejí společné řešení při přípravě určitého pokrmu

3. Kompetence řešení problémů

- využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- případný částečný nezdar při práci v kuchyni může vyřešit jiným pracovním postupem

- nachází shodné, podobné a odlišné postupy práce při přípravě jídel a zpracování potravin

4. Kompetence sociální a personální

- žáci musí dodržovat zásady bezpečnosti práce při používání elektrických přístrojů, nožů a řád provozu kuchyňky
- respektuje pravidla práce v týmu
- každý žák se podílí na společné práci

5. Kompetence občanské

- žáci se seznamují a učí respektovat společenské normy a pravidla soužití
- dodržuje základní zásady stolování, obsluhy při stolování, stravovací zvyklosti v našich zeměpisných šířkách

6. Kompetence pracovní

- dodržuje dohodnutá pravidla a zásady práce individuální i skupinové
- dodržuje zásady hygieny a řád kuchyňky
- prezentuje své dovednosti a znalosti při vaření, úpravě stolu, zpracování určité potraviny

6. ročník

0 1/2 týdně, P

1. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • připraví tabuli pro jednoduché stolování • orientuje se v základním vybavení kuchyně • používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - kuchyně - bezpečnost a hygiena provozu - udržování pořádku a čistoty - potraviny - skupiny potravin a správné zacházení s nimi - zásady zdravé výživy - sestavování jídelníčku - příprava pokrmů - základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů - základní způsoby tepelné úpravy - úprava stolu a stolování - obsluha a chování u stolu - slavnostní stolování v rodině - zdobné prvky a květiny na stole

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> • připraví tabuli pro jednoduché stolování • orientuje se v základním vybavení kuchyně • používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti

5.9.3 Provoz a údržba domácnosti

1. ročník

2. ročník

3. ročník

4. ročník

5. ročník

6. ročník

7. ročník

8. ročník

9. ročník

0 1/2

7. ročník

0 1/2 týdně, P

1. Provoz a údržba domácnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">• provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví• ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů• správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby ; provádí drobnou domácí údržbu• dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem		<ul style="list-style-type: none">• finance, provoz a údržba domácnosti - rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti<ul style="list-style-type: none">• elektrotechnika v domácnosti - elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none">• provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví• ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů• správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby ; provádí drobnou domácí údržbu• dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem		

5.9.4 Pěstitelské práce, chovatelství

1. ročník

2. ročník

3. ročník

4. ročník

5. ročník

6. ročník

7. ročník

8. ročník

9. ročník

0 1/2

0 1/2

0 1/2

0 1/2

Charakteristika předmětu

Předmět Pěstitelství a chovatelství se vyučuje v 6. až 9. ročníku 1/2 hodiny týdně. Žáci si v něm osvojují základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Dále se učí respektovat normy a předpisy a rozvíjí svou osobní zodpovědnost. Pěstitelství a chovatelství se soustředí na utváření kladných postojů k práci, kladných vztahů ke zvířatům, vychovává k respektování práv zvířat a vysvětluje soužití člověka se zvířaty.

Za vhodného počasí je předmět vyučován na školním pozemku, kde se žáci názorně učí pěstovat zeleninu, ovoce, okrasné rostliny aj. V zimním období a nepříznivém počasí se předmět vyučuje v Koutku živé přírody ve škole, kde se žáci učí základy chovatelství. Součástí výuky jsou projekty zaměřené na problémy životního prostředí, chovu zvířat apod. Čtenářská gramotnost je u žáků rozvíjena při práci s internetem, encyklopediemi a při sledování tematických videí.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení:

- klást důraz na pozitivní motivaci žáka
- osvojovat základní pracovní dovednosti a návyky, učit se používat vhodné nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- učit se posoudit vlastní pokrok
- kriticky zhodnotit výsledky své práce a diskutovat o nich
- pracovat s úkoly, při kterých se musí využívat poznatky z jiných předmětů

2. Kompetence k řešení problémů:

- zvážit pracovní postupy při praktických cvičeních, vést k správné organizaci práce, tvorbě plánů a jejich uskutečnění
- učit se chápat, že není pouze jedno řešení problému
- uplatnění metod skupinové práce, učení se navzájem, rozdělení rolí

3. Kompetence komunikativní:

- vést žáky k přesnému odbornému vyjadřování, seznámit je se základní terminologií
- využít informační zdroje k získání nových poznatků
- dokázat obhájit postup a výsledek své práce
- do výuky zařazovat prvky vybízející k diskusi

4. Kompetence sociální a personální:

- podporovat spolupráci a vzájemnou pomoc
- rozlišovat a respektovat role ve skupině
- sebehodnocení své práce a hodnotit druhé vhodným způsobem
- učit se věcně argumentovat
- přispívat k diskusi a respektovat názory jiných

5. Kompetence občanské:

- zodpovědně plnit zadané úkoly a respektovat pravidla při práci
- dokázat poskytnout první pomoc při zranění
- chápat základní ekologické souvislosti
- utvářet pozitivní vztah k životnímu prostředí a k chovu zvířat, eliminovat lhostejnost

6. Kompetence pracovní

- dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci
- používat bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály
- dodržovat postup, plnit povinnosti a myslet na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- dbát na ochranu životního prostředí

6. ročník

0 1/2 týdně, P

6. ročník

1. Pěstitelské práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • pěstuje a využívá květiny pro výzdobu <ul style="list-style-type: none"> - rozumí složení půdy a s tím související výživě rostlin - volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - rozlišuje běžné polní plodiny a zná základy jejich pěstování - pozná nejznámější druhy osiva, vyzná se ve způsobech setí a sázení - orientuje se ve znalostech nejběžnějších druhů zeleniny, jejich významu a pěstování 	<ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky pro pěstování - půda a její zpracování, výživa rostlin a půdy <p>Zelenina - sadba, výpěstky</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy osiva - podmínky a zásady pěstování - pěstování vybraných druhů zeleniny

6. ročník

1. Pěstitelské práce

- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- *k pracovním činnostem volí správné pomůcky, správně s nimi zachází a provádí jejich údržbu*
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty
- *dodržuje kázeň, zásady hygieny, bezpečnost práce*
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- pěstuje a využívá květiny pro výzdobu
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty

7. ročník

0 1/2 týdně, P

1. Pěstitelské práce a chovatelství

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • pěstuje a využívá květiny pro výzdobu - <i>orientuje se v sezónních pracích na pozemku a aktivně se zapojuje</i> - <i>rozlíší nejběžnější plevele a způsoby likvidace</i> - <i>pozná i méně známé druhy zeleniny, způsob jejich využití</i> • <i>zná základy ošetřování pokojových květin</i> - <i>pěstuje a využívá rostlin i jejich částí pro výzdobu</i> • používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu - <i>během prací na školním pozemku či v parku používá vhodné pracovní pomůcky</i> - <i>navrhne a provede jejich údržbu</i> • dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty - <i>dodržuje kázeň, zásady hygieny, bezpečnost práce, poskytne první pomoc při úrazu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - podmínky pro pěstování - ochrana rostlin a půdy - základní plevele - zelenina - podmínky a zásady pěstování - méně známé druhy zeleniny - okrasné rostliny - základy ošetřování pokoj. květin - jednoduché vazby a úprava rostlin

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- pěstuje a využívá květiny pro výzdobu
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty

7. ročník

8. ročník

0 1/2 týdně, P

1. Pěstitelské práce a chovatelství

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">• volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin<ul style="list-style-type: none">- rozdělí půdy podle fyzikálních vlastností- popíše význam zpracování půdy- chápe důležitost základních zásad ochrany rostlin a půdy- rozumí rozmnožování rostlin- pozná nejběžnější pokojové rostliny a správně o ně pečuje- orientuje se v nejznámějších okrasných rostlinách, správně o ně pečuje, pěstuje je a využívá pro výzdobu- zná běžné ovocné druhy našeho regionu a jejich využití• pěstuje a využívá květiny pro výzdobu<ul style="list-style-type: none">- podílí se na tvorbě květinové výzdoby a úpravě přírodnin v jednoduchých vazbách• používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu• prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty<ul style="list-style-type: none">- prokáže základní znalosti chovu domácích drobných zvířat a ovládá zásady bezpečného kontaktu se zvířaty• dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	<ul style="list-style-type: none">- podmínky pro pěstování - vlastnosti půd- zpracování půdy- půdní typy v ČR- životní prostředí kolem nás- okrasné rostliny - pěstování a rozmnožování vybraných okras. rostlin- využití okrasných rostlin v interiérech- ovocné rostliny - druhy ovoc. rostlin- jejich význam a využití- uskladnění a zpracování ovoce- chovatelství - chov zvířat v domácnosti- podmínky chovu jednotlivých domácích mazlíčků- zásady hygieny a bezpečnosti při styku s nimi- léčivé rostliny, koření - rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin- rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání, alergie	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- pěstuje a využívá květiny pro výzdobu
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty

9. ročník

0 1/2 týdně, P

9. ročník

1. Pěstitelské práce a chovatelství

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none">• volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin<ul style="list-style-type: none">- <i>orientuje se v pěstování vybraných léčivých rostlin a koření</i>- <i>popíše možný vliv některých rostlin na zdraví člověka</i>- <i>pozná některé jedovaté rostliny a vyjmenuje rostliny pěstované pro drogy a jejich zneužívání</i>• pěstuje a využívá květiny pro výzdobu<ul style="list-style-type: none">- <i>zapojuje se do pěstování květin v exteriéru a interiéru</i>- <i>vytvoří jednoduchou vazbu z vypěstovaných květin a přírodnin</i>• používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu<ul style="list-style-type: none">- <i>k pracovním činnostem volí správné pomůcky, správně s nimi zachází a provádí jejich údržbu</i>• dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	<ul style="list-style-type: none">- životní prostředí kolem nás - péče o okolí školy a školní pozemek- ovocné rostliny - význam, rozdělení a charakteristika hlavních druhů ovoc. rostlin- praktické práce na školním pozemku- léčivé rostliny a koření - pěstování vybraných druhů- využití i zneužívání léč. rostlin- chovatelství i - teoretické znalosti chovu hospodářských zvířat	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Kritéria hodnocení		
<ul style="list-style-type: none">• volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin• pěstuje a využívá květiny pro výzdobu• používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu• dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty		

5.9.5 Volba povolání

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
		0 1/2	0 1/2	

Charakteristika předmětu

Předmět Volba povolání se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku. Časová dotace v učebním plánu je 1/2 vyučovací hodiny týdně.

Tento předmět vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi, které vedou k jeho pozitivnímu vztahu k práci k odpovědnosti, k autentickému a objektivnímu poznávání světa, k potřebné sebedůvěře. Zaměřuje se na orientaci žáka v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojování potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a jeho další životní a profesní orientaci. Čtenářská gramotnost je rozvíjena při vyplňování různých cvičných formulářů a orientaci na webových stránkách, týkajících se profesního zaměření žáků.

Vzdělávání v předmětu Volba povolání směřuje k

- orientaci žáka v pracovních činnostech vybraných profesí
- objektivnímu poznávání okolního světa
- hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice, životnímu prostředí
- seberealizaci a rozvíjení podnikatelského myšlení
- sebepoznávání, mezilidským vztahům
- rozvoji komunikace, kreativity

- řešení problémů

Jak rozvíjí předmět Svět práce klíčové kompetence žáků

1. Kompetence k učení

- využívá vhodné způsoby pro efektivní učení
- umí plánovat, je ochotný věnovat se dalšímu studiu
- dovede své výsledky porovnat, kriticky posoudit a závěry využít ve své profesní orientaci

2. Kompetence k řešení problémů

- učí se chápat, že se bude v budoucnu setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- učí se kriticky myslet; rozhodnutí, která učiní je schopen obhájit a k tomu využívá získané vědomosti a dovednosti

3. Kompetence komunikativní

- naslouchá promluvám druhých lidí
- vhodně se zapojuje do diskuze, volí správné argumenty
- své komunikativní dovednosti využívá k vytváření vztahů potřebných ke spolupráci s jinými lidmi

4. Kompetence sociální a personální

- žák spolupracuje se skupinou při řešení problémů
- pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- je ohleduplný a uctívá při jednání s druhými lidmi
- respektuje různé názory svých vrstevníků, je tolerantní
- vytváří si představu o sobě samém, podpora jeho sebevědomí
- řídí své jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

5. Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých, je empatický
- odmítá útlak a hrubé zacházení – všechny formy násilí
- respektuje zákony a společenské normy, zná svá práva a povinnosti
- podílí se na ochraně životního prostředí
- chápe souvislosti ekologické a environmentální

6. Kompetence pracovní

- využívá své znalosti a zkušenosti pro svůj vlastní rozvoj i pro přípravu na budoucí povolání
- dokáže se rozhodnout o dalším sebevzdělání a profesním zaměření
- umí se orientovat v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru
- chápe podstatu, cíl a riziko podnikání

8. ročník

0 1/2 týdně, P

8. ročník

1. Volba povolání

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 		<p>Možnosti vzdělávání - náplň učebních a studijních oborů, informace a poradenské služby, profese a způsoby hledání informací, informační základna pro volbu povolání</p> <p>Problematika nezaměstnanosti, úřady práce, regionální podmínky</p> <p>Psaní strukturovaného životopisu, pohovor u zaměstnavatele</p> <p>Využití ICT v procesu rozhodování</p> <p>Vybrané kapitoly Zákoníku práce</p> <p>Poznávání lidí, mezilidské vztahy, individuální vlastnosti a dovednosti, kooperace, hodnoty a postoje</p>
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

9. ročník

0 1/2 týdně, P

1. Volba povolání

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 		<p>Charakter a druh pracovních činností</p> <p>Požadavky na jednotlivé profese - kvalifikační, zdravotní, osobní</p> <p>Druhy pracovišť, povolání lidí</p> <p>Osobní ochranné prostředky</p> <p>Práce s profesními informacemi</p> <p>Využívání poradenských služeb</p> <p>Představa o náplni učebních a studijních oborů</p> <p>Přijímací řízení</p> <p>Uplatnění na trhu práce pracovní příležitosti v regionu</p> <p>Formy zaměstnávání (zaměstnanec, OSVČ, ...)</p>
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. ročník

Kritéria hodnocení

- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

5.10 Doplnující vzdělávací obory**5.10.1 Sportovní hry**

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
	1			

7. ročník

1 týdně, P

1. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">• aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem• usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program• samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností –zatěžovanými svaly• odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší• uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	<ul style="list-style-type: none">• význam pohybu pro zdraví– rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců• zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením<ul style="list-style-type: none">• prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení• hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při SH v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. ročník

Kritéria hodnocení

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností –zatěžovanými svaly
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

2. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ**Očekávané výstupy****žák:**

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

Učivo

- Florbal**- základy herních systémů (postupný útok, rychlí protiútok, územní obrana); herní kombinace založené na přihrávce; útočná kombinace založená na „přihraj a běž“; herní činnosti jednotlivce (výběr místa, uvolňování, nahrávání, obsazování prostoru, zpracování míčku); vedení míče, přihrávka po zemi, střelba z místa a z běhu; pravidla; utkání podle pravidel žákovské kategorie
- Basketbal**- přihrávky obouruč, jednoruč, v pohybu; dribling; herní činnosti (střelba místa, z dvojtlaku, výběr místa, uvolňování, nahrávání, obsazování prostoru, osobní obrana); pravidla; utkání podle pravidel žákovské kategorie
- Vybíjená**- pravidla chytání a házení míče; pohybové soutěživé hry s míčem, obměny vybíjené; pravidla; utkání podle pravidel žákovské kategorie
- Fotbal** - herní činnosti jednotlivce (výběr místa, uvolňování, nahrávka po zemi a vzduchem, vedení míče, střelba z místa a z běhu, zpracování míče);základy herních systémů (postupný útok atd.); pravidla; utkání podle pravidel žákovské kategorie
- Vybíjená**- vrchní a spodní odbití obouruč, podání, příjem podání, nahrávka; obměny volejbalu (přehazovaná atd.); pravidla;utkání podle pravidel žákovské kategorie
- Netradiční sportovní hry – Ringo, Lakros, Bojové hry** - základy hry; pravidla, utkání podle pravidel žákovské kategorie

Průřezová témata**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Kritéria hodnocení**

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

3. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ**Očekávané výstupy****žák:**

- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozhoduje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora

Učivo

- komunikace ve SH– sportovní názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech
- organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování
- historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta
- pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží
- zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech

Průřezová témata**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Kritéria hodnocení**

- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozhoduje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora

7. ročník

5.10.2 Konverzace z anglického jazyka

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
	0 1/2		0 1/2	

Charakteristika předmětu

Konverzace z anglického jazyka

Charakteristika volitelného předmětu

Volitelný předmět Konverzace z anglického jazyka se vyučuje jako samostatný předmět v 7. a 9. ročníku s 1/2 hodinovou dotací týdně. Výuka probíhá ve skupinách a podstatou výuky je zlepšení komunikačních dovedností žáků s návazností k probíranému učivu. Jde zde o jazykové základy a také prohlubuje poznatky o anglicky mluvících státech a jejich životě a tradicích.

Formy realizace

Vyučovací hodina

- skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba,
- reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem), hry, soutěže, zpěv, výukové programy na PC

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- Výklad
- Skupinová práce
- Samostatná práce
- Konverzace

Klíčové kompetence žáků

Kompetence k učení

Žák

- vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- poznává smysl a cíl učení

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

Žák

- je schopen pochopit problém
- umí vyhledat vhodné informace

Učitel

- klade vhodné otázky
- umožní volný přístup ke zdrojům informací

Kompetence komunikativní

Žák

- komunikuje na odpovídající úrovni
- umí naslouchat promluvám druhých lidí a reaguje na ně

Učitel

- vybírá komunikační aktivity mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Žák

- spolupracuje ve skupině a pomáhá ostatním

Učitel

- hodnotí žáky v jejich pokroku

Kompetence občanské

Žák

- žák bere zodpovědnost za své výsledky
- respektuje názory ostatních
- umí se zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Učitel

- vede žáky k diskuzi
- vede žáky ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

Žák

- je schopen organizovat svou práci a domácí přípravu

Učitel

- napomáhá při cestě ke správnému řešení
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

7. ročník

Výstupy

Žák - čte přiměřený text složený ze známé slovní zásoby

- rozumí každodenním výrazům a jednoduchým frázím
- rozumí jednoduchým pokynům
- vyslechne přiměřený text a je schopen zaznamenat základní informace a zformuluje je do vět, odpoví na otázku
- dokáže se zapojit do konverzace s použitím frází
- používá dvojjazyčný slovník i internetové stránky
- sdělí ústně i písemně základní informace o sobě, své rodině
- používá správné základní gramatické struktury
- rozšiřuje si znalosti v reáliích anglicky mluvících zemích a jejich tradicích

9. ročník

Výstupy

- dokáže se zapojit do konverzace s použitím frází
- používá dvojjazyčný slovník i internetové stránky
- používá správné základní gramatické struktury
- rozšiřuje si znalosti v reáliích anglicky mluvících zemích a jejich tradicích
- antonyma/ synonyma
- význam slov v kontextu
- vede účinnou komunikaci v různých situacích

7. ročník

7. ročník

0 1/2 týdně, P

1. Rodina

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozumí každodenním výrazům a jednoduchým frázím • rozumí jednoduchým pokynům • dokáže se zapojit do konverzace s použitím frází • používá dvojjazyčný slovník i internetové stránky • sdělí ústně i písemně základní informace o sobě, své rodině • používá správné základní gramatické struktury • rozšiřuje si znalosti v reáliích anglicky mluvících zemích a jejich tradicích 	<ul style="list-style-type: none"> - pozdrav - adresa - poděkování - představování - omluva - věta jednoduchá, sloveso mít, být, pořádek slov ve větě - antonyma/ synonyma

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí každodenním výrazům a jednoduchým frázím • rozumí jednoduchým pokynům • dokáže se zapojit do konverzace s použitím frází • používá dvojjazyčný slovník i internetové stránky • sdělí ústně i písemně základní informace o sobě, své rodině • používá správné základní gramatické struktury • rozšiřuje si znalosti v reáliích anglicky mluvících zemích a jejich tradicích

2. Domov

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozumí každodenním výrazům a jednoduchým frázím • rozumí jednoduchým pokynům • používá dvojjazyčný slovník i internetové stránky • používá správné základní gramatické struktury 	<ul style="list-style-type: none"> - byt, dům - nábytek - domácí aktivity

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí každodenním výrazům a jednoduchým frázím • rozumí jednoduchým pokynům • používá dvojjazyčný slovník i internetové stránky • používá správné základní gramatické struktury

7. ročník

3. Svátky a tradice

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozumí každodenním výrazům a jednoduchým frázím • vyslechne přiměřený text a je schopen zaznamenat základní informace a zformuluje je do vět, odpoví na otázku • používá dvojjazyčný slovník i internetové stránky • používá správné základní gramatické struktury • rozšiřuje si znalosti v reáliích anglicky mluvících zemích a jejich tradicích 	<ul style="list-style-type: none"> - vánoce - velikonoce

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí každodenním výrazům a jednoduchým frázím • vyslechne přiměřený text a je schopen zaznamenat základní informace a zformuluje je do vět, odpoví na otázku • používá dvojjazyčný slovník i internetové stránky • používá správné základní gramatické struktury • rozšiřuje si znalosti v reáliích anglicky mluvících zemích a jejich tradicích

4. Škola

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozumí každodenním výrazům a jednoduchým frázím • rozumí jednoduchým pokynům • dokáže se zapojit do konverzace s použitím frází • používá dvojjazyčný slovník i internetové stránky 	<ul style="list-style-type: none"> - dny v týdnu - měsíce - čas - předměty - řadové číslovky

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí každodenním výrazům a jednoduchým frázím • rozumí jednoduchým pokynům • dokáže se zapojit do konverzace s použitím frází • používá dvojjazyčný slovník i internetové stránky

9. ročník

0 1/2 týdně, P

9. ročník

1. Země a státy

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> používá dvojjazyčný slovník i internetové stránky rozšiřuje si znalosti v reáliích anglicky mluvících zemích a jejich tradicích používá správné základní gramatické struktury význam slov v kontextu 		- anglicky mluvící státy, reálie
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- používá dvojjazyčný slovník i internetové stránky
- rozšiřuje si znalosti v reáliích anglicky mluvících zemích a jejich tradicích
- používá správné základní gramatické struktury
- význam slov v kontextu

2. Příroda a počasí

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> používá dvojjazyčný slovník i internetové stránky rozšiřuje si znalosti v reáliích anglicky mluvících zemích a jejich tradicích používá správné základní gramatické struktury význam slov v kontextu 		- popis počasí
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- používá dvojjazyčný slovník i internetové stránky
- rozšiřuje si znalosti v reáliích anglicky mluvících zemích a jejich tradicích
- používá správné základní gramatické struktury
- význam slov v kontextu

3. Volný čas, libovolná témata

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> používá dvojjazyčný slovník i internetové stránky rozšiřuje si znalosti v reáliích anglicky mluvících zemích a jejich tradicích používá správné základní gramatické struktury význam slov v kontextu 		- zájmová činnost - každodenní aktivity - libovolná témata - aktuální témata
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- používá dvojjazyčný slovník i internetové stránky
- rozšiřuje si znalosti v reáliích anglicky mluvících zemích a jejich tradicích
- používá správné základní gramatické struktury
- význam slov v kontextu

5.10.3 Informační gramotnosti

1. ročník

2. ročník

3. ročník

4. ročník

5. ročník

6. ročník

7. ročník

8. ročník

9. ročník

0 1/2

0 1/2

7. ročník

0 1/2 týdně, P

1. ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ (TEXTOVÝ EDITOR)

Očekávané výstupy

žák:

- ovládá práci s textovými a grafickými editory i s tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací
- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem

Učivo

Seznámení s pracovním prostředím programu (pracovní plocha, hlavní nabídka, panel nástrojů)
Označování, mazání, vkládání a přesouvání textu
Formát písma
Odstavce

Průřezová témata

přesahy do učebních bloků:

přesahy z učebních bloků:

Kritéria hodnocení

- ovládá práci s textovými a grafickými editory i s tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací
- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem

9. ročník

0 1/2 týdně, P

1. ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ (TEXTOVÝ EDITOR)

Očekávané výstupy

žák:

- ovládá práci s textovými a grafickými editory i s tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací
- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem

Učivo

- tvorba a úprava grafů
- formát buňky

Průřezová témata

přesahy do učebních bloků:

přesahy z učebních bloků:

9. ročník

Kritéria hodnocení

- ovládá práci s textovými a grafickými editory i s tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací
- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem